

Årsredovisning 2013.

Örebro kommun

Fakta om Örebro

Sjunde största kommunen

Örebro är befolkningsmässigt landets sjunde största kommun. Här bor 140 599 personer (71 467 kvinnor och 69 132 män), på en yta av 1 380 kvadratkilometer (landareal).

I kommunen finns invånare från mer än 165 olika länder. Själva staden Örebro är snart 750 år gammal. Slottet började byggas redan på 1200-talet. I dag finns bland annat restaurang, konferenslokaler och landshövdingens bostad i Örebro slott.

Nära till resten av Sverige

Örebro kommun ligger centralt i Sverige med cirka 20 mil till Stockholm och 30 mil till Göteborg. 70 procent av Sveriges befolkning bor inom en radie av 30 mil. Flygplatsen har charter-, reguljär- och godstrafik till olika platser i Sverige och övriga Europa.

Tågen trafikerar Örebro på Mäljarbanan, Svealandsbanan, Bergslagsbanan och söderut till bland annat Göteborg. På Europavägarna E 18 och E 20 samt riksväg 50 färdas både människor och gods.

Näringslivet i Örebro

I Örebro finns cirka 10 000 registrerade stora, medelstora och små företag. Stora privata arbetsgivare är Atlas Copco Rock Drills AB, Euro Maint Rail AB och DHL Express AB.

Andra stora arbetsgivare är Örebro kommun, Örebro läns landsting, Örebro universitet, SCB och Polismyndigheten. Logistik, handel, avancerad tillverkningsindustri och måltid är viktiga områden inom näringslivet.

De senaste åren har det vuxit fram en stor privat tjänstesektor inom transport, logistik och lagerhantering.

Universitetsstaden

Örebro universitet är ett av Sveriges mest expansiva universitet med 17 000 studenter och 1 200 anställda. År 2010/2011 utsåg Sveriges Förenade Studentkårer Örebro till Årets Studentstad. Universitetet har utbildning och forskning inom juridik, ekonomi, naturvetenskap, teknik, undervisning, musik och idrott samt läkarutbildning.

Grönt är skönt

Varje örebroare har i genomsnitt 78 kvadratmeter park. Vi har 19 egna natur- och kulturreservat, bland annat Oset och Rynningeviken intill Hjälmaran (Sveriges fjärde största sjö), fågelparadisen Tysslingen och Kvismaren samt Kilsbergen med skogar, sjöar och skidspår/vandringsleder. I Örebro finns 22 mil cykelvägar.

Våra vänorter

Vi har vänorter i åtta länder: Drammen i Norge, Kolding i Danmark, Lappeenranta/Villmanstrand i Finland, Stykkishólmur på Island, Lodz i Polen, Yantai i Kina, Terrassa i Spanien och Pau i Frankrike.

Politiskt styre

Örebro kommun ledes 2011–2014 av en majoritet som består av Socialdemokraterna, Kristdemokraterna och Centerpartiet.

Innehåll

INLEDNING

Viktiga händelser 2013	6
Så användes pengarna i kommunens verksamheter	7
Kommunens nämndorganisation.....	8

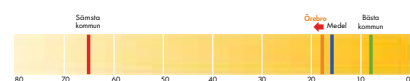
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Örebro utveckling mot ett hållbart samhälle.....	9
Framgångar och utmaningar för hållbar utveckling i Örebro.....	15
Sveriges kvalitetskommun	16
Sammanfattande resultat och utveckling 2013.....	18
Kommunfullmäktiges strategiska områden	18
Strategiområde 1 – hållbar tillväxt	18
Strategiområde 2 – människors egenmakt	20
Strategiområde 3 – barns och ungas behov.....	22
Strategiområde 4 – trygg välfärd.....	24
God ekonomisk hushållning.....	26
Driftsredovisning per nämnd.....	30
Investeringsredovisning 2013	32
Medarbetare	33
Lokaler	38
Uppföljning av intern kontroll.....	38
VERKSAMHETEN I KOMMUNENS NÄMNDER	39
Social välfärd.....	39
Barn och utbildning	43
Samhällsbyggnad	47
Vuxenutbildning och arbetsmarknad.....	52
Kommunstyrelsen	54
Övriga nämnder.....	55
KOMMUNENS SAMLADE VERKSAMHET	56
Verksamheten i Örebro kommuns företag.....	61
Tillämpade redovisningsprinciper	66
REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2013.....	78

BILAGOR

Bilaga 1 Indikatorer strategiska områden	80
Bilaga 2 Mål för god ekonomisk hushållning (GEH) 2013	88
Bilaga 3 Resultatbedömning för driftnämnderna 2013	94
Bilaga 4 Fem år i sammandrag	104
Bilaga 5 Driftsredovisning per verksamhetsområde	106
Bilaga 6 Slutredovisning av större investeringsobjekt som färdigställda under 2013.....	107
Bilaga 7 Nyckeltal – den finansiella profilen.....	107
Bilaga 8 Särredovisning av VA- och avfallsverksamheterna ...	108

MÅLGRUPP för årsredovisningen är kommunfullmäktige. Den vänder sig även till externa intressenter i form av kreditgivare, leverantörer samt andra offentliga myndigheter. Årsredovisningen produceras av kommunledningskontoret för kommunstyrelsen.

MÅTTBANDEN i årsredovisningen anger Örebro's placering i jämförelse med mer än 200 av Sveriges kommuner. Pilarna visar Örebro's utveckling.

- förbättring
- ← försämring
- ↔ oförändrad

MODELLEN för redovisning av verksamhetsuppgifterna är de fyra rutor som finns i inledningen till varje verksamhetsområde i kapitlet "Verksamheten i kommunens nämnder".

Modellen anger resultaten under 2013 ur fyra perspektiv utifrån nämndernas grunduppdrag. Med hjälp av bilden ska läsaren kunna få svar på om förvaltningen jobbar på rätt sätt för att ge brukarna det de behöver, om brukarna och medborgarna är nöjda med nämndens tjänster, om anslagna resurser har använts på ett optimalt sätt samt om medarbetarna är nöjda och mår bra.

Grönt visar att målvärden uppnåtts.

Gult visar en positiv utveckling men att målvärden inte uppnåtts.

Rött anger när mer behöver göras för att utvecklingen ska gå i önskad riktning.

Vitt anger att perspektivet inte är tillämpligt för den aktuella verksamheten.

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS NÖJDHET MED TJÄNSTERNA	RÖTT
EKONOMISKA NYCKELTAL/EFFEKTIVITET	GULT
MEDARBETARE	VITT

Klättrväggen i Tegelbruket, vårt allaktivitetshus som invigdes i början på året.

Kommentar från kommunstyrelsens ordförande

140 000 invånare och Sveriges kvalitetskommun

Att människor ska kunna leva de liv de önskar och ha möjlighet att förverkliga sina drömmar – det är vad arbetet som sker inom Örebro kommun handlar om. Vi har våra grunduppdrag, som ska tillgodose invånarnas behov av skola, vård och omsorg. Men Örebro kommun är också en viktig aktör för att det ska skapas jobb och en meningsfull fritid för människor som vill bo här. Jag är glad och stolt över att vi under 2013 gjort många goda insatser för att detta ska ske.

Kontroll över ekonomin

Under året har det rått ett bister klimat i världsekonomin. Konjunkturen är svag och både Örebro, Sverige och världen har drabbats av varsel, uppsägningar och en låg tillväxt. När tillväxten är låg slår det mot kommunens ekonomi. När färre jobbar så sjunker också skatteintäkterna. Ett stort arbete har därför lagts ner på att hålla kostnaderna för den kommunala verksamheten under kontroll under året som gått. När vi har kontroll på våra kostnader är det mycket enklare att göra de rätta satsningarna för att stärka Örebro på kort och lång sikt.

Tillväxt med kvalitet

Under 2013 blev vi 140 000 örebroare. Enligt prognoserna kommer vi år 2020 vara 153 000. Utanför storstadsområdena är vi den kommun som växer starkast. Det är tydligt att Örebro är en kommun som lockar till sig människor och som erbjuder intressanta möjligheter både på arbetsmarknaden och på bostadsmarknaden, annars skulle vi inte växa på det här sättet.

Ett växande Örebro innebär att många barn föds i kommunen. Vi har under 2013 fortsatt arbetet med att bygga ut förskolan så att vi kan erbjuda en bra verksamhet. Under 2014 kommer vi att ha byggt ut förskolan med 1 400 platser den här mandatperioden.

Det kanske mest glädjande under året var att vi fick en av de finaste utmärkelserna man kan få som kommun. SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) utsåg Örebro kommun till Sveriges kvalitetskommun 2013. SKL:s motivering löd: *”Örebro belönas framför allt för att kommunen genom ett tydligt styr-system förbättrat service och tjänster till sina invånare. Medvetna satsningar tillsammans med kontinuerliga uppföljningar har lett till avsevärda förbättringar inom många verksamheter”*. Vi har under de senaste åren arbetat hårt med att få ordning på kommunens styrning och ledning. Vi är på god väg. Det är priset ett bevis på. Ett stort tack till alla medarbetare och politiker som varje dag bidrar med sina insatser för ett bättre Örebro.

Fler i jobb

Under 2013 fortsatte antalet personer med försörjningsstöd att minska i Örebro. Utbetalningar för försörjningsstöd redovisar ett överskott på 14 miljoner kronor. Det betyder att färre personer har varit i behov av stödet. Antalet hushåll i snitt per månad har minskat liksom bidragstidens längd. Antalet barnfamiljer med bidrag i snitt per månad har minskat med 38 unika hushåll under året jämfört med 2012. Att detta kunnat ske under ett år präglats av

lågkonjunktur bottnar i ett långsiktigt och hårt arbete från kommunens sida. Det är hoppgivande att en kommun genom idogt arbete kan hjälpa människor på vägen från försörjningsstöd till jobb, utbildning eller annan sysselsättning. Det visar på kraften i att duktiga medarbetare arbetar tillsammans med berörda invånare mot tydliga mål.

Att i ung ålder få chans till arbetslivserfarenhet ökar möjligheterna till att få ett jobb i framtiden. 2013 var målet att Örebro kommun skulle erbjuda 1 700 ungdomar feriepraktik under sommaren. Tack vare ett gott arbete av Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningens medarbetare kunde fler platser skapas och 2 096 ungdomar fick en chans till feriepraktik.

En del av de pengar som blev över till arbetsmarknadsinsatser på grund av minskade försörjningsstödskostnader, valde den politiska majoriteten i Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden att lägga på att ta fram feriepraktikplatser för ungdomar under vinterlovet. 120 ungdomar fick möjlighet att praktisera på kommunala och privata arbetsplatser.

Näringslivet en förutsättning för tillväxten

Analysföretaget Grufman Reje presenterade under 2013 den mest omfattande tillväxtstudien som någonsin genomförts i Örebro län och Örebro kommun. Studien visar på utvecklingen hos nästan 8 000 företag. Vår konkurrenskraft är god och nya jobb skapas snabbare än i många andra tillväxtregioner. Kanske mer glädjande är att länet och framför allt Örebro kommun uppvisar väldigt

bra tillväxt i ett antal nya företag.

Vi kommer att fortsätta arbeta för att relationen mellan kommunen och näringslivet är bra. Näringslivet är en viktig motor i vår kommuns utveckling. Näringsliv och företagare ska ges goda förutsättningar för etablering och för att kunna växa vidare i Örebro och i regionen.

Fler elever med godkända betyg

Örebro kommun har klättrat från plats 156 till plats 45 i Lärarförbundets ranking över bästa skolkommun och ligger nu i det allra översta skiktet. SKL:s öppna jämförelser för grundskolan från 2013 visar att Örebro kommun klättrar på rankingen till plats 120 av 290. I 2012 års ranking placerade sig Örebro kommun på plats 200, vi har alltså gjort ett rejält kliv uppåt. I Örebro kommun har förbättringar skett bland annat genom att antalet elever som har godkända betyg i årskurs nio har ökat, andelen friska lärare har ökat och andelen elever som fullföljer gymnasiet på fyra år har ökat. Lärartätheten har också ökat.

Barn i ekonomiskt utsatta familjer

2013 fattade kommunfullmäktige beslut om en handlingsplan där målet är att halvera barnfattigdomen till år 2020. Det känns bra att vi har startat det här arbetet i Örebro. Det finns mycket att göra. Den viktigaste åtgärden för att minska barnfattigdomen är att föräldrarna har ett jobb och kan försörja familjen. Därför är barnfamiljer som lever med försörjningsstöd

prioriterade i vårt arbete. Men det handlar även om barnens liv här och nu. Därför satsar vi också på bland annat längre öppettider på våra fritidsgårdar och läxhjälp i alla skolor.

Kommunledningen beslutade under 2013 att fortsätta att satsa särskilda pengar på att skapa sommaraktiviteter för barn, med hjälp av föreningslivet. Detta blev en succé. 66 föreningar fick tillsammans dela på 1,7 miljoner kronor. Hundratals barn kunde delta i sommaraktiviteter som de annars aldrig hade fått möjlighet till.

En välfärd med hög kvalitet

Våra medborgare ska känna sig trygga och mötas av en god kvalitet när de är i behov av kommunens tjänster. Området Social välfärd har under året bedrivit 17 projekt för att utveckla verksamheter riktade till medborgarna. Exempel på projekt är lagen om valfrihetssystem (LOV), färre delade turer och ökad brukartid inom hemvården. Under 2013 ordnades 24 nya bostäder för personer med funktionsnedsättning.

Vi tar ansvar för klimatet

Örebros och Kumlas gemensamma vindkraftbolag, Kumbro Vind, som bildades 2013, investerade under året i sina första vindkraftverk. Ambitionen är att bolaget vid utgången av 2014 ska ha investerat i minst tio vindkraftverk. Satsningen innebär att Örebro kommun år 2020 blir självförsörjande på förnyelsebar el.

Örebro kommun blev 2013 utsedd till Sveriges friluftskommun för andra året i rad. Utmärkelsen Sveriges friluftskommun

delas ut av Naturvårdsverket. Vi arbetar strategiskt och långsiktigt med våra gröna och naturområden. Det är ett målmedvetet arbete för att skapa attraktiva miljöer i örebroarnas närhet.

Sveriges bästa fastighetsägare

Det kommunala bostadsbolaget ÖBO blev valt till Årets fastighetsägare i Sverige 2013. Priset delades ut av Fastighetstidningen som belönade ÖBO för sitt arbete med teknisk utveckling och sitt starka fokus på att minska energianvändningen.

Tack alla medarbetare

Örebro kommun är en växande kommun i ständig utveckling. Det är spännande och utvecklande att leda ett stort lag av duktiga och engagerade medarbetare som åstadkommer så många fina resultat och gör livet bättre för kommunens invånare.

Vi måste våga ompröva och se vilka investeringar vi behöver göra för att vara både en modern och attraktiv kommun, samtidigt som vi tar helhetsansvar för att örebroarna vill leva, utvecklas och bo här.

Örebro står efter ett bra år 2013 väl rustat för att hantera framtida utmaningar.

Lena Baastad (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Viktiga händelser 2013

Sveriges kvalitetskommun 2013 är Örebro kommun.

Sveriges friluftskommun blir vi för andra året i rad.

Årets fastighetsägare 2013 utses vårt kommunala bostadsbolag Örebrobostäder (ÖBO) till.

Åternyttan vid Mellringe återvinningscentral invigs och blir en succé. Tillsammans med "andrahandsaktörer" tar vi emot begagnade saker som de säljer i sina butiker, så att de kommer till nytta igen.

Kretsloppslandet är en ny, unik och permanent utställning där Örebros skolelever får lära sig om vatten, avfall och kretsloppet på ett interaktivt och spännande sätt.

Digitala hjälpmedel i den kommunala gymnasieskolan utvecklar pedagogiken.

Alla elever i årskurs 1 och 2 får disponera en egen dator eller datorplatta under studietiden.

Allaktivitetshuset Tegelbruket invigs i stadsdelen Markbacken, en mötesplats med fokus på ungdomar och unga vuxna. Studieförbundet Sensus och KFUM Örebro är huvudmän för verksamheten och får stöd av kommunen och ÖBO.

En av landets mest framgångsrika kommuner i att handla ekologiskt är Örebro och vi premieras för detta av Ekomatsligan. 33 procent av inköpen är ekologiska.

Kvalitetspriset Nya steg 2013 tilldelas RoS-Gruppen på Förvaltningen för funktionshindrade för deras stöd till personer med kognitiva funktionshinder när det gäller känslor, relationer och sexualitet.

Tvåtusen ungdomar får sommarjobb inom offentlig sektor, föreningsliv och företag,

genom kommunens medverkan. De som sökt men inte fått sommarjobb erbjuds senare feriepraktik under jullovet.

Sociala investeringar – en modell för förebyggande arbete med långsiktiga effekter – lanseras av kommunen. 65 miljoner avsätts för ändamålet och kommunala förvaltningar och civila aktörer kan söka medel i samverkan.

Kommunen tar över ansvaret för äldreboendet Elgströmska huset från Attendo Care AB, på grund av brister i kvaliteten och i väntan på resultatet av en ny upphandling.

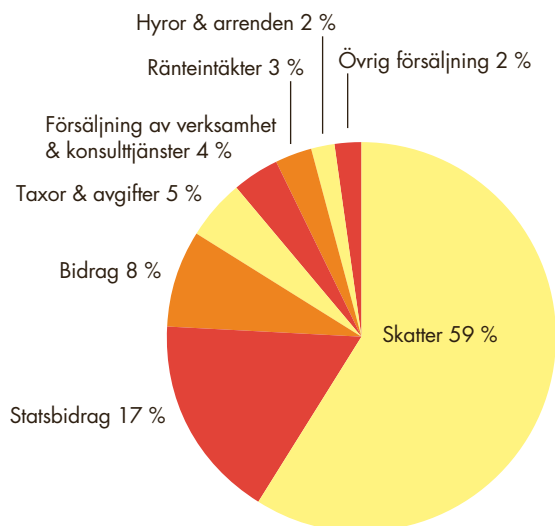
Ett gemensamt ansvar i arbetet mot hemlöshet och utanförskap manifesteras genom ett nytt samarbetsavtal om så kallade övergångsbostäder mellan kommunen och lokala fastighetsägare.

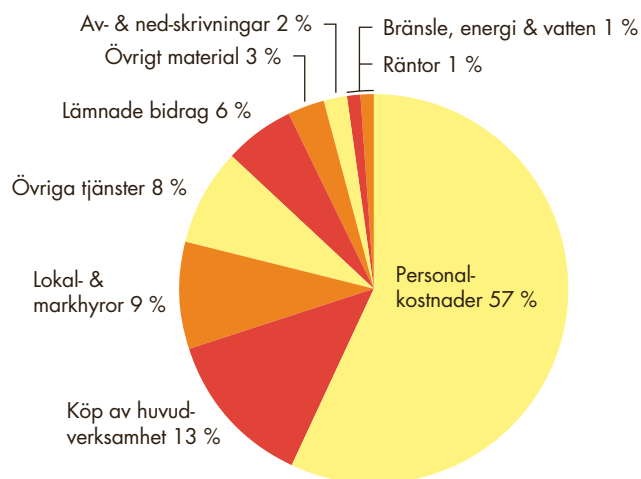
I Tekniska kvarnen i Karlslund finns en unik permanent utställning. Där får skolelever lära sig mer om avfall, vatten och kretsloppet.

Så användes pengarna i kommunens verksamheter

Intäkternas fördelning

Kostnadernas fördelning

100 kr fördelades så här i kommunens verksamheter

21 kr	Grundskola
21 kr	Äldreomsorg
14 kr	Förskola
11 kr	Stöd till funktionshindrade
10 kr	Socialtjänst
8 kr	Gymnasieskola
6 kr	Fritid och kultur
4 kr	Infrastruktur och skydd
2 kr	Övrig pedagogisk verksamhet
1 kr	Affärsverksamhet
1 kr	Arbetsmarknadsåtgärder och flyktingmottagning
1 kr	Politisk verksamhet

Kommunens nämndorganisation

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter. Detta görs med stöd av programnämnder.

Social välfärd

Vård- och omsorgsnämnderna ansvarar för vård- och omsorgsboenden, hemtjänst, hemsjukvård, dagcentraler, anhörigstöd och rehabilitering. Nämnden för funktionshindrade ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Socialnämnderna ansvarar för socialtjänstens individ- och familjeomsorg. Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns uppdrag.

Barn och utbildning

Skolnämnderna ansvarar för förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola och den obligatoriska särskolan. Gymnasienämnden ansvarar för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, Riksgymnasium för döva och hörselskadade elever (RGD-RGH), Riksgymnasiesärskola, den kommunala teknikskolan (Komtek) och vissa utbildningar för vuxna.

Samhällsbyggnad

Programnämnd Samhällsbyggnad ansvarar för kommunens fysiska översiktsplanering

och trafikplanering samt för förebyggande miljöarbete. Tekniska nämnden ansvarar för att tillgodose örebroarnas behov av service inom vatten, avlopp, renhållning, avfallshandling, väghållning och parkskötsel. Byggnadsnämnden ansvarar för plan- och byggnadsverksamheten inom kommunen. Miljönämnden ansvarar för prövning och tillsyn enligt bl.a. miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen, alkohollagen samt smittskyddslagen.

Fritids- och turismnämnden ansvarar för skötsel av idrotts- och friluftsanläggningar, inomhusbad, friluftsbad och för föreningsbidrag. Kultur- och medborgarnämnden ansvarar för Kulturskolan, Bio Roxy, Örebro konsthall, folkbibliotek, medborgarkontor, fritidsgårdsdrift och kommungemensam ungdomsverksamhet samt stödjer och samordnar stadsdelsutvecklingen.

De lokala nämnderna i Tysslinge, Glanshammar och Östernärke ansvarar för att stödja och samordna arbetet med lokal områdesutveckling. Områdesnämnden i Östernärke är också skolnämnd och byggnadsnämnd.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Nämnden finns direkt under kommunstyrelsen och ansvarar för kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för

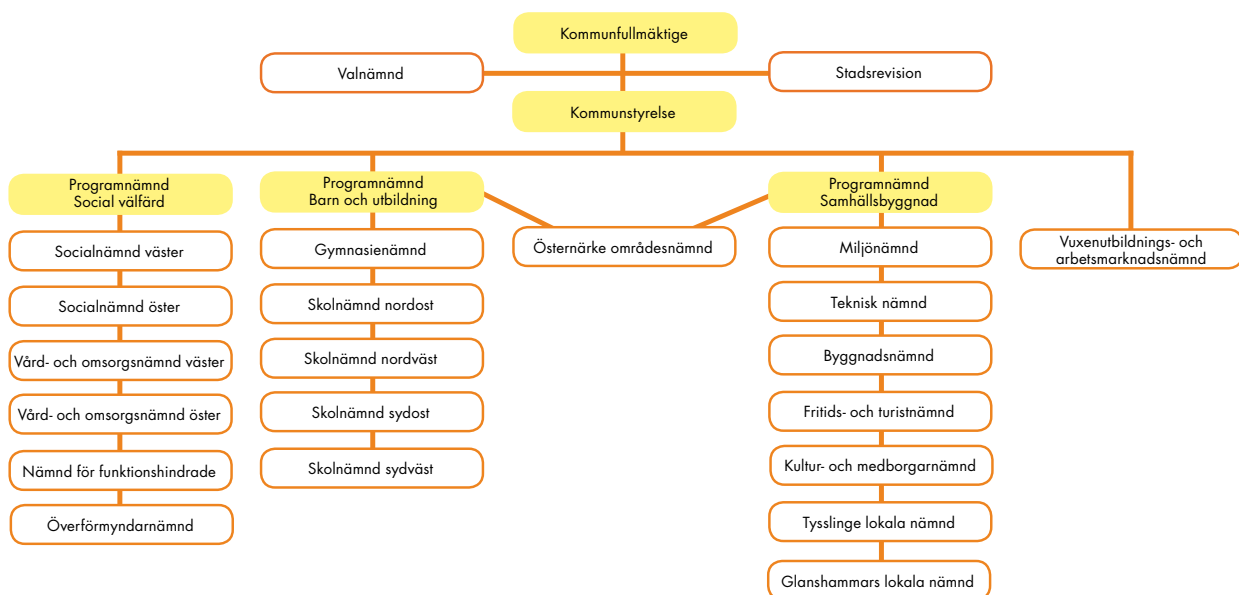
Mandatfördelning i kommunfullmäktige

Socialdemokraterna	28
Moderaterna	14
Folkpartiet	5
Vänsterpartiet	4
Kristdemokraterna	4
Miljöpartiet	4
Sverigedemokraterna	4
Centerpartiet	2
Totalt	65

funktionshindrade och svenska för invandrare (sfi) samt uppdragsutbildning och annan kompletterande vuxenutbildning. Nämnden ansvarar även för insatser inom kommunens arbetsmarknadsprogram samt för försörjningsstöd.

Nämnden för företags- hälsovård samt tolk- och översättarservice

Nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice är gemensam med Örebro läns landsting och Kumla kommun.

Förvaltningsberättelsen

Örebro utveckling mot ett hållbart samhälle

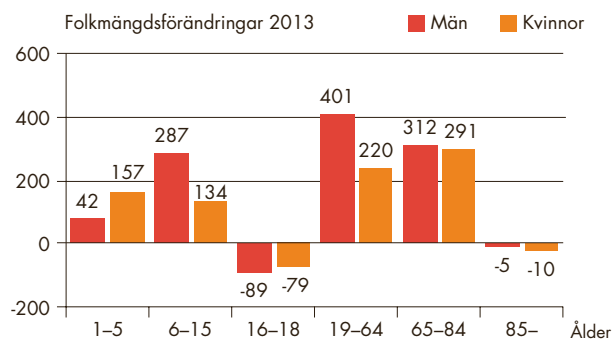
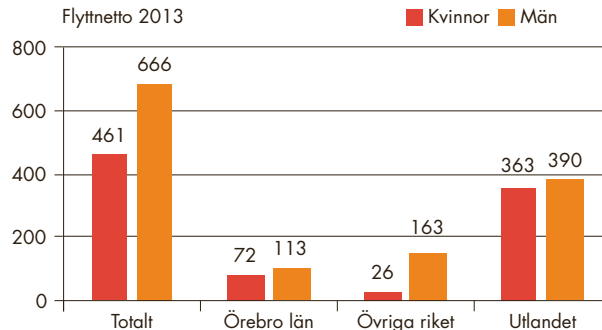
Under året har den långa lågkonjunkturen brutits även om landets tillväxttakt är beskedlig. De finansiella kriserna i olika länder i Europa, USA och världen i övrigt väcker lägre oro än tidigare för en allmän-ekonomisk fortsatt världskris. Däremot fortsätter politisk oro på flera håll, med krig och krissituationer, att svärta bilden av mer stabila förhållanden och skapar en social oro även i europeiska och närliggande länder. Det påverkar olika samhällsekonomiska faktorer och prognoserna framåt tyder inte på att konjunkturen tar riktigt god fart ännu på några års sikt. Samtidigt kan konstateras nya strukturella faktorer kring landets ekonomi, där exempelvis en ökad tjänsteproduktion blir en allt viktigare faktor. Det påverkar bland annat tidigare giltiga värden kring export/import och en ny ekonomisk karta för Sverige växer fram.

För att förverkliga visionen om Örebro som Skandinavien mest attraktiva medelstora stad, söker vi vägar för att även förverkliga målet om ett hållbart Örebro. Hållbar utveckling innebär en utveckling som ”tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov”. Globalt sett behöver mycket göras för att nå den målsättningen, och självklart finns även mycket kvar att göra lokalt i Örebro för att bidra i denna strävan.

Kommunens strategiska arbete för hållbarhet, idag och framöver

Arbetet inom miljöprogrammets ram har varit en viktig framgångsfaktor i kommunens strategiska miljöarbete, med fokus på ett målstyrt arbete och prioriterade åtgärder. Ett motsvarande samlat program med mål för social hållbarhet saknas dock ännu i kommunen.

Att använda mer långsiktiga tidsperspektiv vid beslutsfattande inom olika delar av kommunen är en nyckelfråga. Kortsiktiga ekonomiska överväganden står idag ofta i vägen för en långsiktigt hållbar utveckling. Vidareutveckling av sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvensbedömningar av beslut och investeringar i kommunen är därför viktiga redskap för att kunna arbeta förutseende och strategiskt.

Olika former av förebyggande arbete är också viktigt i Örebro för flyttning mot hållbarhet.

Hållbarhetsarbetet handlar även om att utveckla samarbetet med andra aktörer i samhället, såväl andra myndigheter som näringslivet och det civila samhället. De utmaningar vi står inför idag är stora och komplexa och ställer krav på nya kreativa arbetsätt och samverkansformer för att jobba mot gemensamma mål.

Ekonomisk hållbarhet

Grunden för ekonomisk tillväxt är användning av naturresurser och av människors arbetskraft, kunskap och kreativitet. Investeringar som leder till god och jämlik folkhälsa och välbefinnande, hög utbildningsnivå och hög sysselsättning bäddar för god offentlig ekonomi. En viktig utmaning för omställningen till en hållbar utveckling är att bryta det samband som hittills funnits mellan ekonomisk tillväxt och accelererande negativ miljöpåverkan.

Ung befolkning med många nationaliteter

Örebro kommun hade 140 599 invånare den 31 december 2013 och är Sveriges

sjunde största kommun. Andelen kvinnor är 50,8 procent, den tolfte största bland alla kommuner. Örebro har en ung befolkning. Andelen barn i 0-5 års ålder är större än i riket, och en stor andel av de vuxna invånarna är i åldern 20-35 år och en liten andel är i åldern 50-80 år. Medelåldern är 39,7 år mot 41,2 år i riket.

I Örebro finns människor från alla delar av världen och fler än 165 olika länder, flest är från Irak, Finland och Bosnien-Hercegovina. Mer än var femte örebroare har utländsk bakgrund (födda utomlands eller med båda föräldrarna födda utomlands). Det är något mer än i riket totalt och andelen ökar stadigt. Ungefär två tredjedelar av de senaste fem årens folkökning består av personer med utländsk bakgrund, de flesta från Asien.

Fortsatt stor befolkningsökning

Örebro folkmängd har fortsatt att öka i snabb takt. Folkökningen 2013 på 1 647 invånare innebär en tillväxt ungefär i nivå med de fem senaste rekordåren.

Under året föddes 1 820 barn, också det är i nivå med de fem senaste rekordåren. Antalet döda var dock något högre än normalt. Detta resulterade i att födelse-

nettot (födda – döda) hamnade på 520, något lägre än de senaste årens nivåer. Det fortsatte att flytta in många till Örebro under året, totalt flyttade 7 413 personer till Örebro, vilket nästan når upp till en ny rekordnivå. Antalet inflyttare har under de senaste fem åren varit runt 1 100 fler än antalet som flyttat ut från kommunen. Flyttnettot 2013 (inflyttade – utflyttade) hamnade på 1 127.

Precis som 2012 var flyttnettot högt gentemot utlandet och dominerade jämfört med flyttnettot gentemot andra svenska kommuner. Mot andra kommuner i Örebro län blev flyttnettot betydligt lägre jämfört med de senaste åren. Flyttnettot mot övriga riket blev under året återigen högt efter att ha varit ganska lågt 2012, men nådde inte upp till rekordnoteringen från 2011. Under året blev flyttnettot mot kommuner i länet ungefär lika högt som flyttnettot mot övriga riket.

Fler förskolebarn och grundskolebarn

Antalet barn i förskoleålder (1–5 år) har fortsatt att öka och var vid årets slut knappt 200 fler än 2012, en ökning som inte är lika kraftig som de senaste årens rekordökningar i åldersgruppen. Desto kraftigare har barnen i grundskoleåldern (6–15 år) börjat öka, 2013 var ökningen drygt 400 barn. Ökningen har skett i alla årsklasser men klart kraftigast i de lägre åldrarna.

Många fler pensionärer

Antalet invånare som är 65 år och äldre har ökat år för år sedan 2004 och fortsatte göra det under 2013, om än i en något minskande takt sedan toppökningen 2011. Vid årets slut var antalet invånare i åldersgruppen drygt 600 fler än 2012. Nästan hela ökningen har skett i den yngre delen av åldersgruppen, 65–74 år (där de första 40-talisterna ingår). Bland de äldsta invånarna, de över 75 år var antalet invånare ganska oförändrat mellan 2012 och 2013.

Befolkning och utbildning

Befolkningsökningen ställer bland annat krav på planering för nya bostäder och rekreativmiljöer, utbyggnad av antalet förskoleplatser och ett ökat utbud av vård- och omsorgstjänster. Fram till 2020 förväntas åldersklasserna 0–15 och 70–84 öka mest. Det innebär att försörjningsbördan för den arbetande delen av befolkningen

kommer att öka, och prognoser visar att vårdkostnaderna kan komma att öka kraftigt. Viktiga utvecklingsområden är att utbyggnaden av Örebro stad och övriga tätorter sker med ett tydligt hållbarhetsperspektiv samt ett ökat fokus på förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Forskning visar på tydliga samband mellan högre utbildningsnivå och bättre hälsa och framtida livschanser. Hög utbildningsnivå bland befolkningen gör även att näringslivet kan rekrytera individer med bra och rätt kompetens, vilket föder livskraftigare företag. Totalt sett har utbildningsnivån ökat i Örebro kommun under de senaste åren, men Örebro har fortfarande en lägre andel högutbildade än andra jämförbara universitetskommuner. Utbildningsnivån är dock inte geografiskt jämnt fördelad mellan Örebros olika bostadsområden, utan följer samma mönster som den socioekonomiska segregationen.

Det finns även tydliga könsskillnader där flickor får högre betyg än pojkar och kvinnor har högre utbildningsnivå än män, och dessa skillnader fortsätter att öka.

Målet i Örebroregionens utvecklingsstrategi är att alla elever i grundskola och gymnasieskola ska avsluta sina studier med minst godkända betyg samt att minst hälften av alla gymnasielever påbörjar en eftergymnasial utbildning inom tre år. Andelen avgångselever i årskurs 9 som

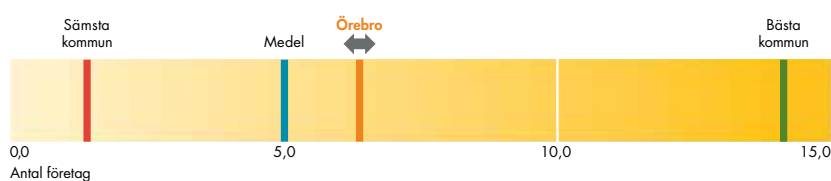
har nått målen med godkända betyg i alla ämnen har haft en ökande trend under 2000-talet, men har minskat under 2013 och ligger nu på 72 procent (76 procent för flickor och 69 procent för pojkar). En viktig utmaning framöver handlar om att bryta trenden att pojkar får allt sämre betyg, där större fokus behövs på att ifrågasätta könsstereotypa normer. Fortsatt arbete behövs även för att öka andelen unga från socioekonomiskt utsatta grupper som går vidare till högre studier. Genom projektet Linje 14 har Örebro kommun tillsammans med Örebro universitet arbetat med att motivera och stödja elever från studieovana miljöer med syfte att öka övergången till högre studier.

Samarbetet med Örebro universitet har också utmynnat i ett gemensamt partnerskap med Örebroporten och ÖBO att utveckla universitetsplatsen med ny aula, handelshögskola samt gästforskar- och studentlägenheter. Vidare har ett nytt avtal träffats mellan kommunen och studentkåren som ett led i att utveckla universitetsstaden Örebro.

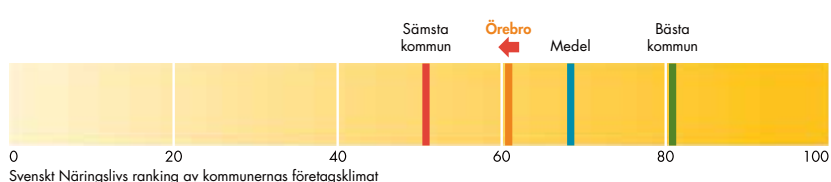
Sysselsättning

Arbetslöshet påverkar såväl den offentliga ekonomin som enskilda individers privat ekonomi. Arbetslöshet medför även en ökad risk för ohälsa och socialt utanförskap. En ökad sysselsättning är därför ett

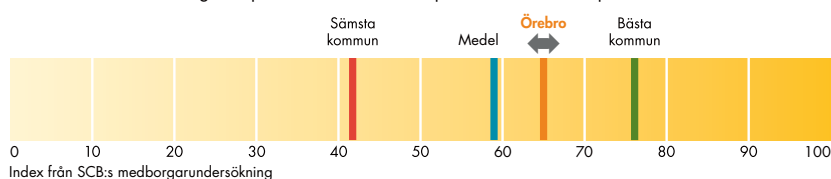
MÅTT 33 Hur många nya företag har startats per 1 000 invånare?

MÅTT 34 Vad ger företagarna för sammanfattande omdöme om företagsklimatet?

MÅTT 39 Hur ser medborgarna på sin kommun som en plats att bo och leva på?

viktigt mål i kommunens arbete. Andelen arbetslösa av den arbetsföra befolkningen (16–64 år) ligger 0,5 procent över riksnittet men det är en minskning och vi närmar oss sakta rikets snitt. Komjobb, instegsjobben och Ungdomssatsningen är viktiga satsningar där mellan 20 och 60 procent går vidare till arbete eller studier. En tydlig framgång i arbetet är att antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat, trots att befolkningen ökat. Ett nära samarbete med bland annat näringslivet är en viktig del i arbetet och ett område som kan utvecklas ännu mer.

Näringsliv

Örebro kommun har mätt näringslivets utveckling under perioden 2006–2011. Samtliga aktiebolags utveckling ligger till grund för mätningen. Örebro kommun är

den oomtvistliga motorn i regionen och företagen växer i takt med eller snabbare än företag i exempelvis Umeå, Norrköping eller Linköping: 21 procents tillväxt i antal anställda och 31 procents tillväxt i antal nya företag under perioden. Branscher som går särskilt bra är verkstad, IT/telekom, omsorg, besöksnäring och företagstjänster.

Även om tillväxten ökat i antal anställda under perioden har kommunen fortsatt utmaningar med sysselsättningstillväxten samtidigt som vissa branscher börjar få problem att hitta rätt kompetens. Glappet mellan tillgång och efterfrågan på olika delar av arbetsmarknaden måste minska. Samtidigt måste kommunens service stärkas för att möta den kraftiga tillväxt som många branscher och företag befinner sig i.

Hållbara investeringar

Förebyggande åtgärder är i regel mycket mer kostnadseffektivt än återuppbyggnad efter olika former av kriser. Investeringar för hållbara sociala eller miljömässiga lösningar idag kan ge avsevärt minskade kostnader i framtiden. Exempel är insatser i unga år som förebygger avhopp från skolan eller risk att hamna i kriminalitet, eller åtgärder som leder till minskad energi-användning och därmed minskade utsläpp av växthusgaser.

Under 2013 har kommunen arbetat för att bygga upp en modell för att jobba med sociala investeringar. Arbetet handlar på ett övergripande plan om att ställa om från ett kortsiktigt till mer långsiktigt arbete, där man är beredd att ta högre kostnader idag som på längre sikt leder till både en ökad social hållbarhet och minskade offentliga kostnader. Många av de ansökningar som kommit in under hösten rör åtgärder som handlar om att fånga upp och stötta personer i målgrupper som idag ”hamnat mellan stolarna” i samhället och där ett minskat utanförskap snabbt ger både en individuell och en samhällsekonomisk vinst. Under kommande år kommer ansökningar att omsättas i konkreta projekt. En effekt som märks redan nu är att arbetet runt etableringen av systemet med sociala investeringar har lett till kreativa diskussioner och nya samarbeten över förvaltningsgränser och med externa aktörer. En utvecklingsmöjlighet framöver är ett fördjupat samarbete med landstinget och statliga myndigheter.

Ekologisk hållbarhet

Kommunens strategiska miljöarbete har sedan tillkomsten av miljöprogrammet 2010 fått en tydlig struktur med fem fokusområden som tar avstamp i de nationella miljö kvalitetsmålen. Miljöprogrammet ska kompletteras med en plan eller strategi för respektive fokusområde. Tre av fem områden har idag en sådan strategi: Klimat, vatten och biologisk mångfald.

Miljöprogrammet beskriver ett systematiskt miljöstrategiskt arbete, som innebär att kommunen prioriterar förändringar så att det blir lätt att göra rätt. Därtill är det viktigt för kommunen att föregå med gott exempel för att kunna få andra aktörer att ta sitt ansvar för utvecklingen.

Viktiga händelser på etablerings- och investeringsområdet

Utvecklingen i området runt korsningen E18/E20 fortsätter i snabb takt. Würths nya huvudkontor och centrallager togs i bruk. Dieselanläggningar för den tunga trafiken har etablerats eller är på väg att etableras i området. Engströms bygger en stor verkstadsanläggning med servicefunktioner för den tunga trafiken och anläggningen invigs våren 2014.

Vid Örebro Truckstop fortsätter projekteringen och byggnationen av uppställningsplatser och säkerhetsparkering för den tunga trafiken och anläggningen invigs under våren 2014. Området kommer även att innehålla platser för farligt gods, elplatser för kyltransporter, uppställningsplatser för buss, platser säkrade för oljespill under tak, totalt cirka 90 platser.

I Västra Pilängen färdigställdes och invigdes centrallager för XXL Sport och Vildmark. Mark har sålts till SITA (kretsloppshantering) för uppförande av en stor, modern kretsloppsanläggning.

Det sammantagna arbetet inom logistikområdet i regionen har medfört att Örebro-regionen nu av tidskriften Intelligent logistik rankas som Sveriges näst bästa logistiketableringsregion efter Göteborgsregionen.

Försäljningen av mark i Södra grusgropen har påbörjats. Först ut är en regional anläggning för Porsche som invigs 2014.

Etablering av ett nytt Ikea-varuhus med kompletterade handel av sällanköpskaraktär i Mariebergs handelsområde har utretts.

Flera stora projekt har fortsatt att utvecklas, t.ex. Gustavsviksområdet, Södra Ladugårdsängen, Universitetsplatsen, Österplan, Pulsådern med järnvägsområdet genom Örebro, Campus USÖ och utvecklingen av USÖ, Norrcity, Pappersbruksområdet samt ett flertal studentbostadsprojekt.

Efterfrågan på mark för att bygga flerbostadshus är fortsatt stor. Etableringar har skett i framförallt Rynningeåsen och Sörbyängen. Planläggning pågår för ökat bostadsbyggande.

På regional nivå har näringslivssamarbetet inom Business Region Örebro kommit igång på allvar med bland annat regional etablerings- och investeringsservice. Kommunernas lediga mark och fastighetsägarnas lediga lokaler presenteras enhetligt på objektvision.se.

Klimat

Med klimatplanen som grund bedrivs ett framgångsrikt arbete med effektivare energi-användning, utbyggnad av förnybar energi och arbete för att minska matens klimatpåverkan inom ramen för ”smartare mat”. Under 2013 har kommunen bildat ett gemensamt vindkraftsbolag med Kumla kommun och köpt in sig på en produktionsanläggning för biogas i Karlskoga.

Om nuvarande trender fortsätter och kommunen bygger vindkraft i linje med klimatplanens intentioner bedöms klimatmålet för organisationen till 2014 kunna uppnås och målet för 2020 överträffas. För kommunen som geografiskt område är måluppfyllelsen mer osäker och här har nationella styrmedel stor betydelse. För att vi ska nå målet till 2050 om ett i princip fossilfritt samhälle, krävs betydande teknikutveckling i kombination med radikala förändringar av bland annat konsumtions- och resvanor.

Vatten

Arbetet för en bättre vattenmiljö i Sverige styrs av EU:s vattendirektiv, där målet är att alla vattenförekomster ska uppnå god status senast 2021. Idag är 90 procent av bedömda sjöar, vattendrag och viktiga grundvattentillgångar i Örebro kommun i behov av åtgärder.

Med den vattenplan som antogs av kommunfullmäktige 2012 har arbetet med vattenfrågor fått en tydligare struktur och många av de prioriterade åtgärder som pekas ut pågår. Viktiga frågor är minskad övergödning genom renare avlopp och minskade utsläpp av miljögifter genom utbyggd rening av dagvatten. Arbetet med en kommunal VA-plan har fortsatt under 2013 och det finns ett dokument som är klart att antas. En olöst fråga är att få till stånd ett vattenskyddsområde för Svartån, som försörjer majoriteten av örebroarna med dricksvatten. Detta arbete har pågått sedan 2006 och är ännu inte slutfört. Utredningen av Vättern som alternativ dricksvattentäkt på längre sikt fortsätter under 2014. För att nå miljö-kvalitetsnormerna krävs även åtgärder inom sektorerna jordbruk, industri och trafik, där kommunen har begränsad möjlighet att påverka.

Biologisk mångfald

Förlusten av biologisk mångfald är ett av våra största miljöproblem. Enligt en FN-

plan som beslutades 2010 ska 17 procent av landarealen i världen skyddas till 2020. I Örebro kommun som geografiskt område har 3–4 procent formellt skydd. Långt större arealer behöver alltså skyddas och restaureras, även regionalt och nationellt, för att nå miljömålen. Utanför det egna markinnehavet är dock kommunens rådighet begränsad.

Kommunens arbete med de gröna frågorna framöver kommer att följa de mål och prioriteringar som finns i den naturplan som var klar för beslut i fullmäktige i slutet av 2013. Naturplanen handlar utöver biologisk mångfald också om bättre folkhälsa, aktiv fritid, turism och attraktiv stad. Örebro kommun har fått nationell uppmärksamhet för arbetet med skydd av tätortsnära natur och restaurering av natur- och rekreationsområden. År 2013 blev Örebro årets friluftskommun för andra året i rad.

Giffri miljö

Den mycket stora mängd ämnen med bristfälligt kända eller skadliga effekter som vi utsätts för i vår vardag är ett allvarligt och otillräckligt uppmärksammat hot. Kunskapsbristen är besvärande och det finns starka skäl att i större utsträckning än nu tillämpa försiktighetsprincipen.

Örebro kommun har svårt att påverka vilka farliga ämnen som finns på marknaden. Men ansvaret för avfalls-, avlopps- och dagvattensystemen gör att kommunen har en viktig roll för att minska spridningen av miljö- och hälsofarliga ämnen. Efterbehandling av förorenade områden är en annan viktig fråga för att minska spridning av farliga ämnen. På nationell nivå har regeringen tydligt prioriterat arbetet med att skydda barnen bättre mot gifter i vardagen och inför 2014 planeras en strategi för kemikalier i barns vardag.

Sedan 90-talet har fokus inom avfallsfrågan legat på ökad utsortering och återvinning av avfall. Framöver behövs större fokus på förebyggande av avfall och detta är därför en fråga i kommunens nya avfallsplan.

God bebyggd miljö

Befolkningsökning och snabbt växande städer har gjort hållbar stadsutveckling till en högaktuell och global miljöfråga. Vi behöver samhällen som är byggda för låg energianvändning och effektiv hushållning med naturresurser, samtidigt som de är attraktiva och hälsosamma boendemiljöer.

Örebro kommun växer och har en viktig roll i utvecklingen av god bebyggd miljö. På en övergripande nivå styrs utvecklingen i översiktsplanen, som under 2013–2014 kompletteras med en mer detaljerad handlingsplan för stadens utveckling. Cirka 700 nya bostäder behövs. 2013 skapade kommunen planer som ger förutsättningar för 500 nya bostäder i lägenheter och småhus.

En viktig utmaning är att förändra transportsystemet och styra över fler transporter från bilresor till gång-, cykel- och kollektivtrafik. Här har ett omfattande arbete bedrivits de senaste åren som bland annat resulterat i ett nytt trafikprogram, som kommer att kunna antas våren 2014.

Andra utmaningar är att minska ”funktionssepareringen” i staden och föra bostäder, handel, arbetsplatser och service närmare varandra, att fullfölja övergången till en förnybar energiförsörjning, att utveckla gröna rekreationsområden i staden och mer kretsloppsanpassade lösningar för avfalls- och avloppshantering. Den nya stadsdelen Södra Ladugårdsängen är ett pilotprojekt, med syfte att utveckla nya metoder för hållbart stadsbyggande.

Social hållbarhet

Social hållbarhet handlar om att skapa samhällen där grundläggande mänskliga behov uppfylls, idag och i morgon. Respekt för mänskliga rättigheter är centralt i sammanhanget, liksom att utveckla välfärdssystem som är anpassade till att möta de demografiska förändringar och andra utmaningar som vi står inför. Förutom det vidare begreppet mänskliga rättigheter är bland annat demokrati och delaktighet, social sammanhållning och folkhälsa viktiga aspekter i arbetet för ökad social hållbarhet.

Mänskliga rättigheter

Den politiska målsättningen är att Örebro ska vara främst i landet när det gäller mänskliga rättigheter. En central fråga för kom-

Sociala hänsyn i upphandling

När vi skapar bostäder för ett Örebro som växer, skapar vi också möjligheter för människor som står långt från arbetsmarknaden att delta i projektet.

munen är service på lika villkor och arbetet med att minska osakliga och orättfärdiga skillnader i invånares och brukares möten med de kommunala verksamheterna. Under året har bland annat utbildningsinsatser genomförts för att förbättra bemötandet av HBT-personer, och ett kontinuerligt arbete pågår även för att förbättra såväl tillgången till kommunal service som möjligheterna till delaktighet och inflytande för nationella minoriteter liksom teckenspråksanvändare. Tillgänglighetsanpassningar i de kommunala natur- och kulturresevatnen är andra exempel på åtgärder som har genomförts för att öka tillgängligheten för personer med olika former av funktionsnedsättningar. Ett utvecklingsområde framöver är att arbeta vidare för nationella minoriteters rättigheter, såväl i enlighet med minoritetslagstiftningens så kallade grundskydd, som de särskilda åtaganden som följer av att Örebro kommun sedan februari 2013 ingår i det så kallade förvaltningsområdet för finska språket.

Service på lika villkor är även en viktig fråga i kommunens jämställdhetsarbete. Fokus under senare år har legat på jämställdhetsintegrering, det vill säga att ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i all ordinarie verksamhet. Ett exempel är arbetet med "gender-budgetering" för att synliggöra ojämlik resursfördelning i verksamhetsplanering och uppföljning. Analysen har bland annat visat att män oftare får ta

del av dyr specialistvård än kvinnor, och att pojkar till större del än flickor får ta del av fritidssatsningar. Ett annat exempel är kvalitetssäkring av myndighetsutövning. Arbetet med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i kommunens verksamheter behöver fortsätta. Stora utmaningar är bland annat den starkt könssegrigerade arbetsmarknaden, ojämlik fördelning av såväl formell som informell makt i samhället, och ett omfattande samhällsproblem med mäns våld mot kvinnor. Kommunen har flera roller att spela i detta arbete.

Barn är en grupp där det är särskilt tydligt att alla inte har samma förutsättningar och möjligheter i samhället. Föräldrarnas socioekonomiska position har generellt sett en stor betydelse för barnens framtidsutsikter, och barn som växer upp i ekonomiskt utsatta hushåll har till exempel ökad risk för sjukdom, mår sämre psykiskt, och lämnar oftare grundskolan med lägre betyg än andra barn. Under 2013 har därför en handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll tagits fram med åtgärder som är inriktade på både ökad sysselsättning för föräldrarna och på åtgärder som ger barnen tryggare uppväxtvillkor. Under 2013 har även kommunens arbete utifrån FN:s barnkonvention genomgått en kollegial granskning, som bland annat visat att ökad samordning och samverkan mellan de olika kommunala verksamheterna är ett viktigt utvecklingsområde.

Social sammanhållning

Social sammanhållning är en viktig aspekt av den sociala hållbarheten. Känslor av delaktighet, samhörighet och trygghet stärker den sociala sammanhållningen och gör samhället mindre sårbart för social oro och konflikter mellan olika grupper. Socialt kapital är ett nyckelbegrepp i sammanhanget.

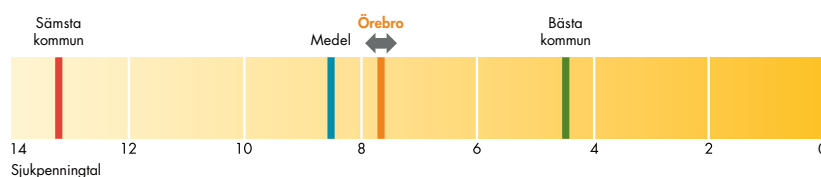
Antalet anmälda brott har minskat på senare år i Örebro liksom i Sverige i allmänhet. Trygghet är dock en subjektiv känsla, som dessutom fortsätter att vara ojämnt fördelad i befolkningen, där till exempel pojkar och män i mycket större utsträckning än flickor och kvinnor känner sig trygga, trots det faktum att det procentuellt sett är fler yngre män som drabbas av våldsbrott i Sverige än kvinnor.

Arbete för ökad social sammanhållning handlar även om att bryta mönster förknippade med utanförskap och segregation. Boendesegregationen är, sedd såväl ur ett etniskt som ett socioekonomiskt perspektiv, fortsatt stor i Örebro. De västra stadsdelarna (Vivalla, Baronbackarna, Varberga och Oxhagen) har varit prioriterade under senare år och genom den så kallade Västerkoordineringsgruppen finns en särskild organisation som bland annat syftar till att förbättra samarbetet mellan olika kommunala förvaltningar och bolag som är verksamma i de västra stadsdelarna. Utvecklingsarbetet är ett tydligt exempel på att komplexa samhällsfrågor kräver ökad samverkan över traditionella verksamhetsgränser. Fortsatta utvecklingsmöjligheter ligger bland annat i att utöka samverkan även med externa verksamheter, som exempelvis det civila samhället, men även landstinget och näringslivet.

Civilsamhället spelar en viktig roll i arbetet för social sammanhållning.

Föreningar, frivilligorganisationer, församlingar och individer medverkar redan med stor drivkraft i utvecklingen av Örebro som lokalsamhälle. Löpande samverkan mellan kommunorganisationen och det civila samhället sker bland annat genom IUC, Individuellt utvecklingscentrum, och Brorådet, Socialförvaltningens brukarråd. Under 2013 har även Volontärförmedling Örebro startats i syfte att förmedla kontakter mellan enskilda invånare som vill göra en insats och kommunala verksamheter eller ideella föreningar. Föreningarnas hus blir en ny arena som bjuder in till ett förstärkt samarbete.

MÅTT 35 Hur högt är sjukpenningtalet bland kommunens invånare?

Föräldrar i Vivalla tränar svenska genom att sjunga tillsammans med sina barn, och blir mer delaktiga i barnens vardag i förskolan.

Folkhälsa

Sveriges befolkning har en mycket god hälsa sett ur ett internationellt perspektiv. Men skillnader i hälsa ökar. Hälsa är tydligt kopplad till livsvillkor, där till exempel låg utbildningsnivå, arbetslöshet eller avsaknad av ett socialt nätverk innebär en större risk för ohälsa. Flickor, kvinnor, personer med utländsk bakgrund och personer med funktionsnedsättningar är också grupper som generellt sett rapporterar sämre hälsa. Folkhälsoarbetet i Örebro kommun utgår ifrån länets folkhälsoplan med fokus på stödjande miljöer. I Örebro kommun har särskilt fokus under de senaste åren legat på uppbyggnaden av Tegelbruket som en hälsofrämjande arena, på hälsosamt åldrande samt på utveckling av olika former för medborgardialog för ökad delaktighet. Örebro kommun har även deltagit i SKL:s Samling för social hållbarhet och genom detta arbete, liksom flera andra liknande projekt runt om i Sverige, finns nu ett gediget underlag med rekommendationer och prioriterade åtgärder för fortsatt arbete. En viktig utvecklingsfråga framöver är att tillsammans med andra aktörer formulera mål och konkreta handlingsplaner för att minska skillnaderna i hälsa mellan olika befolkningsgrupper.

Kommunen har under flera år även bedrivit ett framgångsrikt arbete inom ramen för Örebros förebyggande råd (Örefrö och Öreför) samt genom samverkansforum och samverkansavtal mellan skolor, fritidsgårdar, socialtjänst och polis. På senare år har alkoholkonsumtionen minskat bland högstadiel elever, medan det finns en trend att ungdomar och även vuxna har intagit en mer liberal

Medborgarna om Örebro

Tillsammans med andra kommuner undersöker vi vartannat år medborgarnas bedömning av kommunens verksamheter och Örebro som plats att bo och leva på. Senaste undersökningen gjordes våren 2013 och då deltog 137 kommuner. Ju högre indexvärdet är desto bättre betyg har medborgarna gett sin kommun. Högsta möjliga index är 100 och 40 kan tolkas som lägsta godkända index.

Medborgarna om Örebro som en plats att bo och leva på, Nöjd Region-Index, NRI

År 2013 blev Örebros NRI 65. Jämfört med samtliga undersökta kommuner ligger Örebro bra till. Helhetsbetyget är högre än genomsnittet för de andra kommunerna. Detsamma gäller värdet för att rekommendera vänner och bekanta att flytta till kommunen.

För att medborgarna ska bli mer nöjda med Örebro som en plats att bo och leva på bör faktorn bostäder uppmärksammas (relativt lågt betyg och med stor påverkan på helhetsbetyget).

Medborgarna om Örebro kommuns verksamheter, Nöjd Medborgar-Index, NMI

År 2013 blev Örebros NMI 57. Jämfört med samtliga undersökta kommuner ligger Örebro bra till även här och får ett högre helhetsbetyg av sina medborgare än genomsnittet.

För att medborgarna ska bli mer nöjda med hur kommunens sköter sina verksamheter som helhet bör faktorerna grundskola, miljöarbete, gång- och cykelvägar, gator och vägar samt äldreomsorg uppmärksammas (relativt låga betyg och med stor påverkan på helhetsbetyget).

Medborgarna om inflytandet i Örebro kommun, Nöjd Inflytande-Index, NII

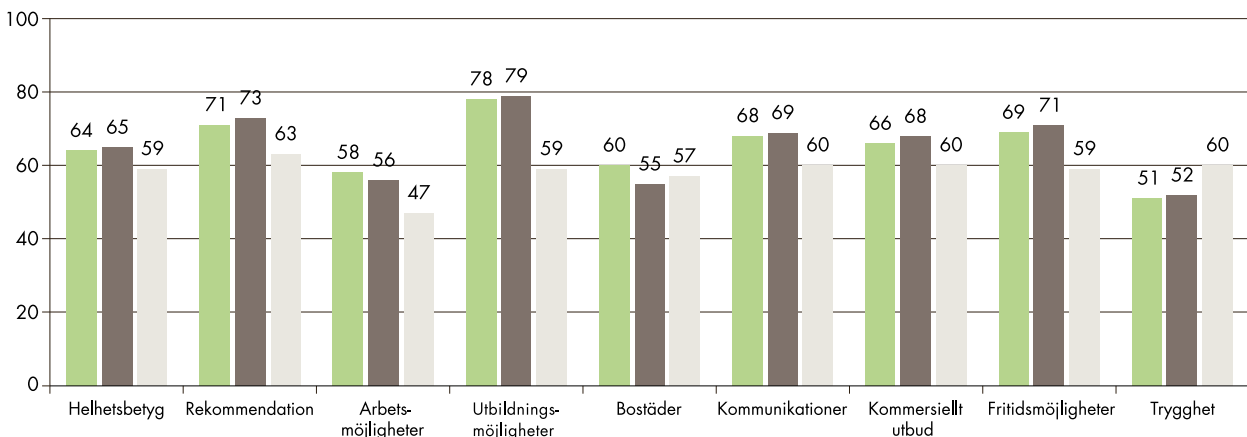
År 2013 blev Örebros NII 44. Jämfört med samtliga undersökta kommuner ligger Örebro bra till även här och får ett högre helhetsbetyg än genomsnittet för de andra kommunerna.

För att medborgarna ska bli mer nöjda med inflytandet i Örebro kommun bör faktorerna påverkan och förtroende uppmärksammas (relativt låga betyg och med stor påverkan på helhetsbetyget).

hållning till narkotika än tidigare. Detta gäller främst attityderna till cannabis. En utveckling av Örefrö och Öreför pågår, kommunens drogpolitiska handlingsplan ska revideras med nya strategier och verk-

tyg. Det drogforebyggande arbetet behöver ske såväl tillsammans med ungdomar och föräldrar som med övriga vuxna som möter barn och ungdomar inom ramen för sin tjänsteutövning.

Medborgarnas attityder till Örebro som en plats att bo och leva på (NRI) ■ Örebro kommun 2011 ■ Örebro kommun 2013 ■ Samtliga kommuner

Framgångar och utmaningar för hållbar utveckling i Örebro

EKONOMISKT – ETT ATTRAKTIVT ÖREBRO

+ Framgångar 2013 +	- Utmaningar 2014 -
Andelen högutbildade fortsätter att öka bland både kvinnor och män.	Män har lägre utbildningsnivå än kvinnor och skillnaderna fortsätter att öka.
Andelen arbetslösa har minskat.	Skillnaderna i förvärvsfrekvens består mellan kvinnor och män och mellan inrikes- och utrikesfödda. Stora regionala skillnader finns inom kommunen.
Andel företag som inom en månad har fått en handlingsplan för etablering ökar.	Fler kvinnor än män är låginkomsttagare och arbetar i sektorer med traditionellt sett låga löner.

EKOLOGISKT – ETT HÅLLBART ÖREBRO

+ Framgångar 2013 +	- Utmaningar 2014 -
Klimatbelastningen per invånare minskar.	Det saknas skyddsområde och skyddsföreskrifter för kommunens vattentäkt.
Biltrafiken i Örebro tätort minskar.	Vägtrafiken totalt sett ökar eller ligger kvar på oförändrat hög nivå.
Utbudet i kollektivtrafiken har ökat.	Gång-, cykel- och kollektivtrafik måste öka sina andelar av resandet för att nå klimatmålen.
Andelen ekologiskt producerad mat i kommunala verksamheter är fortsatt över målet på 30 procent.	Metoder behöver utvecklas för att minska matens klimatbelastning. Målen för andelen ekologisk producerad mat i kommunala verksamheter bör höjas.
Framgångsrikt arbete med tätortsnära våtmarker gynnar både friluftsliv och biologiskt mångfald.	Endast ett fåtal sjöar och vattendrag i kommunen bedöms ha god ekologisk status.

SOCIALT – ETT TRYGGT ÖREBRO

+ Framgångar 2013 +	- Utmaningar 2014 -
Folkmängden fortsätter att öka – inflyttningsöverskottet mot kommuner utanför länet ökade.	Att värna om mångfalden i utvecklingen för ett socialt och ekonomiskt hållbart Örebro.
Arbets-, utbildnings- och fritidsmöjligheter samt kommunikationer stärker medborgarnas uppfattning om Örebro som en plats att bo och leva på.	Arbetslösheten är större i vissa mer utsatta grupper, som behöver hjälp och stöd för att ta sig in på arbetsmarknaden.
Ohälsan i kommunen minskar, räknat som antalet ohälsodagar per invånare.	Kvinnors/flickors ohälsa är högre än mäns/pojkars. Medborgare med svag socioekonomi har sämre hälsa än medborgare med god socioekonomi och den regionala skillnaden mellan olika bostadsområden är stor.
Andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll har minskat under året.	Att fortsätta arbetet med att halvera andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll fram till år 2020. Stora regionala skillnader i koncentrationen av barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i kommunen.
Antalet anmälda våldsbrott minskar.	Antalet narkotikabrott ökar.

Sveriges kvalitetskommun

Örebro kommun belönades med den prestigefyllda utmärkelsen Sveriges kvalitetskommun 2013. Utmärkelsen tilldelas den kommun som lyckats bäst med att utveckla och förbättra demokrati, verksamhet, arbetsmiljö och samhällsbyggande.

Till grund för nomineringen låg kommunens resultat i Kommunkompassen, ett verktyg för utvärdering och analys. Resultaten baseras på intervjuer, granskning av officiella dokument och webbplats. Inom de åtta områden som granskades (se spindel-diagram) uppnådde Örebro kommun de näst högsta resultat som någonsin uppnåtts. Kommunens resultat ligger kraftigt över medel på alla områden och vi har också i jämförelse med egna tidigare resultat gjort förbättringar på alla områden.

Exempel på faktorer som värderades högt

En viktig förutsättning för resultatet är ett gott samspel mellan den politiska ledningen och förvaltningen. Med kommunens nya styrmodell finns en tydlighet och en gemensam vilja.

Kommunen har tagit fram en kvalitetshandbok, som erbjuder verktyg, metoder och stöd för en systematisk kvalitetsutveckling.

Kommunens eget kvalitetspris ”Nya steg” uppmuntrar till kvalitetsutveckling till nytta för medborgarna och lyfter fram goda exempel från verksamheterna.

Efter att tillsammans med sex andra kommuner ha blivit nominerad, granskades kommunernas faktiska resultat.

Örebro kommun har mycket goda resultat på många områden, till exempel inom miljöområdet och när det gäller webb-informationen till medborgarna. Örebro kommuns finansiella profil är också stark. Vid redovisningen framkom en starkare resultatnivå och klart starkare finansiell ställning än riksgenomsnittet. I sju av de åtta finansiella nyckeltal som ingår i mätningen ligger Örebro över riksgenomsnittet.

På Kvalitetsmässan i Göteborg utnämndes Örebro kommun till Sveriges kvalitetskommun 2013.

Tydlig styrning

Resultatuppföljning på olika ansvarsnivåer är grunden för att kommunen kan använda sina resurser på rätt och effektivt sätt. Med utgångspunkt i politiska mål, kommunens olika uppdrag samt krav på utveckling görs regelbundna uppföljningar och resultatbedömningar på respektive ansvarsnivå. Utvecklade former för resultatuppföljningar, uppbyggda utifrån modeller för analys och bedömningar av resultat, är numer etablerade i kommunen.

Förenkla, förnya, förbättra

Stora satsningar har lett till förbättringar inom skolan, äldreomsorgen och miljöområdet. Förbättringsarbete till nytta för medborgare och brukare står i fokus. Det är i mötet mellan medarbetare och medborgare som kvaliteten uppstår. Förenkla, förnya och förbättra är våra ledord.

Utvecklingsarbetet fortgår. Kommunen

arbetar med förbättringar på alla områden och för en enklare vardag för alla örebroare.

Styrning och ledning

Under 2013 kan vi konstatera att den styr- och ledningsstruktur vi har inom Örebro kommun, som innefattar styrmodell, investeringsprogram och finansiell samordning inom koncernen, är i full funktion.

Med styrmodellen arbetar såväl nämnder och förvaltningar som kommunens bolag med att bidra till Örebros utveckling inom fyra strategiska områden. Modellen har cirka 100 indikatorer för hur koncernens verksamhet bidrar till önskvärd politisk inriktning.

Genom arbetet med ett investeringsprogram blir kommunens planering och genomförande av investeringar tydligare, i form av framtida driftkostnader och dess påverkan på målet om god ekonomisk hushållning. Investeringsprogrammet visar också på koncernens totala investeringsvolym inom fastighets- och lokalområdet och klargör förhållandet mellan kommunens driftkostnader och bolagens investeringar.

Som alltid finns en del utvecklingsuppdrag som är på väg att finna sin form, som koncernens arbete med lokalförsörjningsfrågor. Ett förslag om bolagspolicy har processats fram under året som innehåller möjligheter till utveckling av relationerna mellan kommunen och dess bolag.

En kraftsamling har gjorts med kommunens gemensamma servicecenter i centrala Örebro, där medborgarna och företagarna får en ingång till kommunens organisation på det sätt man själv väljer (telefon, mejl eller besök). Med detta görs ett paradig-

Jurys motivering

”En tydlig styrning som lyfter fram resultat och ett utvecklingsarbete som fokuserar på brukarens behov skapar en helhet i organisationen.

I hård konkurrens har Örebro kommun erhållit utmärkelsen Sveriges kvalitetskommun 2013. Örebro belönas framför allt för att kommunen genom ett tydligt styrsystem förbättrat service och tjänster till sina invånare. Medvetna satsningar tillsammans med kontinuerliga uppföljningar har lett till avsevärda förbättringar inom många verksamheter.”

Fakta om utmärkelsen

Bakom utmärkelsen Sveriges kvalitetskommun står Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) Kvalitetsmässan, Swedbank, Kommunal, Saco TCO och tidningen Dagens Samhälle.

Övriga nominerade kommuner var Eskilstuna, Hammarö, Skellefteå, Upplands Väsby, Västerås och Piteå.

Örebro kommun

Vi jobbar långsiktigt och hållbart för att vara en attraktiv region för både människor och företag.

Vi drivs av att skapa en enklare vardag för alla.

skifte i synen på hur kommunens organisation ska uppfattas utifrån. Vi går från ett förvaltningsperspektiv till ett medborgarperspektiv.

Kommunens centrala administrativa funktioner i form av förvaltningsledning och förvaltningskontor samlas på tre positioner vid Rådhuskvarteret, Ringgatan och stadsbyggnadshusen, och ska ses som ett gemensamt förvaltningshus. Här finns möjligheter framåt att finna smartare lösningar, undvika dubbelarbete och finna nya arbetsformer över förvaltningsgränserna.

Inom programområdet Barn och utbildning har stora insatser gjorts för att utveckla förskolans och skolans lokaler tillsammans med Futurum AB. Detta gäller såväl ombyggnationer som nybyggnationer.

Ett led i att förbättra servicen gentemot brukarna är den bemanningsöversyn som pågår inom hemvården, där verksamheten inom befintliga ekonomiska ramar ska finna nya arbetsmodeller som möjliggör att fler anställda kan erbjudas heltidssysselsättning.

Inom näringslivsområdet har roller och ansvar blivit tydligare mellan kommunen

och dess samarbetspartners Handelskammaren, City Örebro och Nyföretagarcentrum.

Örebro som motor i regionen märks i det goda samarbete som utvecklas inom Business Region Örebro, där tio kommuner i länet samarbetar kring näringslivs- och kompetensfrågor.

Med våra grannkommuner Kumla och Karlskoga har vi inlett ett närmare samarbete kring förnybar energi (vindkraft och biogas), infrastruktur (stadsnät och flygplats) samt kring innovation (Inkubator och Science Park). I en del av de satsningar som görs ingår också Regionförbundet, Landstinget och Örebro universitet som ägare/delägare och/eller finansierare.

Sammantaget arbetar vi med en styrning och ledning av verksamheten som förenklar vardagen för medborgare och företag, vi förnyar våra arbetssätt och metoder som förbättrar servicen för våra brukare och kunder.

Det tydligaste exemplet på hur vi vill uppfattas visade skolrestaurangerna i skolområde sydost som fick kommunens första kvalitetspris 2012.

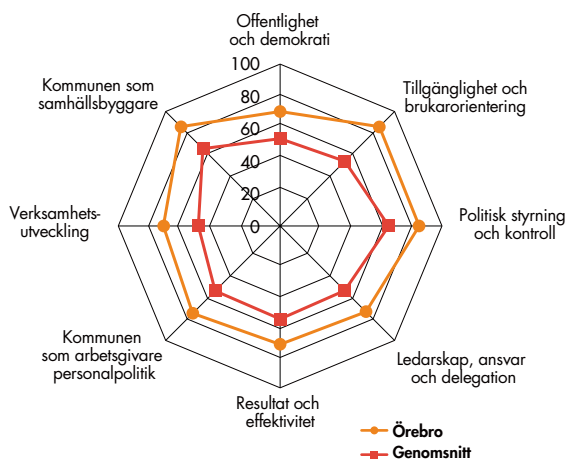
Styrmodell

Processen för styrning och uppföljning ska stödja verksamheternas arbete med att utnyttja resurserna effektivt och tillhandahålla tjänster med god kvalitet. Styrningen sker utifrån fyra för kommunen strategiska områden. Till respektive strategi knyts en rad målområden. Varje år ska målen mätas mot de av kommunfullmäktige beslutade indikatorerna. För att strategierna ska ge kommunen kraft krävs det att hela organisationen jobbar

mot de angivna målen. Uppföljningen inom kommunen ska visa måluppfyllelse för både ansvariga driftnämnder, programnämnder och helheten. Uppföljningen ska även innehålla en analys över sambanden mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat samt vilka förbättringsåtgärder som verksamheten planerar för kommande budgetår.

Kommunfullmäktige har i "Övergripande strategier och budget 2013 med plan för 2014–2015" (ÖSB) prioriterat fyra strategiska utvecklingsområden som sammanlagt omfattar 15 målområden. De tre programnämnderna har i uppdrag att följa upp, utvärdera och återkoppla de olika områdena utifrån såväl programnämndens egna som aktuella driftnämnders genomförda insatser och resultat. Utifrån programnämndernas och driftnämndernas genomförda insatser och uppnådda resultat görs en värdering av hur kommunen som helhet utvecklats för respektive strategiskt område.

För Örebro kommun innebär god ekonomisk hushållning att verksamheten bedrivs effektivt. Den kommunala servicen ska bedrivas utifrån kommuninvånarnas behov och förväntningar och på ett kostnadseffektivt sätt. Värderingen visar om kommunen utfört sin verksamhet väl, kunnat betala för den och inte skjutit betalningsansvaret på framtiden. För att nå god hushållning krävs ett systematiskt arbete enligt Örebro kommuns styrmodell med uttalade strategiska områden och den rambudget som fastställts av kommunfullmäktige, samt att kommunen har förmågan att anpassa sig efter ändrade förutsättningar under året.

Övergripande struktur för mål- och resultatstyrning i Örebro kommun

Sammanfattande resultat och utveckling 2013

Kommunfullmäktiges strategiska områden

Resultaten och utvecklingen sammanfattas för det strategiska området utifrån vidtagna åtgärder, uppnådda resultat, analys samt planerade utvecklingsåtgärder. Som avslutande del sammanfattas i en tabell bedömningen av resultaten och utvecklingen för områdets 3–5 angivna målområden. I tabellen framgår bedömningen av resultaten och utvecklingen för de strategiska områdets olika målområden utifrån fastställda indikatorer. Bedömningarna är gjorda i relation till angivna riktvärden för 2013. I Bilaga 1 redovisas indikatorerna till målområdena.

FORTSÄTT SÅ

anges där utvecklingen av uppdraget sker i önskad riktning.

MER BEHÖVS

anges om uppdraget inte har utvecklats enligt den politiska ambitionen.

TOTALT OMDÖME FÖR OMRÅDETS UTVECKLING

2012 FORTSÄTT SÅ	2013 FORTSÄTT SÅ	2014
---------------------	---------------------	------

Strategiområde 1 – hållbar tillväxt

Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

barn och ungdomar. Flera insatser har gjorts för att öka måluppfyllelsen i grundskolan, bland annat genom satsningen på förstelärare som ska utveckla det pedagogiska ledarskapet. Utvecklingsfrågor drivs i en ny organisation benämnd Centralt skolstöd. Åtgärder i det personalstrategiska arbetet med kommunens medarbetare bidrar till kommunen som en attraktiv arbetsgivare.

Vilka resultat har uppnåtts?

Klimatplanens uppföljning visar att prioriterade åtgärder genomförs och ger önskat resultat på de områden kommunen kan påverka. Ett flerårigt kvalitetsarbete tillsammans med City Örebro resulterade i att Örebro hamnade som tvåa i utmärkelsen Årets stadskärna 2013.

Indikatorerna för arbetsmarknadsinsatserna visar goda resultat. Självförsörjningen ökar i de grupper som tagit del av arbetsmarknadsåtgärder och utbildningsåtgärder, men målvärdena för dessa verksamheter nås inte. Andelen företagare som är nöjda med kommunens service har minskat. Antalet nystartade företag sjunker något, men från en hög nivå.

Målet att varje barn ska kunna läsa i årskurs ett uppfylls nästan helt. Målvärdet för andelen elever som har godkänt i alla ämnen i årskurs nio nås inte.

En ännu olöst fråga är att få till stånd ett vattenskyddsområde för Svartån, som försörjer alla örebroare med dricksvatten.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Att genomföra åtgärderna i klimatplanen har varit tydligt prioriterat i de flesta delar av organisationen, inklusive de kommunala bolagen. Samarbetet med näringslivet är en viktig förutsättning för att de insatser som görs inom kommunen är kopplade till arbetsmarknadens behov, efterfrågan på kompetens och arbetslivserfarenhet. Kommunens och de kommunala bolagens insatser har bidragit positivt till att minska arbetslösheten. Generellt sett är det ofta svårt att se kopplingen mellan åtgärder och resultat. Långsiktighet, systematik och samverkan för att förbättra vad och hur vi mäter, krävs för att bättre kunna analysera utvecklingen.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Klimatplanen revideras under 2014 och kommunens miljöprogram kompletteras med en strategi för fokusområdet giftfri miljö.

Satsningar på regionalt näringslivs-samarbete, Komjobb och riktade insatser till barnfamiljer med försörjningsstöd, ska bidra till fortsatt positiva resultat. En annan viktig utmaning ligger i det arbete med socialt ansvarstagande i upphandlingar som Örebro kommun har påbörjat.

Skolornas inre pedagogiska arbete ska utvecklas vidare med hjälp av anställda förstelärare och kommunövergripande skolstödsfunktioner.

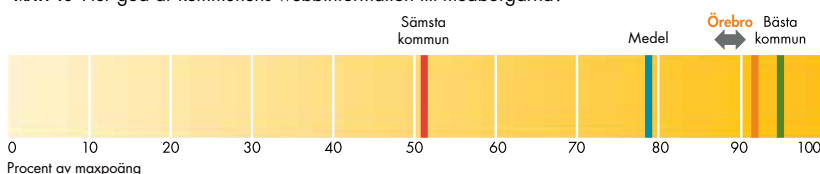
Vilka åtgärder har vidtagits?

Insatser för att genomföra kommunens klimatplan har fortsatt under året, bland annat i form av ett nytt vindkraftsbolag, energieffektivisering i kommunens fastigheter och kartläggning av matsvinn i verksamheterna. Vattenfrågorna har fått ökad uppmärksamhet och en naturplan färdigställdes i slutet av året.

Ett aktivt arbete med kompetensförsörjning och att koppla ihop arbetsmarknadens behov med arbetsmarknadsåtgärder har skett genom till exempel instegsjobb, Ungdomssatsningen och Komjobb. Förberedelserna för ett servicecenter i kommunen har varit ett viktigt arbete under året. Utvecklingsarbetet för att förbättra vår service till företagen har haft hög prioritet. Arbete med ett näringslivspolitiskt program har påbörjats.

Olika samverkansprojekt med det civila samhället pågår, till exempel läxhjälp för

MÅTT 13 Hur god är kommunens webbinformation till medborgarna?

Resultat per målområde

Hållbar tillväxt – arbete/utbildning/företag

Under perioden ska sysselsättningen öka. Örebro kommun stärker samverkan med näringslivet och genom nya arbetsformer ökas insatserna för fler jobb, praktikplatser och utbildningsplatser. Örebro kommun ska också tillsammans med sina grannkommuner utveckla vårt gemensamma arbetsmarknadsområde. Nyföretagandet ska öka och arbetet med att försörja näringsliv och offentlig sektor med rätt kompetens ska stärkas. Därutöver ska kommunen starta partnerskap tillsammans med näringsliv och andra offentliga aktörer.

Sysselsättning

- Färre kvinnor och män än förväntat har gått vidare till studier eller arbete efter arbetsmarknadsåtgärd.
- Färre hushåll har haft sammanhängande försörjningsstöd i mer än sex månader under de senaste tre åren, men av alla hushåll så är andelen oförändrad.

Kunskap och kompetens

- Nästan alla kvinnor och män under 25 år erbjuds stöd första dagen som arbetslös.
- 79 procent av flickorna och 71 procent av pojkarna hade minst godkänt betyg i alla ämnen när de slutade grundskolan, men det är färre än planerat.
- Mindre än hälften och färre än tidigare av de som gått ut gymnasieskolan, börjar ny utbildning inom tre år.
- Färre studenter än tidigare gick ut gymnasieskolan med godkända betyg i alla ämnen. Det var något fler flickor än pojkar som klarade resultaten, men totalt var resultatet betydligt sämre än den önskade nivån.

Entreprenörskap

- Under året var det något färre startade företag per tusen invånare än tidigare år men antalet konkurser var lägre än i riket.
- Företagarnas nöjdhet med kommunens service har minskat och är nu sämre än tidigare år, handlingsplaner har tagits fram för att ändra på detta.
- Inom regionen Örebro län fortsatte antalet nya företag att öka med mer än 1 500.
- Arbetslösheten i Örebro minskar mer än genomsnittet i Sverige.
- Kommunen ökade antalet instegsjobb med 10, jämfört med 2012.
- Tillsammans med andra offentliga aktörer och näringslivet har kommunen startat ytterligare några så kallade partnerskap.

Hållbar tillväxt – klimat och miljö

Klimatfrågan löser vi gemensamt – människor, myndigheter och företag. Örebro kommun ska arbeta för att minska sin klimatpåverkan och skapa förutsättningar för att medborgarna aktivt ska delta i det arbetet.

- Kommunens verksamheter minskar inte inköpen av bensin och diesel som planerat och bidrar därmed endast i liten grad till minskade luftföroreningar.
- Den totala elförbrukningen i kommunens lokaler och anläggningar är lägre än tidigare.
- Kommunens bilpool används alltmer av såväl medborgare som kommunens verksamheter men inte så mycket som planerats.
- En tredjedel av kommunens inköpta livsmedel är ekologiska och andelen ökar igen.
- Kommunens matsvinn har uppmätts till 15–20 procent och ökar i och med att fler mäter, men ska minska framöver.
- En allt större del av hushållsavfallet återvinns men detta kan ännu inte läsas av i den nationella statistiken.
- Luftkvaliteten i city klarade uppsatta målnivåer under det senaste året.
- De kommunala bolagen bidrar med många insatser inom miljöområdet.

Hållbar tillväxt – kommunens service

Det ska vara enkelt för medborgare och företag att ta och få kontakt med kommunen. Örebro kommun ska vara öppen, tillgänglig och ge snabba svar. Kommunen ska arbeta för en enklare vardag för privatpersoner och företag, smartare och öppnare förvaltning som stödjer innovation och delaktighet samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten.

- I stort sett alla företag som ville ha ett möte med kommunen har kunnat få det inom en vecka.
- Kommunen ger ett ökat antal företag, och nu nästan alla som vill, en handlingsplan för etablering inom en månad.
- Såväl medborgare som företag ska vara nöjda med kommunens e-tjänster. Det kommer att undersökas framöver.
- Medborgarna kan komma åt allt fler av kommunens tjänster som e-tjänster.
- Kommunens webbplats är näst bäst av Sveriges kommuners webbplatser enligt SKL:s mätning.
- Medborgarna är ganska nöjda med kontakten med kommunen men företagarna är mindre nöjda än tidigare.
- Kommunen tar vara på cirka 1 500 synpunkter och klagomål från medborgarna, men det är fler än vad målet var.

Hållbar tillväxt – kommunikationer

Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag för många. Örebro ska också verka för att kommunikationer till och från staden binder samman arbetsmarknadsregioner i Mellansverige. Den digitala infrastrukturen inom Örebro kommun ska utvecklas.

- Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresorna ökar inte längre som var målet.
- Allt fler reser med stadstrafiken i Örebro men inte fullt så många som vi ville.
- Restiden mellan Örebro och orterna i regionen har ökat med 11 minuter, vilket inte var den önskade utvecklingen.
- Allt fler hushåll i kommunen får tillgång till bredband.

Hållbar tillväxt – effektivitet/utveckling

Bästa möjliga resursutnyttjande ska eftersträvas inom den kommunala förvaltningen. Arbete med ständiga förbättringar ska prägla verksamhetens alla delar. Den kommunala ekonomin ska vara långsiktigt hållbar. Örebro kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare med hög kvalitet på välfärden för medborgarna.

- Kommunens lokaler utnyttjas mer och effektivare.
- Endast en liten del av kommunens lokalytor som inte behövs för verksamheten kvarstår.
- Kommunens personal har varit mindre korttidssjuka än tidigare år men inte så lite som målsättningen var.
- Kommunens ekonomi är god och stabil över tid.
- De kommunala bolagen bidrar till att erbjuda medborgarna hög kvalitet på välfärden genom sin samhällsnytta.
- Cirka tre fjärdedelar av personalen använder sina friskvårdscheckar till olika stärkande aktiviteter.
- 80 procent av kommunens anställda kvinnor och män kan rekommendera kommunen som arbetsplats.
- Genomsnittlig sysselsättningsgrad har under året ökat något för anställda medarbetare i kommunen.
- Fler forskare knyts till verksamhetsprojekt i kommunen.

● När målen nås och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.

● När mer behöver göras för utveckling i rätt riktning.

● När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.

○ När uppgift saknas eller inte kan bedömas.

Strategiområde 2 – människors egenmakt

En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Medborgardialog sker framförallt inom programområde Samhällsbyggnads verksamheter till exempel om naturvård, trafik, trädnedtagning och resecentrum. Stadsbyggnadskontoret har deltagit i utvecklingen av särskilda verktyg för att fånga barns och ungas behov i sin fysiska närmiljö, barn-GIS. Arbetet för att minska människors ojämlika livsvillkor pågår i flera olika projekt, bland annat genom förvaltningsövergripande samverkan inom

Västerarbetet. Riktlinjer för sociala investeringar har antagits. Under året utsågs Örebro kommun för andra året i rad till Årets friluftskommun. Transfer har prisats för sina insatser för att överbrygga den digitala klyftan hos kommunens seniorer. Verksamheten ger seniorer en möjlighet till ökad självständighet genom digital delaktighet och samverkar med kommunen. Beslut har fattats om att starta ett Föreningarnas hus i samarbete med Örebro Föreningsråd med kommunen som garant. Föreningen Tegelbruket öppnade sitt allaktivitetshus under året med stöd av kommunen. Barn- och utbildning har antagit gemensamma rutiner för anmälan och utredning av trakasserier och kränkande behandling. Demokrati- och toleransveckan genomfördes under hösten. ÖBO visar med sin verksamhet att man inom befintligt uppdrag kan uppnå politiskt prioriterade målsättningar som går utöver affärsidén.

TOTALT OMDÖME FÖR OMRÅDETS UTVECKLING

2012 FORTSÄTT SÅ	2013 FORTSÄTT SÅ	2014
---------------------	---------------------	------

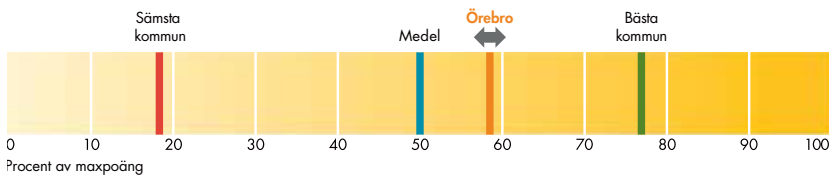
Vilka resultat har uppnåtts?

Som positiva resultat kan nämnas att antalet alternativa utförare har ökat inom Barn och utbildning och Social välfärd. Antalet medborgardialoger har ökat. Segregationsindex går däremot i oönskad riktning. Andelen förvärsarbetande kvinnor har ökat något medan männens andel minskat.

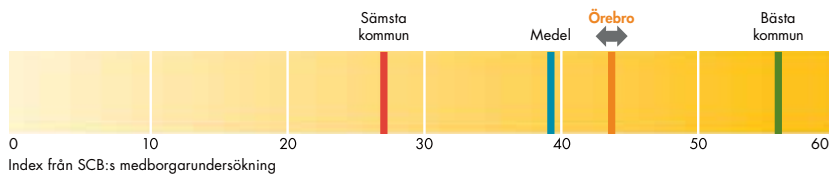
Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vidtagna åtgärder och uppnådda resultat?

Service på lika villkor är ett lagstadgat ansvar för kommunen, övergripande styrning behövs därför. Långsiktighet, systematik och samverkan för att förbättra vad och hur vi mäter, krävs för att kopplingar ska kunna göras mellan vidtagna åtgärder och resultat inom strategiområdet. Bedömningen är att vidtagna och planerade åtgärder är rimliga och tillräckliga för att nå önskade effekter för målgrupperna.

MÅTT 14 Hur väl möjliggör kommunen för medborgarna att delta i kommunens utveckling?

MÅTT 15 Hur väl upplever medborgarna att de har insyn och inflytande över kommunens verksamhet?

Kommunens kvalitetspris Nya steg 2013 fick Förvaltningen för funktionshindrade för sitt stöd till personer med kognitiva funktionshinder när det gäller känslor, relationer och sexualitet.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

En kommunövergripande struktur och organisation för medborgardialog kommer att presenteras under 2014.

Arbetet med att tillämpa LOV pågår och fler verksamheter omfattas under 2014.

Att verksamheterna arbetar aktivt med att säkerställa service på lika villkor oavsett kön kommer att kopplas tydligare till resursfördelningen framöver.

Det länsövergripande välfärdsbokslutet presenteras och kommer att synliggöra livsvillkoren och hälsoutvecklingen för personer med funktionsnedsättningar. Satsningarna i de västra stadsdelarna kommer att fortsätta genom förvaltningsövergripande samverkan.

Arbetet med att implementera handlingsplanen för HBT-frågor fortsätter. Föreningarnas hus öppnas. Varje upphandling ska prövas för möjligheten att ställa krav på sociala hänsyn, där människor som står längre från arbetsmarknaden kommer att inkluderas.

Resultat per målområde

Människors egenmakt – medborgare

Människors möjlighet att påverka sin egen vardag ska öka. Örebro kommun ska stärka sin dialog med medborgarna inför politiska beslut. Medborgarnas möjlighet att välja utförare av olika tjänster ska öka.

- Medborgarna är mer nöjda med inflytandet på kommunens verksamhet än tidigare.
- Det finns allt fler utförare av kommunens service och tjänster i form av friskolor och utförare inom vård och omsorg.
- Eleverna i grundskolan upplever att de har inflytande och möjligheter att påverka i skolan.
- Fler äldre kvinnor och män med hemvård upplever att de har allt större inflytande och påverkan på vardagen.
- Kvinnor och män med funktionsnedsättning som får stöd upplever en mycket hög grad av inflytande och påverkan på stödet i vardagen.
- Dialog med medborgarna genomförs allt oftare innan det fattas politiska beslut.
- Flera initiativ tas för att höra vad medborgaren tycker om utvecklingen av Örebro.
- Vårdnadsbidrag beviljades 2013 till över 300 barn.

Människors egenmakt – stadsdelar/staden

Människors ojämlika livsvillkor i våra stadsdelar ska minska. Insatser för att utjämna skillnader och knyta ihop staden ska göras. Alla ska särskilt samverka för att utveckla stadsdelarna på väster.

- Ohälsotoalet för kommunens invånare förbättras och det innebär att befolkningen har blivit lite friskare än tidigare.
- De sociala skillnaderna mellan bostadsområdena är fortfarande stora, och har försämrats något.
- En något mindre del av befolkningen, såväl kvinnor som män, är förvärvsarbetande än tidigare.
- Allt fler tjänar mer på sitt arbete men skillnaden mellan kvinnors och mäns löner minskar inte.
- Kommunens bolag gör allt flera sociala insatser som riktar sig till Örebros kvinnor och män.

Människors egenmakt – civila samhället

En meningsfull fritid med möjligheter till eget engagemang bidrar till livskvalitet. Örebro kommun tar ansvar för att förenings- och kulturlivet fortsätter att utvecklas. Samverkan med det civila samhället ska stärkas.

- Fler medborgare är nöjda med fritidsutbudet i Örebro än i jämförbara städer.
- Medborgare är mer nöjda med idrottsverksamheten i Örebro än tidigare men inte fullt så nöjda som målsättningen var.
- Både kvinnor och män är nöjda med kulturverksamheten i Örebro och kvinnorna är mer nöjda än tidigare.
- Många flickor och pojkar i skolåldern är aktiva i en idrottsförening eller en annan förening.
- Kommunen har allt större samverkan med föreningarna och förhoppningen är att de kommer att visa stor nöjdhet vid mätningen kommande år.
- Kommunens verksamheter och bolag gör allt flera insatser tillsammans med föreningarna som riktar sig till Örebros kvinnor och män.
- Mer än 210 föreningar har nu en överenskommelse med kommunen om att medverka till insatser för kvinnor och män.
- Fritidsgårdarna i kommunen är öppna fler timmar än tidigare.

Människors egenmakt – lika värde

Örebro kommun ska verka för alla människors lika värde. All form av diskriminering ska motarbetas inom Örebro kommun. Kommunen ska verka för stärkt jämställdhet och att de mänskliga rättigheterna respekteras och efterlevs inom verksamheten.

- Minst 80 procent av skolbarn och ungdomar anser att mobbning eller andra kränkningar inte förekommer i skolan.
- Det finns medarbetare som upplever att de utsätts för mobbning. Vi önskar att det ska vara färre när frågan ställs kommande år.
- Kommunen arbetar för att kunna erbjuda tjänster på lika villkor till medborgarna. Några verksamheter har börjat få bevis på detta i sin verksamhetsuppföljning.

● När målen nåtts och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.

● När mer behöver göras för utveckling i rätt riktning.

● När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.

○ När uppgift saknas eller inte kan bedömas.

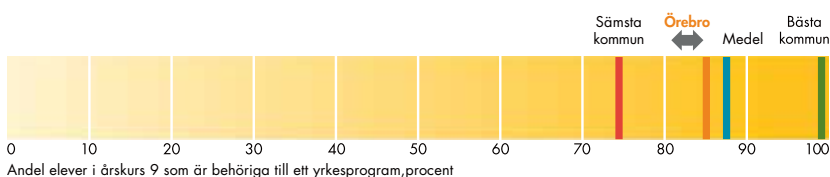
Strategiområde 3 – barns och ungas behov

Alla barn förtjänar en bra barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och arbete för att förebygga – såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor och negativ effekt på barns och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Örebro kommun har under året arbetat med många olika åtgärder som rör barns och ungas behov. Bland annat har en handlingsplan för barn i ekonomiskt utsatta hushåll upprättats. Handlingsplanen innehåller en rad olika åtgärder som berör de flesta av kommunens verksamheter. Målet är att halvera andelen barn i ekonomiskt utsatta hushåll till år 2020. En del av åtgärderna har börjat genomföras under året. Kommunen ingår också i ett partnerskap för genomförande av FN:s barnkonvention tillsammans med tio andra kommuner. Partnerskapets syfte är att arbeta för att barnkonventionen ska genomsyra kommunens verksamheter. Kommunens skolor erbjuder också studie-stöd för elever i behov av detta och arbetar fortlopande med olika åtgärder för att elever ska kunna känna sig trygga i sin skolmiljö. Elevers läskunnighet kartläggs redan i första klass för att man tidigt ska kunna upptäcka de elever som är i behov av extra stöd i sin inläring. Inom Samhällsbyggnad fortsätter arbetet med "barn-GIS" med syfte att fånga upp barn och ungas behov i sin fysiska närmiljö.

MÅTT 18 Andel behöriga elever till något nationellt program i gymnasieskolan

TOTALT OMDÖME FÖR OMRÅDETS UTVECKLING

2012 FORTSÄTT SÅ	2013 FORTSÄTT SÅ	2014
------------------	------------------	------

Vi har hållit helgöppet på fritidsgården i Vivalla och har kunnat erbjuda Örebros ungdomar feriepraktik under sommaren, bland annat inom flera av de kommunala bolagen. Under året öppnades också Tegelbruket, ett allaktivitetshus i Markbacken som drivs av Föreningen Tegelbruket. Föreningen erbjuder en mängd olika aktiviteter för barn och unga och huset rymmer bland annat idrottshallar, café och bibliotek. Vi har fortsatt vårt arbete med att uppmärksamma och arbeta med barns och ungas behov, bland annat genom att dokumentera hur man har beaktat barnperspektivet i olika bedömningar. I satsningen "Komjobb" erbjuds föräldrar med försörjningsstöd ett års anställning för att komma närmare arbetsmarknaden och i förlängningen förhoppningsvis bli självförsörjande. Kommunen har fortsatt arbeta med ANDT-frågor och genom olika samverkansformer kunnat fortsätta det förebyggande arbetet riktat till barn och unga. Ett så kallat BUS-råd har också upprättats för att skapa ett bättre samarbete över förvaltningsgränserna och kunna garantera en tryggad skolgång för placerade barn och ungdomar.

Vilka resultat har uppnåtts?

Andelen elever i kommunens skolor och fritidshem som känner sig trygga är förhållandevis hög. Detsamma gäller andelen föräldrar som är nöjda med verksamheten i skola och barnomsorg. Vad gäller läsgarantin i första klass så är måluppfyllelsen 96 procent. Satsningen på Komjobb har inneburit att 83 barn har fått en förbättrad ekonomisk situation då föräldrarna har börjat arbeta. Under året har också 2 096 ungdomar erbjudits feriepraktik.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan vittagna åtgärder och uppnådda resultat?

Kommunen arbetar på bred front med åtgärder som riktar sig till barn och unga. Under året har många olika insatser genomförts och nya typer av samarbetsformer har utvecklats. Som exempel kan lyftas tidigare nämnda satsning på Komjobb där många olika kommunala bolag tar emot individer i sin verksamhet. Föreningen Tegelbruket har också tillsammans med de parter som ingår i folkhälsoavtalet arbetat med att skapa en hälsofrämjande arena med fokus på flickor och även frågor kring hedersrelaterat våld och förtryck. Rent organisatoriskt behövs dock långsiktighet och systematik för att förbättra vad och hur vi mäter, detta för att bättre kunna göra kopplingar mellan vittagna åtgärder och resultat inom strategiområdet.

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Genom att arbeta med handlingsplanen för barn i ekonomiskt utsatta hushåll fokuseras arbetet mot barn och unga. Ytterligare åtgärder i handlingsplanen ska genomföras under året vilket sannolikt kommer att förbättra dessa barns situation. Kommunens skolor arbetar målmedvetet med att skapa en så trygg och säker miljö som möjligt åt sina elever. De handlingsplaner som arbetats fram kommer att ge resultat inför nästa år. Under året har det också funnits möjlighet för kommunens verksamheter att tillsammans med organisationer ur det civila samhället söka medel från en fond för sociala investeringar. 65 miljoner kronor har reserverats för detta ändamål och syftet är att kunna ge möjlighet att genomföra olika förebyggande insatser för individer och grupper i samhället som annars riskerar att hamna i ett utanförskap. Många ansökningar har inkommit och en del av dessa projekt kommer att kunna genomföras under 2014.

Jobbmässan i Conventum Arena lockade som alltid tusentals besökare.

Resultat per målområde

Barns och ungas behov – uppväxtvillkor

Alla barn och ungdomar ska ges förutsättningar att klara godkända resultat i skolan. Barns och ungas välmående ska stärkas, med särskilt fokus på unga tjejer.

- Allt fler flickor och pojkar i årskurs 3 klarar målen men inte fullt så många som väntat. I årskurs 6 och 8 är det en stor del av såväl pojkar som flickor som uppnår målen men färre än förra året.
- Fler elever än vad som är rimligt, både pojkar och flickor, upplever stress i skolan eller känner sig nedstämda.
- Nästan alla och fler än tidigare av gymnasieeleverna i årskurs 2 säger att de känner sig trygga i skolan och inte rädda eller hotade.
- Allt färre barn har hemspråkundervisning även om de har rätt till det.

Barns och ungas behov – förskola

Förskolan i Örebro kommun ska hålla högsta kvalitet. Förskolan ska vara en omsorgsfull och trygg plats för barnen, med god pedagogisk verksamhet.

- Mer än 80 procent av föräldrarna är nöjda med barnomsorgen.
- Fler anställda finns inom förskolan och alla har examen som förskollärare eller barnskötare.
- Antalet barn i grupperna inom förskolan minskar inte.
- Förskolan utvecklas mot att det är fler barn per anställd i genomsnitt än tidigare.

Barns och ungas behov – fritid

Örebro kommun har ett ansvar för att kompensera barns ojämlika uppväxtvillkor. Barnfattigdomen ska minska och alla barn ska känna att de har en meningsfull fritid. Kommunen ska tillsammans med föreningslivet, näringslivet och de kommunala bolagen verka för att fler barn och ungdomar får en meningsfull fritid.

- Andelen barn i Örebro som lever i så kallad barnfattigdom är något lägre än tidigare.
- Allt fler fritidsgårdar i kommunen har ökat sina öppettider efter skoltid.
- Det utvecklas allt fler fritidsverksamheter för såväl flickor som pojkar i kommunen.
- Både barn och föräldrar är nöjda med fritidshemmets verksamhet och barnen är till och med mycket nöjda med sitt fritidshem.
- De kommunala bolagen bidrar till att kommunens ferieplatser ökar och allt fler ferieaktiviteter utvecklas för såväl flickor som pojkar i våra bostadsområden.
- Antalet kolloplatser minskade något under 2013 i stället för att öka, men det var lika många pojkar som flickor som var på sommarkollo.

● När målen nåtts och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.

● När mer behöver göras för utveckling i rätt riktning.

● När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.

○ När uppgift saknas eller inte kan bedömas.

Strategiområde 4 – trygg välfärd

Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapar också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro kommun ska vara en stad där människor vill växa upp, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

ny modell för planprioriteringar införts.

Lokalförsörjnings- och bostadsförsörjningsplaner har tagits fram av samtliga driftsnämnder. Sociala insatsgrupper som riktar sig till ungdomar som riskerar att dras in i organiserad brottslighet har startats. Trygghetsvandringar i bostadsområden har genomförts och skolorna arbetar med trygghetsplaner och trygghetsteam.

Vilka åtgärder har vidtagits?

Kommunen har under 2013 utvecklat sitt arbete med Senior alert där riskbedömningar för trycksår, undernäring och fall genomförs systematiskt. Dessutom har Örebro deltagit i den nationella satsningen Bättre liv för sjuka äldre. För att Örebro kommun ska kunna fortsätta att växa krävs en god tillgång på bostäder. Kommunen har en ”planbank” som möjliggör byggandet av cirka 4 000 bostäder. Planer för att möjliggöra 500 bostäder har skapats under året, vilket är under målvärdet på 700. För bättre målpuppfyllelse framöver har bland annat en

Vilka resultat har uppnåtts?

Örebro kommun erbjuder en trygg vård och omsorg enligt resultat från brukarundersökningar 2013. Nio av tio brukare är nöjda med tryggheten och utvecklingen är positiv. Bland kvinnor med funktionsnedsättning minskade dock upplevelsen av en trygg och god omsorg.

Brukartiden i hemvården har ökat och ligger nu strax under kommunens målvärde.

Medborgarna i Örebro rapporterar en högre grad av trygghet 2013 än tidigare år.

Flera undersökningar pekar i samma riktning och den ökade tryggheten återfinns

TOTALT OMDÖME FÖR OMRÅDETS UTVECKLING

2012 FORTSÄTT SÅ	2013 FORTSÄTT SÅ	2014
------------------	------------------	------

hos såväl kvinnor som män. Äldre är mer otrygga än yngre trots att sannolikheten för att bli utsatt för brott minskar med ökande ålder.

I medborgarundersökningen som gjordes i Örebro bostäder fått lägre betygsindex, men i förhållande till jämnstora kommuner visar vi en betydligt bättre nivå.

Vilka analyser kan göras av sambandet mellan viktagna åtgärder och uppnådda resultat?

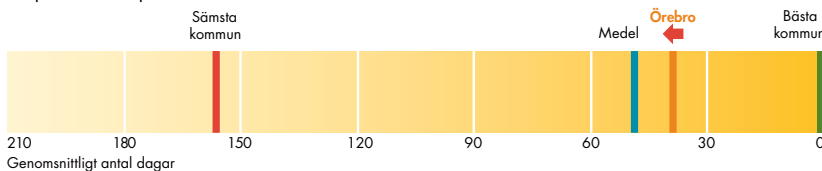
Kommunen har genomfört olika åtgärder och utbildningsinsatser som tillsammans utgör basen i arbetet med att skapa en trygg välfärd och vi är sannolikt på rätt väg. Det är dock svårt att bedöma om vi levererar trygg välfärd på lika villkor för kvinnor och män. Könsuppdelad statistik saknas delvis fortfarande.

Längsiktighet, systematik och samverkan för att förbättra vad och hur vi mäter, krävs för att kopplingar ska kunna göras mellan viktagna åtgärder och resultat inom strategiområdet.

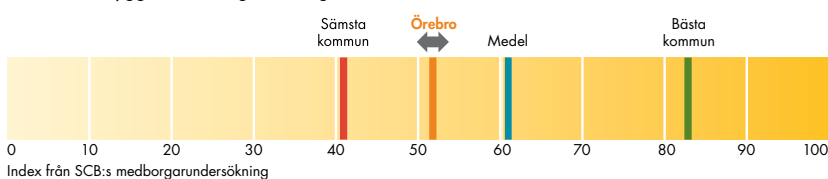
Samverkan mellan olika aktörer i de förebyggande nätverken Öreför, Örefrö och Brottsförebyggande rådet har sannolikt bidragit till ökad upplevelse av trygghet.

Örebro kommun uppnår till stor del målen kring trygghet men insatser för äldre trygghet kan prioriteras mer i styrningen.

MÅT 7 Hur lång är väntetiden för att få plats på ett vård- och omsorgsboende från ansökan till erbjudande om plats?

MÅT 9 Hur trygga känner sig medborgarna i kommunen?

Vilka förbättringsåtgärder planeras för kommande budgetår?

Det länsövergripande välfärdsboks slutet presenteras och kommer att synliggöra livsvillkoren och hälsoutvecklingen för äldre samt för personer med funktionsnedsättningar.

En kvinnofridsplan kommer att tas fram under 2014. Handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och förtryck implementeras under 2014. Arbetet med Senior alert och ett bättre liv för de mest sjuka äldre fortsätter.

En handlingsplan för Örebros byggande tas fram under 2014.

Resultat per målområde

Trygg välfärd – omsorg

Örebro erbjuder en trygg och god omsorg för alla äldre och människor i behov av stöd. Möjligheterna för brukare av kommunens välfärdstjänster att själva påverka sin vardag ska öka och kvaliteten på omsorgen ska höjas.

- Både kvinnor och män upplever god eller mycket god trygghet med omsorgen som kommunen ger inom hemvården och som stöd till personer med funktionsnedsättning.
- Örebros vård och omsorg utvecklar sig väl i jämförelse med andra kommuner.
- Nästan 60 procent av personalens tid inom hemvården är hos brukarna.
- Brukarna kan välja bland allt fler företag som kan utföra servicetjänster inom vård och omsorg. Hur många kvinnor respektive män som gör aktiva val av företag för sina servicetjänster kommer vi att få veta framöver.
- Det finns mer att göra för att kommunen ska leva upp till löftena om service som ges i de beslutade servicegarantierna inom alla verksamheter.

Trygg välfärd – bostäder

En god tillgång på bostäder är en förutsättning för att Örebro kommun ska kunna fortsätta att växa. Kommunen ska underlätta så att fler bostäder kan byggas.

- Planerna som tagits fram under 2013 ger möjlighet att bygga cirka 500 nya bostäder i Örebro, men det är inte så många som behövs.
- Något färre studenter än tidigare har fått bostad vid terminsstarten.
- Det är färre som väntar länge på att få bostad i vård- och omsorgsboenden eller i bostad med särskild service för personer med funktionsnedsättning.
- Åtgärder utvecklas för hemlösa män och kvinnor i Örebro, men någon ny mätning har inte gjorts av effekterna.
- Det är nu fler lägenheter i äldre-, senior- och trygghetsbostäder i Örebro än tidigare.
- Kommunen arbetar för att öka antalet lägenheter i vård- och omsorgsboende.

Trygg välfärd – trygghet

Örebro ska vara en trygg kommun för kvinnor, män och barn. Stadsmiljön ska utvecklas så att tryggheten ökar och de kommunala verksamheterna ska verka för att understödja medborgarens trygghet. Kommunen ska vara en viktig aktör i det brottsförebyggande arbetet.

- Örebro arbetar för att tryggheten för kvinnor, män och barn ska förbättras. I våra bostadsområden har tryggheten ökat.
- Anmälda brott och anmälda våldsbrott minskar i Örebro.
- Allt fler aktörer samverkar med kommunen i många olika trygghetsåtgärder.

● När målen nås och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.

● När mer behöver göras för utveckling i rätt riktning.

● När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.

○ När uppgift saknas eller inte kan bedömas.

Sammanfattande resultat och utveckling 2013

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att kommunen ska vara rustad med en stabil ekonomi. Ekonomisk hushållning uppnås om kommunen utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. God ekonomisk hushållning ska ses ur både det finansiella perspektivet och ur verksamhetsperspektivet.

Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och dess utveckling och anger därmed de finansiella förutsättningarna och ramarna. Verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Bra förutsättningar skapas när det råder ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

Kommunfullmäktiges mål:

15 målvärden inom ekonomi, personal, lokaler, medborgar- och kundnöjdhet samt hållbar utveckling för att möta kravet på god ekonomisk hushållning.

Här redovisar vi en samlad bild av hur väl verksamheten har uppnått kommunfullmäktiges mål för ekonomi, medarbetare och verksamhet. 2013 är det 15 indikatorer med målvärden som anges för att möta kravet på god ekonomisk hushållning. Värderingen anger om utvecklingen mot god ekonomisk hushållning uppnåtts under året och om kommunen utfört sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. Indikatorerna delas in efter påverkansgrad. Kommunen kan direkt påverka de första fyra redovisade områdena, ekonomi, personal, lokaler samt verksamheten. De två sista områdena, medborgar-/brukarnöjdhet samt hållbar utveckling påverkas på längre sikt.

Under 2013 har vi till fullo uppnått fyra av kommunfullmäktiges 15 indikatorer för god ekonomisk hushållning. De indikatorer som uppnår årets målsättningar är verksamhetens ekonomiska resultat,

lokalutnyttjandet och lokalomställningsytan samt antalet beslut som inte verkstälts inom tre månader som gäller bostad för personer med funktionsnedsättning eller vård- och omsorgsboende.

Fem av indikatorerna har delvis eller helt en positiv utveckling i målets riktning men når inte ända fram. Medarbetarnas korttidssjukfrånvaro minskar men inte i den grad som målet anger. Andelen hushåll med sammanhängande bidragstid på mer än sex månader är oförändrad, men bidragstiden minskar. Brukartiden i hemvården ökar men når inte upp till målnivån. Andelen återvunnet material i hushållsavfallet minskar i volym men är ännu inte avläsbart i den nationella statistiken. Medborgarnas nöjdhet med kontakten med kommunen är i stort oförändrad jämfört med tidigare. Kvinnorna är mer nöjda än tidigare och också mer nöjda än männen som dessutom är mindre nöjda än tidigare.

Resterande sex indikatorer utvecklas inte som önskat och når därmed inte heller årets målnivåer.

Andelen som gått vidare till studier eller arbete efter arbetsmarknadsåtgärd når inte upp till målen. Andelen elever som uppnått målen i årskurs 3, 6 och 8, samt antal elever från grundskolan som fått behörighet till studier i gymnasieskolan är lägre än målsättningarna. Även andelen elever från gymnasieskolan som får behörighet till studier på högskola är lägre än målsättningen och har minskat jämfört med tidigare år. Företagarna är mindre nöjda med kommunens service än tidigare vilket är en motsatt utveckling mot målet. Indikatorn som avser kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresor, och är en del i det regionala utvecklingsarbetet, har inte utvecklats. I bilaga 2 finns kommentarer och åtgärdsförslag från driftnämnder och programnämnder för respektive mål.

Kommunfullmäktiges mål:

Årets resultat före extraordinära poster ska uppgå till minst 100 miljoner kronor.

Årets resultat

Överträffar budget

Örebro kommun redovisar för år 2013 ett resultat på 320 mnkr, ett resultat som innehåller jämförelsestörande poster med 113 mnkr. Tack vare lägre kostnadsutveckling än budget, högre skatteintäkter och engångsintäkter från återbetalning av sjukförsäkringspremier, överträffar resultatet budget och den finansiella målsättningen. Resultatet motsvarar drygt 2 000 kronor per invånare i Örebro kommun, vilket är en god nivå. Det positiva resultatet bidrar till att förstärka kommunens eget kapital, och en fortsatt stabil soliditet. Medräknat kommunens samtliga pensionsåtaganden uppgår soliditeten till 29 procent, med en positiv trend. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att kommunens soliditet över en längre tid ökar. Det innebär i sin tur att kommunen blir mindre skuldsatt och den finansiella styrkan ökar.

Lägre kostnadsutveckling

Kostnadsutvecklingen är lägre än väntat och nämnderna har sammantaget förbrukat mindre än budget. Detta bidrar starkt till årets positiva resultat. En del av förklaringen är att vissa uppdrag inte blivit genomförda, men det finns även exempel på rena effektiviseringar d.v.s. genomförd verksamhet till lägre kostnad. Eftersom de fleråriga prognoserna för kommunens verksamhet visar på fortsatt stora utvecklingsbehov, med volymökningar och andra behov, ingår ett löpande omställningsbehov där verksamheten behöver ompröva och omdisponera sina resurser. Årets utfall tyder på att en anpassning till 2014 års budgetramar inletts under år 2013 och bidrar till lägre kostnadsutfall. Nämnderna i Örebro kommun tar ett stort ansvar för kommunens långsiktiga utveckling genom att planera för en verksamhet som bedrivs inom givna ekonomiska ramar.

Högre

skatteintäktsutveckling

Årets skatteintäkter och statsbidrag har ett bättre utfall än budget med 33 mnkr. Den förhållandevis svaga tillväxten i

landet har ändå för år 2013 inneburit att Sverige kan anses kommit ur den långa lågkonjunkturen. Framöver väntas fortsatt svag men positiv utveckling och åren framåt ligger ungefär i linje med tidigare prognoser. För Örebro kommun innebär det intäktsnivåer som redan är in-tecknade i flerårsplanerna och fortsatta behov av kostnads-kontroll. En fortsatt positiv och väntad befolkningstillväxt kommer att generera nya skatteintäkter och statsbidrag, men även nya kostnader samt nya och fler behov att tillgodose.

Hög investeringstakt

Årets skattefinansierade investeringar uppgår till 597 mnkr, vilket är en förhållandevis hög nivå, men som ändå inte når upp till budgeterad volym (897 mnkr). Årets resultat och årets avskrivningar skapar ett finansiellt utrymme för investeringar. Över tid behövs resultatnivåer som täcker in en stor del av årets investeringar, för att de ska vara så självfinansierade som möjligt och inte belasta kommunens långsiktiga ekonomiska utveckling negativt. Taxefinansierade investeringar – inom VA och avfall – uppgår till 124 mnkr, vilket överstiger budget med 10 mnkr men täcks inom beslutade taxor och avgifter.

Kontroll över pensionsskulden

Regelmässiga avsättningar görs för att möta kommande pensionsutbetalningar. Kommunens externa placering av pensionsmedel motsvarar vid årsskiftet hela avsättningen till avtalspensioner och 24 procent av ansvarsförbindelsen. I avsnittet Kommunens samlade verksamhet finns mer upplysningar om pensionsförpliktelserna och pensionsmedelsförvaltningen.

Koncernsamarbete utvecklas

Under senare år har koncernsamarbetet utvecklats, koncernbolagen blivit fler och alltmer av kommunens investeringar sker inom de kommunala bolagen, även för kommunens verksamheter. Därför blir analysen av kommunens sammanställda finansiella utveckling alltmer intressant, där även koncernbolagen inom Rådhus AB ingår. De större kommunala bolagen har haft en positiv utveckling under 2013. Såväl Örebrobostäder AB (ÖBO) som Futurum AB redovisar bokförings-

mässiga underskott på grund av planenliga underhållsinsatser. De lämnar därför ingen avkastning till ägaren Rådhus AB men uppfyller ägarens önskemål om långsiktig förvaltning och värdesäkring av de anläggningstillgångar som ägs och förvaltas inom respektive bolag. Örebroporten Fastigheter AB, liksom dotterföretaget Västerporten Fastigheter i Örebro AB uppvisar positiva resultat och motsvarar de ägarkrav som ställs. I avsnittet Verksamheten i kommunens företag, framgår koncernbolagens verksamhet och ekonomiska utfall.

Sedan flera år utvecklas kommunens internbank som har ett uppdrag att med bred kapitalanskaffning säkerställa att kommunen och dess bolag får tillgång till kostnadseffektiv finansiering. Det innebär i korthet att kommunen lånar pengar som sedan vidareutlånas till respektive bolag utifrån nivåer beslutade av kommunfullmäktige. Genom denna finansiella samordning utnyttjas hela kommun-koncernens samlade styrka till förhållandevis låga räntenivåer för upplåning på finansmarknaden. Upplåningsnivåerna ökar successivt med de investeringar som genomförs framför allt i fastigheter och bostäder. Samtidigt motsvaras investeringarna av ökade tillgångsvärden i bolag och kommun. Detta tillsammans med ökade underhållsinsatser i några av de större bolagen innebär en bra värdesäkring av koncernens samlade anläggningvärden.

Balanskravet uppfylls

Kommunen uppfyller år 2013, liksom en lång rad av år, det lagstadgade balanskravet som bland annat innebär positiva resultatnivåer som över tid förstärker och värdesäkrar kommunens eget kapital, den kommunala förmögenheten. Under året har kommunfullmäktige antagit en riktlinje för god ekonomisk hushållning, och i samband med detta också reserverat medel i en resultatutjämningsreserv. Utifrån den lagstiftade regleringen kring resultatutjämningsreservens innebörd och användning, görs bedömningen att ingen ytterligare avsättning görs från det positiva resultatet år 2013. Främsta anledningen är att prognoserna för kommande års konjunktur är i positiv riktning och inte väntas leda till det krisläge där uttag ur resultatutjämningsreserv är möjlig. Hittills avsatta reserver täcker i det värsta scenariot möjligt årligt uttag. Örebro kommun har under senare år, främst med anledning av stora engångsintäkter från så kallade AFA-medel (återbetalda sjukförsäkringspremier) valt att i eget kapital reservera överskott från dessa medel till särskilda satsningar kommande år. Dessa har även budgeterats. Det innebär bland annat ökade kostnader kommande år när pengarna förbrukas. Detta redovisas och regleras i balanskravsutredningen.

I avsnittet Kommunens samlade verksamhet finns mer att läsa om utvecklingen av kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning.

Balanskravsutredning, miljoner kronor

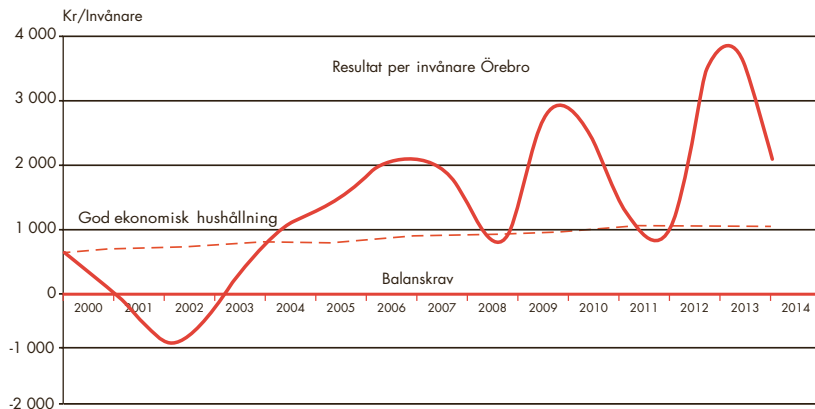
Årets resultat i förhållande till balanskravet	2011	2012	2013
Årets resultat enligt resultaträkningen	107,6	506,1	319,6
Avgår; samtliga realisationsvinster	-47,2	-412,3	-41,6
Resultat efter balanskravsjusteringar	60,4	93,8	278,0
Medel till resultatutjämningsreserv*	-	-34,0	0,0
Medel från resultatutjämningsreserv	-	-	0,0
Andra synnerliga skäl			
Tillägg; ianspråktagande av sparande	8	2,6	47,4
Sänkt diskonteringsränta, värdesäkring pensionsskuld	17,6	1,3	31,2
Bolagisering av kommunens fastigheter		65,7	
Årets balanskravsresultat	86,3	129,4	356,6
Balanskravsresultat att reglera från tidigare år	0	0	0
Summa	86,3	129,4	356,6
Balanskravsresultat att reglera	-	-	-

* Avser beslut från 2013 att reservera 34 mnkr för perioden 2010–2012.

Sammanställd redovisning – koncernen

Örebro kommun bedriver en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar, stiftelser samt har en del av sin verksamhet i entreprenadform. Avsikten med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi, oberoende av i vilken juridisk form den kommunala verksamheten bedrivs. Den verksamhet som bedrivs i förvaltningsform är den dominerande. Därför överensstämmer det sammanställda resultatet i normalfallet väl med den ekonomiska utvecklingen för Örebro kommun.

Årets resultat för den sammanställda redovisningen uppgår till 278 mnkr (227 mnkr år 2012). Balansräkningen har en omslutning på 17 mdkr och det egna kapitalet uppgår till 6 mdkr. Kommunfullmäktige har fastställt särskilda ägardirektiv för de majoritetsägda aktiebolagen. Årets resultat och verksamhet för dessa aktiebolag bedöms i huvudsak överensstämma med kommunens mål för företagens verksamhet. I avsnittet Verksamheten i Örebro kommuns företag ger vi mer information om de olika företagens ändamål, ekonomiska resultat och verksamhet.

Framåtblick mot ljusare tider

Den försiktiga tillväxten behöver fortsatt balanseras mot offentlig sektors stora utvecklingsbehov. Örebro kommun fortsätter växa och behoven ökar enligt prognoser i högre takt än väntade skatteintäktsökningar. Den demografiska utvecklingen – med allt fler äldre medborgare, fler barn och unga i behov av kommunal service, utbildning och omsorg – betyder fortsatt planering för en god och effektiv verksamhet. Kostnader för investeringar och underhåll i den infrastruktur som ett växande samhälle behöver, måste balanseras

mot de aktuella behoven i verksamheten.

Kommunen har ett framgångsrikt utvecklingsarbete kring jämställd service och jämställd budget, bland annat genom aktiv medverkan i SKL:s fleråriga projekt för hållbar jämställdhet, som avslutas i februari 2014. Nu finns fler verktyg och exempel på hur ett systematiskt jämställdhetsarbete leder till ökad service på lika villkor, och Örebro kommun kommer att fortsätta ta steg mot en jämställd budget, en resursfördelning på lika villkor för flickor och pojkar, kvinnor och män.

Måluppfyllelsen anges i färger

RÖTT	målet inte uppfyllt
GULT	målet till viss del uppfyllt
GRÖNT	målet uppfyllt
VITT	uppgift saknas eller kan inte bedömas

Utvecklingens riktning

Positiv, måluppfyllelsen förbättrad
Neutral, oförändrad trend, måluppfyllelsen oförändrad jämfört med tidigare
Negativ, måluppfyllelsen försämrad

Mål för god ekonomisk hushållning		2011	2012	2013		Måluppfyllelse	Utveckling riktning
				målvärde	utfall		
Ekonomi							
Verksamhetens ramavvikelse inklusive intraprenadernas ackumulerade resultat totalt, mnkr		41	63	+ / 0	125	GRÖNT	Positivt
Personal							
Korttidssjukfrånvaron för kvinnor och män dag 1–14, sjukdagar per snittanställd	totalt	5,5	6,2	5,0	6,0	GULT	Positivt
	kvinnor	6,1	6,5	minska	6,3		
	män	4,5	4,9	minska	5,0		
Lokaler							
Lokalutnyttjande i kvm/brukare – antal kvm i verksamheter		-	minskade 752 000	minska	minskar 749 000	GRÖNT	Positivt
Andel omställningsyta i verksamhetslokaler, procent		0,8	2,6	max 3	1,2	GRÖNT	Positivt

Mål för god ekonomisk hushållning		2011	2012	2013		Mål-uppfyllelse	Utveckling riktning
				målvärde	utfall		
Verksamhet							
Andel kvinnor och män som gått vidare till studier eller arbete efter arbetsmarknadsåtgärd, procent	totalt	35	38	-	31	RÖTT	Negativ
	kvinnor	35	38	-	32		
	män	35	38	-	30		
- Komjobb (60–80 platser)		42	56	50	37		
- ungdomsanställningar		34	33	50	22		
- instegsjobb		61	56	60	56		
- OSA efter förändring 2012		33	41	20	51		
- övriga åtgärder		29	-	30	-		
Andel hushåll med sammanhängande försörjningsstöd i mer än sex månader, procent (könsfördelningen avser endast ensamhushåll)	årkurs 3	49	51	minska med 0,5 procentenhet	51	GULT	Delvis positiv
- antal hushåll i kategorin		3 629	3 764	-	3 577		
- bidragstidens längd, månad		6,38	6,19	-	6,11		
Andel flickor respektive pojkar som uppnått målen enligt nationella prov skolår 3 och 6 eller betyg i årkurs 8 i skolorna, kommunala och friskolor, procent	årkurs 3	-	f85/p82/t84	>85	f84/p79	RÖTT	Negativ
	årkurs 6	-	f77/p74/t75	>85	f78/p76		
	årkurs 8	f78/p74/t76	f79/p75/t77	>85	f79/p71		
Andel flickor och pojkar i grundskolan som avslutar sina studier med minst godkänt betyg i alla ämnen, procent (kommunens skolor)	totalt	71,6	76,8	80	72,2	RÖTT	Negativ
	flickor	75,3	80,6	80	76,2		
	pojkar	68,1	73,4	80	68,5		
Andel kvinnor och män som avslutar sina gymnasiestudier med godkänt betyg (exkl. IV-programmet), procent	totalt	91	90	94	89	RÖTT	Negativ
	kvinnor	89	90	94	90		
	män	94	89	94	87		
Brukartiden i hemvården för kvinnor respektive män, procent	totalt	47	51	60	57	GULT	Positiv
	kvinnor	-	ökade				
	män	-	ökade				
Antal ej verkställda bostadsbeslut				Ej över 10		GRÖNT	Positiv
- för kvinnor respektive män, vård och omsorg	totalt	11	16		10		
	kvinnor	-	-		-		
	män	-	-		-		
- för kvinnor respektive män, personer med funktionsnedsättning	totalt	17	21		10		
	kvinnor	-	-		-		
	män	-	-		-		
Andel återvunnet material i totala mängden hushållsavfall		54	59	Öka med en procentenhet		GULT	Delvis positiv
- ny definition 2013 till Avfall Sveriges avfallswebb, procent			49		49		
- hushållsavfall till förbränning, ton		23 584	23 160		22 923		
Medborgar-/kundnöjdhet							
Andel företagare som är nöjda med kommunens service, index av 100		69	-	69	61	RÖTT	Negativ
Andel medborgare som är nöjda med kontakten med kommunen, index	totalt	56	-	58	57	GULT	Delvis positiv
	kvinnor	57	-	-	60		
	män	56	-	-	53		
Hållbar utveckling							
Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresor, procent		<12	18	20	<18	RÖTT	Negativ

Driftsredovisning per nämnd

Driftnämnd, anslag Belopp i miljoner kronor	2012		2013		Budget	Budget- avvikelse
	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto		
Barn och utbildning	-2 631,8	-3 333,8	597,3	-2 736,5	-2 770,9	34,4
Skolnämnd nordost	-284,0	-360,2	28,8	-331,4	-337,6	6,2
Skolnämnd nordväst	-416,4	-440,7	15,0	-425,6	-433,4	7,8
Skolnämnd sydost	-485,5	-495,4	6,3	-489,1	-488,1	-1,1
Skolnämnd sydväst	-342,1	-331,3	7,9	-323,4	-326,6	3,2
Gymnasienämnden	-349,7	-737,1	399,5	-337,6	-341,7	4,1
Östernärke områdesnämnd	-74,6	-74,4	1,4	-73,0	-73,1	0,1
Programnämnd Barn och utbildning	-679,4	-894,8	138,4	-756,5	-770,4	13,9
Social välfärd	-2 345,9	-2 935,2	504,1	-2 431,1	-2 465,9	34,8
Socialnämnd väster	-252,2	-314,0	66,8	-247,2	-254,5	7,3
Socialnämnd öster	-126,0	-149,4	15,5	-133,9	-135,7	1,7
Vård- och omsorgsnämnd väster	-478,1	-766,7	136,0	-630,8	-649,2	18,4
Vård- och omsorgsnämnd öster	-717,3	-770,6	173,9	-596,7	-583,8	-12,8
Nämnd för funktionshindrade	-722,1	-868,6	96,3	-772,2	-784,9	12,7
Överförmyndarnämnden	-9,1	-17,5	8,3	-9,2	-9,3	0,2
Programnämnd Social välfärd	-41,1	-48,5	7,3	-41,1	-48,6	7,4
Samhällsbyggnad	-653,5	-1 130,7	502,0	-628,7	-680,6	51,9
Miljönämnden	-11,2	-21,7	10,3	-11,5	-13,7	2,3
Tekniska nämnden exkl. va och avfall	-255,8	-560,3	332,8	-227,6	-262,2	34,6
Byggnadsnämnden	-16,5	-67,8	51,8	-16,0	-25,8	9,7
Kultur- och medborgarnämnden	-160,7	-200,5	29,5	-171,0	-172,5	1,5
Fritids- och turistnämnden	-121,4	-163,0	32,6	-130,4	-127,7	-2,6
Glanshammars lokala nämnd	-4,0	-4,8	0,5	-4,3	-4,3	-0,1
Tysslinge lokala nämnd	-4,1	-5,8	0,8	-5,0	-5,0	0,0
Östernärke områdesnämnd	-5,3	-5,8	0,3	-5,5	-5,6	0,1
Kollektivtrafik	-73,0	-97,7	38,4	-59,3	-58,4	-0,9
Programnämnd Samhällsbyggnad	-1,5	-3,3	5,1	1,9	-5,4	7,2
Tekniska nämnden, fordonsgas	-0,7	-9,6	9,1	-0,5	0,0	-0,5
Programnämnd Samhällsbyggnad, mark	-5,8	-48,2	45,4	-2,8	-3,7	0,9
Avslut exploateringsprojekt	2,6		11,0	11,0	0,0	11,0
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-440,1	-604,9	150,0	-455,0	-477,9	22,9
Kommunstyrelsen	-255,6	-310,8	31,3	-279,5	-282,9	3,4
Kommunledningen	-34,9	-36,1	0,4	-35,7	-37,5	1,8
Kommunledningskontoret	-220,7	-274,7	31,0	-243,8	-245,4	1,6
Lokalförsörjningsavdelningen, rörelsefastigheter	-16,0	-874,6	841,1	-33,5	0,0	-33,5
Stadsrevisionen	-3,0	-2,9	0,0	-2,9	-3,0	0,0
Valnämnden	-0,1	-0,2	0,0	-0,2	-0,2	0,0
Summa nämnder	-6 349,9	-9 251,1	2 691,4	-6 559,7	-6 685,0	125,3

Driftnämnd, anslag	2012		2013		Budget	Budget- avvikelse
	Netto	Kostnader	Intäkter	Netto		
Tekniska nämnden, taxefinansierade verksamheter	6,9	-300,8	293,7	-7,1	0,0	-7,1
VA	-2,6	-180,8	170,3	-10,5	0,0	-10,5
Avfall	9,5	-120,0	123,4	3,4	0,0	3,4
Kommunstyrelsen – kommungemensamt	-108,5	-178,7	94,6	-84,1	-95,7	11,6
Till kommunstyrelsens förfogande	0,0			0,0	-8,6	8,6
Kommungemensamma verksamheter	-123,8	-108,4	6,4	-102,0	-100,5	-1,5
Nerikes brandkår	-67,3	-70,3		-70,3	-70,3	0,0
Kommungemensamma statsbidrag	82,5	0,0	88,2	88,2	83,7	4,5
- flyktingstatsbidrag m.m.	29,5		34,2	34,2	30,0	4,2
- maxtaxa barnomsorg	53,0		54,0	54,0	53,7	0,3
Finansiering	608,2	147,8	171,6	319,4	200,4	119,0
Personalförsäkring och löneskatt	268,3	183,2		183,2	194,5	-11,3
AFA-återbetalning av sjukförsäkringsavgift	120,7		114,9	114,9	15,6	99,2
Pensionskostnader	-378,0	-306,9		-306,9	-294,7	-12,2
Semesterlöneskultförändring	-8,6	4,3		4,3	-10,0	14,3
Kapitalkostnader	231,2	225,5		225,5	201,7	23,8
Försäljning av tomträtter	22,1	0,0	50,1	50,1	44,1	6,0
Reavinst/rea förlust fastigheter	366,8			0,0		0,0
Försäljning av aktier Länstrafiken	1,1			0,0		0,0
Fastighetsförsäljning stämpelskatt, moms m.m.	-65,7			0,0		0,0
Internt avkastningskrav fastigheter	41,0	49,4		49,4	49,4	0,0
Avskrivning lån	0,0	-0,2		-0,2	-0,2	0,0
Bidrag till infrastrukturinvestering E 20		-5,0		-5,0	0,0	-5,0
Avgifter, ersättningar och intern ränta	9,3	-2,5	6,6	4,1	0,0	4,1
Driftbudget totalt	-5 843,2	-9 582,7	3 251,2	-6 331,5	-6 580,4	248,8
Avgår interna poster		1 305,4	-1 305,4			
Verksamhetens kostnader/intäkter	-5 843,2	-8 277,3	1 945,8	-6 331,5	-6 580,4	248,8

Investeringsredovisning 2013

Belopp i miljoner kronor	Budget	Inkomster	Utgifter	Netto	Avvikelse
Skattefinansierad verksamhet	-896,9	6,3	-603,3	-597,0	299,9
Ny- och ombyggnad av verksamhetslokaler	-103,8	0,0	-43,6	-43,6	-60,2
Barn och utbildning	-1,6	0,0	-0,2	-0,2	-1,4
Social välfärd	-11,4	0,0	-3,0	-3,0	-8,4
Samhällsbyggnad	-52,6	0,0	-31,1	-31,1	-21,5
- Tegelbruket	-34,6		-11,8	-11,8	-22,8
- Trängen*			-12,6	-12,6	12,6
- konstgräs	-7,0		-1,8	-1,8	-5,2
Lokalförsörjningsavdelningen	-38,1	0,0	-9,3	-9,3	-28,9
SM-veckan	-13,0		-1,0	-1,0	-12,0
Trafik- och miljöinvesteringar	-165,0	6,3	-47,7	-41,4	-123,6
- Stadsliv och city	-11,1	0,7	-2,5	-1,8	-9,3
- Kollektivtrafik	-9,6		-3,0	-3,0	-6,7
- Trafik	-27,0	0,8	-9,8	-9,0	-17,9
- Grev Rosengatan	-19,6	3,7	-2,5	1,2	-20,8
- Natur/miljö	-22,6	0,6	-10,9	-10,3	-12,3
- Park och gata	-35,1	0,6	-12,9	-12,3	-22,8
- Tillgänglighetsåtgärder – tekniska	-2,2		-0,9	-0,9	-1,4
- Tillgänglighetsåtgärder – handikapprådet	-0,9			0,0	-0,9
- Medborgarbudget	-0,4		-1,0	-1,0	0,5
Inventarier	-252,3	0,0	-152,2	-152,2	-100,1
Barn och utbildning	-54,0		-48,6	-48,6	-5,5
Social välfärd	-41,3		,24,2	-24,2	-17,1
Samhällsbyggnad	-140,5	0,0	-72,8	-72,8	-67,6
- Fordon	-28,5		-24,6	-24,6	-3,9
- IT Drift och teknik, övrigt	-44,8		-23,6	-23,6	-25,2
- IT Drift och teknik, PC	-44,9		-19,1	-19,1	-25,9
- Konstnärlig utsmyckning	-6,3		-1,3	-1,3	-5,0
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	-1,0		-2,7	-2,7	1,7
Kommunstyrelsen	-15,6	0,0	-3,9	-3,9	-11,6
Förvärv av anläggningsstillgång	-357,8	0,0	-359,7	-359,7	-16
Förvärv av fastighet/mark	-353,0		-342,8	-342,8	-0,2
Markreserv	-2,6		-9,3	-9,2	-3,8
Truckstop	-20,2		-14,6	-14,6	-5,6
Taxefinansierade verksamheter	-113,7	3,2	-126,9	-123,6	10,0
VA	-92,5	3,1	-110,3	-107,2	14,7
Avfall	-13,0	0,1	-9,3	-9,2	-3,8
Inventarier, fordon VA/avfall	-8,2		-7,2	-7,2	-0,9
Totalt	-1 010,5	9,5	-730,1	-720,6	-289,9
Försäljningar mark, fastigheter och tomträtter		283,9	-0,2	283,7	

*Budgetbelopp saknas eftersom objektet återförts från Futurum under 2012

Medarbetare

Bemanning

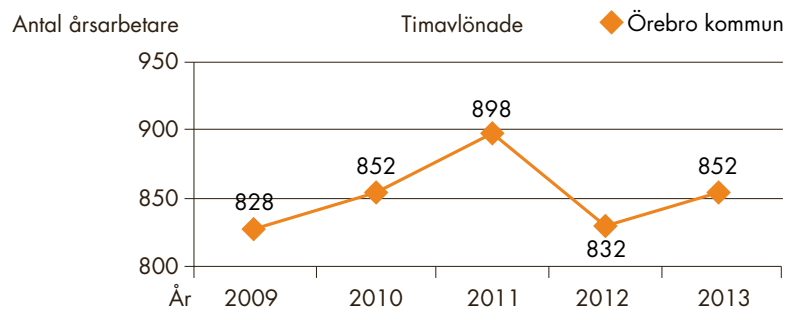
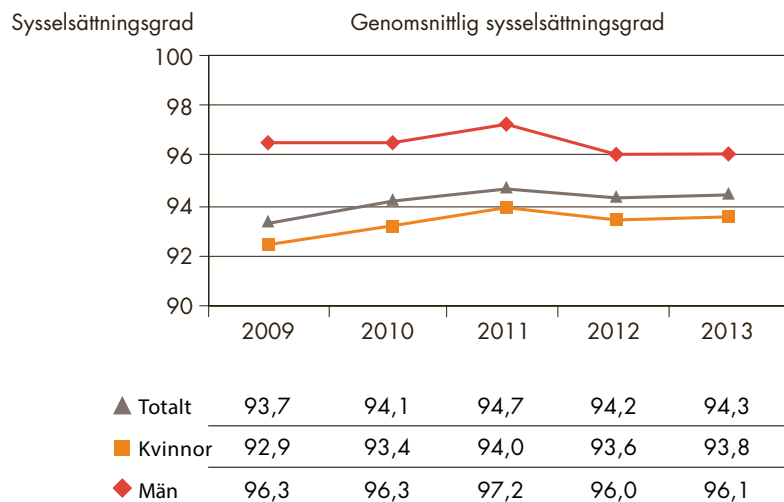
Örebro kommuns verksamheter är föränderliga och vi arbetar kontinuerligt med att anpassa kommunen efter kunder och brukares behov och de krav som den politiska ledningen och lagstiftningen ställer. Verksamheternas uppdrag ska, med kunder och brukare i fokus, säkras genom att utveckla och använda medarbetarnas kompetens effektivt utifrån ekonomiska förutsättningar. Omställningsarbete och annan intern rörlighet bidrar till detta. De som berörs av reduceringar på en enhet matchas mot vakanser inom anställningsavtalet på andra enheter, vilket vi definierar som omställningsarbete.

Örebro kommun har 11 000 anställda vilket i stort sett är oförändrat från föregående år. Av dessa har drygt 580 fått nya tjänster inom organisationen, varav drygt 160 som ett resultat av omställningsarbetet. Till följd av omställningsarbetet har Barn och utbildning minskat antalet anställda, medan Social välfärd ökat antalet, på grund av att vårdboendet Elgströmska huset gått över i kommunal regi. Budgeten för omställning och kompetensväxling är 30 mnkr, och överskreds under året med drygt 7 mnkr. En förklaring är de stora reduceringar som påbörjades inom Barn och utbildning 2012 och som fortsatt 2013, framförallt inom Gymnasieförvaltningen. Förändringar i läroplanen för gymnasieskolan krävde anpassning som ledde till övertalighet och berörde sex tjänster. Efter processen kring uppsägning på grund av arbetsbrist behövde ingen sägas upp. Under året har åtgärder vidtagits för att effektivisera omställningsarbetet

som avser planering, samordning och underlättande av placeringar.

Kommunen har som målsättning att möjliggöra heltidsanställning eller önskad sysselsättningsgrad och ge medarbetarna möjlighet att påverka sin arbetstidsförläggning utifrån brukarnas/kundernas behov. Vi strävar även efter att minska andelen timavlönade. Inom projektet förbättrad bemanning har pilotenheterna höjt sin genomsnittliga sysselsättningsgrad mellan

0,8–5,6 procentenheter och även minskat andelen timavlönade. Den erfarenhet och kunskap projektet kan förmedla till övriga verksamheter om personalplanering, bemanning, arbetstidsmodeller och vakanshantering, förväntas ge effekter i kommunen totalt på några års sikt. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden i Örebro kommun har hittills endast ökat marginellt och andelen timavlönade har ökat jämfört med föregående år. Andelen heltidsanställda

Antal anställda i Örebro kommun 2013-12-31	Tillsvidareanställda		Visstidsanställda		Totalt antal anställda	Total andel anställda	Antal årsarbetare**
	kvinnor	män	kvinnor	män			
Barn och utbildning	3 589	936	325	169	5 019	46 %	4 831
Samhällsbyggnad	354	456	42	49	901	8 %	865
Social välfärd	3 429	579	313	53	4 374	40 %	4 013
Kommunledningskontoret	196	72	23	10	301	3 %	295
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	233	114	41	17	405	4 %	401
Totalt Örebro kommun*	7 801	2 157	744	298	11 000	100 %	10 405

* Exklusive BEA.

** Samtliga tillsvidare- och visstidsanställdas summerade sysselsättningsgrader.

och deltidanställda är oförändrad. Totalt 77 procent av kommunens tillsvidareanställda har en heltidsanställning, vilket är i nivå med kommunmedianen på 78 procent i Sverige. Andelen timavlönade är 7,6 procent av den totalt arbetade tiden i Örebro kommun, vilket motsvarar 852 årsarbetare.

Kompetensförsörjning

Kommunens kompetensförsörjning behöver säkras i takt med förändrade behov från omvärlden. Flera förvaltningar har börjat ta fram kompetensförsörjningsplaner, medan andra planerar att påbörja det arbetet under 2014. Behov som förvaltningarna uppmärksammat åtgärdas, till exempel med strategier för att attrahera, behålla och utveckla medarbetare och genom att säkra att kompetens tas tillvara och förs vidare.

Under året har 742 tillsvidareanställda medarbetare i kommunen avslutat sin anställning, en minskning med 52 jämfört med förra året. Antalet som slutar på egen begäran har minskat medan pensionsavgångarna fortsätter att öka. Av de tillsvidareanställda som avslutar sin anställning har hälften slutat på egen begäran och en tredjedel gått i pension.

En viss extern rörlighet är normal och positiv medan en för hög rörlighet kan bli känslig och kostsam för svårrekryterade grupper och inskolningstiden är lång. Även där kontinuitet gentemot brukare krävs, är en hög omsättning bekymmersam. Sjuksköterskor är exempel på en svårrekryterad yrkesgrupp där rörligheten på 11 procent är hög. En kompetensstege för sjuksköterskor har arbetats fram som ett led i att attrahera och behålla dem inom kommunen.

Andelen anställda med utländsk bakgrund fortsätter att öka och är nu 17 procent. Ökningen sker i ungefär samma takt som andelen invånare med utländsk bakgrund ökar i kommunen. Under 2013 började Social välfärd kartlägga medarbetarnas språkkompetenser för att kunna ta tillvara dessa och matcha mot brukares behov, som ett led i att förbättra servicen och bemötandet.

Fler söker anställning i Örebro kommun

Under 2013 har 988 anställningar utannonserats och cirka 36 600 ansökningar inkommit. Det genomsnittliga antalet

ansökningar har ökat med två per annons, och i genomsnitt har vi 15 fler sökande per annons än jämförbara kommuner. Enligt företaget Monster som publicerar kommunens annonser, är intresset bland arbetsökande för Örebro kommun stort i jämförelse, med många andra kommuner och företag i Sverige. Under året har det blivit lite lättare att rekrytera förskollärare efter de senaste årens brist. Det är fortfarande svårt att rekrytera erfarna sjuksköterskor med geriatrisk kompetens, erfarna socialsekreterare och gruppleddare inom socialtjänsten, vissa ingenjörer, miljö- och hälsoskyddsinspektörer samt yrkeslärare och ämneslärare i slöjd, trä och textil samt hemkunskap.

Regional samverkan

För att stärka attraktionskraften för arbetsmarknadsregionen runt Örebro har ett samarbete inletts med flera arbetsgivare i länet. Samarbetet syftar till att etablera en gemensam funktion som ska driva aktiviteter för att locka hit och behålla kompetent arbetskraft i högre omfattning än idag. Samarbetet är en del i den nyligen beslutade handlingsplanen för kompetensförsörjning som är framtagen av Regionförbundet som ett led i att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin. Örebro kommun är också med som part i det regiongemensamma kompetenskansliet.

Lönebildning

Arbetet med kommunens lönepolitik och lönebildning har utvecklats under 2013. Syftet är att lön ska bli ett aktivt styrmedel i verksamheten och stärka möjligheterna att rekrytera och behålla den kompetens som är nödvändig för att på kort och lång sikt nå verksamhetens mål, samt för att stärka kommunens varumärke som arbetsgivare. Från 2015 kommer merparten av kommunens löneavtal att vara utan central angiven nivå, vilket också ställer större krav på att kommunen som arbetsgivare tar ställning till och gör egna prioriteringar av behovet av löneökningar. En lönestrategi för perioden 2013–2015 fastställdes i kommunstyrelsen i april och förvaltningsarna har under året börjat införa och tillämpa lönestrategin. För att nå resultat är det viktigt med en långsiktighet i arbetet med lönebildning. Under kommande år ska måluppfyllelsen följas och analyseras inför en förnyad strategi 2016.

Satsning på ingångslöner och chefslöner

Löneöversynen 2013 utgick ifrån de övergripande målen i lönestrategin. Huvuduppdraget till lönesättande chefer var att sätta individuell och differentierad lön för att skapa ett positivt samband mellan individens bidrag till verksamhetens utveckling och lönen. Ett utvecklingsområde är att differentieringen av lönerna, och därmed på sikt också lönespridningen, behöver öka. Kommunal sektor har generellt en låg lönespridning och det gäller även i hög grad i Örebro kommun. Därutöver fanns en satsning på höjda ingångslöner och chefslöner där kommunens löneläge är lägre än hos andra jämförbara arbetsgivare. Dessutom fanns ett särskilt uppdrag att höja lönerna för de skickligaste lärarna, som 2015 ska ha en lön som har ökat med minst 6 000 kronor jämfört med 2012 års lön.

Resultatet av löneöversynen visar dock att differentieringen av lönebuden är densamma som tidigare år, det gäller även för lärare. Det är ett område där det krävs fortsatta insatser och ett förändrat förhållningssätt från lönesättande chefer. Ingångslönerna och chefslönerna höjdes enligt de riktade satsningarna och har närmast sig de målvärden som finns i lönestrategin, men även här finns behov av fortsatta åtgärder. Ny lön för 2013 betalades ut i oktober och retroaktiv lön från 1 april, betalades ut i november. Snittutfallet i löneöversynen var 3,05 procent vilket motsvarar 757 kronor i genomsnittlig löneökning. Löneökningnivån är i paritet med jämförbara kommuner.

Ledarförsörjning

Örebro kommun står inför en rad utmaningar i verksamheten. Ett gott ledarskap är en förutsättning för utveckling av verksamheten och för att medarbetarna ska trivas och prestera på bästa sätt. Under året har en ledarplattform införts och förankrats i kommunen. Den utgör grunden till alla aktiviteter inom ledarförsörjningsprocessen, till exempel för att säkra rekryteringen och att chefs- och ledarutveckling går i rätt riktning. Utifrån det helhetsgrepp vi tar kring ledarförsörjningsprocessen och dess aktiviteter kommer förutsättningarna för cheferna att säkras och förbättras successivt. En genomlysning av processer, rutiner och arbetssätt inom

administrationen har påbörjats som en del i att förbättra förutsättningarna för chefer. Under året har handledning för chefer upphandlats, ett introduktionsprogram tagits fram och ett ledarskapsprogram för "framtida ledare" börjat byggas i syfte att öka attraktionskraften, möjliggöra karriärvägar och säkra den interna ledarförsörjningen över tid. Metoder för uppföljning och utvärdering av chefer har stärkts i syfte att fånga upp utvecklingsbehov och kunna erbjuda rätt insatser över tid.

Örebro kommun har framgångsrika chefer

Under 2013 genomfördes en studie av 100 chefer som syftade till att identifiera förebilder för ledarplattformen och kartlägga vad som präglar ett framgångsrikt ledarskap. Resultaten på denna "360 kompetensanalys" är mycket höga i jämförelse med normgruppen (annan offentlig och privat verksamhet), vilket visar på att Örebro kommun har bra och kompetenta chefer. Utifrån studien har chefsförebilder identifierats och förslag på mentorskapsprogram finns med i planeringen i syfte att stödja lärandet internt, chefskollegor emellan.

Allt fler kvinnor rekryteras till chefspositioner

Örebro kommun har 488 chefer varav 68 procent kvinnor och 32 procent män. I

relation till andelen kvinnor och män av det totala antalet anställda så är kvinnliga chefer underrepresenterade på chefspositioner i kommunen, ungefär på samma nivå som i både privata företag och kommuner i Sverige. Av de 42 nya chefer som rekryterats under året var 70 procent kvinnor och 30 procent män, vilket tyder på en förändring på sikt.

Inom en period på fem till sju år kommer 81 chefer att gå i ålderspension inom främst Barn och utbildning och Social välfärd, vilket kan föranleda ett rekryteringsbehov. Införandet av valfrihetssystem inom Social välfärd kan samtidigt medverka till en övertalighet bland chefer. Svårrekryterade chefstjänster finns främst inom Samhällsbyggnad, där krav på specifik akademisk utbildning i kombination med erfarenhet från verksamhetsområdet begränsar urvalet. Socialstyrelsens krav på att chefer inom Förvaltningen för funktionshinderade boendeenheter har en akademisk utbildning är en utmaning som behöver hanteras och säkras med utbildningskrav vid rekryteringar. Av årets sökande till lediga chefsjobb uppfyllde i snitt 11 av 17 kravprofilen, vilket visar att kommunen lyckats bra med att attrahera sökanden med rätt kompetens för uppdragen. En annan del i att få fler att våga prova uppdrag som chef är att tydliggöra vägar ut ur ett chefskap och tillhandahålla stöd i dessa situationer. Under

Ledarplattformen

Grunden för ledarförsörjningen: attrahera – rekrytera – introducera – behålla/utveckla och avveckla chefer.

året har en handling med förslag på ett strukturerat arbetssätt kring chefsavveckling tagits fram, där dialog med kommunledning finns inplanerad för fortsatt utveckling av arbetet.

Varumärke för Örebro kommun som arbetsgivare

Som arbetsgivare har Örebro kommun börjat arbetet med att definiera varumärke, ta fram förmånserbjudanden och en medarbetarplattform. För att både våra befintliga och potentiella medarbetare ska uppfatta oss som en attraktiv arbetsgivare behöver vi ha ett starkt varumärke och förmånserbjudanden som står sig i konkurrensen med andra arbetsgivare. Som exempel på attraktiva förmåner har Örebro kommun sedan förra året ett lokalt kollektivavtal som ger medarbetare möjlighet till byte av semesterdagstillägg mot extra lediga dagar. Intresset för detta har ökat något under 2013 då 1 497 medarbetare bytte semesterdagstillägg mot extra lediga

dagar. Friskvårdscheckar handlar både om attraktiv arbetsgivare och om medarbetarnas hälsa. Nyttjandet av friskvårdscheckar är fortsatt högt, 75 procent, högst inom Social välfärd tätt följt av Barn och utbildning. Friskvårdscheckarna används främst till träning och fysisk behandling.

Förbättrade arbetsvillkor

För att få en uppfattning om hur attraktiva Örebro kommuns arbetsvillkor är jämfört med andra kommuner och företag följer vi vår utveckling varje år genom Attraktiv arbetsgivar-index AVI. Sedan AVI började användas 2006 har vi förbättrat arbetsvillkoren så gott som varje år och har i 2013 års mätning ökat med en poäng sedan förra mätningen. De områden vi stärkt oss är högre medianlön, lika karriärmöjligheter och minskat antal avgångar.

Medarbetarenkät

Årets medarbetarenkät gick till ett slumpmässigt urval på 600 medarbetare (lika många kvinnor som män) som fick svara på frågor som mäter hållbart medarbetar-engagemang, HME. Frågorna mäter nivån på medarbetarnas engagemang samt chefernas och organisationens förmåga att ta tillvara och skapa engagemang. Resultatet låg på nivåer nära genomsnittet för de 44 andra kommunerna. Enkäten innehöll även frågan om medarbetarna kan rekommendera Örebro kommun som arbetsgivare. Vi har målet att andelen som kan rekommendera kommunen som arbetsgivare ska öka. Totalt svarade 80 procent ja på frågan. Under våren 2014 kommer samtliga medarbetare få svara på en mer omfattande medarbetarenkät.

Jämställdhet och ickediskriminering

Örebro kommun har som mål att ha ett arbetsklimat som uppmuntrar och leder till ett jämnare uttag av föräldraledighet och tillfällig vård av barn. 16 procent av kvinnorna och 13 procent av männen har tagit ut föräldraledighet under året. Av det totala antalet uttagna dagar tar kvinnorna ut 91 procent och männen 9 procent, en minskning mot förra året då männen stod för 11 procent av uttagna dagar. Det är alltså ungefär lika stor andel kvinnor som män som tar ut föräldraledighet, även om kvinnorna står för majoriteten av antalet uttagna dagar. Orsakerna till detta bör analyseras närmare men påverkas troligen av fler faktorer än vad arbetsgivaren kan påverka, till exempel familjestruktur och ekonomi. Örebro kommuns fördelning av uttag av föräldraledighet var 2012 i nivå med andra företag och kommuner i landet, årets jämförelse presenteras i en senare temarapport. Uttaget för tillfällig vård av barn är lika för kvinnor och män. Uttaget har ökat under året jämfört med 2012 och ligger på 1,9 dagar i genomsnitt per anställd.

Jämställdhets- och ickediskrimineringsplanen är införd i verksamheterna och ett aktivt arbete har påbörjats på olika sätt. En del förvaltningar har integrerat arbetet i de ordinarie verksamhetsfrågorna och en del har gjort aktivitetsplaner. Inga osakliga löneskillnader identifierades i den årliga lönekartläggningen. I årets mätning av jämställdhetsindex hade Örebro kommun minskat med åtta poäng. De nyckeltal som förbättrats är representationen av kvinnor i högsta ledningsgruppen, skillnad i lön och skillnad

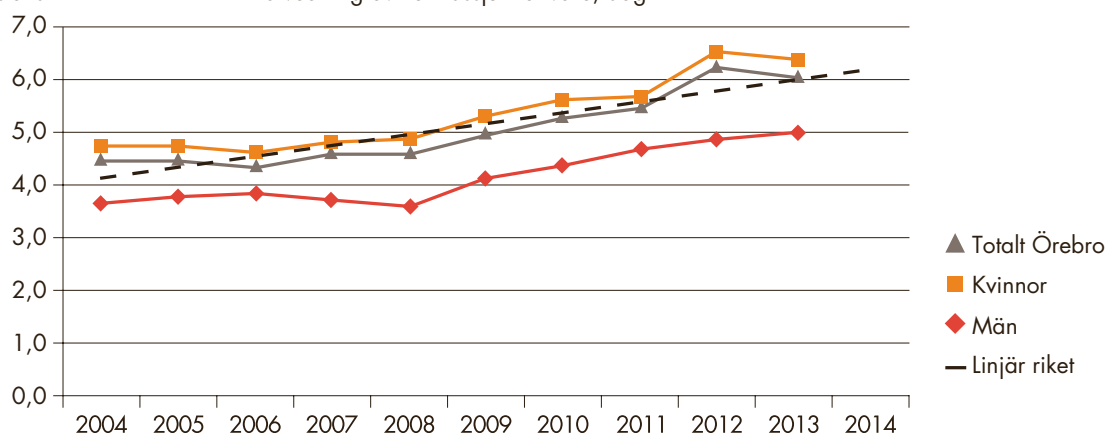
i sysselsättningsgrad. Försämrat resultat fick vi på antalet jämställda yrkesgrupper, skillnad i uttaget av föräldradagar och skillnad i andelen tillsvidareanställda. Örebro kommun har i jämförelse med andra kommuner legat under medianvärdet de senaste fyra åren.

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetet med insatser kring arbetsmiljö och hälsa fortsätter, under året har kommunens "hälsopaket" utvärderats, beslut om fortsatt hälsoarbete för perioden 2015–2018 tagits och nya upphandlingar påbörjats. Det systematiska arbetsmiljöarbetet har vidareutvecklats, rutinerna har säkrats och ett beslut om arbetsmiljöcertifiering för chefer har tagits. Certifieringen påbörjas under 2014 och sker i samarbete med Kumla kommun, Örebro läns landsting och Landstingshälsan. Certifieringen ska säkerställa att cheferna har den kunskap och kompetens som krävs för ett aktivt förebyggande och hälsofrämjande arbete. I mätningen av årets Hälsoindex visar resultatet på ökad hälsa, med en höjning på 15 poäng till 86. Det är det högsta resultat kommunen fått under de tre år indexet mätts. Resultatet är i linje med kommunmedianen för Hälsoindex. Det är nyckeltal om arbetade timmar per sjukfall, påbörjade korttids-sjukfall och avslutade rehabiliteringsärenden som har förbättrats. Under året är de som lämnat en rehabilitering betydligt fler än de som påbörjat en rehabilitering i Örebro kommun. Andelen medarbetare som befinner sig i riskzonen för att bli långtidssjuka har minskat från nio till sju procent.

Dagar/snittanställd

Utveckling av korttidsjukfrånvaro, dag 1–14

Psykisk ohälsa vanlig orsak till sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i Örebro kommun ligger under medel för Sveriges kommuner, även om sjukfrånvaron har ökat i såväl hos oss som i hela landet. Barn och utbildning står för hela ökningen medan övriga programområden minskat något. Idag är psykiska diagnoser den vanligaste sjukskrivningsorsaken bland kvinnor och män inom kommuner och landsting i Sverige. Örebro kommun följer det mönster och 41 procent av sjukskrivningar över 14 dagar har sin bakgrund i psykiska diagnoser. En ny studie från Försäkringskassan visar att både kvinnor och män som arbetar inom vård, skola och omsorg löper högre risk att påbörja ett sjukfall med psykisk diagnos än andra, dvs. yrken med nära kontakt med brukare av olika typer av välfärdstjänster och personliga tjänster. Många av dessa yrken finns inom offentlig sektor.

Korttidssjukfrånvaron högst bland yngre

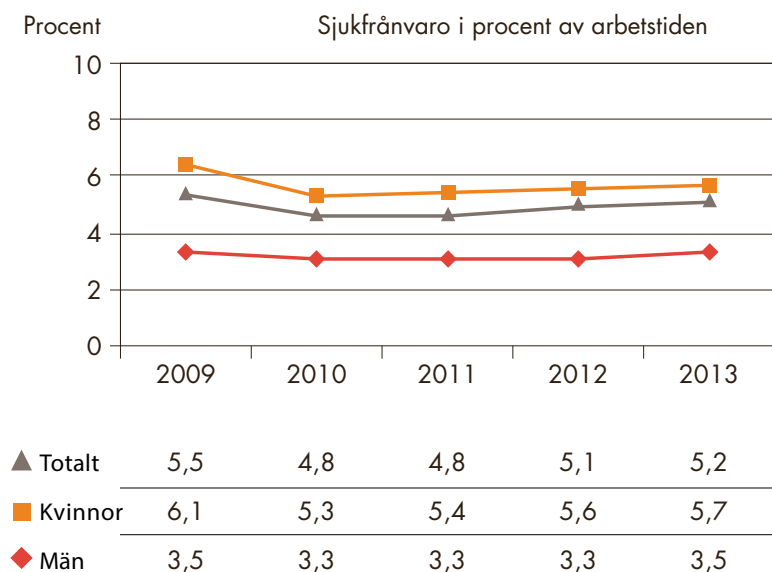
Trenden med ökande korttidssjukfrånvaro har vänt och visar på en minskning jämfört med föregående år, men kommunens mål med en korttidssjukfrånvaro på högst fem sjukfrånvarodagar uppnåddes inte. Det är kvinnorna som står för minskningen men korttidssjukfrånvaron är fortsatt högre bland kvinnor än män. Korttidssjukfrånvaron i kommunen är fortsatt högst i åldersgruppen upp till 29 år. Hög korttidssjukfrånvaro bland yngre är ett mönster även hos jämförbara kommuner.

Korttidssjukfrånvaron är fortsatt högst inom Social välfärd, även om den minskat där och inom Barn och utbildning, medan den ökat inom Samhällsbyggnad. Korttidssjukfrånvaron i Social välfärd kan förklaras med obekvämt arbetstid och kontaktnära yrken som ofta är av tyngre fysisk karaktär. Ett stödmaterial för chefer med åtgärder för att minimera korttidssjukfrånvaro har tagits fram. Enhetschefer har även fått stöd i att överblicka enhetens arbetsmiljö-situation och bättre möjligheter att tättare följa sjukfrånvarostatistiken. I verksamheten har det arbetats med insatser för att öka trivseln på arbetsplatsen, utbildning i lyftteknik, nära ledarskap, tidiga kontakter i form av samtal vid sjukfrånvaro och tidiga kontakter med företagshälsövård.

	2011	2012	2013	Förändring
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden				
Totalt	4,8	5,1	5,2	0,1
Kvinnor	5,4	5,6	5,7	0,1
Män	3,3	3,3	3,5	0,2
Sjukfrånvaro per ålderskategori				
Totalt				
upp till 29 år	3,6	3,9	4,5	0,6
30–49 år	4,4	4,6	4,8	0,2
50– år	5,8	6,0	5,9	-0,1
Kvinnor				
upp till 29 år	3,8	4,0	4,6	0,6
30–49 år	4,9	5,3	5,3	0,0
50– år	6,5	6,6	6,5	-0,1
Män				
upp till 29 år	3,0	3,4	4,2	0,8
30–49 år	2,7	2,4	2,9	0,5
50– år	4,0	4,0	3,8	-0,2
Korttidssjukfrånvaro*				
Totalt	5,5	6,2	6,0	-0,2
Kvinnor	6,1	6,5	6,3	-0,2
Män	4,5	4,9	5,0	0,1
Andel långtidssjukfrånvaro**				
Totalt (>60 dgr)	36,0	36,2	37,5	1,3
Kvinnor (>60 dgr)	37,5	37,1	39,0	1,9
Män (>60 dgr)	28,4	31,5	30,0	-1,5

* Antal dagar per anställd, korttidssjukfrånvaro 1–14 dagar.

** Beräkningsgrunden förändrad.

Lokaler

Kommunens strävar efter att ha kostnads-effektiva lokaler som också är ändamåls-enliga och funktionella. Syftet med lokalplaneringen är att ha ett strategiskt, långsiktigt och hållbart perspektiv. Planeringen sker i samverkan med program-nämnderna för att tillgodose behovet av verksamhetslokaler, boenden och bostäder, och ger en samlad överblick över kommunens lokalbehov i ett fyraårigt perspektiv.

Ordningställande av lokaler för ett nytt servicecenter i bästa läge för kommunens medborgare, har varit ett av de viktigaste uppdragen under 2013. Målet med servicecentret är att förenkla vardagen för medborgarna men även att bidra till effektiviseringen av kommunens arbetssätt. Servicecentret öppnade i februari 2014.

För de allra yngsta har utbyggnad och renovering av kommunens förskolor och grundskolor fortsatt. Inom gymnasieskolorna fortsätter översynen för att minska lokalytorna när elevunderlagen minskar.

Kommunens vuxenutbildning har flyttat till nyrenoverade lokaler i Nikolaiskolan. Studie- och yrkesvägledning har samordnat sina lokaler i anslutning till det nya servicecentret.

Under 2013 har det nya aktivitetshuset Tegelbruket startat och Idrottshuset har anpassats till att bli en modern anläggning genom renovering och tillbyggnad.

En plan för förstärkt brandskydd och ombyggnad av vård- och omsorgsboenden har antagits för att ytterligare öka tryggheten för de äldre. Hagagården i Glanshammar återinvigdes i början av året efter en total renovering och Tullhuset stängdes

för renovering och ombyggnad.

Ett nytt samarbetsavtal har tecknats med privata fastighetsägare för att stärka arbetet med de bostadssociala frågorna och motverka hemlöshet och utanförskap.

En del i arbetet med att effektivisera kommunens arbetssätt har varit koncentrationen av administrativa lokaler till tre centrala punkter: Rådhuskvarteret, Ringgatan och stadsbyggnadshuset i Örnros. Externa lokaler har därmed kunna lämnas.

Målet för kommunens lokalförsörjning är att minska kommunens totala lokalbehov och hålla ytan för lokaler i omställning inom årets målnivå 3 procent. 2013 var den totala omställningsytan 1,2 procent.

Uppföljning av intern kontroll

Örebro kommun arbetar på ett strukturerat sätt och med en tydlig ansvarsfördelning för att säkra att nämnderna upprätthåller en tillfredsställande intern kontroll. Det betyder att nämnderna bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, har en tillförlitlig rapportering och information om verksamheten samt följer tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m. Internkontrollmodellen bygger på riskanalyser som ligger till grund för de områden som prioriteras för granskning.

Från och med 2013 har de tidigare kommundemensamma tillsynsområdena utgått. I stället har nämnderna fått möjlighet till större fokus på och ett tydligare ansvar för egna granskningsområden. Kommunstyrelsen svarar nu för de kommunövergripande processerna och den egna verksamheten genom sina nämndspecifika tillsynsområden.

Granskningsområden

Samtliga nämnder har i tillsynsplanen för 2013 beslutat om egna granskningsområden utifrån upprättade riskanalyser. Kommunstyrelsens granskningsområden inom de kommunövergripande processerna avsåg fyra områden: inköp och beställningar av varor och tjänster, attestering av beställningar och fakturor, kontroll av rutiner och säkerställande av referenstagning vid anställning inom Örebro kommun samt beslutskommunikation av kommunstyrelsebeslut.

Granskningsresultat

Resultaten av granskningarna visar att det ibland förekommer brister i nämndernas rutiner inom de beslutade granskningsområdena. Åtgärder för att komma till rätta med bristerna är bland annat att utarbeta rutiner, utbilda i rutiner och regelverk, förbättra och utveckla systemfunktioner samt fortsatt uppföljning.

Nämndernas bedömningar och beslut om åtgärder är genomtänkta och relevanta och utgör grund för verksamhetsutvecklingen i flera av nämnderna. Tillsynsarbetet är en av grunderna för bedömning av nämndernas resultat för verksamhetsåret enligt resultatbedömningsmodellen. Kommunen inrättade under hösten en så kallad visselblåsarfunktion som ger möjligheter för anställda och medborgare att initiera förslag till granskningsområden.

En inventering av de kommunala bolagens arbete med internkontroll visar att nästan samtliga gör riskbedömningar och att huvuddelen av bolagen har ett systematiskt internkontrollarbete.

Verksamheten i kommunens nämnder

Social välfärd

Programområdets resultat

Programområde Social välfärd redovisar ett samlat budgetöverskott på 34,8 mnkr.

Intraprenadernas överskott utgör 14,6 mnkr av resultatet. Det överförda resultatet från 2012 var nära 17 mnkr vilket innebär att intraprenaderna har förbrukat 2,3 mnkr av sitt överskott 2013.

Den totala nettoomslutningen uppgår till 2 431,1 mnkr, vilket är en ökning med 3,6 procent mot utfall 2012.

Inom programområdet har flera effektiviseringsarbeten pågått under året, som bidragit till det goda resultatet. Resultatet ger nämnderna inom programområdet ett bra utgångsläge inför 2014.

En positiv utveckling sker inom många av processerna som pågår inom programområdet Social välfärd. Den samlade bedömningen för 2013 visar en förbättrad måluppfyllelse jämfört med 2012. Inom vissa processer krävs dock mer arbete för att klara att nå önskat läge.

Korttidsjukfrånvaron har minskat men når inte önskat läge 2013. Utvecklingen är dock positiv och många insatser görs av nämnderna för att förbättra arbetsmiljö och hälsa för medarbetarna, vilket väntas ge goda effekter framåt.

Arbetet med service- och värdighetsgarantier har förbättrats men når inte måluppfyllelse i alla delar. Flera utvecklingsarbeten pågår för att utveckla kvaliteten i verksamheten och tjänsterna till brukarna. Lagen om valfrihetssystem (LOV) tillämpas på fler områden 2014. Byggprocessen som syftar till att skapa "Tryggt boende" pågår. Arbetet för en förbättrad korttidsvård har startat och renovering och utökning av vård- och omsorgsboenden samt bostäder med särskild service pågår. Genusredovisning och tillsyn finns med i väsentliga delar.

Brukarundersökningarna utvecklas väl med anpassade metoder för respektive målgrupp. Flera verksamheter visar förbättrade resultat.

Verksamheterna arbetar väl med de ansvarsområden de har både i grunduppdrag och i utvecklingsarbeten som pågår. Programområdet bidrar väl till alla

ÅR	HÅLLBAR TILLVÄXT	MÄNNISKORS EGENMAKT	BARN OCH UNGAS BEHOV	TRYGG VÄLFÄRD
2012	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ
2013	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ
2014				

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2011	2012	2013
Försörjningsstöd	-4,6	-5,2	-1,5
Övrig socialtjänst	-387,2	-393,0	-403,9
Äldreomsorg	-1 194,5	-1 209,5	-1 235,8
Funktionshinder	-682,7	-716,8	-762,9
Övrigt gemensamt	-6,2	-12,3	-17,8
Överförmyndarverksamhet	-8,7	-9,1	-9,2
Totalt	-2 283,9	-2 345,9	-2 431,1

Volymuppgifter	2010	2011	2012
Institutionsvård, antal dygn	36 629	32 414	34 656
- barn och unga	28 650	24 645	25 111
Familjehemsvård, antal dygn	80 213	84 537	91 961
- barn och unga	78 254	81 966	89 241
Bostäder LSS, platser	468	449	466
Daglig verksamhet LSS, antal personer	519	556	589
Personlig assistans, med statlig assistansersättning, antal personer	190	185	199
Vård- och omsorgsboende, permanenta platser	1 053	1 048	1 038
Korttidsplatser	118	118	118
Hemvård, antal personer	4 320	4 284	4 441

Viktiga händelser

- Exempel på programöverskridande utvecklingsprojekt är tillämpning av lagen om valfrihetssystem (LOV) samt språk och kommunikation.
- Exempel på utvecklingsprojekt inom driftnämnderna är färre delade turer, ökad brukartid, boendesamordnare, relationer och sex (RoS), vinnare av kommunens kvalitetspris 2013 och E-wärna, ett elektroniskt redovisningssystem.
- Beslut om utökning av hemvårdens tjänster inom LOV.
- Arkitektävling och upphandling av samarbetsparter för byggande och ägande av ett nytt vård- och omsorgsboende i kombination med trygghetsbostäder.
- Beslut om byggstart för tre nya LSS-boenden årligen 2014 och 2015.
- 24 nya bostäder för personer med funktionsnedsättningar.
- Ett arbete med statliga överenskommelser har gett goda resultat för våra brukare och prestationsersättning till kommunen.
- Kvinnocentrum har bytt namn till Centrum för våld i nära relation för att bättre ange uppdraget.
- Avtal med Attendo om entreprenaden Elgströmska huset hävdes och kommunen övertog driften.

de fyra strategiska områdena med bland annat utvecklingsarbetet med LOV samt Tryggt boende som är viktiga bidrag inom framförallt människors egenmakt samt trygg välfärd.

Överförmyndaren

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

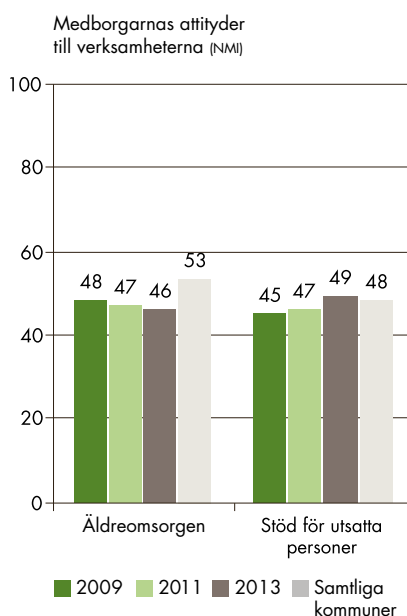
Måluppfyllelse

Verksamheten arbetar väl med sina processer och bedöms klara sina mål. Enheten har infört ett kvalitetsledningssystem och stödet till ställföreträdarna har utvecklats.

En anhörigenkät visar ett gott resultat men analys behövs kring skillnader i genus. Tillgängligheten visade ett något sämre resultat jämfört med övriga områden, men ett utvecklingsarbete pågår.

Korttidssjukfrånvaron har ökat och är 5,1 dagar i snitt per anställd vilket är över önskat läge. Arbetsbelastningen är hög men har åtgärdats med bland annat teamindelad arbete och utökning av personal.

Flera viktiga utvecklingsarbeten pågår för att underlätta för olika målgrupper, såväl inom förvaltningen som hela programområdet, till exempel kring lösningar för det kontantlösa samhället samt e-tjänster. En processkartläggning är gjord kring överförmyndarens barnprocess.

Exempel på insatser

- Brukarundersökning i form av en enkät där situationen för ställföreträdare som är anhöriga till sina huvudmän har kartlagts, med goda resultat.
- Förvaltningsgemensam rekrytering av uppdragstagare via REMO-gruppen (rekrytering och mottagning av uppdragstagare) underlättar rekryteringen.
- Flera utvecklingsarbeten pågår, till exempel att hitta former för rekrytering av ställföreträdare till personer med sammansatt problematik samt införande av E-Wärna.

Ekonomi

Ekonomi är i balans och ger ett överskott på 0,2 mnkr.

Framtid

Arbetet med effektivisering kommer att fortsätta. En arvodesutredning har genomförts 2013 och resultaten kommer att implementeras under året. Nationella utredningar och frågor behöver följas, för att till exempel ge bättre förutsättningar för gode män och förvaltare.

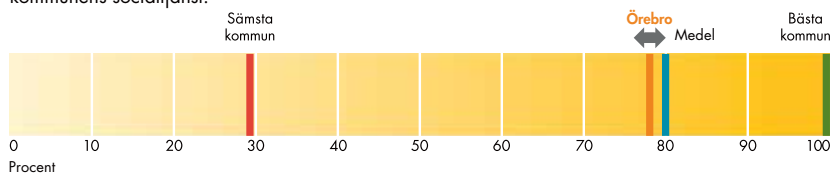
Socialtjänst

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Utvecklingen för verksamheternas processer visar i de flesta delar önskat resultat. Servicegarantiernas resultat når inte målvärdet för helheten men utvecklas. Några indikatorer når inte önskat läge men uppvägs av resultatanalysen för processen som helhet. Resultatanalys av effekten för brukarna är ett nytt värdefullt inslag. Utvecklingsprojekten visar goda resultat. Genusredovisning finns och har utvecklats.

MÅTT 30 Andelen ungdomar som inte blivit aktuella på nytt ett år efter avslutad insats/utredning av kommunens socialtjänst.

Arbetet med brukarundersökningar utvecklas väl med anpassade metoder för respektive verksamhet. Inom flera verksamheter syns förbättrade resultat. Genusperspektivet finns med. Bedömningen är att måluppfyllelse nås.

Genomsnittlig kostnad per vård dygn för externa köp har minskat jämfört med 2012. Örebro har en kostnadsutveckling för vård och behandling som minskar i jämförelse med jämförbara kommuner.

Korttidssjukfrånvaron klarar inte målvärdet men utvecklingen är positiv. Många insatser görs för att minska korttidssjukfrånvaron. Ett lönetillägg har införts som väntas bidra till ökad personalkontinuitet och en stabilisering i personalomsättningen kan märkas.

Nämnderna bidrar väl till utvecklingen för de fyra strategiska områden.

Exempel på insatser

- Kvinnocentrum har bytt namn till Centrum mot våld i nära relationer. Att verksamheten nu finns på Rättscentrum har förenklat samverkan med polisen och förbättrat förutsättningarna att ge de utsatta stöd och hjälp.
- Inom Enheten för ensamkommande barn och ungdomar har alla ungdomar med uppehållstillstånd fått möjlighet till feriepraktik under sommaren. 75 procent av ungdomarna i utslusningsverksamheten har fått sommarjobb på den reguljära arbetsmarknaden.
- Omorganisering, personalförstärkning och ökad samordning i arbetet med familjehemsvård ger brukarna ökad trygghet.

Ekonomi

Ekonomi totalt är i balans med ett överskott på nära 9 mnkr, Socialnämnd öster har ett överskott på 1,7 mnkr och Socialnämnd väster har ett överskott på 7,3 mnkr. Båda nämnderna klarar att nå måluppfyllelse. Arbetet med reducerings-

Flextrafiken är en liten smidig buss som alla kan resa med. Den passar särskilt bra för dem som reser med färdtjänst eller gör sjukresor. Bussen trafikerar tre stadsdelar, centrum och Universitetssjukhuset.

uppdrag och effektiviseringar har gett önskade resultat.

Framtid

Den väntade befolkningsökningen kan medföra att behovet av utredningar och insatser ökar. Även antalet personer som söker asyl i Sverige väntas öka de närmsta åren. Förvaltningen följer utvecklingen och justeringar av resurserna kan bli nödvändiga för att möta förändrade volymer och målgrupper.

En nyinrättad funktion som strateg för bostadssociala frågor inom lokalförsörjningsavdelningen ska göra det lättare att få tillgång till övergångsbostäder. Funktionen kommer att vara ingång och kontakt för hyresvärdar inom området bostäder för bostadssociala ändamål.

Stöd till personer med funktionsnedsättning

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Verksamhetens processer bedöms nå måluppfyllelse. För flera av indikatorerna nås önskat läge. Antalet icke verkställda beslut har minskat jämfört med utfall 2012 och når målvärdet på högst 10. Väntetiderna till bostad med särskild service har dock ökat något. Servicegarantiernas resultat utvecklas väl. Utvecklingen bedöms gå i rätt riktning för att klara måluppfyllelsen även framåt.

Förvaltningen arbetar på ett systematiskt sätt med brukarundersökningarna, nya metoder tas fram och tidigare resultat tas tillvara. Resultat från egna brukaruppföljningar visar på goda resultat. Utvecklingsarbetet kring ekonomisk effektivitet fortsätter.

Resultatet för korttidsjukfrånvaron har nästan nått målvärdet för 2013. Korttidsjukfrånvaron har minskat avsevärt jämfört med utfall 2012. Stora insatser pågår inom förvaltningen för att förbättra arbetsmiljö och hälsa och väntas ge fortsatt effekt under 2014.

För de strategiska målområdena bedöms utvecklingen vara positiv för hållbar tillväxt. Den ökande samverkan som finns med bland andra Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen samt projekt

som Satsa, skapar nya möjligheter för sysselsättning. Nämndens egna brukarundersökningar visar goda resultat med anpassade metoder för de olika målgrupperna. Nämnden arbetar väl med både grunduppdrag och i de utvecklingsarbeten som pågår.

Exempel på insatser

- 24 nya bostäder för funktionshindrade har ordnats under året och antalet icke-verkställda bostadsbeslut minskar.
- RoS-projektet om relationer och sexualitet ger personer med kognitiv funktionsnedsättning ökad kunskap. Vinnare av kommunens kvalitetspris 2013.
- En ny vision har tagits fram i förvaltningen som bidrar till att stärka medarbetarna och gynna brukarna.

Ekonomi

Resultatet visar ett överskott på 12,7 mnkr. Intraprenadens resultat är 4,1 mnkr. Personlig assistans visar ett överskott på ca 1,5 mnkr. Resultat exklusive intraprenaden och personlig assistans visar överskott mot budget med 7,1 mnkr. Arbetet med kostnadsreduceringar och effektiviseringar under året har bidragit till det förbättrade resultatet.

Framtid

Tillämpning av LOV inom området daglig verksamhet planeras och kommer att öka valfriheten för den enskilde att välja insatser. Arbetet och medvetenheten kring nätverk och samarbete med andra aktörer stärks. Flera utvecklingsarbeten pågår tillsammans med rättspsykiatri, Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsförvaltningen, Försäkringskassan, volontärförmedlingen med flera.

Vård och omsorg

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Måluppfyllelse

Verksamhetens processer utvecklas i flera delar positivt. För omvårdnaden inom hemvården utvecklas utförd tid hos brukarna positivt, men når inte målvärdet på 60 procent. Antalet icke verkställda beslut över tre månader klarar målvärdet. Beläggningsgraden inom vård- och omsorgsboende når önskat läge. Omställningsarbetet inför det nya uppdraget inom hemvården och den nya korttidsvårdens förutsättningar behöver intensifieras. Individuppföljningar av biståndsbesluten klarar inte lagkraven. Resultat av värdighetsgarantierna finns för vissa delar.

Arbetet med brukarundersökningar utvecklas väl. Resultatet från årets nationella brukarundersökningar visar hög nöjdhet både för vård- och omsorgsboenden och för hemvård. Man arbetar väl med tidigare resultat.

Hemvården har under de senaste åren genomgått ett stort utvecklingsarbete där tiden hos brukarna har ökat och kostnaden per utförd timme minskat. Samtidigt har kraven ökat och därför nås inte gällande ersättningsnivå, vilket skapar underskott. Arbetet med åtgärdsplaner och effektiviseringar måste fortsätta. Konsekvenserna kan bli betydande framåt om inte utvecklingen vänds snabbt.

Medarbetarnas utveckling visar att korttidssjukfrånvaron minskar i enlighet med nämndernas mål.

Nämnderna bidrar i flera delar till de strategiska områdena och utvecklingsarbeten väntas ge förbättrade resultat framåt. Samtidigt pågår många utvecklingsarbeten, till exempel tillsättning av socialt ansvarig samordnare, systematiska riskbedömningar och registrering i nationella register.

Exempel på insatser

- Nya värdighetsgarantier och värdegrund för den enskilde har införts och implementeras i verksamheten.
- Entreprenaden Elgströmska huset har avvecklats och driften har övergått i kommunal regi under december 2013.
- Beslut har tagits om en handlingsplan i hela länet för att nå en sammanhållen vård och omsorg och skapa ett bättre liv för de mest sjuka äldre, som bland annat innefattar läkemedelshandling och trygghemgång efter sjukhusvård.

Ekonomi

Vård- och omsorgsnämnd väster har ett överskott på 18,4 mnkr. I resultatet finns intraprenadernas överskott på 7,7 mnkr. Central pott för hemvårdsersättningen finns på Vård- och omsorgsnämnd väster. Vård- och omsorgsnämnd öster har ett underskott på 12,8 mnkr. I resultatet finns intraprenadernas överskott på 2,8 mnkr.

De ekonomiska problemen inom hemvården finns dock inom båda nämnderna. Från 2014 är pott för ersättning av hemvårdsinsatser till enheterna flyttad till programnämnden.

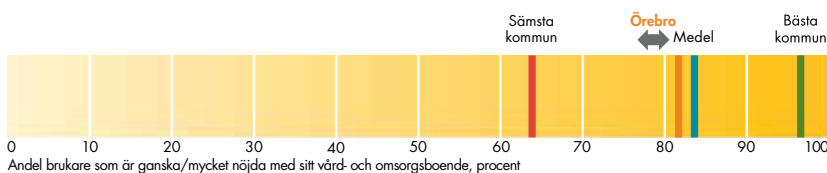
Framtid

Förberedelser inför utökad tillämpning av LOV görs. Hemvården behöver fortsätta anpassningen av sin verksamhet för att klara konkurrensutsättningen. Den direkta brukartiden behöver öka och bemanningen måste anpassas till gällande ersättningsnivå. En bemanningsenhet har startat för fortsatt arbete med omställning och för att möta eventuell övertalighet

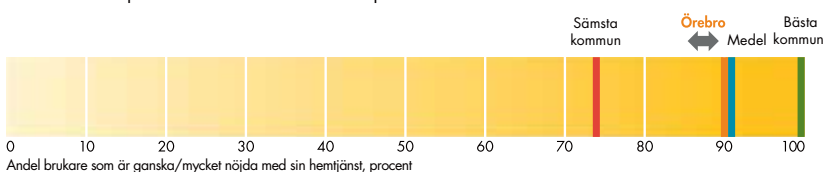
Socialstyrelsens demensföreskrifter för bemanning inom demensboende börjar gälla tidigast 2015. Bemanningföreskrifterna ska då också inkludera alla vård- och omsorgsboenden.

Arbetet med en förbättrad och utvecklad process inom korttidsvården pågår. Under 2014 öppnas det nyrenoverade Tullhuset med ny inriktning mot korttidsvård.

MÅTT 25 Hur nöjda är brukarna med sitt vård- och omsorgsboende?

MÅTT 28 Hur nöjda är brukarna med den hemtjänst de får?

Barn och utbildning

Programområdets resultat

Programområde Barn och utbildning redovisar för 2013 ett samlat överskott på 34,3 mnkr vilket är bättre än förväntat. Det innebär att kostnadsläget vid ingången till 2014 totalt sett ser bra ut för programområdet. Liksom tidigare år redovisar intraprenaderna fortsatta överskott på 7,5 mnkr.

Betygsresultaten har under flera år förbättrats men gick tillbaka något under 2013. Behörigheten till gymnasieskolan är den näst högsta sedan arbetet kring ökad måluppfyllelse startade 2007. I nationella jämförelser som redovisades under 2013 har Örebro markant förbättrat sin placering.

I årets kommungemensamma barn/elev- och föräldraenkät uppger elever att de i hög grad är trygga i skolan och nöjda med verksamheten men att de upplever stress och att de inte har tillräckligt inflytande över sin skoldag. Föräldrars nöjdhet är stor då det gäller förskolan men brister finns i kontakten mellan förskolan och förskoleklass. Barnen på fritidshemmen samt deras föräldrar uppger mycket stor nöjdhet med verksamheten.

Resultaten för Örebro kommun står sig väl i nationell jämförelse på grundskolenivå där jämförelsedata finns.

Utveckling av de ekonomiska nyckeltalen visar på en positiv utveckling. Det är viktigt att den positiva utvecklingen fortsätter så att effektiviteten behålls och förbättras. Korttidssjukfrånvaron är oförändrad och uppgår till 5,2 dagar per anställd. Korttidssjukfrånvaron har minskat inom förskolan och grundskolan medan den har ökat inom gymnasieskolan. Kvinnornas korttidssjukfrånvaro har minskat medan männens ökat.

Programområdet bidrar väl till alla fyra strategiska områden och till flertalet av målområdena. Verksamheterna arbetar väl med det ansvarsområden de har både i grunduppdrag och i utvecklingsarbeten som pågår.

ÅR	HÅLLBAR TILLVÄXT	MÄNNISKORS EGENMAKT	BARN OCH UNGAS BEHOV	TRYGG VÄLFÄRD
2012	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ
2013	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ
2014				

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2011	2012	2013
Förskola	-775,5	-830,3	-851,0
Grundskola	-1 211,8	-1 256,9	-1 329,2
Gymnasieskola	-436,2	-426,4	-427,1
Särskola	-92,3	-93,3	-100,6
Övrig verksamhet	-29,4	-24,9	-28,6
Totalt	-2 545,2	-2 631,8	-2 736,5

Barn-/elevantal	2011	2012	2013
Förskola	7 444	7 722	7 961
Kommunala förskolor	6 762	6 933	7 107
Pedagogisk omsorg, familjedaghem	43	18	6
Fristående förskolor	639	771	848
Antal barn i pedagogisk omsorg, fristående regi	22	30	54
Grundskola, särskola och förskoleklass	14 612	14 748	15 192
Kommunala skolor	11 985	11 888	12 171
Särskola	158	140	133
Fristående skolor	2 469	2 720	2 888
Gymnasieskola och särskola (exkl. RGD/RGH)	6 775	6 629	6 348
Kommunala skolor	5 336	5 071	4 848
Särskola	116	117	110
Fristående skolor	1 196	1 306	1 258
Elever från Örebro i andra kommuner	127	135	132

Viktiga händelser

- Efterfrågan på barnomsorgsplatser har under året varit fortsatt hög. För att möta den ökade efterfrågan har ett tillskott på 20 förskoleavdelningar skapats varav sju i enskild regi, ett nettotillskott på 17 avdelningar.
- Under hösten har 50 förstelärare rekryterats inom skolverksamheterna. Förstelärarna kommer bland annat att arbeta med att sprida undervisningsmetoder till andra lärare och uppdraget är ett led i att möjliggöra alternativa karriärvägar inom skolan.
- Örebro kommun satsar på en skolutvecklingsorganisation som ska bidra till högre måluppfyllelse. Från höstterminen 2013 arbetar 16 kvalitetsutvecklare och en samordnare för att tillsammans med personalen på enheterna utveckla verksamheten vidare.
- Höstterminen 2013 startade Gymnasienämnden en satsning för att utveckla lärandet med hjälp av digitala hjälpmedel. Denna "1-1-satsning" med tillhörande kompetensutveckling för personalen, ger nya möjligheter för utveckling av verksamheten.
- Ett stort antal nyanlända barn och unga har kommit under året. En revidering av riktlinjerna för mottagande har skett. Språkklasser finns nu på flera skolor och ett trettiotal skolor tar emot nyanlända elever.

Förskola

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	RÖTT

Måluppfyllelse

Förskoleverksamheten klarar till stor del sitt verksamhetsuppdrag. Förskolan gör ett ekonomiskt överskott vilket framförallt beror på den kraftiga efterfrågan på förskoleplatser som innebär att förskolorna fyller sina platser. Andelen barn i fristående förskolor motsvarar 10,7 procent.

Gruppstorlekarna har gått från 17,0 barn i genomsnitt per grupp 2012 till 17,1 barn 2013 samtidigt som personaliteten ändrats från 5,2 barn till 5,4 barn per årsarbetare.

Andelen årsarbetare med pedagogisk högskoleutbildning är 63 procent vilket är samma som föregående år och cirka 10 procentenheter högre är riksgenomsnittet.

Förskolans resultat ligger över kommunens snitt på samliga områden då det

gäller de generella servicegarantierna.

Telefonkontakt utifrån tillgänglighet, svarstider och bemötande uppfylls fullt ut. Beslut om nya unika servicegarantier gäller från och med 2014.

En kommungemensam barn/eleve- och föräldraundersökning har genomförts. Resultaten visar på fortsatt nöjdhet inom förskolan. 84 procent av föräldrarna är nöjda med verksamheten på sitt barns förskola och 82 procent kan rekommendera förskolan till andra vårdnadshavare. Ett förbättringsområde är samverkan mellan förskola och förskoleklass.

Målet för god ekonomisk hushållning avseende sjukfrånvaron är inte uppfyllt men förskolans verksamhet bidrar väl till de strategiska områdena och till flertalet av målområdena.

Antalet barn med omsorgsbehov på obekvämtid har fördubblats. Ytterligare en förskoleavdelning för detta har öppnats och dessutom tar en fristående aktör emot barn med detta omsorgsbehov.

Antalet nyanlända barn och elever har ökat stort. Läsåret 2012/2013 har 68 barn tagits emot i åldersgruppen 1-5 år. Stöd i

både modersmål och i det svenska språket har stor betydelse för utvecklingen.

Barn för vilka vårdnadsbidrag har erhållits har fram till 2012 stadigt ökat men minskade med 9 barn under 2013 till 321 stycken. Allt fler väljer vårdnadsbidrag under längre tid. En majoritet, 52 procent, väljer vårdnadsbidrag 13 månader och därutöver. Vårdnadsbidraget bedöms motsvara cirka 4-5 förskoleavdelningar.

Den stora satsningen "Förskola i förändring" har satt tydliga spår i verksamheten och inneburit en positiv utveckling. På flera håll har man bildat lägrupper/nätverk mellan olika förskolor, en framgångsfaktor för fortsatt utveckling. Kompetenssatsningen har bland annat fokuserat på pedagogisk dokumentation, projektinriktat arbetssätt och trygg miljö. Förskola i förändring är ett kompetensutvecklingsprojekt för personal och finansieras via ESF.

Exempel på insatser under 2013

- Lägrupper/nätverk har bildats mellan olika förskolor för att erfarenhetsutbyte.
- Jämställdhetsarbetet och genusmedvetenheten inom förskolan har uppmärksammas och synliggjorts.
- Förbättring av utemiljöer vid förskolor.

Ekonomi

Förskolans nettokostnad uppgår till 851,0 mnkr vilket innebär ett överskott om 11,5 mnkr mot tilldelad budgettram. Kostnadsökningen uppgår till två procent. Förskolan har expanderat och nya förskoleavdelningar har öppnats för att möta efterfrågan varav några i enskild regi.

De intraprender som finns inom förskolan omsatte 55,6 mnkr och redovisar ett sammanlagt överskott på 3,8 mnkr.

Framtid

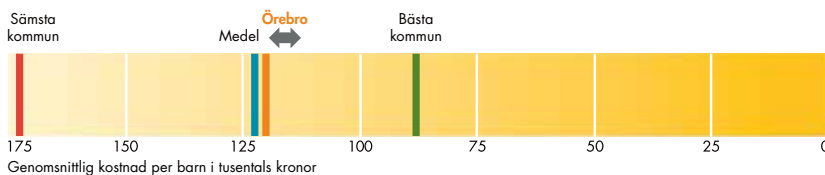
Efterfrågan på förskoleplatser kommer även fortsättningsvis att vara stor. Höga födelsetal kombinerat med fortsatt inflyttning och ett högt flyktingmottagande påverkar efterfrågan. För att möta efterfrågan och kunna erbjuda lämpliga lokaler pågår om- och nybyggnation.

Fortsatt utveckling av det projektinriktade arbetssättet i förskolan.

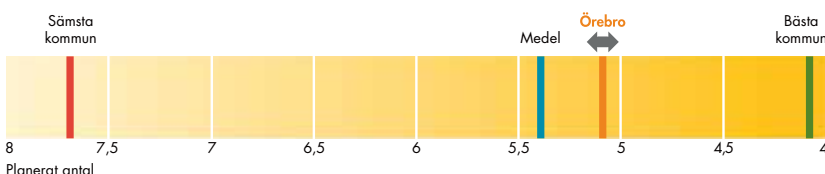
Ökad samverkan mellan förskola och skola när det gäller övergången mellan skolformer.

Översyn av förskolans resursfördelningsmodell görs under 2014.

MÅTT 16 Vad är kostnaden för ett inskrivet barn i förskolan?

MÅTT 11 Hur många barn per personal är det planerat för i kommunens förskolor?

Grundskola

VERKSAMHETENS PROCESSER	RÖTT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	RÖTT

Måluppfyllelse

Antalet elever i grundskolan ökar. Utvecklingen har vänt genom ökade barnkullar och stor inflyttning. Andelen elever i fristående grundskolor fortsätter att öka och flera fristående skolor har utökat med ytterligare årskurser. Andelen elever som går i fristående grundskolor motsvarar 19,2 procent.

Grundskolan klarar delvis sina verksamhetsuppdrag. Arbetet för ökad måluppfyllelse har fortsatt. Av eleverna i kommunal skola som slutar årskurs ett kan 96 procent läsa, 84 procent av eleverna i årskurs tre har nått godkänd nivå i alla ämnen och 77 procent av eleverna i årskurs sex har betyg i alla ämnen.

Målet att alla elever som slutar skolår ett ska kunna läsa visar på höga resultat men stora skillnader finns mellan och inom skolorna och nämnderna där exempelvis 98 procent av eleverna i skolår ett i Skolområde sydväst kan läsa men enbart 93 procent av eleverna i Skolområde sydost.

Behörigheten till gymnasiet från kommunala och fristående skolor är 85,5 procent vilket är det näst högsta sedan arbetet kring ökad måluppfyllelse startade 2007, men är samtidigt en minskning sedan föregående år med 1,2 procentenheter. Glappet mellan flickors och pojkars resultat har ökat.

Läraren är den enskilt viktigaste faktorn för elevens resultat. Rektor ansvarar för att

alla elever har lärare som är behöriga för det ämne och den åldersgrupp de undervisar i. 16 nyanställda kvalitetsutvecklare finns från höstterminen för att stödja utvecklingen i verksamheten. Fritidshemmens viktiga roll i måluppfyllelsen poängteras.

Antal elever per lärare uppgår till 11,9 vilket är en ökning med 0,1 elev per lärare jämfört med 2012.

Under läsåret 2012/2013 har 324 nyanlända elever i grundskoleåldrarna tagits emot och ytterligare elever togs emot under höstterminen. Språkklasser har inrättats på fem skolor och flertalet av kommunens skolor tar emot nyanlända via Perrongen. Riktlinjerna kring undervisning och mottagande har reviderats. Av de elever som är berättigade till modersmålsundervisning väljer enbart 54 procent att delta i undervisningen. Siffran är låg och har dessutom minskat vilket kräver djupare analys.

En kommungemensam barn/elev- och föräldraundersökning har genomförts. Resultaten visar att 84 procent av eleverna i årskurserna 3, 5 och 8 är nöjda med sin skola och att 75 procent av eleverna kan rekommendera sin skola till andra elever. Handlingsplaner med förbättringsområden finns för att öka nöjdheten. 93 procent av fritidshemsbarnen är däremot nöjda med sin verksamhet.

Nya unika servicegarantier gäller från och med 2014. De generella servicegarantierna när det gäller telefonkontakt utifrån svarstider och bemötande uppfylls inte fullt ut. Grundskolans resultat ligger under kommunens snitt på alla områdena utom tillgänglighet.

Målet för god ekonomisk hushållning

avseende sjukfrånvaron är inte uppfyllt. Verksamheten i grundskolan bidrar väl till de strategiska områdena och till flertalet av målområdena.

Särskolans organisation har anpassats till ett lägre elevunderlag och verksamheterna har samordnats på ett färre antal skolor.

Exempel på insatser under 2013

- Förstelärare har rekryterats inom grundskolan.
- Språkklasser har etablerats på flera grundskolor.
- Alla skolor har trådlösa nät och en IT-pedagogisk strategi har tagits fram.
- Förbättring av utemiljöer vid grundskolor.
- Kvalitetsutvecklare har anställts.

Ekonomi

Grundskolans nettokostnad uppgår till 1 351,7 mnkr vilket innebär ett överskott om 22,5 mnkr mot tilldelad budgettram. Elevantalen kan förändras snabbt vilket ställer höga krav på anpassning vilket verksamheterna till stor del har klarat.

De intraprender som finns inom grundskolan omsatte 158,8 mnkr och redovisar ett sammanlagt överskott på 3,5 mnkr.

Framtid

Fortsatt arbete för ökad måluppfyllelse där kvalitetsutvecklargruppen finns som stöd. Analys av likvärdigheten i resultatet för flickor och pojkar samt mellan olika skolor och klasser. Mottagandet av nyanlända fortsätter att öka.

Elevantalet ökar vilket kan kräva om- och tillbyggnad av grundskolor.

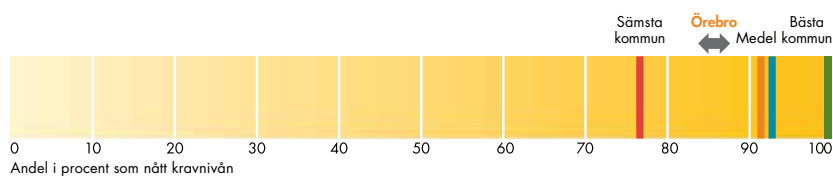
Samverkan mellan förskola och skola om övergången mellan skolformerna ska öka.

Flexibelt lärande

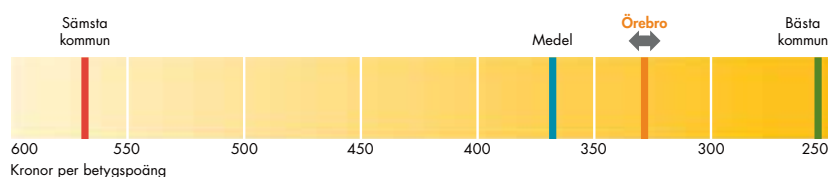
Stora Mellösa skola har fått SIQ:s utmärkelse "Bättre skola" och Svensk Kvalitets "Erkännande för framgångsrik verksamhetsutveckling" för sitt arbete med flexibelt lärande. Nu lär vi av varandra och driver det utvecklingsarbetet i hela kommunen.

MÅTT 17b Vilket resultat når eleverna i årskurs 6 i kommunen i de nationella proven?

MÅTT 20 Vad är kostnaden per betygspoäng för årskurs 9 i kommunala skolor?

Gymnasieskola

VERKSAMHETENS PROCESSER	RÖTT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

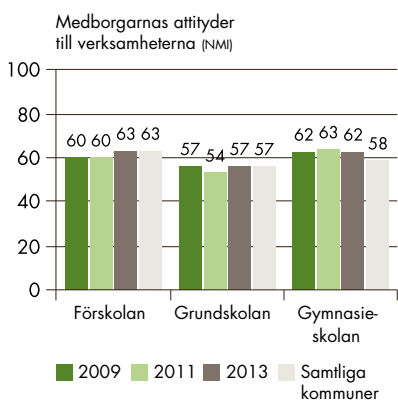
Måluppfyllelse

Gymnasieverksamheten klarar delvis sina verksamhetsupdrag. Andelen elever i kommunala skolor som avslutar sina gymnasiestudier med slutbetyg och behörighet till högskola uppgår till 89 procent, vilket är en minskning med en procentenhet. Resultatet ligger dock på en relativt hög nivå med övervikt för flickornas resultat. Andel elever i kommunens gymnasieskolor som fullföljt utbildningen med slutbetyg inom 4 år efter påbörjad utbildning är 89 procent vilket är över kommunens målvärde.

Inom gymnasiesärskolan görs insatser som leder till att flera elever erhåller anställning eller praktikplats efter avslutad skolgång.

Antalet elever per lärare uppgår till 12,3 vilket är en ökning med 0,5 elev per lärare jämfört med 2012.

De generella servicegarantierna när det gäller telefonkontakt utifrån svarstider och bemötande uppfylls fullt ut. Resultatet ligger över kommunens snitt på alla områden utom tillgänglighet vilket är ett förbättrings-

område. Nya unika servicegarantier gäller från och med 2014.

En kommungemensam barn/elev- och föräldraundersökning har genomförts. Resultaten visar att 75 procent av eleverna i årskurs 2 är nöjda med sin skola och att 72 procent av eleverna kan rekommendera sin skola till andra elever. En tredjedel av eleverna uppger att de saknar inflytande över undervisning och arbetsformer och ungefär lika många uppger att lärare inte förklarar på vilka grunder deras betyg är satta. Detta är stora förbättringsområden. Det finns en strategi för det fortsatta arbetet med analyser och förbättringsområden på central nivå. Skolorna har tagit fram handlingsplaner med gemensamma och specifika områden att arbeta vidare med.

Under vårens gymnasiefullmäktige deltog 50 elever från kommunens gymnasieskolor. Ett stort antal motioner föredrogs och behandlades. Gymnasienämnden beslutade i september att ställa sig bakom intentionerna i 13 av motionerna samt föreslog lämpliga åtgärder.

Andelen elever i den fristående gymnasieskolan ökar inte i samma takt som de senaste åren och uppgår nu till 26,2 procent. En minskning av det totala relevantet i åldersgruppen kräver fortsatt fokus på organisering av personal och lokaler.

Målet för god ekonomisk hushållning vad gäller sjukfrånvaron har uppfyllts.

Gymnasieskolan bedöms till viss del bidra till kommunens utveckling av de strategiska områdena. När det gäller människors egenmakt behövs fördjupade

analyser göras och åtgärder tas fram som bidrar till utveckling.

Exempel på insatser under 2013

- Förstelärare har rekryterats.
- Lärandet utvecklas med hjälp av digitala hjälpmedel, ”1-1-satsning”, med tillhörande kompetensutvecklingsinsats för personalen.
- En IT-pedagogisk strategi har tagits fram.
- Ny styrnings- och ledningsorganisation för gymnasieskolan i kommunal regi.

Ekonomi

Gymnasieskolans nettokostnad uppgår till 427,1 mnkr vilket innebär ett överskott på 2,3 mnkr mot tilldelad budgettram. Ett omfattande reduceringsarbete har genomförts utifrån minskat relevant.

Gymnasiesärskolan omsatte 37,3 mnkr och redovisar ett underskott på 5,0 mnkr som delvis förklaras av ökade stödbehov och uteblivna statsbidrag.

Framtid

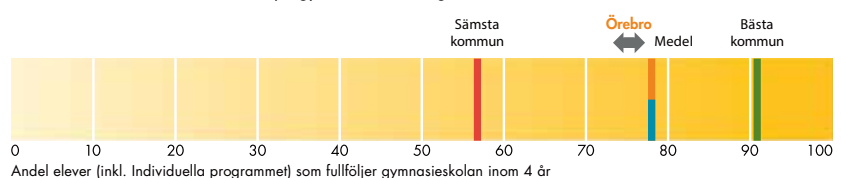
Fortsatt arbete för ökad måluppfyllelse där kvalitetsutvecklargruppen finns som stöd och att varje elev får tillgång till en egen dator fortsätter. En omfattande kompetensutvecklingsinsats har påbörjats.

Gymnasieskolan står fortsatt inför anpassningar som en följd av minskande relevant.

Ett ökat antal nyanlända elever på språk- och yrkesintroduktion.

Resursfördelningsmodell för gymnasieskolan tas fram av programnämnd.

MÅTT 21 Andelen elever som fullföljer gymnasieutbildningen

Samhällsbyggnad

Programrådets resultat

Budgetramen för programråde Samhällsbyggnads skattefinansierade verksamhet uppgår 2013 till 684,3 mnkr.

Den skattefinansierade verksamheten inom programrådet visar ett överskott på 52,7 mnkr (inklusive reavinst är överskottet 63,8 mnkr). Överskottet för programrådet beror på att nästan alla driftnämnder redovisar överskott, varav några är omfattande. De största överskotten står Tekniska nämnden och Byggnadsnämnden för.

Utöver driftnämndernas resultat har områden avslutats inom exploateringsredovisningen, vilka ger reavinst på 11 mnkr och ingår i programrådets totala resultat.

Den taxefinansierade verksamheten, vatten och avlopp (VA) redovisar ett planerat underskott på 10,5 mnkr. De ökade kostnaderna beror på en utbyggnad av Skebäckverket med ett nytt reningssteg för kväverening. Inför 2013 fanns 10,5 mnkr kvar av en reservering för utbyggnaden som förbrukats under året. Avfallsverksamheten redovisar överskott på 3,4 mnkr. Fordonsgas redovisar ett underskott på 0,5 mnkr.

Investeringsutrymmet för 2013 uppgår till 857 mnkr inom programrådet. Av detta har 593 mnkr använts under året.

Avfallsverksamhetens eget kapital uppgår vid årets slut till 94,7 mnkr. VA-verksamhetens skuld till abonnenterna uppgår till 18,8 mnkr.

Samhällsplanering

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Byggnadsnämndens arbete med verksamhetens processer utifrån verksamhetsuppdraget i nämndreglementet ligger på en god resultatnivå 2013. Tillsynsplan inom internkontrollen har upprättats och tillsyn har genomförts och rapporterats under hösten. Perspektiven genus, barn, mångfald, klimat och folkhälsa är beaktade i besluten.

Mätningen gjord av Stockholm Business Alliance visar att företagarnas nöjdhet med

ÅR	HÅLLBAR TILLVÄXT	MÄNNISKORS EGENMAKT	BARN OCH UNGAS BEHOV	TRYGG VÄLFÄRD
2012	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ
2013	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ	FORTSÄTT SÅ
2014				

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2011	2012	2013
Skattefinansierad verksamhet	-762,9	-657,0	-620,5
Gator, vägar och parker	-174,1	-162,4	-134,9
Fritidsverksamhet	-153,2	-161,0	-186,8
Kulturverksamhet	-109,9	-118,4	-122,9
Fastighetsverksamhet	-35,2	-	-
Kollektivtrafik	-209,1	-74,3	-59,9
Samhällsbyggnad	-26,6	-33,3	-21,7
Miljöverksamhet	-10,4	-10,5	-11,7
Kommungemensamma IT-kostnader	-55,3	-92,4	-89,2
Kommungemensam verksamhet, övrigt	-12,9	-11,5	-0,5
Övrig verksamhet	-7,2	-6,6	-7,0
Mark och exploatering	31,0	13,4	14,2
Taxefinansierad verksamhet	3,9	6,9	-7,1
Avfallsverksamhet	12,8	9,5	3,4
VA-verksamhet	-8,9	-2,6	-10,5
Intäktfinansierad verksamhet	0,2	-0,7	-0,5
Fastighetsverksamhet	0,7	-	-
Fordonsgas	-0,5	-0,7	-0,5

Volymuppgifter	2011	2012	2013
Vinterväghållning, tkr	32 275	19 840	20 228
Asfaltunderhåll körbanor, tkr	24 149	18 399	3 995
Hushållsavfall till förbränning, ton	23 584	23 160	22 923
Naturreservat, antal	17	18	18
Resor i stadstrafiken, antal tusen	7 669	7 831	7 515
Förändring antal resor i stadstrafiken, %	7,7	7,8	8,0
Energianvändningen i kommunens fastigheter, GWh	98,6	-	-
Planerat underhåll, kr/m ²	106,3	-	-
Besökare badanläggning, antal	601 017	559 392	454 000

Viktiga händelser

- För andra året i rad utsågs Örebro kommun till Årets friluftskommun av Naturvårdsverket.
- Open Art har genomförts för fjärde gången med ett 70-tal konstnärer och ett rekordstort antal besökare.
- Tegelbruket med ett omfattande utbud av fritidsaktiviteter för barn och ungdomar har invigts.
- Idrotts huset har byggts ut och restaurerats. Ett nytt torg mellan Idrotts huset och Behrn arena har skapats.
- Skidanläggningen i Storstenshöjden och konferensanläggningen i Ånnaboda har sålts till Branäsgruppen som är Sveriges största privata skidkoncern.
- Rekordpublik lockas till Örebro hockeys matcher i Swedish Hockey League (SHL) i kommunens nya hockeyarena.

bygglovsverksamheten minskat från ett värde på 67 till 50, vilket inte är ett önskat resultat. Två andra typer av mätningar som gjorts i närtid visar på ett mer positivt resultat vilket bådar gott.

Korttidssjukfrånvaron fortsätter att öka och slutar 2013 strax över målnivån. En orsak till ökningen är att personalen förnygrats med fler småbarnsföräldrar än tidigare. Ett strukturerat personalstrategiskt arbete genomförs för att möta ökningen och genomföra åtgärder.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden.

Ekonomi

Byggnadsnämndens resultat för 2013 uppgår till 9,7 mnkr i överskott. Överskottet beror på lägre kostnader än beräknat främst för personal, men även på högre intäkter. Bygglövsintäkterna överstiger budget med 5,6 mnkr. Men även intäkterna för planavgifter, försäkringsersättning för templet i Sommarro samt statsbidrag blev högre än beräknat.

Exempel på insatser

- En utvecklingsplan för Norrcity har presenterats som planeringsunderlag för programnämnd Samhällsbyggnad.
- Kommunen kom på silverplats i utmärkelsen Årets stadskärna.

- Delar av Frimurarholmen har införlivats som en del i kommunens parkstråk genom ett 50-årigt nyttjanderättsavtal.
- Detaljplanen för kvarteret Mejeriet med planerade 600 lägenheter har beslutats.
- Ett cykelråd med medborgarrepresentanter har bildats och en första resultatrapport har nu presenterats.
- Kollektivtrafikenheten har tagit över handläggning och beslut i enskilda ärenden gällande skolskjutsar och gymnasieelevers resor. Ett ansvar som tidigare legat på respektive skola. Samtidigt har regelverket och ansökningsrutiner setts över. Målet har varit att skapa en samordnad beslutsgrund utifrån regler och lagar för att uppnå en rättssäker ärendehantering och en mer systematisk ekonomisk uppföljning.

Framtid

En fortsatt befolkningsökning med upp emot 2 000 nya invånare per år kräver långsiktigt arbete och att resurser avsätts så förutsättningar för nya bostäder skapas.

Miljöverksamhet

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GULT

Måluppfyllelse

Miljönämnden klarar verksamhetsuppdraget bra med de processer som bedrivs 2013. Servicegarantierna uppfylls och nämnden arbetar strukturerat med tillsynen för internkontroll. Arbete pågår för utvecklad redovisning av genus- och climateffekter. Utifrån genusneutralt bemötande arbetar verksamheten med scenarier för att öka medvetenheten om genus i det dagliga arbetet.

Mätning gjord av Stockholm Business Alliance visar att företagarnas nöjdhet med miljötillsynen minskat från ett värde på 67 till 59. Analys av resultatet är genomförd och åtgärdsplan uppdateras löpande. En kompletterande NKI-undersökning visar hög nöjdhet. Analysen redovisar även nöjdheten utifrån kön.

Korttidssjukfrånvaron fortsätter att öka och slutar 2013 över kommunens målvärde. Ett strukturerat personalstrategiskt arbete genomförs för att möta ökningen och genomföra åtgärder.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013.

Ekonomi

Miljönämnden redovisar ett överskott på 2,3 mnkr för år 2013. En stor del av överskottet beror på lägre personalkostnader än beräknat. Bland annat fördröjdes tillsättningen av förvaltningschef ett halvt år. Även högre intäkter för enskilda avlopp samt en fördröjning till år 2014 av ärendehanteringssystemets uppgradering bidrar till överskottet.

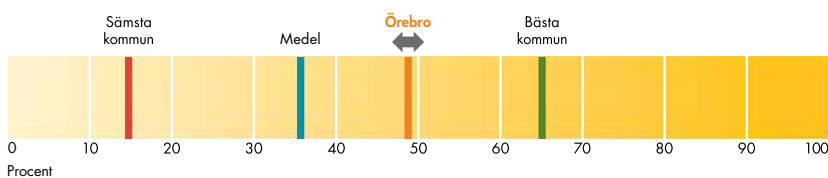
Exempel på insatser

- Miljökontoret har lagt stora resurser på tillsynen när det gäller enskilda avlopp. Dessa bidrar till övergödningen av kommunens sjöar och vattendrag. 3 500 av totalt 6 500 avlopp är nu besiktade. De enskilda avloppen är också en källa till spridning av bakterier och miljöfarliga ämnen. Inte minst Svartåns badbarhet är beroende av att utsläpp från enskilda avloppsanläggningar förhindras.
- Servicetelefoner har införts inom Miljökontorets enheter. Dessa funktioner är en del av det nya Servicecentret som öppnat i februari 2014.

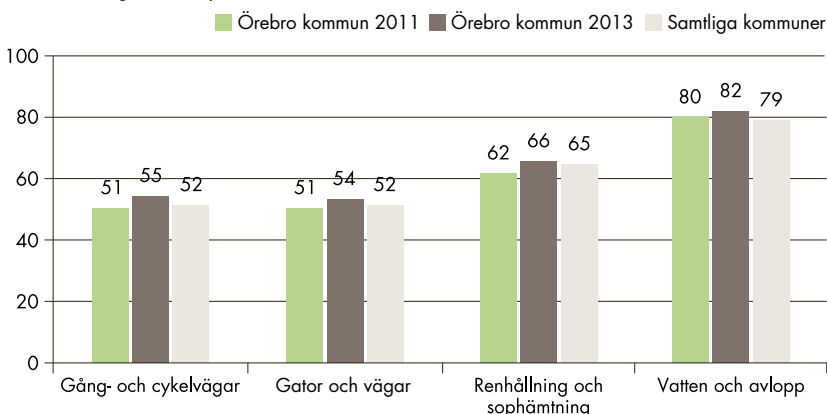
Framtid

Nationellt släpper de enskilda avloppen ut lika mycket fosfor som de kommunala

MÅTT 36 Andel återvunnet material i totala mängden hushållsavfall

Medborgarnas attityder till verksamheterna (NMI)

reningsverken som nyttjas av åtta miljoner människor. Därmed bidrar de starkt till övergödningen av våra sjöar, vattendrag och kustvatten. De är också en källa till spridning av bakterier och miljöfarliga ämnen. Som en del av miljömålsarbetet arbetar därför nämnden kontinuerligt med att förbättra enskilda avlopp.

Arbetet med förorenade områden tar mer tid i anspråk än tidigare och exploateringsstrycket på nya industri- och bostadsområden gör att arbetsbelastningen för nämnden inte kommer att minska under överskådlig tid.

Teknisk verksamhet

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Tekniska nämndens klarar verksamhetsuppdraget i nämndreglementet för året och är på en god resultatnivå för processerna. Behov av att öka asfaltsunderhållet finns då underhållsunderskottet ökar. Avfallsplanen har varit försenad men kommer att beslutas under 2014 och kommer att öka ambitionsnivån inom området.

Servicegarantierna för handikappstillstånd, snöröjning samt åtgärdande av potthål i körbanor och gång- och cykelvägar klaras fullt ut. Detsamma gäller servicegarantin om tillgång till vatten. Den nya garantin för utställning av beställda avfallskärl uppnås också. Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagen tillsynsplan för internkontroll. Arbete för service på lika villkor till kvinnor och män pågår.

Stockholm Business Alliance Nöjd Kund-Index mätning visar försämrat resultat och motsatt utveckling jämfört med målsättningen.

SCB:s medborgarundersökning visar att medborgarnas nöjdhet med gator och vägar, gång- och cykelbanor, vatten och avlopp samt renhållning och sophämtning

ökar inom alla områden.

I SKL:s undersökning "Kritik på teknik" uppnås cirka hälften av resultaten. Flera av utvecklingsområdenas värde har dock ökat jämfört med senaste mätningen år 2010.

Medarbetarnas korttidssjukfrånvaro har ökat, främst för kvinnor, och ligger totalt nu högre än målvärdet. Förvaltningen följer och analyserar utvecklingen och nödvändiga åtgärder har vidtagits. Ett strukturerat personalstrategiskt arbete genomförs för att möta ökningen och genomföra åtgärder.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013.

Exempel på insatser

- Tekniska kvarnen i Karlslund invigdes i oktober 2013 med en interaktiv utställning med namnet Kretslopplandet.
- I remissarbetet med kommunens Trafikprogram (tidigare benämnt Trafikplan) har ett stort antal synpunkter inkommit. Flera gator med restriktioner gällande biltrafik planeras att öppna under 2014.
- För att ytterligare förbättra renhållningen i centrum har Tekniska förvaltningen i dialog med City Örebro och fastighetsägarna tagit fram ett förslag till standard för renhållning i centrum av Örebro och Vasastan.
- Tekniska förvaltningen har ordnat möten med samtliga vägföreningar i Örebro kommun. Det är ett medvetet sätt att utveckla samarbetet och möten kommer att genomföras varje år.
- Slussbron har stängts för renoveringsarbeten och åtgärder har vidtagits för att förbättra och trafiksäkra överfarten via Skebäcksbron.
- Alm- och alsjukan innebär att nästan 300 träd avverkat och ersatts under året.
- Vid Åternytan i Mellringe Återvinningscentral kan nu örebroarna lämna in föremål som kan återanvändas så att avfallsmängderna minskar och återanvändningen ökar.

- En biogasstrategi för Örebro kommun har antagits under året.
- Sedan mars i år rötas det insamlade matavfallet från Örebro och Lindesberg till fordonsgas och biogödsel vid Tekniska verken i Linköping. Nu tas både energin och näringen i matavfallet till vara vilket gör att de nationella rekommendationerna för behandling av matavfall uppfylls.
- Genom att Örebro kommun gått in som delägare i Karlskoga kommuns biogas-anläggning tryggas produktionen av biogas på sikt.
- Nya bedömningsgrunder för VA-planeringen med sikte på en ny kommunal VA-plan innan sommaren 2014 har beslutats av kommunstyrelsen.

Ekonomi

Den skattefinansierade verksamheten inom Tekniska nämnden redovisar ett överskott på 34,6 mnkr. De största överskotten står IT-verksamheten samt park- och gatuverksamheten för med 17,5 respektive 12,3 mnkr. Resterande överskott fördelas på Fordonsteknik och förvaltningskontoret.

Balansräkningsenheten för Avfall redovisar ett överskott på 3,4 mnkr. Underskottet inom VA-verksamheten beror på planerade kostnader för kväverening vid reningsverket. Undantaget kvävereningen redovisar VA-verksamheten ett överuttag från abonnenterna med 2,8 mnkr vilket innebär att skulden till abonnenterna nu uppgår till 18,8 mnkr.

Framtid

Staden växer och det ställer stora krav på våra verksamheters projekteringsenheter som riskerar att bli en trång sektor när stadens infrastruktur ska utvecklas, vilket innebär fortsatt behov av att effektivisera verksamheten.

VA-verksamheten har stora investeringar kommande år. De större investeringarna är ett nytt vattentorn och ökad satsning på förnyelse av nätet.

Natur tillgänglig för alla

Vi vet hur man bygger om en soptipp och en oljehamn till böljande beteslandskap och rekreationsområde.

Fritid och turism

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Fritids- och turistnämndens arbete med verksamhetens processer ligger på en god resultatnivå 2013. Resultaten för de nämndspecifika servicegarantierna uppnås och de generella servicegarantierna redovisar ett gott resultat men har behov av utveckling.

Då den bokade tiden i kommunens idrottshallar inte mätts under året, samt svårigheter funnits att upprätthålla badverksamheten på grund av branden i Eyrabadet, klarar nämnden inte fullt ut verksamhetens resultat.

Örebro ligger mycket bra till i SCB:s medborgarundersökning. Nöjd Medborgar-Index ligger på en bättre nivå för fritidssektorn i Örebro än i jämförbara kommuner.

Korttidssjukfrånvaron är fortsatt låg. Jämfört med 2012 har förvaltningens korttidssjukfrånvaro minskat ytterligare vilket avviker mot kommunens samlade resultat. Det personalstrategiska arbetet har påbörjats under året.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013.

Exempel på insatser

- Idrottshuset har restaurerats och byggts ut. Ett nytt torg mellan Idrottshuset och Behrn arena har skapats.

- Ett Karlslundsrad med syfte att samordna kommunens verksamheter i Karlslundsområdet har bildats.
- För andra året i rad utsågs Örebro kommun till Årets friluftskommun av Naturvårdsverket.

Ekonomi

Fritids- och turistnämnden redovisar ett underskott på 2,6 mnkr. Underskottet beror i sin helhet på inte kompenserade kostnader för Storstenshöjden samt branden på Eyrabadet. Undantaget dessa kostnader redovisar nämnden ett överskott på 0,6 mnkr.

Framtid

Ekonomi är ett riskområde. För att kunna erbjuda invånare och turister en meningsfull fritid har de stora befintliga idrottsanläggningarna renoverats och nya har byggts. Även inomhusbaden kommer att behöva en upprustning.

Förberedelserna inför SM-veckan i skidor 2015 fortsätter och kommer att intensifieras framöver.

Kultur och medborgare

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Kultur- och medborgarnämndens resultat utifrån verksamhetens processer ligger genomgående på en god resultatnivå 2013.

Örebro ligger mycket bra till i SCB:s

Open Art

Människor möter konsten mitt i Örebros stadskärna – på gallerior, i skylfönster, på fasader, i vattnet runt slottet, i parker och på andra oväntade platser i centrala Örebro – till stor del utomhus med stor tillgänglighet.

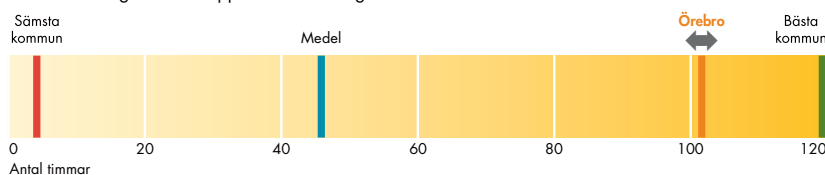
medborgarundersökning. Nöjd Medborgar-Index ligger på en bättre nivå för kultursektorn i Örebro än i jämförbara kommuner.

Korttidssjukfrånvaron har ökat något jämfört med 2012 men är fortsatt låg. Det personalstrategiska arbetet har påbörjats under året. Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013.

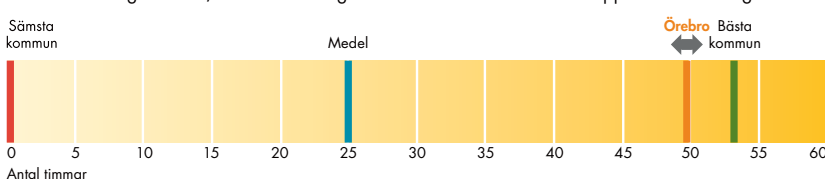
Exempel på insatser

- Open Art har genomförts för fjärde gången med ett 70-tal konstnärer och ett rekordstort antal besökare.
- Tegelbruket, med ett omfattande utbud av fritidsaktiviteter för barn och ungdomar, har invigts.
- En särskild sommarsatsning för att ge barn och ungdomar fantastiska upplevelser och minnen har genomförts även sommaren 2013.
- Vid årets början omorganiserades områdesutvecklingsarbetet. Ansvaret har nu förts över från kommunen till det civila samhället. Avtal har skrivits med föreningar i Örebros olika stadsdelar.
- En kommunövergripande landsbygdsenhet har bildats och en landsbygdsstrateg har anställts. Arbetet med att ta fram en landsbygdsstrategi har startat.

MÅTT 4 Hur många timmar/vecka har huvudbibliotek, simhallar och återvinningsstationer öppet utöver vardagar kl 8–17?

MÅTT 5 Hur många timmar/vecka håller någon av simhallarna i kommunen öppet utöver vardagar kl 8–17?

Ekonomi

Kultur- och medborgarnämnden redovisar ett överskott på 1,5 mnkr för 2014. I överskottet ingår de tillväxtingsatsningar som nämnden fått för Tegelbrukets utveckling. Undantaget tillväxtingsatsningarna som ska överföras till år 2014 redovisar nämnden ett överskott på 0,3 mnkr.

Framtid

Arbetet har startat med att skapa ett kulturkvarter, i vilket en om- och tillbyggnad av Konserthuset ingår.

Lokal områdesutveckling

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GRÖNT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

De lokala nämndernas verksamhetsresultat ligger genomgående på goda resultatnivåer 2013.

Brukarundersökningarna visar hög nöjdhet. För Östernärkes bygglovsverksamhet visar mätning att företagarnas nöjdhet med bygglovsverksamhet minskat. Två andra typer av mätningar som gjorts i närtid visar på ett mer positivt resultat vilket bådär gott.

De lokala nämnderna har få anställda, vilket gör att rättvis statistik inte kan visas

i förhållande till målvärde vad gäller kort-tidssjukfrånvaron.

Nämnderna bidrar till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden genom sina verksamheter och utvecklingsaktiviteter för 2013.

Ekonomi

Glanshammars lokala nämnd redovisar ett litet underskott för 2013. Tysslinge lokala nämnd redovisar ett litet överskott och Östernärke områdesnämnd redovisar ett litet överskott, vilket till största delen beror på bibliotekets överskott.

Framtid

Glanshammar har en positiv trend i inflyttningen och ytterligare satsningar bör göras på områdesutvecklingen. Det pågår två stora utvecklingsprojekt i Tysslingeområdet. VINNA-projektet, är ett

samarbetsprojekt mellan Örebro kommun och Lekebergs kommun. Syftet är att ta fram fördjupande översiktsplaner. Leaderprojektet är ett samarbetsprojekt mellan Tysslinge och Ervalla för att stimulera tillväxt och utveckling i företagen i området, skapa fler arbetstillfällen och förbättra förutsättningarna för boende.

Den nya funktionen med en landsbygdsenhet och en landsbygdsstrateg kommer att ta ett samlat grepp kring landsbygdsfrågor och ett landsbygdsprogram ska utarbetas.

Ett väl fungerande förenings- och näringsliv i landsbygdsområden är viktigt för att dessa områden ska leva, utvecklas och fungera som en trygg och god boende- och uppväxtmiljö. Det är angeläget med ett nära samarbete mellan lokala nämnder, företagareföreningar och det civila samhället, ett samarbete som kommer att stå i fokus framöver.

Rubber duck var ett av många uppskattade konstverk under årets Open Art. Konstnär: Villu Jaanisoo.

Vuxenutbildning och arbetsmarknad

VERKSAMHETENS PROCESSER	GRÖNT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GRÖNT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Insatser för minskade kostnader för försörjningsstöd har gett synliga och mätbara effekter. Antalet unika hushåll med försörjningsstöd har minskat med 1 procent sedan 2012, till 4 167 hushåll. Den genomsnittliga summan som betalas ut per hushåll blev 7,4 tkr i jämförelse med 7,3 tkr 2012. Det betyder att unika hushåll är något färre än förra året men hushållen får något högre belopp i försörjningsstöd, vilket beror på att hushållens kostnader ökar. Antalet unika hushåll med barn som får försörjningsstöd har minskat med 2 procent till 1 173 och antalet unika hushåll 18–24 år har minskat med 9 procent, till 879 hushåll. Arbetsmarknadsåtgärden Komjobb, som riktar sig till barnfamiljer samt Ungdomssatsningen, bidrar till minskningen.

Andel personer som går vidare till arbete och/eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats blev totalt 31 procent, Komjobb 37 procent, Ungdomsanställningar 22 procent, instegsjobb 56 procent och för OSA-anställningar 55 procent. Det innebär att instegsjobben och OSA når sina respektive målvärden. Det finns flera faktorer som påverkar att riktvärdet inte uppnås för Komjobb, möjligheten till att få fortsatt arbete verkar ha en stark koppling till var man har sin Komjobbanställning. Men av dem som haft sin anställning i de kommunala bolagen ÖBO och Futurum har över 47 procent fått fortsatt arbete efter avslut. Ungdomarna i satsningen har allt större behov av olika typer av stöd för att klara av att behålla en anställning.

Andelen elever som når betyg E efter avslutad grundläggande kurs är 94 procent och uppfyller målvärdet. Andelen elever som når betyg E efter avslutad allmän gymnasial kurs är 83 procent och når nästan målvärdet. Andelen elever som når betyg E efter avslutad gymnasial yrkesutbildning är 93 procent och uppfyller målvärdet. För andelen elever i sfi (svenska för invandrare) som avslutar med E på D-nivå är resultatet 73 procent vilket

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2011	2012	2013
Arbetsmarknadsåtgärder	-94,8	-97,4	-110,5
Flyktningmottagande	-26,0	-16,5	-6,4
Försörjningsstöd	-231,8	-230,9	-235,8
Kommunal vuxenutbildning	-97,1	-94,5	-101,4
Övrig verksamhet	-0,7	-0,8	-0,9
Totalt	-450,4	-440,1	-455,0

Volymuppgifter	2011	2012	2013
Öppen arbetslöshet, %	5,6	5,4	5,0
Öppen arbetslöshet, inkl. alla i arbetsmarknadsprogram, %	10,0	10,2	9,8
Antal personer i arbetsmarknadsåtgärder	1 981	1 985	1 987
Antal mottagna flyktingar	185	389	570
Antal deltagare i sfi-undervisning	1 830	1 828	1 739
Antal årsstudieplatser på grundläggande vuxenutbildning	280	320	353
Antal årsstudieplatser på gymnasial vuxenutbildning, allmänna och yrkeskurser	1 169	770	966
Antal unika hushåll med försörjningsstöd	4 194	4 218	4167
Utbetalt ekonomiskt bistånd, totalt, mnkr	194,3	190,5	190,7

innebär att målvärdet uppfylls.

På förvaltningsnivå visar brukarenkät-erna att brukarnas uppfattning om gott bemötande från 2011 till 2013 ökat från 94 procent till 96 procent. Årets temperaturmätningar (en gruppintervju med ett begränsat antal brukare) styrker detta med resultatet 8,4 (på en tiogradig skala).

Kommunens serviceundersökning indikerar att bemötandefrågorna ändå måste få ha hög prioritet och att dessa ständigt måste diskuteras i verksamheten. Förvaltningen har betydligt lägre värde på bemötande än kommunen och jämförbara kommuner. Värdet för tillgänglighet var något lägre 2013 än 2011 med tidigare år. Genomsnittet i årets temperaturmätningar visar också en nedgång. Kvinnorna är något mer nöjda än männen. I den kommundelade serviceundersökningen får förvaltningen i stor sett lika värde med kommunens. Vad gäller ”inflytande och påverkan” är 92 procent nöjda, och målvärdet uppfylls väl. Kvinnorna är något mer nöjda än männen. När det gäller frågan om ”brukarna upplever att verksamheten har utvecklat deras möjligheter att gå vidare till arbete eller studier” är värdet 89 procent, vilket också är en förbättring. Här är dock kvinnorna betydligt mer nöjda än männen. Vad gäller om verksamheten ger samma förutsättningar oavsett kön så ger brukarna betyget 9 (på en tiogradig skala) i genomsnitt i temperaturmätningarna under året. Brukarenkäten visar att 90 procent anser att de har samma förutsättningar oavsett kön.

Internkontrollen är ett viktigt verktyg i förvaltningens lednings- och styrningsarbete och för den uppföljning och analys som sedan ligger till grund för verksamhetsutveckling.

Exempel på insatser

- Nya arbetssätt för dialog med brukare/medborgare för att öka nöjdheten.
- Fortsatt högt antal feriepraktikplatser
- Fortsatt samarbete med de kommunala bolagen kring anställningar med stöd.
- Fortsatt regional samverkan kring kompetensförsörjning och arbete.
- Insatser för minskade kostnader för försörjningsstöd.

Ekonomi

Nämndens bokslut blev 22 921, tkr vilket till största delen beror på överskott för utbetalningar av försörjningsstöd, introduktionsersättning och överfört resultat från 2012,

avvikelsen motsvarar 5 procent av budgetramen. Arbetsmarknadsinsatserna Komjobb och Ungdomssatsningen ger god effekt på kostnadsutvecklingen för försörjningsstöd. Den uteblivna kostnaden av försörjningsstöd tack vare arbetsmarknadsinsatser beräknas till cirka 7,2 miljoner kronor.

Antalet anställda kvinnor har ökat med nio och antalet män med tre i förvaltningen. Vid årsskiftet 2012/2013 flyttade hyres- och elskuldsgruppen, som tidigare tillhörde Socialförvaltningen, över till förvaltningen. Den grundläggande vuxenutbildningen har haft kraftig ökad efterfrågan. Flera lärartjänster har inrättats, och till stor del bemannats med gymnasielärare i omställning.

Korttidsjukfrånvaron har minskat med 0,5 dag och målvärdet max 5 dagar uppnås inte fullt ut. Kvinnornas korttidsjukfrånvaro har minskat med 0,1 och männens med 1,4 dag per anställd. Verksamheterna kommer att fortsätta arbeta för att minska korttidsjukfrånvaron. Sysselsättningsgraden är fortsatt hög 98,6 procent för kvinnor, 99,6 procent för män och totalt 98,9 procent.

Sammanfattningsvis ser förvaltningen inte några större behov av förändringar i dimensionering av lokaler inom område Arbete och försörjning. På sikt kommer dock behovet av lokaler att öka för den grundläggande vuxenutbildningen på grund av ett ökande antal studerande, detta utöver redan beslutade och genomförda omlokaliseringar. En strategisk plan för hur vuxenutbildningen ska utvecklas och växa tas fram i samarbete med kommunens lokalförsörjningsavdelning.

Jämförelser

För utbetalningar av försörjningsstöd i jämförelse med 2012 har Västerås ökat

med 2 procent, Linköping med 6 procent, Norrköping med 0 procent och Örebro med 0 procent.

Örebro kommun ligger i nivå med jämförbara kommuner i andel personer som går vidare till arbete och/eller studier efter avslutad arbetsmarknadsinsats.

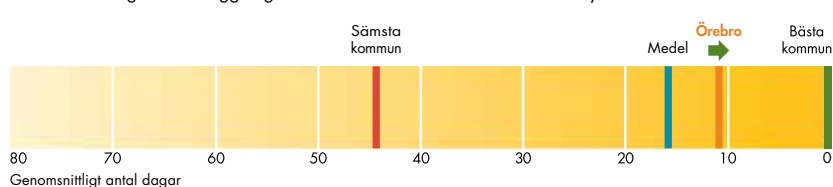
Andel deltagare på sfi som avslutar sina studier med betyg på D-nivå är 73 procent, det innebär att Örebro ligger över riksgenomsnittet.

Framtid

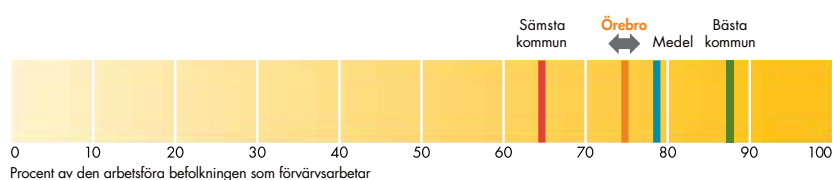
Långtidsberoendet av försörjningsstöd är ett stort bekymmer, inte bara i Örebro kommun utan i hela riket. Kostnaderna är stora både i pengar och i slöseri med människors resurser. Åtgärder och initiativ är redan vidtagna ute i verksamheten för att sätta fokus på problemet. Hur väl vi lyckas kan inte enbart mätas i antalet långtidsberoende hushåll. Bidragstidens längd är en viktig faktor, liksom att inflödet ökar men den totala mängden hushåll minskar. Det tyder på att fler av dem som levt på försörjningsstöd lång tid faktiskt kommer vidare. Arbetet är långsiktigt och resultatet kanske inte kan mätas och ses på många år. Anställningar med stöd bidrar till att föra människor vidare ut ur ett bidragsberoende, vilket ger stora samhällsekonomiska vinster i det långa perspektivet.

De insatser vi gör varje dag har betydelse för de människor vi möter. Vårt motivationsarbete måste öka och våra flöden ytterligare förbättras. För jobb finns! Näringslivet och företagen börjar förstå att arbetskraftsbristen nu är en realitet. Fler efterfrågar våra utbildningstjänster och därmed också de människor som finns i verksamheten. Vi väljer att ha en positiv syn på framtiden och se utmaningar som möjligheter för de människor vi möter varje dag.

MÅTT 8 Hur lång är handläggningstiden för att få ekonomiskt bistånd vid nybesök?

MÅTT 31 Andelen förvärsarbetande i kommunen

Kommunstyrelsen

VERKSAMHETENS PROCESSER	GULT
BRUKARNAS OCH MEDBORGARNAS UPPFATTNING OM TJÄNSTERNA	GULT
EKONOMISKA NYCKELTAL	GULT
MEDARBETARNAS UTVECKLING	GRÖNT

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsens verksamhets arbete har genomförts enligt plan och de flesta uppdragen ligger i fas med planen. Under året har det bland annat inom ramen för effektivare administration gjorts en genomlysning av arbetsprocesser och ansvarsfördelning inom och mellan förvaltningskontoren och Kommunledningskontoret. En del av arbetet har utgått från behoven att förbereda organisationen för LOV, lagen om valfrihet, och en "neutral" enhet ska skapas i syfte att säkerställa likabehandling av verksamhet i egen regi och externa utförare.

Under året har en IT-strategiavdelning inrättats vars huvuduppdrag är att ta fram en IT-strategi för Örebro kommun samt ett förslag på styrmodell för IT-frågor. En lägesrapport och handlingsplan för hållbar upphandling med sociala hänsyn har tagits fram. Arbetet har också fortsatt med att fullfölja projekt e-beställning, bland annat genom att se över lösningar med mobila enheter när det gäller fakturahantering.

Etablering av en ny inköpsorganisation som ska förstärka en effektiv verksamhet har också pågått under året. På den externa serviceytan har ett kungemensamt servicecenter byggts upp och öppnar i början av 2014. Ett omfattande arbete har pågått och kommer att fortsätta för att föra över information och kunskap mellan förvaltningarna och Servicecenter i syfte att underlätta medborgarnas kontakt med kommunen. Samarbete med Örebro universitet med fokus på verksamhetsutveckling har fortsatt, bland annat genom följeforskningsprojekt och gemensamma seminarier inom ramen för Utvecklingsarenan.

Örebro kommun har också tagit en tydlig ledarroll för det regionala tillväxt- och näringslivsarbetet genom Business Region Örebro (BRO), bland annat genom en näringslivsanalys som genomförts på länsnivå och i medlemskommunerna.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2011	2012	2013
Kommunledning	-34,3	-34,9	-35,7
Kommunledningskontoret	-240,0	-220,7	-243,8
Kommungemensamma verksamheter	-105,3	-123,8	-102,0
Kommungemensamma statsbidrag	91,0	82,5	88,2
Fastighetsverksamhet	-	-16,0	-33,5
Nerikes Brandkår	-66,0	-67,3	-70,3
Totalt	-354,6	-380,2	-397,1

Detta är ett grundläggande arbete som ger vägledning inför framtida insatser. Andelen företagare som är nöjda med kommunens service har ett lägre värde än vid tidigare mätningar och är även en bra bit under målvärdet. Förbättringsarbete har påbörjats och kommer att fortsätta under 2014 för att vid nästa mätning kunna visa ett bättre resultat.

Arbetet med att minska människors

ojämlika livsvillkor pågår i flera olika projekt. Västerarbetet som ÖBO driver har under 2013 koordinerats genom kommunstyrelsens verksamheter. En ny arbetsordning med internkontroll har införts som ger större möjlighet att integrera internkontrollen i årsprocessen och få den att bli en del av det systematiska förbättringsarbetet.

Regional samverkan

Gemensam utvecklingsstrategi i länet. Vi stödjer regionbildningen.

Exempel på insatser

- Beslut om riktlinje för sociala investeringar.
- Framtagande av handlingsplan för halvering av barnfattigdom.
- Påbörjad implementering av HBT-plan samt Jämställdhets- och ickediskrimineringsplanen (JiD).
- Framtagande av förslag till näringslivs-politiskt program.

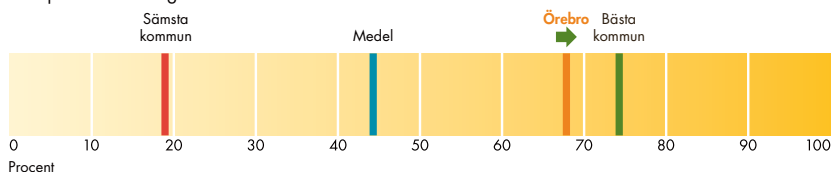
Ekonomi

Kommunstyrelsens verksamhet bidrar till målen för en god ekonomisk hushållning. Flera av målen uppfylls som till exempelvis andel medborgare som är nöjda med kontakten med kommunen samt ekonomiskt utfall för samtliga verksamheter under kommunstyrelsen, utom lokalförsörjningen som redovisar ett underskott på drygt 33 mnkr samt omställning för personal som redovisar ett underskott på drygt 7 mnkr. Under året har ett fortsatt arbete pågått för att analysera kostnaderna och intäkterna för lokalförsörjning, samt att ta fram underlag för att kunna införa en ny hyresmodell under 2014. Arbetet med omställningskostnader för personal har också förändrats, och är på väg mot en utveckling i positiv riktning och vidtagna åtgärder bidrar till ett kontrollerat läge.

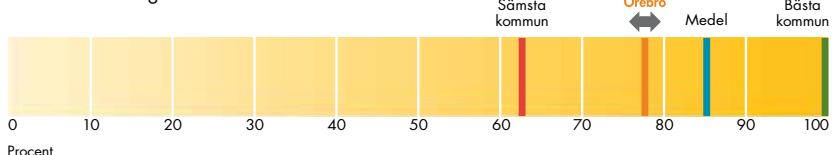
Framtid

Arbetet fortsätter med att utveckla förvaltningens effektivitet och att säkerställa leverans av givna uppdrag, såväl grunduppdrag som utvecklingsuppdrag. I samarbete med övrig verksamhet fortsätter arbetet med att bland annat utveckla det IT-strategiska arbetet, lokalförsörjning och bildandet av en neutral enhet för att hantera utvecklingen av ökad valfrihet, LOV. I början av 2014 öppnar kommunens servicecenter och fortsatt arbete kommer att ske med att säkerställa effekter och nytta av den förändringen i kommunens service.

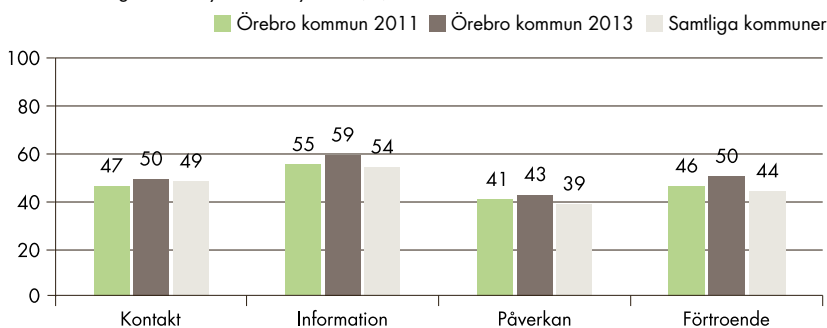
MÅTT 2 Hur stor andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får ett direkt svar på en enkel fråga?

MÅTT 3 Hur stor andel av medborgarna uppfattar att de får ett gott bemötande när de via telefon ställt en enkel fråga till kommunen?

Medborgarnas attityder till inflytande (NII)

Övriga nämnder

Stadsrevisionen

Stadsrevisionens uppgift är att på kommunfullmäktiges uppdrag årligen granska all verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens/nämndernas verksamhetsområden. Den övergripande revisionsuppgiften är att granska om kommunstyrelse och nämnder fullgör sina uppdrag från kommunfullmäktige samt har god tillsyn över sin verksamhet. Genom Stadsrevisionen granskas även att de kommunala bolagen följer ägardirektiven och har intern kontroll. Under året har en upphandling gjorts och ramavtal har tecknats med ny leverantör av sakkunniga biträden till revisorerna. Stadsrevisionen redovisar ett resultat i balans med budget.

Valnämnd

Den lokala valmyndigheten innefattar valnämnd och valkansli. Valnämnden ansvarar för valen och valkansliet är organisationen som genomför allmänna val till riksdag, landsting och kommun samt val till Europaparlamentet, kyrkoval och eventuella folkomröstningar. Under 2013 har kyrkoval genomförts på uppdrag av Örebro pastorat, och arbetet har påbörjats för att förstärka organisationen inför dubbelvalåret 2014. Valnämndens resultat är ett överskott på knappt 22 000 kr.

Verksamhet, nettokostnader i mnkr	2011	2012	2013
Revisionsnämnden	-2,6	-2,9	-2,9
Valnämnden	-0,4	-0,1	-0,2
Totalt	-3,0	-3,0	-3,1

Kommunens samlade verksamhet

I detta avsnitt beskrivs utvecklingen av kommunens ekonomiska resultat och finansiella ställning med stöd av RK-modellen (resultat, kapacitet, risk och kontroll)

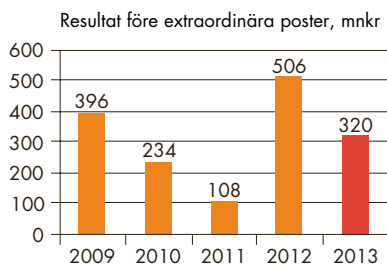
Resultat och kapacitet

Årets resultat

Kommunens resultat för 2013 uppgår till 320 mnkr, vilket är 264 mnkr högre än budgeterat. Exklusive de jämförelsestörande posterna uppgår resultatet till 206 mnkr.

Det stora överskottet är dels en effekt av överskott i nämndernas verksamheter, sammanlagt 125 mnkr, dels en återbetalning av sjukförsäkringsavgiften från 2005 och 2006 på sammanlagt 115 mnkr.

Redan under senhösten 2012 skrevs prognoserna över skatteintäkter och utjämningsystem upp och visar i bokslut ett överskott mot budget med 33 mnkr.

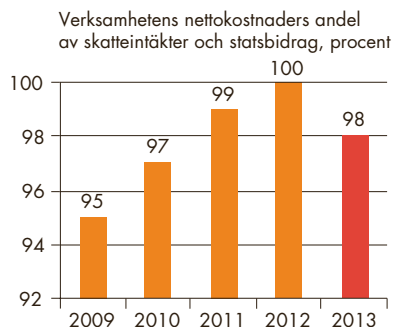
Största överskottet redovisar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden med 31,5 mnkr, huvudsakligen beroende på lägre utbetalningar av försörjningsstöd.

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten är totalt 84 mnkr. Detta är 4 mnkr högre än budget.

Relateras årets resultat exklusive jämförelsestörande poster till skatteintäkter, redovisade kommunen ett resultat 2013 på 3,1 procent, mot budgeterade 0,8 procent. Resultatet ligger således över den nivå på cirka 2 procent som brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Resultatet för 2013, justerat enligt kommunallagens krav, visar att kommunen uppfyller kravet på en ekonomi i balans.

Verksamhetens nettokostnader

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 6 493 mnkr. Exkluderas jämförelsestörande poster uppgår nettokostnaderna till 6 610 mnkr, vilket är en ökning med 190 mnkr eller 3,0 procent.

Genom att ställa verksamhetens nettokostnader i relation till kommunens skatteintäkter och statsbidrag ges en bild av hur kommunen finansierat sin verksamhet. Som mål för nyckeltalet verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkter och utjämningsbidrag, brukar 95–98 procent vara vanlig i kommunsektorn, beroende på vilket finansnetto kommunen har. Är andelen högre än 100 procent betyder det att skatteintäkter och statsbidrag inte räcker till att finansiera den verksamhet som bedrivs.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna år 2013 uppgår till 98,2 procent, en minskning med cirka 2 procentenheter jämfört med 2012.

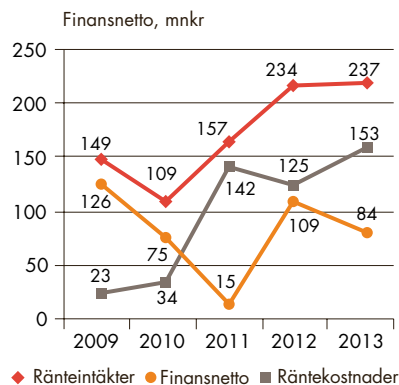
Skatteintäkter och generella statsbidrag

Skatteintäkter, utjämnning och generella statsbidrag ökade 2012 med 333 mnkr, vilket är 5,2 procent. Den preliminära slutavräkningen för år 2013 är beräknad enligt SKL:s decemberprognos, vilket är i enlighet med rekommendationen från Rådet för kommunal redovisning.

Finansnetto

Kommunens nettointäkter från finansverksamheten är 84 mnkr. Detta är 4 mnkr högre än budget. Resultatförbättringen mot budget beror främst på ökad avkastning inom förvaltningen av pensionsmedel på 39 mnkr, samtidigt är räntekostnaden för pensionsskulden 27 mnkr högre än budget-

erat beroende på ändrad diskonteringsränta vid skuldberäkningen. Kommunens ränteintäkter för placering av överskottslikviditet är 5 mnkr lägre än budgeterat beroende på lägre marknadsräntor än förväntat. Ränteintäkten från Örebro Rådhus AB är 4 mnkr lägre än budgeterat.

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgår till 720,6 mnkr (400 mnkr 2012) vilket är 289,9 mnkr lägre än budgeterat.

De skattefinansierade investeringarna uppgår till 597 mnkr (323 mnkr 2012) vilket är 300 mnkr lägre än budget. Bland de större avvikelserna inom ny- och ombyggnad av verksamhetslokaler kan nämnas Tegelbruket som till största delen nu är färdigställt där kostnaderna blivit lägre än budgeterat och Trängens idrottsplats där budgetram saknats då budgetram inte återförts när ansvaret återtog från Futurum.

Inom trafik- och miljöinvesteringar kan nämnas att andra etappen av ombyggnaden av Grev Rosengatan är försenad, vilket gör att budgetmedel kvarstår. Även medel för Hovsta station och länspendeln samt försenade investeringar inom park och gata bidrar till outnyttjade investeringsmedel.

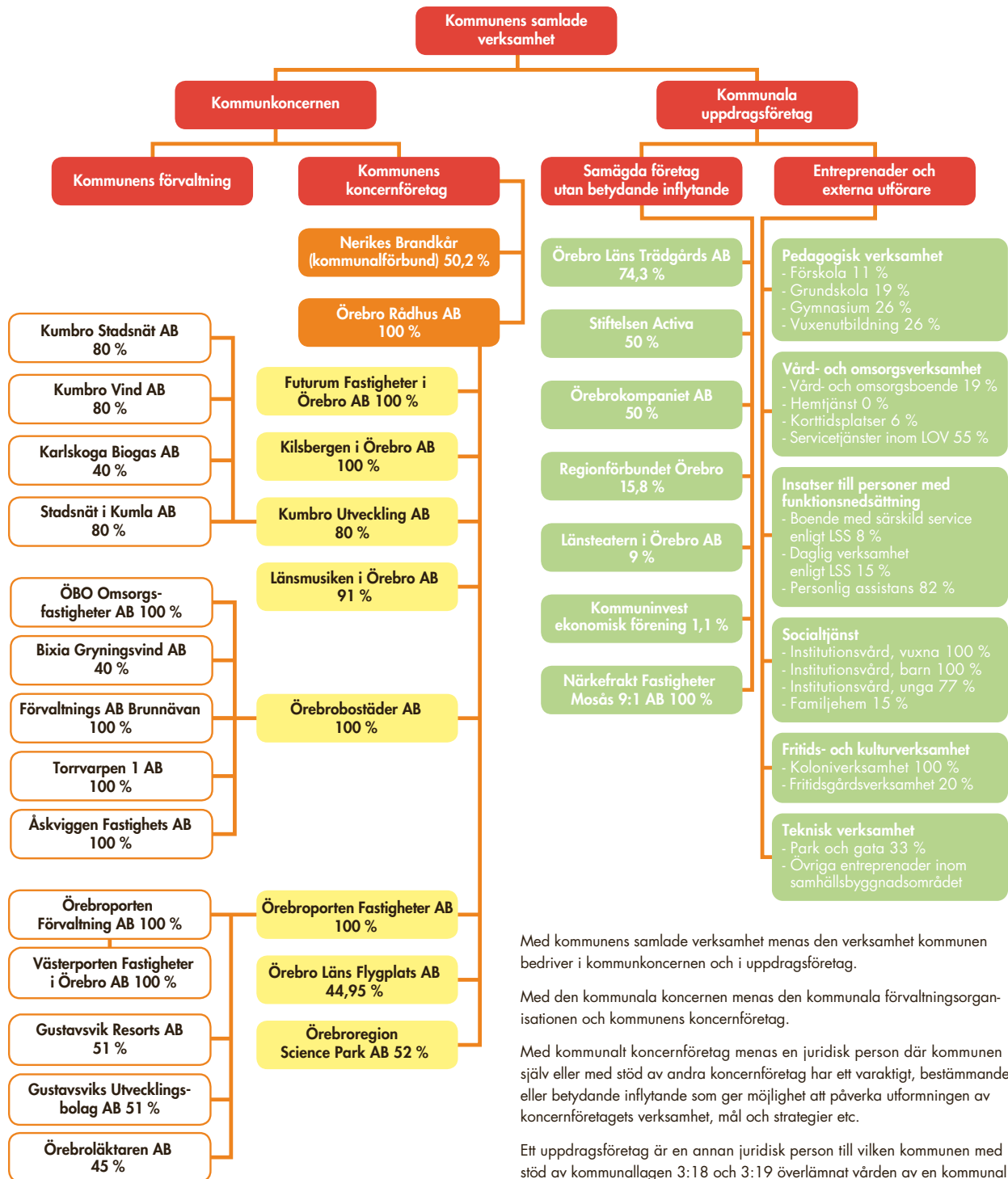
Förseningar av IT-investeringar gör att stora budgetbelopp kvarstår inom investeringsbudgeten för inventarier.

Känslighetsanalysen visar på några utvalda förändringar och hur dessa påverkar kommunens ekonomi

Händelse, belopp i miljoner kronor

Resultateffekt

Löneökning 1 procent	54
Externa varor och tjänster exklusive köp av verksamhet + 1 procent	29
Förändrad utdebitering med en skattekrona	270

Med kommunens samlade verksamhet menas den verksamhet kommunen bedriver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

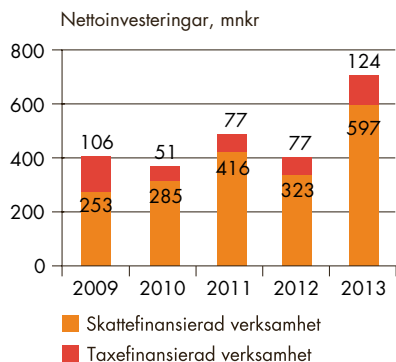
Med den kommunala koncernen menas den kommunala förvaltningsorganisationen och kommunens koncernföretag.

Med kommunalt koncernföretag menas en juridisk person där kommunen själv eller med stöd av andra koncernföretag har ett varaktigt, bestämmande eller betydande inflytande som ger möjlighet att påverka utformningen av koncernföretagets verksamhet, mål och strategier etc.

Ett uppdragsföretag är en annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunallagen 3:18 och 3:19 överlämnat värdet av en kommunal angelägenhet, men där överlämnandet skett på ett sätt så att ett betydande inflytande inte erhållits. Överlämnandet kan ske genom upphandling enligt lag om offentlig upphandling, lag om valfrihetssystem eller på annat sätt.

Förutom kommunen omfattar den sammanställda redovisningen för Örebro kommun år 2013 de kommunala koncernföretag i vilka kommunen har ett bestämmande inflytande (mer än 50 procents röstinnehav i företagets beslutande organ), ett s.k. dotterföretag, eller ett betydande inflytande (mer än 20 och upp till 50 procents röstinnehav i företagets beslutande organ), ett s.k. intresseföretag.

Kommunala koncernföretag vars verksamhet är av betydlig omfattning, där kommunens andel av omsättning och omslutning är mindre än 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag men mindre än 5 procent, tillsammans med andra små företag, behöver inte tas med i de sammanställda räkenskaper. Örebro Läns Trädgårds AB, Stiftelsen Activa, Örebrokompaniet och Närkefrakt Fastigheter har därför undantagits.

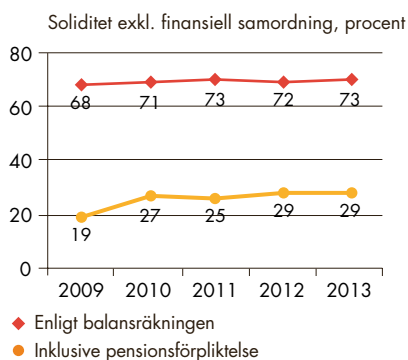
Förvärv av fastigheter uppgår till 339 mnkr. Av dessa utgörs 225 mnkr av två fastigheter som omgående sålts vidare till Futurum och Örebroporten. Övriga förvärv har gjorts för markreservens behov.

De taxefinansierade investeringarna uppgår till 124 mnkr (76 mnkr 2012) vilket är 10 mnkr högre än budget. Nivån på exploatering inom VA-verksamheten blev betydligt högre än beräknat.

Soliditet

Soliditet beskriver kommunens ekonomiska styrka på lång sikt och visar hur stor del av kommunens tillgångar som motsvaras av kommunens eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsättning har kommunen. Soliditeten uppgick 2013 till 39 procent. Den finansiella samordningen i kommunkoncernen ökar balansomslutningen och minskar därmed soliditeten. Exkluderar man kommunens in- och utlåning till koncernens bolag, så har soliditeten ökat med en procentenhet under 2013 och uppgår till 73 procent. Det är denna soliditetsnivå som bör användas när Örebro jämförs med andra kommuner i Sverige. Kommungenomsnittet i Sverige ligger på cirka 50 procent.

Kommunen har en stor del av sin pensionsskuld i form av en ansvarsförbindelse som inte redovisas bland andra

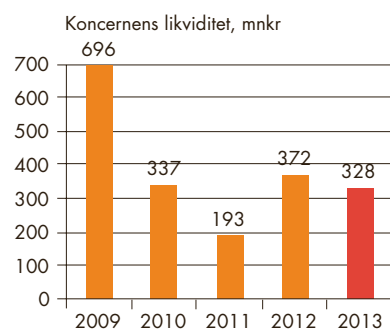
skulder inom balansräkningen, i enlighet med den så kallade blandmodellen för redovisning av pensionsförpliktelser. Pensionsförpliktelsen uppgår till 3 499 mnkr. Om denna pensionsskuld medtas i beräkning av soliditeten, så sjunker soliditeten till 15 procent respektive 29 procent exklusive finansiell samordning. Kommungenomsnittet i Sverige ligger på ca 5 procent.

Risk och kontroll

Finansiering

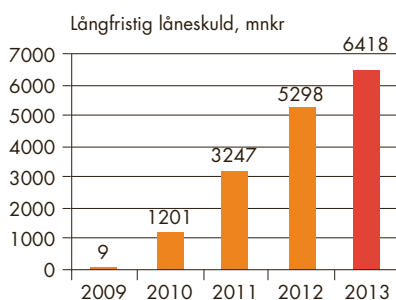
Likviditet

Kommunen samordnar likviditet och rörelsekrediter med kommunens bolag i ett gemensamt koncernkontosystem. Koncernlikviditeten var 328 mnkr vid årsskiftet. Utöver likvida medel har kommunen en rörelsekredit på 300 mnkr för hantering av kortsiktiga likviditetsförändringar.

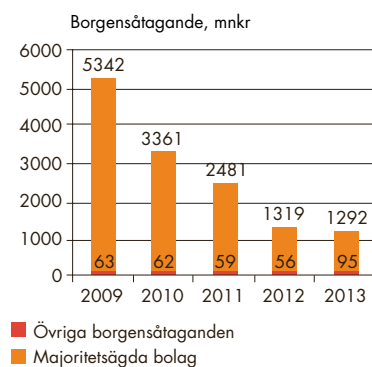
Låneskuld och borgen

Kommunen svarar sedan år 2010 för all extern upplåning för de majoritetsägda bolagen inom kommunkoncernen, i avsnittet finansiering i koncernen beskrivs det närmare. Kommunens låneskuld var 6 418 mnkr vid årsskiftet, en ökning med 1 120 mnkr. Av dessa avser 6 413 mnkr lån för bolagens verksamhet inom den finansiella samordningen i kommunkoncernen, medan 5 mnkr avser lån för kommunens egen verksamhet. Ökningen

av kommunens låneskuld jämfört mot tidigare år beror på att kommunen sedan år 2010 övertagit lån motsvarande 5 200 mnkr från kommunens koncernbolag. Kommunens borgensåtagande har samtidigt minskat med 4 700 mnkr. Resterande ökning avser nyupplåning för investeringar i bolagen som vidareutlånats med koncerninterna lån till kommunens koncernbolag.

Örebro kommuns samlade borgensansvar uppgick vid årsskiftet till 1 387 mnkr vilket är en ökning med 11 mnkr. Bolagen inom kommunkoncernen står för 96 procent av kommunens totala borgensförbindelse.

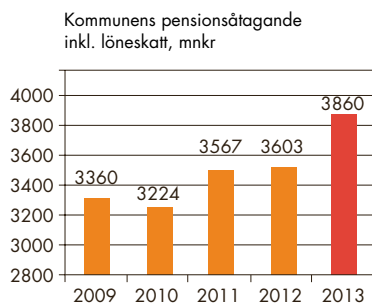
Pensionsåtagande

Kommunens pensionsåtagande uppgår totalt till 3 860 mnkr, en ökning med 266 mnkr. Ökningen av pensionsskulden jämfört med bokslutet beror på att diskonteringsräntan som används för beräkning av pensionsskulden enligt Ripsregelverket har sänkts. En sänkning av diskonteringsräntan ökar skulden medan en ökning av diskonteringsräntan minskar skulden. Avsättningen för avtalspensioner är 361 mnkr, medan ansvarsförbindelser för pensioner är 3 499 mnkr. Kommunens externa placeringar av pensionsmedel motsvarar vid årsskiftet hela avsättningen till avtalspensioner och 24 procent av ansvarsförbindelserna. Den del av kommunens ansvarsförbindelser som inte motsvaras av externt placerade medel uppgår till 2 307 mnkr. Dessa medel har kommunen använt för finansiering av egna anläggningstillgångar.

Förvaltning av pensionsmedel

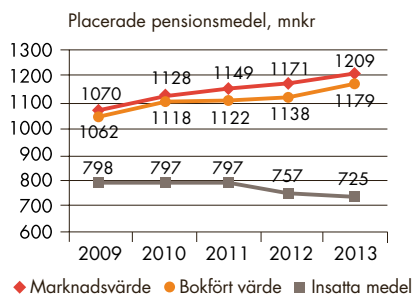
Kommunen har avtal med två externa förvaltare om placeringar av pensionsmedel i svenska räntebärande värdepapper samt med en förvaltare om fondförvaltning

Pensionsmedel i mnkr Marknadsvärde	2012		2013	
	Belopp	andel i %	Belopp	andel i %
Svenska räntebärande värdepapper	874	75 %	871	72 %
Svenska aktier	184	16 %	191	16 %
Globala aktier	109	9 %	144	12 %
Likvida medel	4	0 %	3	0 %
Summa marknadsvärden	1 171		1 209	
Bokfört värde	1 138		1 179	
Insatta medel	757		726	

av pensionsmedel i svenska och globala aktier. Kommunens externa placeringar av pensionsmedel har ett bokfört värde på 1 179 mnkr vid årsskiftet. Marknadsvärdet för dessa placeringar var 1 209 mnkr. Pensionsmedlen är vid årsskiftet placerade med 72 procent i svenska räntebärande värdepapper samt med 28 procent i svenska och globala aktiefonder, enligt kommunens placeringspolicy får andelen aktier variera mellan 20 och 30 procent.

Ränta och utdelning på placerade medel var 45 mnkr. Försäljning av värdepapper under året har lett till realiserade kursvinster på 39 mnkr och realiserade kursförluster på 11 mnkr. Under året har kommunen överfört 32 mnkr från pensionsförvaltningen för årets pensionsutbetalningar. Marknadsvärdet har under 2013 ökat med 38 mnkr vilket motsvarar +5,9 procent, inklusive

uttaget från pensionsförvaltningen, som är 3,2 procent högre än kommunens avkastningsmål. Under perioden 2000–2013 har avkastningen varit i genomsnitt 4,6 procent per år. Detta är 0,5 procentenheter högre än kommunens långsiktiga avkastningsmål (statslåneränta plus 0,5 procentenheter).

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (2005:590), den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag. Örebro kommun behöver inte göra någon redovisning enligt transparenslagen för år 2013 eftersom nettoomsättningen understiger lagens tröskelvärde på 40 miljoner euro (cirka 354 mnkr), VA-verksamheten och avfallsverksamheten särredovisas i bilaga.

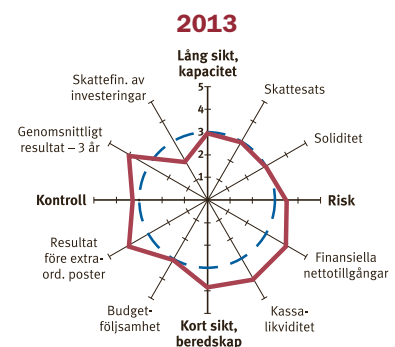
Finansiell ställning jämfört med andra kommuner

Örebro har tillsammans med fem andra kommuner (Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Västerås) jämfört den finansiella ställningen med hjälp av en nyckeltalsmodell framtagen av Kommunforskning i Västsverige (KFI) som benämns ”Den finansiella profilen”. Profilen är konstruerad som ett polardiagram. Diagrammet innehåller åtta finansiella nyckeltal som är viktiga ur en kommuns finansiella horisont samt fyra finansiella perspektiv som är summan av de fyra nyckeltal som ligger närmast axeln. De fyra perspektiven är lång sikt – kapacitet, kort sikt – beredskap, risk och kontroll. Varje kommun poängsätts i en femgradig skala utifrån inbördes relation för respektive nyckeltal.

Nedan redovisas Örebro profil i förhållande till de 5 jämförelse kommunerna för åren 2011–2013.

Den heldragna linjen visar Örebro poäng för varje enskilt nyckeltal respektive de fyra sammanvägda perspektiven. Den streckade ringen i mitten visar genomsnittet för jämförelsekommunerna. Ligger kommunen utanför den streckade ringen har den ett starkare värde än genomsnittet i gruppen och omvänt.

Örebro ligger på eller över genomsnittet för sju av åtta nyckeltal i förhållande till jämförelsekommunerna. Nyckeltal där kommunen ligger över genomsnittet är resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat – 3 år, kassalikviditet och finansiella nettotillgångar. Nyckeltalet där kommunen ligger under genomsnittet är skattefinansieringsgrad av investeringar. Förändringar mellan åren i profilen beror antingen på den egna kommunens förbättring eller försämring, eller på att de andra kommunerna har förbättrat eller försämrat sina resultat

eftersom kommunernas värden hela tiden jämförs med gruppens. I noterna visas kommunens nyckeltal i jämförelse med övriga kommuner som ingår i profilen.

Finansiering i koncernen

Finansiell samordning i kommunkoncernen

Från och med år 2010 samordnas all extern upplåning för kommunens majoritetsägda bolag av kommunens internbank. Internbanken ger i sin tur koncerninterna lån till bolagen. Ränteriskhanteringen ansvarar respektive bolag för. Syftet med den finansiella samordningen i koncernen är att skapa bättre förutsättningar för kreditanskaffning som ska leda till lägre räntenivå, minskad finansieringsrisk och en effektivare finansförvaltning. Den koncerngemensamma finanspolicyn som fastställts av kommunfullmäktige sätter ramarna för den finansiella verksamheten i kommunen och bolagen. Kommunfullmäktige fastställer en låneram för koncernens upplåning och kommunstyrelsen fastställer låneramar för bolagen. Internbankens finansieringskällor utgörs av Kommuninvest, Publika låneprogram samt banklån.

Hög kreditvärdighet

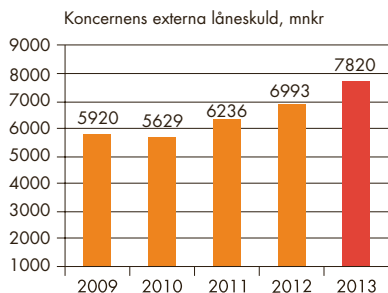
Kommunens kreditbetyg är fastställt till AA+ av ratinginstitutet Standard and Poor's vilket är det näst högsta betyget man kan erhålla.

Koncernens låneskuld

Kommunens och bolagens externa låneskuld uppgick vid årsskiftet till 7 820 mnkr, en ökning med 833 mnkr. Den totala externa låneskulden fördelas på upplåning via:

• Örebro kommun	6 413 mnkr
• Örebrobostäder AB	670 mnkr
• Örebro Rådhus AB	475 mnkr
• Kumbro Utveckling AB	29 mnkr
• Kumbro Stadsnät AB	168 mnkr
• Örebro läns flygplats AB	40 mnkr
• Karlskoga biogas AB	25 mnkr

Bolagen inom kommunkoncernen har en samlad låneskuld på 10 106 mnkr vid

årsskiftet en ökning med 1 038 mnkr. Kommunen har överskottslikviditet som placeras hos bolagen och ersätter extern upplåning inom kommunkoncernen med motsvarande 2 286 mnkr.

Internbankens utlåning till kommunens bolag

Koncerninterna lån till kommunens koncernbolag uppgår till 9 369 mnkr en ökning med 777 mnkr. Av denna utlåning till bolagen var 2 286 mnkr finansierade med likviditetsöverskott och resterande 7 083 mnkr med externa lån som fördelas på upplåning via Örebro kommun 6 417 mnkr och Örebrobostäder 670 mnkr.

Internbankens upplåning

Internbankens finansieringskällor utgörs av Kommuninvest, Publika låneprogram och banklån. Kommunen har ett certifikatsprogram med en ram på 3 000 mnkr där kommunen emitterar kommuncertifikat med en löptid upp till ett år. Kommunen har ett MTN-program där kommunen emitterar obligationer med en löptid mellan 1–15 år. Utöver MTN-programmet har kommunen emitterat obligationslån som så kallade private placement.

Internbankens upplåning fördelar sig via:

• Certifikatsprogram	993 mnkr
• Obligationslån	3 020 mnkr
varav 2 520 inom MTN-programmet	
• Kommuninvest	1 400 mnkr
• Banklån	670 mnkr

Finansieringsrisk

Med finansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte kunna erhålla lån

avseende refinansiering av befintlig låneskuld eller nyupplåning. Finansieringsrisken begränsas genom att internbanken använder flera olika finansieringskällor för sin upplåning. Risken begränsas också genom att kapitalförfall sprids över tiden och att den genomsnittliga kapitalbindningstiden inte får understiga 2 år. Dessutom får högst 50 procent av låneskulden förfalla inom tolv månader. Samtidigt ska internbanken ha en likviditetsreserv som minst motsvarar 70 procent av låneförfall inom 12 månader. I likviditetsreserven ingår likvida medel, checkräkningskrediter och avtalade lånelöften.

Ränterisk

Ränterisk är risken för de förändringar i marknadsräntor som påverkar kostnaden för räntebärande skulder. Ansvar för ränterisken ligger på respektive bolag och internbanken. Internbankens utlåning med koncerninterna lån till bolagen är med rörlig ränta plus en marginal för internbankens upplåningskostnader. Bolagens ränterisk hanterar sedan den egna låneskulden med finansiella derivat. Genom derivat kan räntebindningsstrukturen anpassas för att uppnå en önskad ränterisk. I de fall internbanken gör en upplåning med fast ränta omvandlas den till rörlig ränta med en ränteswap. Inom internbanken finns därför ingen ränterisk då all in- och utlåning är med rörlig ränta.

Motpartsrisk

Motpartsrisk är att de finansiella motparterna inte fullgör sina åtaganden. Denna risk ska hanteras genom att ställa krav på motparternas kreditvärdighet samt sprida avtalen med ett flertal motparter. Godkända motparter vid upplåning och derivatavtal är motparter som erhållit rating av Standard and poor's på nivån minst A – vilket är uppfyllt.

Valutarisk

All upplåning i utländsk valuta ska kurssäkras så att alla flöden som uppstår är i svenska kronor. Ingen upplåning i utländsk valuta har skett under året.

	Finanspolicy	Utfall 2013-12-31
Kapitalbindningstid	min 2 år	2,6 år
Låneförfall inom tolv månader	max 50 procent	42 procent
Likviditetsreserv/låneförfall inom tolv månader	min 70 procent	86 procent

Verksamheten i Örebro kommuns företag

Örebro kommun har valt att bedriva en del av sin verksamhet i företagsform och har därför ägarintressen i ett antal olika aktiebolag, ekonomiska föreningar och stiftelser.

Företagsstruktur

Örebro kommun har en koncern för huvuddelen av de kommunägda aktiebolagen med det helägda Örebro Rådhus AB som moderbolag. Följande åtta bolag ägs helt eller delvis direkt av moderbolaget:

- Örebrobostäder AB
- Örebroporten Fastigheter AB
- Futurum Fastigheter i Örebro AB
- Kilsbergen i Örebro AB
- Kumbro Utveckling AB
- Länsmusiken i Örebro AB
- Örebro Läns Flygplats AB
- Örebroregionen Science Park AB

Dotterbolagen inom Örebro Rådhuskoncernen har i sin tur totalt 14 hel- eller delägda dotterbolag vid årsskiftet 2013/2014. De största dotterdotterbolagen är Gustavsvik Resorts AB, Västerporten Fastigheter i Örebro AB och ÖBO Omsorgsfastigheter AB.

Örebro kommun äger även direkt aktier eller andelar i kommunägda företag som svarar för regional samverkan inom en viss verksamhet eller i övrigt bedriver en verksamhet som är av särskild betydelse för kommunen. De större delägda företagen är Länsteatern i Örebro AB, Örebrokompaniet AB, kommunalförbundet Nerikes Brandkår, Regionförbundet Örebro och Kommuninvest ekonomisk förening.

Förändringar i företagsstrukturen

Kumbro Utveckling AB bildades i januari 2013 med uppgift att äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom energi och teknisk försörjning. Örebro Rådhus AB äger 80 procent av aktierna i Utvecklingsbolaget, medan Kumla kommun äger resterande 20 procent.

Utvecklingsbolaget har under våren 2013 bildat två nya helägda dotterbolag kallade Kumbro Stadsnät AB och Kumbro Vind AB. Det nya gemensamma stadsnätbolaget bildades genom förvärv av aktierna i de två stadsnätbolagen i Örebro och Kumla.

Dessutom har Kumbro Utveckling i december 2013 förvärvat 50 procent av aktierna i Karlskoga Biogas AB. Övriga aktier i detta dotterbolag ägs av Karlskoga Energi och Miljö AB.

Örebroporten Fastigheter äger sedan våren 2013 samtliga aktier i Västerporten Fastigheter AB.

Kilsbergen i Örebro AB såldes i september 2013 till Kilsbergen Holding AB (ett dotterbolag till Branäsgruppen AB). Ägarbytet sker den 1 januari 2014.

Örebroregionen Science Park AB bildades i december 2013 med uppgift att främja en långsiktig utveckling av företag och innovationer i Örebroregionen tillsammans med universitet/högskolor, företagsutvecklande organisationer och näringslivet. Örebro Rådhus AB äger 52 procent av aktierna i bolaget. Övriga delägare i bolaget är Karlskoga kommun med 20 procent samt Regionförbundet och Örebro universitet med vardera 14 procent av aktierna.

Vid årsskiftet 2013/2014 säljer Örebroporten 6 procent av sina aktier i Gustavsvik Resorts till Gustavsviks Intressenter AB som därmed blir majoritetsägare med 55 procent av aktierna i bolaget.

Ägarstyrning

Kommunfullmäktige har för år 2013 fastställt särskilda ägardirektiv för Örebro Rådhus AB, för de sex majoritetsägda dotterbolagen samt för ÖBO Omsorgsfastigheter AB, Stadsnät i Örebro-Kumla AB, Vindkraft i Örebro Kumla AB, Gustavsvik Resorts AB och Örebro Läns Flygplats AB.

Kommunstyrelsen ska årligen lämna en särskild rapport till kommunfullmäktige där en bedömning görs av bolagens verksamhet under året utifrån de ändamål och befogenheter som har fastställts av fullmäktige. Denna rapport för verksamhetsåret 2013 kommer att lämnas i maj 2014. I detta avsnitt av årsredovisningen kommenteras endast bolagens ekonomiska resultat.

Kommunfullmäktige har i januari 2014 fastställt en bolagspolicy som tydliggör kommunens ägarroll och anger hur ägarstyrning av kommunens bolag ska genomföras.

Företag inom Örebro Rådhuskoncern

Örebro Rådhus AB

Kommunens ägardirektiv anger att Örebro Rådhus AB ska utöva och samordna kommunens ägarroll för de majoritetsägda bolagen så att resurserna inom bolagskoncernen utnyttjas på ett optimalt sätt.

Örebro Rådhus AB äger och förvaltar aktier till ett bokfört värde av 1 769 mnkr i bokslut 2013 (1 660 mnkr år 2012). Under året har nyemissioner skett i Futurum Fastigheter och Örebrobostäder samt försäljningar av samtliga aktier i Stadsnät i Örebro AB och i Kilsbergen i Örebro AB.

Överlåtelsen av aktierna i Stadsnät har lett till en realisationsvinst på 13 mnkr. Försäljningen av Kilsbergen innebär en nedskrivning av aktier med 5 mnkr samt avvecklingskostnader på 10 mnkr.

Moderbolaget erhåller vid bokslut 2013 aktieutdelning och koncernbidrag från dotterbolagen på totalt 18,9 mnkr. Samtidigt lämnar moderbolaget koncernbidrag och aktieägartillskott till dotterbolagen på 15,9 mnkr.

Årets resultat för Örebro Rådhus AB är en vinst på 0,9 mnkr efter bokslutsdispositioner. Detta resultat innebär att Örebro Rådhus AB inte kan lämna någon avkastning till Örebro kommun i bokslut 2013. Däremot kommer aktieutdelning att ske till kommunen på 7,0 mnkr vid årsstämman i maj 2014.

Resultatet för hela Örebro Rådhuskoncernen är en förlust på 53 mnkr (vinst på 76,5 mnkr år 2012). Detta beror främst på att Futurum Fastigheter redovisar en förlust på 31 mnkr för underhållsåtgärder utöver budget och att ÖBO Omsorgsfastigheter redovisar en förlust på 14 mnkr efter nedskrivningar av fastighetsvärden.

Kommunledningskontoret bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebro Rådhus AB uppfyller kommunfullmäktiges uppdrag om ekonomisk uppföljning, kapitalbildning och skattesamordning. Däremot uppfylls inte målet om avkastning till kommunen.

Örebrobostäder AB och dotterbolag

Kommunens ägardirektiv anger att Örebrobostäder ska stödja kommunens bostadspolitiska intentioner, främja tillgången på goda bostäder, verka för reell

Årets byggnadspris gick till kvarteret Gulsippan 2. Den nya byggnaden med bostadsrättslägenheter längs Hertig Karls allé passar fint in i den omgivande stadsbilden i Vasastaden.

hyresgästinflytande samt verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Dotterbolaget Omsorgsfastigheter har till uppgift att äga, förvalta och uppföra omsorgsboenden på uppdrag av Örebro kommun.

Örebrobostäder och dotterbolagen förvaltade vid årsskiftet 504 fastigheter med 23 163 lägenheter och 1 111 prima lokaler. Antal nyproducerade lägenheter var 156 under året. Vakansgraden för bostäder uppgick till 0,4 procent vid årsskiftet. Årets investeringar uppgick till 593 mnkr, medan försäljningar av fastigheter och aktier uppgick till 160 mnkr. Försäljningarna har lett till realisationsvinster på 2 mnkr.

Fastigheterna som förvaltas av Örebrobostäder och dess dotterbolag har ett totalt bokfört värde på 6 780 mnkr i bokslut 2013, varav 419 mnkr avser dotterbolaget ÖBO Omsorgsfastigheter. Den interna beräkningen av marknadsvärde för samtliga fastigheter per 2013-12-31 uppgår till 16 208 mnkr (14 932 mnkr år 2012). Övervärdet på dessa fastigheter uppgår därmed till 9 428 mnkr vid årsskiftet. Utifrån denna värdering har Örebrobostäder gjort nedskrivning med 6 mnkr och reversering av tidigare nedskrivningar med

16 mnkr. Därutöver har ÖBO Omsorgsfastigheter gjort nedskrivningar med 46 mnkr.

Örebrobostäder och dotterbolagen har under året genomfört fastighetsunderhåll för totalt 388 mnkr (382 mnkr år 2012), varav 20 mnkr avser Omsorgsfastigheter. I mars 2013 erhöll Omsorgsfastigheter ett aktieägartillskott på 26 mnkr för finansiering av eftersatt underhåll. Under året har bolaget använt 3 mnkr av dessa medel till eftersatt underhåll.

Örebrobostäder äger 40 procent av aktierna i Bixia Gryningsvind AB. Bolaget äger och förvaltar sex vindkraftverk med ett bokfört värde på 224 mnkr i bokslut 2013. Under året har bolaget gjort nyinvesteringar i vindkraftverk på 133 mnkr.

Kommunledningskontoret bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebrobostäder och ÖBO Omsorgsfastigheter överensstämmer med kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Örebroporten Fastigheter AB och dotterbolag

Kommunens ägardirektiv anger att Örebroporten ska förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter för att komplettera marknadens utbud av lokaler för närings-

verksamhet. Bolaget ska även förvärva, utveckla och upplåta fastigheter för kommunens egen verksamhet. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Örebroportens verksamhet ska bedrivas så att försäljning av fastigheter underlättas.

Örebroporten äger vid årsskiftet förvaltningsfastigheter med en yta på 369 400 kvm. Vakansgraden för lokalerna uppgick till 2,2 procent vid årsskiftet. Årets investeringar uppgick till 333 mnkr, medan försäljningar av fastigheter och aktier uppgick till 85 mnkr. Försäljningar av fastigheter har lett till realisationsvinster på 1 mnkr. I december såldes samtliga aktier i dotterbolaget Fastighets AB Klädehandlaren med en realisationsvinst på 8 mnkr.

Fastigheterna som ägs av Örebroporten har ett totalt bokförd värde på 2 827 mnkr i bokslut 2013. Marknadsvärdet för fastigheterna har internt beräknats till 3 364 mnkr per 2013-12-31 (3 173 mnkr år 2012). Övervärdet på dessa fastigheter uppgår därmed till 537 mnkr vid årsskiftet. Utifrån denna värdering har Örebroporten gjort uppskrivning med 55 mnkr och reversering av tidigare nedskrivningar med 2 mnkr. Örebroporten har under året

genomfört fastighetsunderhåll för 89 mnkr (93 mnkr år 2012).

Västerporten Fastigheter är ett helägt dotterbolag till Örebroporten med uppgift att äga, förvalta, utveckla och överlåta fastigheter för att tillgodose behovet av affärs- och verksamhetslokaler i de västra stadsdelarna i Örebro för kommunen, näringslivet och nyföretagare. Bolaget har i januari 2013 förvärvat fastigheter i Vivalla från Örebrobostäder och Örebroporten med en yta på totalt 53 000 kvm med ett bokfört värde på 216 mnkr i bokslut 2013. Fastigheterna har ett internt beräknat marknadsvärde på 306 mnkr vid årsskiftet. Bolaget har under året genomfört fastighetsunderhåll på 8 mnkr.

Gustavsvik Resorts AB är ett majoritetsägt dotterbolag till Örebroporten med uppgift att äga, driva och utveckla turist- och fritidsanläggningen Gustavsvik. Bolagets anläggningar har ett bokfört värde på 131 mnkr vid årsskiftet. Under året har bolaget genomfört investeringar på 12 mnkr och utfört fastighetsunderhåll på 3 mnkr.

Kommunledningskontoret bedömer att årets ekonomiska resultat för Örebroporten Fastigheter samt dotterbolagen Västerporten Fastigheter och Gustavsvik Resorts uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Futurum Fastigheter i Örebro AB

Kommunens ägardirektiv anger att Futurum Fastigheter ska förvärva, utveckla, överlåta eller upplåta fastigheter för att i första hand tillgodose Örebro kommuns behov av lokaler inom programområdet Barn och utbildning. Bolaget ska även svara för drift och förvaltning av kommunens egna fastigheter utifrån särskilt upp-

drag från kommunen. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning.

Futurum Fastigheter äger vid årsskiftet 146 fastigheter med en yta på 355 024 kvm. Därutöver har bolaget ett förvaltningsuppdrag från Örebro kommun som omfattar cirka 300 fastigheter.

Fastigheterna som ägs av Futurum har ett totalt bokfört värde på 1 610 mnkr i bokslut 2013 (1 352 mnkr år 2012). Under året har bolaget färdigställt investeringsprojekt för 188 mnkr och förvärvat tre fastigheter för 88 mnkr. Bolaget har inte genomfört några försäljningar av fastigheter.

Futurum har under året genomfört fastighetsunderhåll för totalt 103 mnkr (61 mnkr år 2012). I dessa kostnader ingår eftersatt underhåll på 43 mnkr som har finansierats inom ramen för de 100 mnkr som bolaget erhöll som nyemission i mars 2013.

Kommunledningskontoret bedömer att årets ekonomiska resultat för Futurum Fastigheter överensstämmer med kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Kumbro Utveckling AB och dotterbolag

Kommunens ägardirektiv anger att utvecklingsbolaget ska äga, förvärva och utveckla gemensamma bolag för Örebro och Kumla kommuner inom området energi och teknisk försörjning. Bolaget ska även utveckla nya samarbetsformer och projekt mellan de två kommunerna inom sitt verksamhetsområde.

Utvecklingsbolaget äger och förvaltar aktier till ett bokfört värde av 67 mnkr i bokslut 2013. Under året har förvärv skett av samtliga aktier i Stadsnät i Örebro AB och Stadsnät i Kumla AB samt hälften av

aktierna i Karlskoga Biogas AB. Dessutom har förvärv och nyemission skett i Kumbro Vind AB.

Kumbro Stadsnät har till uppgift att bygga, äga och förvalta ett öppet och operatörsoberoende bredbandsnät inom Örebro och Kumla kommuner för anslutning av kommunens förvaltningar, som även ger möjlighet för anslutning av företag, hushåll och andra organisationer i de båda kommunerna.

Stadsnätbolaget äger och förvaltar vid årsskiftet ett bredbandsnät på totalt 900 km med 416 kommunala anslutningar. Bolagets anläggningstillgångar uppgår till 210 mnkr i bokslut 2013. Investeringarna under året uppgår till 64 mnkr. Av dessa avser 43 mnkr förvärv av anläggningar från Kumla Stadsnät AB.

Kumbro Vindkraft har till uppgift att äga, producera och utveckla vindkraft för energiförsörjning i Örebro län, i första hand inom Örebro och Kumla kommuner.

Vindkraftbolaget förvärvade i juni 2013 sitt första vindkraftverk för 26 mnkr. Bolaget har förvärvat byggrätter för ytterligare sex vindkraftverk som beräknas kunna driftsättas vid årsskiftet 2014/2015.

Kommunledningskontoret bedömer att årets resultat för Kumbro Utveckling och dess dotterbolag överensstämmer med kommunens ekonomiska mål för bolagen.

Kilsbergen i Örebro AB

Kommunens ägardirektiv anger att Kilsbergen i Örebro AB ska driva och utveckla konferens- och turistanläggningar i Kilsbergen för såväl örebroare som turister. Bolaget ska samverka med övrig fritids- och turistverksamhet i Örebro kommun genom information och marknadsföring. Vidare ska bolaget verka för god miljö och god ekonomisk hushållning. Verksam-

heten ska bedrivas så att försäljning av bolaget underlättas.

Bolaget äger och förvaltar konferens- och campinganläggningar i Ånnaboda med ett bokfört värde på 13 mnkr i bokslut 2013. Utifrån en extern värdering har en nedskrivning gjorts av bolagets byggnader med 3 mnkr år 2013.

Sedan hösten 2012 har bolaget varit under försäljning och Örebro Rådhus AB tecknade ett aktieöverlåtelseavtal i september 2013 med Branäsgruppen AB (genom dotterbolaget Kilsbergen Holding). Ägarbytet sker den 1 januari 2014.

Resultatet för Kilsbergen har varit mycket svagt under år 2013. Rörelseintäkterna har minskat med 5 procent jämfört med år 2012 samtidigt som rörelsens kostnader har ökat med 2 procent. Detta leder till att bolaget har redovisat en rörelseförlust på 3 mnkr före koncernbidrag från moderbolaget. Bolaget har under året gjort investeringar med 1 mnkr i elutrustning för campingen.

Kommunledningskontoret bedömer att årets resultat för Kilsbergen i Örebro AB inte uppfyller kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Länsmusiken i Örebro AB

Länsmusiken i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell konsertverksamhet av hög konstnärlig kvalitet samt vara en resurs för övrig musik- och dansverksamhet inom kommunen och länet.

Länsmusiken äger och förvaltar inventarier med ett bokfört värde på 2 mnkr i bokslut 2013. Bolaget hyr Konserthuset i Örebro av Örebroporten Fastigheter.

Under år 2013 arrangerades 273 musik-evenemang med en samlad publik på 71 000 personer. Över hälften av orkestrens publik i Konserthuset består av barn och ungdom.

Kommunledningskontoret bedömer att årets resultat för Länsmusiken i Örebro AB överensstämmer med kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Örebro Läns Flygplats AB

Flygplatsbolaget har till uppgift att tillvarata och utveckla kommunikationer med reguljärflyg, fraktflyg och charterflyg till och från regionen, och därigenom bidra till regionens utveckling och tillväxt. Bolaget ska verka för att Örebro flygplats

ingår i ett med övriga trafikslag integrerat logistik- och transportcentrum i regionen. Bolaget ska verka för en utveckling som i ekonomiskt, socialt och miljömässigt avseende är långsiktigt hållbart.

Bolaget äger markanläggningar, byggnader och inventarier vid Örebro Läns flygplats AB med ett bokfört värde på 94 mnkr i bokslut 2013. Under året har investeringar gjorts på totalt 22 mnkr. De största investeringsobjekten var utbyte av ramputrustning för 9 mnkr och räddningsfordon för 4 mnkr.

Passagerarflyget vid Örebro flygplats omfattade 101 669 resenärer år 2013 (98 643 resenärer år 2012). Av dessa var 90 procent resenärer med charterflyg. Fraktverksamheten vid flygplatsen omfattade totalt 30 707 ton år 2013 (32 386 ton år 2012). Av denna fraktvolym avser 70 procent transporter med lastbil.

Kommunledningskontoret bedömer att årets resultat för Örebro Läns flygplats AB inte överensstämmer med kommunens ekonomiska mål för bolaget.

Övriga kommunägda företag

Länsteatern i Örebro AB

Länsteatern i Örebro AB har till uppgift att erbjuda invånare i Örebro kommun och i Örebro län professionell teater av hög konstnärlig kvalitet, samt att vara en resurs inom kommunen och länet för såväl professionella teateraktörer som amatörteater för skolorna.

Under år 2013 gav Länsteatern 287 teaterföreställningar med en samlad publik på cirka 28 500 personer, varav cirka 12 000 barn och ungdomar.

Närkefrakt Fastigheter

Mosås 9:1 AB

Bolaget äger fastigheten Mosås 9:1 i Örebro. Örebro kommun förvärvade samtliga aktier i bolaget i december 2012 i samband med principbeslut om försäljning av mark i Marieberg till Ikea och Ikano.

Örebrokompaniet AB

Örebrokompaniet AB har till uppgift att bedriva marknadsföring av Örebro kommun och regionen samt svara för evenemangsservice, turistverksamhet, convention bureau och biljettförsäljning i Örebro.

Mål och inriktning på marknadsföringen ska ske i samverkan mellan näringsliv och

kommun. Därför är ägandet av Örebrokompaniet uppdelat mellan Örebro kommun med 50 procent av aktierna, Handelskammaren med 25 procent av aktierna samt Föreningen Förnya Örebro och City Örebro med vardera 12,5 procent av aktierna.

Örebro Läns Trädgårds AB

Örebro Läns Trädgårds AB har till uppgift att förvärva, äga och underhålla konstverk i Stadsparken, Skytteparken och Stora Holmen i Örebro.

Nerikes Brandkår

Nerikes Brandkår är ett kommunalförbund som har till uppgift att svara för räddningstjänsten för de åtta kommunerna Askersund, Hallsberg, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindsberg, Nora och Örebro.

Antalet utryckningar inom Nerikes Brandkår var 2 980 under år 2013. Detta är en minskning med 40 utryckningar – eller med 1,3 procent – jämfört med föregående år.

Nerikes Brandkår äger och förvaltar fordon och inventarier med ett bokfört värde på 41 mnkr i bokslut 2013. Under året har förbundet gjort nyinvesteringar på totalt 9 mnkr.

Regionförbundet Örebro

Regionförbundet är ett samverkansorgan för kommunerna i länet och landstinget. Förbundet har till uppgift att gemensamt öka förutsättningarna för hållbar tillväxt i regionen och att bidra till en så god livskvalitet som möjligt i hela länet.

Kommuninvest

Kommuninvest ekonomisk förening ägs idag av 275 kommuner och landsting. Föreningen har till uppgift att organisera ett finansiellt samarbete mellan medlemmarna. Den operativa verksamheten sköts av det helägda kreditmarknadsbolaget Kommuninvest i Sverige AB. Detta bolag ska genom utlåning och rådgivning uppnå långfristigt goda villkor för medlemmarnas lånefinansiering av investeringar.

Stiftelsen Activa

Stiftelsen Activa har till uppgift att stödja arbetslösa personer med funktionsnedsättning i Örebro län genom att förbereda dem för varaktigt arbete, sysselsättning eller vidare studier.

Kommunens företag i siffror

Belopp i miljoner kronor Företag	Ägarandel i %	Rörelse- intäkter	Årets resultat	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet i %
Örebro Rådhuskoncernen						
Örebro Rådhus AB	100,0 %	26,6	0,7	1 822,0	747,1	41,0
Futurum Fastigheter i Örebro AB	100,0 %	285,0	-31,4	2020,7	208,0	10,3
Kilsbergen i Örebro AB	100,0 %	13,7	-2,4	20,0	11,6	58,0
Kumbro Utveckling AB	80,0 %	1,0	0,0	69,6	2,0	2,9
- Kumbro Stadsnät AB	80,0 %	39,9	0,0	258,3	14,1	5,5
- Kumbro Vind AB	80,0 %	1,4	-0,1	35,3	9,8	27,8
- Stadsnät i Kumla AB	80,0 %	2,1	-0,4	4,7	4,7	100,0
Karlskoga Biogas AB	40,0 %	1,6	-7,5	157,0	41,7	26,6
Länsmusiken i Örebro AB	91,0 %	54,8	-0,7	11,2	2,4	21,4
Örebrobostäder AB	100,0 %	1 449,8	0,0	6 993,6	1 689,0	24,2
- ÖBO Omsorgsfastigheter AB	100,0 %	92,7	-13,6	472,8	37,6	8,0
- Torrvärpen 1 AB	100,0 %	0,0	0,0	0,1	0,1	100,0
- Förvaltnings AB Brunnävan	100,0 %	0,0	0,0	88,0	0,1	0,1
- Åskviggen Fastighets AB	100,0 %	0,4	3,4	4,1	3,8	92,7
- Bixia Gryningsvind AB	40,0 %	16,8	-0,3	236,0	47,2	20,0
Örebro Läns Flygplats AB	44,95 %	70,1	0,0	112,8	18,8	16,7
Örebroporten Fastigheter AB	100,0 %	319,2	15,9	3 074,9	431,1	14,0
- Örebroporten Förvaltning AB	100,0 %	1,7	1,7	36,6	1,8	4,9
- Västerporten Fastigheter i Örebro AB	100,0 %	40,0	6,2	255,3	27,6	10,8
- Gustavsvik Resorts AB	51,0 %	61,6	0,2	177,1	49,7	28,1
- Gustavsviks Utvecklingsbolag AB	51,0 %	0,0	-0,8	1,6	0,1	6,3
- Örebroläktaren AB	45,0 %	3,1	0,3	3,8	1,6	42,1
Örebroregionen Science Park AB	52,0 %	0,0	0,0	0,1	0,1	100,0
Regionala företag						
Länsteatern i Örebro AB	9,0 %	31,9	0,0	15,8	7,8	49,4
Nerikes Brandkår (kommunalförbund)	50,2 %	156,3	-1,3	103,9	11,2	10,8
Regionförbundet Örebro	15,8 %	100,5	-3,5	58,6	8,9	15,2
Övriga företag						
Kommuninvest ekonomisk förening	1,13 %	1 002,8	590,7	277 458,7	1 727,6	0,6
Närkefrakt Fastigheter Mosås 9:1 AB	100,0 %	0,0	0,0	0,1	0,1	100,0
Stiftelsen Activa	50,0 %	33,5	1,3	20,0	3,8	19,0
Örebrokompaniet AB	50,0 %	15,0	0,0	16,7	0,9	5,4
Örebro Läns Trädgårds AB	74,3 %	0,1	0,1	1,9	1,8	94,7

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunalredovisning (RKR) vilket bland annat innebär att

- intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt
- fordringar har upptagits till de belopp de beräknas inflyta
- tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges
- periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed
- värdering av kortfristiga placeringar har gjorts post för post till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde. Kortfristiga placeringar som ingår i en värdepappersportfölj och som handlas på en aktiv marknad har värderats kollektivt till det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärde.

Följande beskrivning kan göras av de viktigaste redovisningsprinciperna som har tillämpats under 2013.

Förändrade redovisningsprinciper

Akkumulerat överskott i VA-verksamheten omklassificeras i bokslut 2012 från eget kapital till förutbetalda intäkter, skuld till abonnenter. För VA-verksamheten har detta inneburit att totalt 14,5 mnkr omklassificerats till kortfristig skuld och under 2013 har detta gett en resultatpåverkan med 2,8 mnkr som bokats bort från konsumtionsavgiftsintäkterna (1,4 mnkr år 2012). Tidigare reserverade medel för kväverening i eget kapital är nu förbrukade.

Jämförelsestörande poster

Som jämförelsestörande poster betraktas poster som är sällan förekommande. Dessutom redovisas alltid kommunens realisationsvinster och förluster vid fastighetsförsäljningar. 2013 betraktas reavinster och förluster vid försäljning av värdepapper som jämförelsestörande.

Återbetalningen av AFA-medel från 2005 och 2006 med 114,8 mnkr och effekten av sänkt diskonteringsränta för pensionskulden 31,2 mnkr betraktas också som jämförelsestörande år 2013.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med RKR:s rek. nr 4.2. Kommunalskatten periodiseras. Det innebär att kommunen i bokslutet för 2013 har bokfört den definitiva slutavräkningen för 2012 och en preliminär slutavräkning för 2013. Redovisad skatteintäkt redovisas i not till resultaträkningen. Efter det att bokslutet upprättats har SKL publicerat en ny prognos i februari som pekar på ett utfall som avviker från tidigare prognos med -38 kr/invånare, -5,3 mnkr.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas från och med 2010 upp som en förutbetald intäkt enligt RKR:s rek. nr 18, redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningstillgångens nyttjandeperiod. Tidigare redovisades dessa så att de reducerade det bokförda värdet. Anslutningsavgifter har periodiserats från och med bokslut 2002.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserad på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivningstiden för olika typer av tillgångar utgår från RKR:s idéskrift om avskrivningstider. Anpassningar har gjorts efter anläggningarnas speciella förutsättningar. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid.

Avskrivningsmetod

Linjär avskrivning tillämpas, lika stora nominella belopp skrivs av varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år, klassificeras som anläggnings-tillgång om beloppet överstiger ett prisbasbelopp. Ett prisbasbelopp är 44 500 kr 2013 och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Finansiella tillgångar

Kommunens pensionsmedelsportfölj är avsedd att täcka framtida pensionsutbetalningar och är i enlighet med RKR:s rek. nr 20 klassificerad som omsättnings-tillgång, kortfristiga placeringar, eftersom den kontinuerligt är föremål för köp och försäljning. Portföljens förvaltning regleras i av fullmäktige antagen policy för förvaltning av pensionsmedel KS § 71/2011.

Exploateringsobjekt som är avsedda att avyttras redovisas från och med 1997 som omsättningstillgång. Exploateringsområden som inte ska avyttras redovisas däremot som anläggningstillgång. Kommunen har påbörjat ett arbete för att ändra redovisningsprincip för nya objekt under 2013. Detta arbete tar tid och beräknas införas till viss del under 2014 och fullt ut först 2015.

Som en följd av tidigare beslut om erbjudande till tomträtsinnehavare att friköpa sin tomträtt, är tomträtsfastigheterna med småhus klassificerade som omsättningstillgång från och med bokslut 2005.

Säkringsredovisning

All extern kreditanskaffning i koncernen ska samordnas, vilket innebär att Örebro kommun står för all kreditanskaffning till koncernens bolag där inte ägandeförhållande medger annat. Bolagen finansierar sig sedan med koncerninterna lån från Örebro kommun. Räntevillkoren för de koncerninterna lånen baseras på Stibor 90 dagar plus en intern räntemarginal som

En ny raststuga invigdes vid Gårdsjötorp. Området runt gården är ett exempel på alla möjligheter till friluftsliv som finns i Örebro kommun. Tack vare våra satsningar på friluftslivet har Örebro två år i rad utnämnts till Årets Friluftskommun.

täcker kommunens aktuella upplåningskostnader för kreditanskaffningen. I de fall kommunen gör en upplåning med fast ränta så används en ränteswap för att omvandla lånet till rörlig ränta. Detta för att kommunen inte ska ha någon ränterisk. Inlåningen i internbanken med rörlig ränta matchas mot utlåning med rörlig ränta. Örebro kommun har per 2013-12-31 två utestående derivatkontrakt med ett totalt nominellt belopp som uppgår till 400 mnkr. Kommunen bedömer att ovanstående säkringsinstrument kvalificerar sig för säkringsredovisning i enlighet med RKR:s rek. nr 21 eftersom de överensstämmer med den säkrade posten med avseende på nominellt belopp, löptid samt räntebas.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar Anskaffningsvärde

I anskaffningsvärdet för större investeringar som överstiger 10 basbelopp, 4,4 mnkr, ingår lånekostnader. Räntan påförs årligen och under hela byggnadstiden, tills objektet tas i bruk. Under 2013 är räntan 1,25 procent, och räntor på 0,4 mnkr har aktiverats.

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet för den period de härrör från, med undantag för de lånekostnader som är direkt knutna till köp, konstruktion eller produktion av en tillgång. För att beräkna värdet av de lånekostnader som inkluderas i en tillgångsanskaffningsvärde, används generella lånearrangemang där kostnaden beräknas utifrån kommunens korta upplåning under motsvarande tid. Engångskostnader vid kreditlöften m.m. för certifikatsprogram periodiseras över avtalets löptid.

Redovisning av leasingavtal

I enlighet med RKR:s rek. nr 13.2 redovisas finansiellt leasade objekt som anläggningstillgångar och skulder i balansräkningen, och avser i Örebro endast fordon. Tillgångslagen maskiner, inventarier och modulbyggnader är prövade och redovisas som operationell leasing. Mark och övriga fastigheter har inte klassats som leasing.

Investeringar VA

Av lagen om allmänna vattentjänster framgår att medel får avsättas för framtida investeringar. För att göra en sådan avsättning ska det finnas en särskild investeringsplan där en bestämd åtgärd anges,

vilka kostnaderna bedöms bli samt när i tiden åtgärden ska genomföras. År 2008 beslutade kommunen att investera 25 mnkr i kväverening i avloppsverket med start 2009. Denna investering är nu klar och har finansierats via ackumulerat överskott i VA-verksamheten och redovisats som en del av eget kapital i kommunens balansräkning.

Avsättningar Återställning av deponi

I enlighet med RKR:s rek. nr 10.2 sker avsättning av medel för återställning av deponi årligen från och med år 2002. Avsättningar för deponi har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Åtagandet är nuvärdesberäknat med en ränta på 3 procent.

Medfinansiering av Citybanan

I enlighet med RKR:s rek. nr 6.2 redovisades denna infrastrukturella investering som kostnad i resultaträkningen 2007 och 2008 och redovisades som jämförelsestörande post i resultaträkningen. Avsättningen räknas årligen upp med för Citybanan utvalda parametrar inom Entreprenadindex med januari 2011 som bas.

Medfinansiering av utbyggnad av E20

I enlighet med RKR:s rek. nr 6.2 redovisas detta bidrag till infrastrukturell investering som kostnad i resultaträkningen.

Pensioner

Kommunen redovisar pensionerna i enlighet med RKR:s rek. nr 2.1. Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna ”avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder” och under raden ”pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulder och avsättningar”. Denna rad ligger under ansvarsförbindelser utanför balansräkningen.

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden från och med år 1998. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats från och med 1 januari 1998 samt samtliga garanti- och visstidspensioner. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Beloppen värderas med tillämpning av riktlinjer för beräkning av pensionsskuld (RIPS07) och redovisas i not till balansräkningen i enlighet med RKR:s rek. nr 17.

Pensionsskultsberäkning på utfästelser enligt KPA-planen är gjord enligt föreskrifter om försäkringstekniska grunder som finansinspektionen har föreskrivit (FFFS 2007:24) och beräkningen är gjord enligt tryggandelagens bestämmelser.

Periodisering av löneskatt

Den särskilda löneskatten på pensionskostnaden har periodiserats. 2013 års löneskatt för perioden belastar resultatet.

Semesterlöneskulden

Personalens sparade semesterdagar och okompenserade övertid har bokförts som en kortfristig skuld i balansräkningen. I skulden ingår upplupen arbetsgivaravgift.

Transparensdirektivet

Lagen om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (2005:590), den så kallade transparenslagen, ställer krav på öppen och separat redovisning för vissa verksamheter i offentliga företag. Örebro kommun behöver inte göra någon redovisning för år 2013 eftersom nettoomsättningen understiger lagens tröskelvärde på 40 miljoner euro (cirka 354 mnkr), VA-verksamheten och avfallsverksamheten särredovisas i bilaga.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt den kommunala redovisningslagen kap. 8.2 och utformas enligt god redovisningssed. Den baseras på kommunens redovisningsprinciper och inte på de regler som gäller aktiebolagen enligt årsredovisningslagen. Några undantag presenteras nedan.

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstill-

fället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital har räknats in i eget kapital i den sammanställda redovisningen. Den proportionella konsolideringen betyder att om de kommunala bolagen inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskapsposterna in i den sammanställda redovisningen.

Örebro kommuns värderings- och avskrivningsprinciper gäller i princip för tillgångar och skulder i den sammanställda redovisningen. Någon justering för redovisningsprinciper mellan kommunen och företagen har inte gjorts. Obeskattade reserver i företagen har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital.

Örebro Rådhus AB koncern har i bokslut 2013 gjort en reversering (återföring) av tidigare nedskrivningar på fastigheter med totalt 18,0 mnkr (22,5 mnkr 2012). Dessa uppskrivningar av bokförda värden på fastigheterna har inte eliminerats i den sammanställda redovisningen, eftersom motsvarande nedskrivning på dessa fastigheter gjordes i den sammanställda redovisningen för år 1995.

Det förekommer omfattande ekonomiska transaktioner mellan företagen och kommunen under ett verksamhetsår. Alla transaktioner av väsentlig karaktär mellan dessa interna parter har eliminerats i den sammanställda redovisningen, för att ge en rättvisande bild av kommunens totala ekonomi.

Resultaträkning för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunen				Kommunkoncernen	
		Bokslut 2012	Bokslut 2013	Budget 2013	Avvikelse	Bokslut 2012	Bokslut 2013
Verksamhetens intäkter	1	2 250,7	1 945,7	*	*	3 380,1	3 457,1
Verksamhetens kostnader	2	-8 093,9	-8 277,2	*	*	-9 018,1	-9 237,3
- jämförelsestörande poster	3	420,8	116,5				
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-155,4	-161,4	-140,0	-21,4	-411,8	-478,1
Verksamhetens nettokostnader		-5 998,6	-6 492,9	-6 720,4	227,5	-6 049,8	-6 258,3
Skatteintäkter	5	4 981,5	5 223,5	5 211,4	12,1	4 981,5	5 223,5
Generella statsbidrag och utjämning	6	1 414,7	1 505,4	1 484,9	20,5	1 414,7	1 505,4
Finansiella intäkter	7	233,6	236,5	233,0	3,5	69,8	86,5
Finansiella kostnader	8	-125,1	-152,9	-153,0	0,1	-231,3	-261,8
- jämförelsestörande poster	9	2,4	-3,1				
Resultat före extraordinära poster		506,1	319,6	55,9	263,7	184,9	295,3
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skatt på årets resultat	10					42,5	-16,9
Årets resultat	11	506,1	319,6	55,9	263,7	227,4	278,4
lanspråktagande av reservering av eget kapital			47,4	44,1	3,3		
Resultat inkl. ianspråktaget eget kapital			367,0	100,0	267,0		

*Relevanta värden saknas till följd av nettobudgetering.

Kassaflödesrapport för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2012	2013	2012	2013
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		506,1	319,6	227,4	278,4
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar	22	-1,9	-13,1	0,0	-13,1
Justering för ej likviditetspåverkande poster	12	-195,8	208,5	185,8	789,5
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		308,4	515,0	413,2	1 054,8
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	18	-62,2	4,0	24,6	33,3
Ökning/minskning förråd, lager, exploateringsfastigheter	17	24,8	34,0	-152,0	-82,4
Ökning/minskning kortfristiga skulder		126,6	220,2	399,1	152,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		397,6	773,2	684,9	1 157,8
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,7	-1,2	-0,7	-1,4
Investering i materiella anläggningstillgångar (-)	14	-406,3	-728,9	-3 143,2	-1 240,9
Investeringsbidrag till materiella anläggningstillgångar	14	7,5	9,5	7,5	9,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (+)	14	1 908,4	225,2	1 940,7	390,5
Investering i finansiella tillgångar (-)	16	-20,0	-129,2	-56,4	-116,4
Försäljning av finansiella tillgångar (+)	16	3,7	0,3	4,0	0,4
Kassaflöde från investeringsverksamheten		1 492,6	-624,3	-1 248,1	-958,3
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån (+)	24	2 050,0	1 152,0	4 500,1	1 138,6
Nyupptagna lån, leasing (+)	24	0,5	0,0	0,5	0,0
Amortering av skuld (-)	24	-1,2	-0,9	-1,9	-1,4
Ökning långfristiga fordringar (-)	16	-4 035,5	-1 995,0	-4 035,5	-1 994,6
Minskning av långfristiga fordringar (+)	16	290,8	691,8	292,8	691,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-1 695,4	-152,1	756,0	-165,6
Årets kassaflöde		194,8	-3,2	192,8	33,9
Likvida medel vid årets början		19,20	1 315,0	1 351,8	1 544,6
Likvida medel vid årets slut		19,20	1 509,8	1 544,6	1 578,5
Räntebärande nettotillgång/skuld					
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets början			2 413,3	4 218,0	
Räntebärande nettotillgång/skuld vid årets slut			4 218,0	4 128,4	

Balansräkning för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2012	2013	2012	2013
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	13	1,2	1,7	1,2	1,8
Materiella anläggningstillgångar		2 336,4	2 669,4	13 295,7	14 713,4
- mark, byggnader och tekniska anläggningar	14	1 972,8	2 199,4	11 907,5	13 270,1
- pågående nyanläggningar	14	72,3	101,1	716,5	699,3
- fordon, maskiner och inventarier	15	291,3	368,9	671,7	744,0
Finansiella anläggningstillgångar	16	8 239,9	9 672,0	183,4	275,4
Summa anläggningstillgångar		10 577,5	12 343,1	13 480,3	14 990,6
Bidrag till statlig infrastruktur					
Omsättningstillgångar					
Förråd, lager och exploateringsfastigheter	17	4,1	-29,9	9,7	-23,6
Kortfristiga fordringar	18	799,1	795,1	756,2	571,5
Kortfristiga placeringar	19	1 133,8	1 175,5	1 151,2	1 195,5
Kassa och bank	20	376,0	331,1	393,4	383,0
Summa omsättningstillgångar		2 313,0	2 271,8	2 310,5	2 126,4
SUMMA TILLGÅNGAR		12 890,5	14 614,9	15 790,8	17 117,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat		506,1	319,6	227,4	278,4
Resultatutjämningsreserv			34,0		34,0
Övrigt eget kapital		4 921,5	5 393,6	5 916,1	6 155,0
Summa eget kapital	21	5 427,6	5 747,2	6 143,5	6 467,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	22	317,0	360,5	344,9	393,6
Övriga avsättningar	23	188,1	178,1	192,1	180,7
Avsättning för uppskjuten skatt				258,6	327,4
Summa avsättningar		505,1	538,6	795,6	901,7
Skulder					
Långfristiga skulder					
Långfristiga lån	24	5,6	5,6	6 817,0	7 758,5
Långfristiga lån, koncernen	24	5 292,3	6 412,1		
Övriga långfristiga skulder	25	141,3	172,6	106,0	172,6
Summa långfristiga skulder		5 439,2	6 590,3	6 923,0	7 931,1
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder	26	397,5	366,7	619,3	651,6
Kortfristiga lån, koncernen	27	94,5	345,4		
Övriga kortfristiga lån	28	1,2	0,9	1,9	1,4
Interimsskulder	29	841,7	833,8	1 169,7	884,1
Övriga kortfristiga skulder	30	183,7	192,0	137,8	279,7
Summa kortfristiga skulder		1 518,6	1 738,8	1 928,7	1 816,8
Summa skulder		6 957,8	8 329,1	8 851,7	9 747,9
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		12 890,5	14 614,9	15 790,8	17 117,0
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Ställda säkerheter	32	0,0	0,0	784,4	966,1
Ansvarförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	22	3 285,8	3 499,0	3 285,8	3 499,0
Övriga ansvarförbindelser					
Borgensättaganden	31	1 375,2	1 386,7	56,2	55,4
Övrigt	32	0,2	0,2	12,5	8,5

Noter för kommunens samlade verksamhet

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013

Not 1: Verksamhetens intäkter

Försäljningsintäkter	69,5	63,9		
Taxor och avgifter	522,6	532,5		
- konsumtionsavgifter VA/avfall	217,7	220,8		
- barnomsorg	82,7	83,1		
- äldre och funktionshindrade	27,2	29,5		
Hyror och arrenden	196,6	221,1		
Bidrag	697,5	740,0		
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	331,6	323,8		
Exploateringsintäkter	29,9	61,5		
Realisationsvinster	403,0	2,9		
Summa	2 250,7	1 945,7	3 380,1	3 457,1

I verksamhetens intäkter ingår jämförelsestörande poster med: 117,7 mnkr, not 3 (523,7 mnkr 2012).

Not 2: Verksamhetens kostnader

Löner och sociala avgifter	-4 437,1	-4 543,4		
Pensionskostnader	-302,1	-307,5		
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	-92,5	-108,6		
Bränsle, energi och vatten	-56,0	-69,5		
Köp av huvudverksamhet	-1 001,4	-1 089,9		
Lokal och markhyror	-714,6	-779,3		
Lämnade bidrag	-484,6	-510,3		
Realisationsförluster och utraneringar	-37,2	-1,2		
Tjänster	-765,9	-669,3		
Varor	-202,5	-198,3		
Summa	-8 093,9	-8 277,3	-9 018,1	-9 237,3

I verksamhetens kostnader ingår jämförelsestörande poster med: 1,2 mnkr not 3 (102,9 mnkr 2012).

Not 3: Jämförelsestörande poster i verksamhetens nettokostnader

Realisationsvinster för anläggningstillgångar	402,9	2,9		
Realisationsförluster för anläggningstillgångar	-37,1	-1,2		
AFA återbetalning	120,7	114,8		
Stämpelskatt	-50,0	0,0		
Jämkning moms	-15,7	0,0		
Summa	420,8	116,5		

Not 4: Avskrivningar och nedskrivningar

Årets avskrivningar	-155,2	-161,4	-413,3	-439,0
Återföring av tidigare ned- skrivna anläggningstillgångar			14,0	15,7
Nedskrivningar materiella anläggningstillgångar	-0,2	0,0	-12,5	-54,7
Summa	-155,4	-161,4	-411,8	-478,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013

Not 5: Skatteintäkter

Preliminära skatteintäkter	4 950,8	5 253,6	4 950,8	5 253,6
Slutavräkning 1)	0,9	3,3	0,9	3,3
Preliminär slutavräkning 2)	61,7	-33,9	61,7	-33,9
Mellankommunal kostnadsutjämning	-31,9	-8,0	-31,9	-8,0
Skatteväxling gymnasieresor		8,5		8,5
Summa	4 981,5	5 223,5	4 981,5	5 223,5

1) Mellanskillnaden mellan den i bokslut uppbokade 451kr/inv och nu aktuell prognos för 2012 475 kr/inv.

2) Den preliminära slutavräkningen för 2013 uppgår till -244 kr/inv.

Not 6: Generella statsbidrag och utjämning

Inkomstutjämning	1 023,8	1 096,2	1 023,8	1 096,2
Kostnadsutjämning	-18,9	-11,2	-18,9	-11,2
Regleringsbidrag	67,3	63,2	67,3	63,2
Utjämningsbidrag LSS	139,1	154,8	139,1	154,8
Kommunal fastighetsavgift	203,4	202,4	203,4	202,4
Summa	1 414,7	1 505,4	1 414,7	1 505,4

Not 7: Finansiella intäkter

Bank och penningmarknad	4,2	2,3	4,2	2,3
Ränteintäkter koncernkonto	0,8	0,7		
Borgensavgifter	0,0	0,2		
Ränteintäkter utlämnade lån	1,2	0,6	0,9	0,6
Övriga finansiella intäkter	0,5	1,9	2,9	0,1
Summa	6,7	5,7	8,0	3,0

Finansiella intäkter finansiell samordning koncernen

Långfristig utlåning, koncernbolag	140,7	122,6		
Räntetillägg och borgens- avgifter, koncernbolag	24,4	24,7		
Summa	165,1	147,3		

Finansiella intäkter pensionsförvaltning

Placerade medel på penningmarknaden	52,4	44,8	52,4	44,8
Återföring av orealiserade förluster	0,0	0,0	0,0	0,0
Realiserad kursvinst, aktier och obligationer	9,4	38,7	9,4	38,7
Summa	61,8	83,5	61,8	83,5
Summa Finansiella intäkter	233,6	236,5	69,8	86,5

Not 8: Finansiella kostnader

Räntekostnader koncernkonto	-4,4	-3,2		
Ränta under byggnadstid*	1,6	0,4	1,6	0,4
Ränta avsättning anslutnings- avgifter	-4,4	-3,5	-4,4	-3,5
Ränta på pensionsavsättning	-13,9	-38,8	-13,9	-38,8
Ränta finansiell leasing	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Nedskrivning finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga finansiella kostnader	-0,4	0,0	-208,1	-208,6
Summa	-21,7	-45,2	-225,0	-250,6

* Kommunens genomsnittliga korta upplåningsränta. 2012: 2,10 %, 2013: 1,25 %.

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Finansiella kostnader finansiell samordning				
Långfristig inlåning, certifikat och lån	-93,4	-91,9		
Räntekostnader, justering marginal koncernbolag	0,0	0,0		
Bankavgifter, rating och certifikatsprogram	-3,7	-4,6		
Summa	-97,1	-96,5		
Finansiella kostnader pensionsförvaltning				
Realiserad kursförlust, aktier och obligationer	-5,7	-10,6	-5,7	-10,6
Orealiserad kursförlust, aktier och obligationer	0,0	0,0	0,0	0,0
Avgifter externa förvaltare	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Summa	-6,3	-11,2	-6,3	-11,2
Summa finansiella kostnader	-125,1	-152,9	-231,3	-261,8

Not 9: Jämförelsestörande poster i finansnettot

Återförd nedskrivning av värdepapper	0,0	0,0		
Sänkt diskonteringsränta pensioner	-1,3	-31,2		
Realiserad kursvinst på värdepapper		38,7		
Realiserad kursförlust på värdepapper	3,7	-10,6		
Summa	2,4	-3,1		

Not 10: Skatt på årets resultat

Aktuell skatt			0,0	-1,6
Uppskjuten skatt enligt företagets årsredovisningar			-5,3	-15,3
Uppskjuten skatt, obeskattade reserver			47,8	0,0
Summa skatt på årets resultat			42,5	-16,9

Not 11: Årets resultat i förhållande till balanskravet

Årets resultat enligt resultaträkningen	506,1	319,6		
Realisationsvinster anläggningstillgångar	-402,9	-2,9		
Realisationsvinster finansiella tillgångar	-9,4	-38,7		
Resultat efter balanskravsjusteringar	93,8	278,0		
Synnerliga skäl enligt KL 8 kap 5§				
Tillägg; ianspråktagande av sparande	2,5	49,2		
Andra synnerliga skäl	65,7	31,2		
Bolagisering av kommunens fastigheter	65,7			
Effekt av sänkt diskonteringsränta på pensionskulden		31,2		
Årets balanskravsresultat	162,0	358,4		

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Not 12: Ej likviditetspåverkande poster				
Justering för av- och nedskrivningar	155,4	161,4	411,8	481,0
Gjorda avsättningar	30,2	46,6	31,7	119,8
Avsatt till pensioner	27,9	43,5		
Övriga avsättningar	2,3	3,1		
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-381,4	2,1	-257,7	188,7
Realisationsförluster	37,1	1,2		
Realisationsvinster	-402,9	-2,9		
Ränta anslutningsavgifter och byggränta	2,7	3,2		
Justering av eget kapital VA ändring av redovisningsprincip	-14,5	0		
Övrigt	-3,8	0,6		
Summa ej likviditetspåverkande	-195,8	210,1	185,8	789,5

Not 13: Immateriella tillgångar

Ingående bokfört värde	1,6	1,2	1,6	1,2
Investeringar under året	0,7	1,2	0,7	1,4
Årets avskrivningar	-1,1	-0,7	-1,1	-0,8
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	1,2	1,7	1,2	1,8

* Avskrivning avser endast dec 2011 då omklassificeringen genomfördes.

Bokfört värde totalt, immateriella tillgångar

Anskaffningsvärde	4,9	6,1	4,9	6,3
Ackumulerade avskrivningar	-2,6	-3,7	-2,6	-3,7
Årets avskrivningar	-1,1	-0,7	-1,1	-0,8
Summa	1,2	1,7	1,2	1,8

Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning.
Tillämpad tid för avskrivning är mellan 3-5 år.
Samtliga externt förvärvade.

Not 14: Materiella anläggningstillgångar

Bruttoinvesteringar	407,0	730,1		
- fastighetsförvärv	53,2	359,7		
Investeringsinkomster	-7,4	-7,9		
Periodiserade investeringsbidrag	-0,1	-1,6		
Summa	399,5	720,6		
Försäljningspris anläggningstillgångar	1 935,9	283,9		
- omsättningstillgångar	27,5	58,7		
Försäljningspris materiella anläggningstillgångar	1 908,4	225,2		
Försäljningskostnader	-0,1	-0,2		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	3 198,7	1 972,8	11 140,3	11 907,5
Investeringar under året	370,0	539,8	879,7	1 226,6
Försäljningar/utrangering/korrigerering	-1 517,0	-234,0	198,6	-397,0
Årets avskrivningar	-78,9	-79,2	-304,1	-374,4

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,0	0,0	902,0
Övriga förändringar	0,0	0,0	-7,0	5,4
Utgående bokfört värde	1 972,8	2 199,4	11 907,5	13 270,1
Pågående arbeten				
Ingående bokfört värde	156,5	72,3	547,1	716,5
Investeringar under året ej aktiverade	59,9	73,3	837,3	955,2
Utrangeringar/omklassificeringar	-144,1	-44,5	-667,9	-972,4
Utgående bokfört värde	72,3	101,1	716,5	699,3
Bokfört värde totalt mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	3 043,5	3 331,4	17 697,2	19 417,0
Akkumulerade avskrivningar	-991,8	-1 052,8	-4 769,1	-5 073,2
Årets avskrivning	-78,9	-79,2	-304,1	-374,4
Summa	1 972,8	2 199,4	12 624,0	13 969,4

Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning.
Tillämpad tid för avskrivning är mellan 10–50 år.
Mark skrivs inte av.
Med pågående arbete avses investeringar som ännu inte färdigställts och därmed inte aktiverats.

Not 15: Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst

Ingående bokfört värde	278,3	291,3	654,5	671,7
Investeringar under året	93,4	166,4	153,9	231,1
Försäljningar/utrangeringar	-5,4	-6,6	-11,5	-10,3
Årets avskrivningar	-75,0	-82,2	-125,0	-135,5
Överföringar från/till annat tillgångsslag	0,0	0,0	0,0	30,3
Övriga förändringar	0,0	0,0	-0,2	-43,4
Utgående bokfört värde	291,3	368,9	671,7	743,9
Bokfört värde totalt, maskiner, fordon, inventarier och konst				
Anskaffningsvärde	1 216,7	1 329,5	1 987,1	2 194,8
Akkumulerade avskrivningar	-850,4	-878,4	-1 190,4	-1 315,4
Årets avskrivningar	-75,0	-82,2	-125,0	-135,5
Summa	291,3	368,9	671,7	743,9

Tillämpad avskrivningsmetod är linjär avskrivning.
Tillämpad tid för avskrivning är mellan 3–20 år.
Konst skrivs inte av.

Not 16: Finansiella anläggningstillgångar

Värdepapper, andelar och bostadsrätter				
Aktier	101,7	228,0	0,7	1,0
Andelar och grundfondskapital	23,6	23,6	104,1	68,4
Bostadsrätter	16,2	18,8	16,2	18,8
Summa	141,5	270,4	121,0	88,2
Utlämnade lån				
Ingående fordran	644,3	630,7	40,5	40,4
Ny utlåning under året	0,0	0,0		
Inlösen av lån	-13,5	0,0		
Amorteringar nästkommande år	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Summa	630,7	630,6	40,4	40,3
Specifikation utlämnade lån				
Kommunala bolag	590,3	590,3		
Staten	0,0	0,0	0,0	0,0

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Landsting	0,3	0,3	0,3	0,3
Föreningar och stiftelser	28,1	28,0	28,1	28,0
Företag	12,0	12,0	12,0	12,0
Summa	630,7	630,6	40,4	40,3
Utlämnade lån finansiell samordning inom koncernen				
Ingående fordran	3 701,3	7 374,3		
Ny utlåning under året	3 948,0	1 995,0		
Inlösen av lån	-185,0	-570,0		
Amorteringar nästkommande år	-90,0	-100,0		
Summa	7 374,3	8 699,3		
Utlämnade lån finansiell samordning per bolag				
Futurum Fastigheter i Örebro AB	1 310,0	1 585,0		
Stadsnät i Örebro AB	170,0	0,0		
Örebroporten Fastigheter AB	2 198,0	2 388,0		
Gustavsvik Resorts AB	108,3	108,3		
Västerporten AB		210,0		
Örebrobostäder AB	3 200,0	4 000,0		
ÖBO Omsorgsfastigheter AB	388,0	408,0		
Summa	7 374,3	8 699,3		
Övriga långfristiga fordringar				
Ingående fordran	8,1	93,4	23,9	22,0
Fordran moms, fastighetsförsäljning	87,5	-19,4		
Namn rättigheten Behrn arena	-1,9	-1,0	-1,9	-1,0
Övriga	-0,3	-1,3	0,0	125,9
Summa	93,4	71,7	22,0	146,9
- kommunala bolag	87,5	68,2		
Summa finansiella anläggningstillgångar	8 239,9	9 672,0	183,4	275,4

Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagets samtliga åtaganden. Detta borgensåtagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms utifrån medlemmens insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening.
Örebro kommuns borgensåtagande i bokslut 2013 var totalt 4 250,0 mnkr dvs 1 386,7 plus 2 863,3 mnkr. (4 402,1 mnkr 2012) Örebro kommuns borgensåtagande för Kommuninvests skulder beräknas till 2 863,3 mnkr per 2013-12-31 (3 026,9 mnkr 2012).

Not 17: Förråd m.m.

Förråd	4,9	5,2	10,5	11,5
Exploateringsfastigheter	-41,7	-75,4	-41,7	-75,4
Tomträttsfastigheter småhus	40,9	40,3	40,9	40,3
Summa	4,1	-29,9	9,7	-23,6

Not 18: Kortfristiga fordringar

Statsbidragsfordringar				
Flyktningar	15,1	17,7		
Fordran avseende särskild moms-kompensation	47,4	78,7		
Kommunal fastighetsavgift/skatter	50,0	57,0		
Övriga statsbidragsfordringar	7,0	7,3		
Summa	119,5	160,7		

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Övriga omsättningstillgångar				
Interimsfordringar	230,5	273,2		
Upplupna ränteintäkter	33,3	36,3		
Upplupna skatteintäkter, inbetald preliminär skatt	223,9	136,3		
Nästkommande års amorteringar	1,5	1,5		
Kortfristig fordran jämkad moms koncernbolag, fastighetsförsäljning	22,6	20,0		
Övriga fordringar	3,4	7,2		
Summa	515,2	474,5		
Kortfristig fordran inom koncernkontot				
Örebro Rådhus AB	0,0	0,0		
Futurum Fastigheter i Örebro AB	0,0	0,0		
Stadsnät i Örebro AB	0,0	0,0		
Kilsbergen Örebro AB	13,4	5,0		
Kumbro Utveckling AB		24,4		
Örebroporten Fastigheter AB	9,1	0,0		
Summa	22,5	29,4		
Kundfordringar	141,9	130,5		
Summa kortfristiga fordringar	799,1	795,1	756,2	571,5

Not 19: Kortfristiga placeringar, marknadsvärde inom parantes

Pensionsförvaltning, SSV och certifikat (10/27,9)	10,0	27,9	10,0	27,9
Pensionsförvaltning, obligationer (863,5/842,9)	847,9	855,9	847,9	855,9
Pensionsförvaltning, aktier (293,4/335,0)	275,9	291,7	275,9	291,7
Placerade medel Nerikes brandkår			17,4	20,0
Summa	1 133,8	1 175,5	1 151,2	1 195,5
Orealiserade kursförluster redovisas inom varje tillgångsslag. Uppgår totalt till:	0,0	0,0	0,0	0,0

Not 20: Kassa och bank

Bank och giro	372,1	327,6	389,5	379,5
Bank och giro, pensionsförvaltning	3,9	3,5	3,9	3,5
Summa	376,0	331,1	393,4	383,0

Not 21: Eget kapital

Eget kapital (IB)	4 936,0	5 427,6	5 930,6	6 189,0
Direktbokning mot eget kapital	-14,5	0,0	-14,5	
Årets resultat	506,1	319,6	227,4	278,4
- resultatutjämningsreserv		34,0		
- konjunktur- och strukturbuffert	200,0	200,0		
- investering VA-kväverening avloppsverket	10,5	0,0		
- jubileumssatsning	5,0	6,0		
- prioriterade tillväxtsatsningar	35,4	17,5		
- AFA-medel		59,8		
- sociala investeringar	65,0	64,9		

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
- överfört resultat intraprenader	25,8	24,2		
- eget kapital avfallsverksamheten	91,3	94,7		
Eget kapital (UB)	5 427,6	5 747,2	6 143,5	6 467,4

Eget kapital har justerats med det belopp som har bokats upp som förutbetalda intäkter, skuld till abonnenter.

Kommunfullmäktige har under 2013 beslutat att reservera 34 mnkr av tidigare års resultat till resultatutjämningsreserven.

Not 22: Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser

Örebro kommun tillämpar den blandade modellen för redovisning av pensionsåtaganden fr.o.m. år 1998 enligt KPA:s beräkningar med RIPS07 som grund. Avsättning till pensioner redovisar avtalspensioner som intjänats fr.o.m. 1998-01-01 samt samtliga garanti- och visstidspensioner. Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Denna del av pensionsåtagandet har ökat med 213,2 mnkr mellan åren 2012 och 2013. Örebro kommun har beslutat att betala ut maximalt belopp av den avgiftbestämda ålderspensionen. För 2013 sker det i mars 2014 och beräknas till 158,5 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld.

Beräkningarna baseras på uppgifter per 2013-12-18.

Aktualiseringsgraden är 94 % (92 %).

Specifikation avsatt till pensioner

Avtalspensioner	198,8	226,8		
- förmånsbestämd ålderspension	169,0	193,1		
- färskild avtalspension	0,1	0,1		
- pension till efterlevande	4,4	5,2		
- PA-KL pensioner	25,3	28,4		
Örebro:s särskilda pensionsplan (ÖSPP)	32,2	42,4		
Särskild avtalspension och visstidspensioner	16,3	10,3		
- särskilda avtalspensioner		1,6		
- visstidspensioner		8,7		
Avtalspensioner förtroendevalda ej avgångna	7,8	10,6		
Löneskatt	61,9	70,4		
Summa	317,0	360,5	344,9	393,6
Ingående avsättning avtalspensioner	187,8	198,9		
Nyintjänad pension	10,2	11,0		
Ränte- och beloppsuppräknings	9,6	5,7		
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0		
sänkt diskonteringsränta	0,0	20,3		
Övrigt	-0,4	0,2		
Årets utbetalningar	-8,4	-9,3		
Löneskatt	48,2	55,0		
Summa avsättning	247,0	281,8		
Ingående avsättning ÖSPP	26,0	32,2		
Nyintjänad pension	3,9	5,0		
Ränte- och beloppsuppräknings	1,7	1,2		
Sänkt diskonteringsränta	1,3	3,4		
Övrigt	0	1,3		
Årets utbetalningar	-0,7	-0,7		
Löneskatt	7,8	10,3		
Summa avsättning	40,0	52,7		
Ingående avsättning ÖK-SAP	18,8	16,3		

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Ränte- och beloppssuppräkningar	0,9	0,4		
Sänkt diskonteringsränta	0	0,2		
Arbetslagare som pensionerats	3,6			
Övrigt	0,2	-0,6		
Årets utbetalningar	-7,2	-6,0		
Löneskatt	3,9	2,5		
Summa avsättning	20,2	12,8		
Ingående avsättning förtroendevalda	6,2	7,8		
Nyintjänad pension	1,2	1,3		
Ränte- och beloppssuppräkningar	0,4	0,2		
Sänkt diskonteringsränta	0	1,3		
Löneskatt	2,0	2,6		
Summa avsättning	9,8	13,2		
Utgående avsättning	317,0	360,5		
Avtalspensioner som intjänats före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse				
Avtalspensioner	2 636,8	2 806,4		
Förtroendevalda	7,5	9,5		
Löneskatt	641,5	683,1		
Summa	3 285,8	3 499,0		
Ingående ansvarsförbindelse förtroendevalda	2 632,4	2 636,8		
Pensionsutbetalningar	-119,8	-126,5		
Ränte- och beloppssuppräkningar	130,4	82,0		
Sänkt diskonteringsränta	0,0	211,7		
Löneskatt	639,7	680,8		
Ändringar av försäkringstekniska grunder	0,0	0,0		
Övrigt	-6,2	2,4		
Delsumma ansvarsförbindelse förtroendevalda	3 276,5	3 487,2		
Ingående ansvarsförbindelse förtroendevalda	5,8	7,5		
Ränte- och beloppssuppräkningar	0,3	0,2		
Sänkt diskonteringsränta	0,0	0,5		
Nyintjänade förtroendevalda	1,4	1,3		
Löneskatt	1,8	2,3		
Delsumma förtroendevalda	9,3	11,8		
Utgående ansvarsförbindelse totalt	3 285,8	3 499,0		

Not 23: Övriga avsättningar**Avsättning för återställande av deponi**

Ingående bokfört värde	78,0	77,5
Förändring av nuvärdet		-3,0
Årets avsättning	0,5	0,0
Uttag	-1,0	-1,8
Utgående bokfört värde	77,5	72,7

För återställandet av deponier rekommenderas att en avsättning görs motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan till miljödombstolen om att få fortsätta att deponera till år 2025 på nuvarande deponi beviljad 071206. Enligt den senaste fonderingskalkylen uppgår de kvarvarande kostnaderna för sluttäckning till 72,7 mnkr vid en diskonteringsränta på 3 %. Om sluttäckning skulle genomföras idag beräknas kostnaden till 82,6 mnkr. Hittills har uttag på 5,4 mnkr gjorts från avsättningen. Arbetet med sluttäckningen pågår mellan 2008 och 2025.

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013
Avsättning för bidrag till medfinansiering av Citybanan				
Ingående bokfört värde	107,1	108,8		
Uttag	0,0	-10,9		
Årets avstättning, indexuppräkning	1,7	1,1		
Utgående bokfört värde	108,8	99,0		
Länstrafiken i Örebro AB:s andel i medfinansieringen är 185,4 mnkr under tidsperioden 2013–2017. Enligt beslut i kommunfullmäktige 2009-11-18 §164. Ks 1164/2009. Örebro kommun har avsatt 50 % av den andel som Länstrafiken i Örebro AB har i medfinansieringen av Citybanan 92,7 mnkr jämte indexjustering enligt uppdragsavtalet.				
Avsättning för sanerings- och markarbeten				
Ingående bokfört värde	2,7	1,8		
Uttag markarbete Gulsippan 1	-0,9	-0,4		
Utgående bokfört värde	1,8	1,4		
Markarbeten enligt köpekontrakt Gulsippan 1 (f.d. Vasaskolan) prognos 1,8 mnkr 2013.				
Avsättning för bidrag till medfinansiering av E20:s utbyggnad				
Årets avsättning		5,0		
Utgående bokfört värde		5,0		
Avsiktsförklaring, Ks 1264/2013 medfinansiering av statlig utbyggnad av E20.				
Summa avsättningar	505,1	538,6	795,6	901,7

Not 24: Långfristiga lån**Låneskuld**

Ingående låneskuld	3 246,8	5 297,9		
Nyupplåning under året	9 611,8	8 994,3		
Nyupplåning under året, leasing	0,5	0,0		
Inlösen av lån under året	-7 560,0	-7 873,6		
Amorteringar nästkommande år	0,0	0,0		
Amorteringar nästkommande år på leasingskuld	-1,2	-0,9		
Summa	5 297,9	6 417,7*	6 779,8	7 756,8

* Varav 6 413,1 avser upplåning till koncernbolagen.

Finansiella leasingavtal över 3 år**Fordon**

Totala minimileaseavgifter	8,2	3,7
Nuvärde minimileaseavgifter	2,8	1,6
Därför förfall inom 1 år	1,2	1,0
Därför förfall inom 1–5 år	1,6	0,6
Därför förfall senare än 5 år	0,0	0,0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	0,0	0,0

I minimileaseavgiften ingår anskaffningspriset exkl. restvärdet samt 12,5 procent moms.

Kreditgivare

Certifikatslån	1 792,3	1 993,1
Obligationslån	1 500,0	3 020,0
Kommuninvest	1 900,0	1 400,0
Övriga låneinstitut	100,0	0,0
Landsting	4,0	4,0
Långfristig leasingskuld	1,6	0,6
Summa	5 297,9	6 417,7

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013

Kreditlöften

Handelsbanken (ej utnyttjad)	750,0	750,0		
Kommuninvest (ej utnyttjad)	250,0	250,0		
SEB (ej utnyttjad)	500,0	500,0		
Swedbank (ej utnyttjad)	250,0	250,0		
Summa	1 750,0	1 750,0		

Checkräkningskrediter

Swedbank (ej utnyttjad)	300,0	300,0		
-------------------------	-------	-------	--	--

Låneskuldens struktur

Kapitalbindningstid, år	2,9	2,6	2,5	2,6
Räntebindningstid, år	0,1	0,1	0,3	0,1
Räntebindningstid exkl. derivat, år	1,0	0,8	-	-
Andel lån som förfaller inom ett år, %	45,0	44,0	52,0	40
Ränta i genomsnitt, %	1,7	1,4	1,8	1,4
Ränta i genomsnitt exkl. derivat, %	1,8	1,4	-	-

* Avser Örebro Rådhus AB koncernen.

Not 25: Övriga långfristiga skulder

Periodiserade anslutningsavgifter	106,0	126,2	106,0	126,2
Periodiserade gatukostnadsersättningar	0,6	0,5	0,6	0,5
Periodiserade investeringsbidrag	32,1	45,0	32,1	45,0
ÖSK (Örebro Sportklubb)	1,7	0,9	1,7	0,9
Övriga långfristiga skulder	0,9	0,0	2,8	1,7
Summa	141,3	172,6	143,2	174,3

Anslutningsavgiften ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader, som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras.

Summa långfristiga skulder 5 439,2 6 590,3 6 923,0 7 931,1

Not 26: Leverantörsskuld 397,5 366,7 619,3 651,6**Not 27: Kortfristig skuld inom koncernkontot**

Örebro Rådhus AB	11,9	7,9		
Örebrobostäder AB	51,4	136,1		
Örebroporten Fastigheter AB	0,1	40,5		
Gustavsvik Resorts AB	10,3	7,5		
Futurum Fastigheter i Örebro AB	14,0	131,3		
Stadsnät AB	4,9	21,4		
Länsmusiken Örebro AB	1,8	0,6		
Övriga	0,1	0,1		
Summa	94,5	345,4		

Not 28: Övriga kortfristiga lån

Nästkommande års amorteringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nästkommande års amorteringar på leasingsskuld	1,2	0,9	1,9	1,4
Summa	1,2	0,9	1,9	1,4

Långfristiga lån på 400 mnkr som förfaller till betalning 2014.

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013

Not 29: Interimsskulder

Den del av de nyintjänade pensionsförmånerna för år 2012 som Örebro kommun har beslutat att betala ut som avgiftsbestämd ålderspension i mars 2013 beräknas till 152,7 mnkr och är bokförd som en kortfristig skuld.

Semesterlöneskuld	307,3	303,0		
Nyintjänade pensionsförmåner, avgiftsbestämd ålderspension	152,7	158,5		
Upplupna löner	3,1	1,9		
Upplupna sociala avgifter	206,1	194,6		
Upplupna räntekostnader	15,7	17,2		
Förutbetalda hyresintäkter	13,9	16,2		
Förutbetalda konsumtionsavgifter VA*	15,9	18,8		
Förutbetalda skatter		33,8		
Övriga interimsskulder	127,0	89,8		
Summa	841,7	833,8	1 054,0	884,2

* 14,5 mnkr från eget kapital har bokats upp som förutbetalda konsumtionsavgifter, skuld till abonnenter med anledning av byte av redovisningsprincip. 1,4 motsvarar årets överuttag av konsumtionsavgifter.

Not 30: Övriga kortfristiga skulder

Momsskuld	20,0	2,8		
Avfallsskatt	1,3	2,2		
Personalens källskatt	85,1	68,3		
Fastighetsskatt	3,6	4,3		
Avräkn. hushållskassor VFH	0,5	0,6		
Övriga kortfristiga skulder	73,2	113,8		
Summa	183,7	192,0	253,5	279,6
Summa kortfristiga skulder	1 518,6	1 738,8	1 928,7	1 816,8

Not 31: Borgensättaganden

Majoritetsägda bolag	1 319,0	1 291,3		
- Örebrobostäder AB	844,0	595,0		
- Örebro Rådhus AB	475,0	475,0		
- Kumbro Utveckling AB		28,8		
- Kumbro Stadsnät AB		168,0		
- Kumbro Biogas AB		24,5		
- Örebroporten fastigheter AB	0,0	0,0		
- Stadsnät i Örebro AB	0,0	0,0		
- Gustavsvik Resorts AB	0,0	0,0		
- Kilsbergen i Örebro AB	0,0	0,0		
Minoritetsägda företag	0,0	40,0		
- Örebro Läns Flygplats AB		40,0		
Övriga	56,2	55,4		
Delägda stiftelser	4,0	4,0	4,0	4,0
Förlustansvar, egna hem	1,5	1,2	1,5	1,2
Övriga bostadslån	33,2	33,1	33,2	33,1
Föreningar och andra organisationer	17,5	17,1	17,5	17,1
Summa	1 375,2	1 386,7	56,2	55,4

Örebro kommun har som medlem i Kommuninvest ett ansvar gentemot bolagets motparter för bolagets samtliga åtaganden. Detta borgensättagande är begränsat till den enskilde medlemmens andel av bolagets samtliga åtaganden. Denna andel bestäms utifrån medlemmens insatskapital i förhållande till det totala andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening.

Örebro kommuns borgensättagande för Kommuninvests skulder beräknas till 2 863,3 mnkr per 2013-12-31 (3 026,9 mnkr 2012).

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013

Not 32: Övriga ansvarsförbindelser

Örebro kommun förvaltar egna medel åt privatpersoner motsvarande 0,2 mnkr. Kommunen förvaltar hushållskassor för boende i gruppbostad, finns inom övriga kortfristiga skulder.

Ställda säkerheter

Fastighetsinteckningar 0,0 0,0 784,4 966,1

Summa 0,0 0,0 784,4 966,1

Övriga tilläggsupplysningar**Villkorat kapitaltillskott, mnkr**

Örebro Rådhus AB 4,3 4,3

ÖSK (Örebro Sportklubb) 4,2 4,2

KIF Örebro 2,3 2,3

Damfotbollsförening (DFF)

Örebrokompaniet AB 0,7

Belopp i miljoner kronor	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2012	2013	2012	2013

Kommunens framtida åtaganden för operationell leasing

Maskiner, fordon och inventarier, mnkr	Bokslut	
	2012	2013
Redovisade kostnader innevarande år	12,0	12,8
Beräknade kostnader kommande 12 mån	5,2	5,8
Beräknade kostnader kommande 13–60 mån	2,9	1,7
Beräknade kostnader kommande 61– mån	0,0	0,0

Särskilda upplysningar om företagen i kommunkoncernen

Belopp i miljoner kronor	Koncernbidrag		Ägartillskott		Utdelning		Driftbidrag		Lån		Borgen	
	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna	lämnade	erhållna
Örebro kommun	-	-	126,7	-	-	-	142,2	-	8 699,3	-	1 306,8	-
Örebro Rådhus AB	3,7	6,8	138,3	126,0	-	12,1	-	-	-	-	-	475,0
Futurum												
Fastigheter i Örebro AB	-	-	-	100,0	-	-	-	-	-	1 585,0	-	-
Kilsbergen i Örebro AB	-	3,7	-	10,1	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumbro Utveckling AB	-	-	-	1,4	-	-	-	-	-	-	-	28,8
- Kumbro Stadsnät AB	-	-	-	-	-	-	-	15,1	-	-	-	168,0
Länsmusiken i Örebro AB	-	-	-	-	-	-	-	23,6	-	-	-	-
Örebro-bostäder AB	-	-	26,0	26,0	0,9	-	-	-	-	4 000,0	-	595,0
- ÖBO												
Omsorgs-fastigheter AB	-	-	-	26,0	-	-	-	-	-	408,0	-	-
Örebroporten Fastigheter AB	6,8	-	-	-	11,2	-	-	3,2	-	2 388,0	-	-
- Gustavsvik Resorts AB	-	-	-	-	-	-	-	9,5	-	108,3	-	-
- Västerporten Fastigheter AB	-	-	-	-	-	-	-	-	-	210,0	-	-
Örebro Läns Flygplats AB	-	-	-	0,8	-	-	-	10,2	-	-	-	40,0
Nerikes Brandkår	-	-	-	-	-	-	-	70,3	-	-	-	-
Örebrokompaniet AB	-	-	-	0,7	-	-	-	10,3	-	-	-	-
Summa	10,5	10,5	291,0	291,0	12,1	12,1	142,2	142,2	8 699,3	8 699,3	1 306,8	1 306,8

Revisionsberättelse för år 2013

Stadsrevisionen har under år 2013 granskat den verksamhet som bedrivits av kommunstyrelsen och nämnderna och genom de utsedda lekmanne-revisorerna och revisor, verksamheterna i de kommunala företagen. Granskningsrapporter och revisionsberättelser för de olika företagen har bilagts denna revisionsberättelse.

Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och för återredovisningen till fullmäktige av hur de olika uppdragen fullgjorts.

Stadsrevisionens ansvar är att granska verksamhet, redovisning och intern kontroll, och att pröva om verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Granskningen har såvitt avser nämndernas verksamhet utförts enligt kommunallag, enligt av kommunfullmäktige fastställt revisionsreglemente och god revisionsd i kommunal verksamhet.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Granskningsinsatserna har prioriterats utifrån en riskbedömning.

Utifrån genomförda granskningsinsatser bedömer vi sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Som en del i vår årliga granskning av all verksamhet och i syfte att granska nämndernas övergripande ansvarsutövande har vi haft sammanträffande med företrädare för programnämnderna och samtliga drift-nämnder.

Vi bedömer sammantaget att kommunens ekonomiska situation och utveckling är fortsatt god. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

I förvaltningsberättelsen görs utvärderingar av i vilken utsträckning kommunfullmäktiges mål för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts på kommunövergripande nivå, både finansiellt och verksamhetsmässigt.

Kommunfullmäktige antog 2012 en ny styrmodell. Styrningen sker utifrån fyra övergripande strategiska områden. Resultaten och utvecklingen av fullmäktiges strategiska områden och per målområde sammanfattas i förvaltningsberättelsen.

Till varje område är kopplat målområden samt indikatorer. För 2013 är det 15 indikatorer som har koppling till god ekonomisk hushållning. Samtliga femton indikatorer följs upp i årsredovisningen. Av dessa har fyra uppnåtts helt, fem har helt eller delvis en positiv utveckling i målets riktning och sex av indikatorerna har inte utvecklats i önskvärd riktning.

Även om mål nås eller inte på kommuntotal nivå finns skillnader i måluppfyllelsen mellan enskilda nämnder/enheter. Måluppfyllelsen per nämnd framgår av bilaga till årsredovisningen.

Fullmäktige har antagit det finansiella målet att årets resultat före extraordinära poster ska uppgå till minst 100 mkr. Resultatet 2013 uppgick till cirka 320 mkr före extraordinära poster, vilket innebär att det finansiella målet har uppfyllts för 2013.

Vi delar kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen.

Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har även denna gång analyserats och kommenterats i mycket begränsad utsträckning i de olika programområdenas redovisning.

Räkenskaperna bedöms i allt väsentligt vara rättvisande.

Vi har fortsatt med att årligen översiktligt granska nämndernas arbete med att åstadkomma en tillräcklig intern kontroll av den verksamhet som bedrivs.

Enligt riktlinjerna ska nämnderna genomföra en dokumenterad riskbedömning av verksamheten som grund för planering och prioritering av internkontrollens omfattning och inriktning. Varje nämnd ska sända en granskningsrapport till kommunstyrelsen senast i december under verksamhetsåret, tillsammans med protokollsutdrag.

Kommunstyrelsen sammanställer därefter en rapport över samtliga nämnders granskningsrapporter och gör en samlad utvärdering av systemet för intern kontroll. Kommunstyrelsen ansvarar också för den samlade rapporteringen till stadsrevisionen.

Den interna kontrollen i styrelsen och nämnderna har förbättrats. Samtidigt noterar vi att det görs en gemensam redovisning för driftnämndernas interna kontroll inom programområdena Barn och utbildning och Social välfärd. Det är inte tillfredsställande att det därigenom saknas möjligheter att utkräva ansvar i frågan för enskild nämnd.

Enligt riktlinjerna ska kommunstyrelsen även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala bolagen. För 2013 har det inte skett en fullständig tillsyn över de kommunala bolagens interna kontroll men enligt kommunstyrelsens tillsynsrapport kommer den övergripande tillsynsrapporten omfatta även de kommunala bolagen från och med 2014.

Vi ser positivt på den bolagspolicy som fullmäktige har antagit. I denna framgår tydligt kraven på både måluppfyllelse och intern kontroll i bolagen. I policyn tas också ett första steg för dialog i fullmäktige rörande bolagens verksamhet. Det anser vi är en nödvändig utveckling då alltmer kommunal verksamhet drivs i bolagsform.

Ansvarsfrihet

Vi tillstyrker att kommunens årsredovisning för år 2013 godkänns.

Mot bakgrund av vår samlade bedömning tillstyrker vi också att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ för 2013 års verksamhet.

Undantag på grund av valbarhetshinder och jäv

Leif Lewin är vald med undantag år 2013 av kommunstyrelsen, programnämnd Samhällsbyggnad samt programnämnd Social välfärd och har inte deltagit i granskningar som berör kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet.

Anders Sandberg är vald med undantag av Tekniska nämnden och har inte deltagit i granskningar som berör nämndens verksamhet.

Göran Öhlin är vald med undantag av Socialnämnd öster och har inte deltagit i granskningar som berör nämndens verksamhet.

Örebro 2014-04-08

Gudrun Norberg

Ingemar Karlsson

Erik Johansson

Gunvor Lindkvist

Eva Johansson

Göran Öhlin

Anders Sandberg

Anna-Bella Eklund

Carin Melin

Lars Östring

Arne Christianson

Jan Rohlén

Mamdoh Gaber

Leif Lewin

Till revisionsberättelsen hör:

Revisorernas redogörelse (nr 1), De sakkunnigas revisionsrapporter (nr 2–13), Granskningsrapporter från lekmanarevisorerna i de kommunala bolagen (nr 14–27), Revisionsberättelser från de auktoriserade revisorerna i de kommunala aktiebolagen (nr 28–40) och Revisionsberättelse från Regionförbundet i Örebro län (nr 41).

Bilaga 1 Indikatorer strategiska områden

Strategiområde 1 – hållbar tillväxt

Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar i dag och i morgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Bedömningen visar utvecklingen för och uppfyllelsen av målen

När målen nås och utvecklingen bidrar

till kommunens helhetsresultat **Grönt**

När mer behöver göras för utveckling i önskad riktning... **Rött**

När utveckling skett men målet inte har uppnåtts **Gult**

När uppgift saknas eller inte kan bedömas..... **Vitt**

Indikatorer för målområde 1:1 Hållbar tillväxt – arbete/utbildning/företag		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014	
				Utfall	Målvärde				
Sysselsättning									
Andel kvinnor och män som gått vidare till studier eller arbete efter arbetsmarknadsåtgärd*, %	totalt	35	38	31		Negativ	Rött	50	
	kvinnor	35	38	32					
	män	34	38	30					
	- Komjobb (60–80 platser)	42	56	37	50				
	- ungdomsansättning	34	33	22	50				
	- instegsjobb	61	56	56	60				
- OSA/utvecklingsanställning	33	41	51	20			30		
- övriga åtgärder	29	-		(30)					
Andel hushåll med sammanhängande försörjningsstöd i mer än 6 månader*, % (Könsfördelning avser ensamhushåll)	totalt	49	51	51	Minska med 0,5 procentenhet	Oförändrad	Gult	Minska med 0,5 procentenhet	
	kvinnor	37	38	38					
	män	63	62	62					
	- antal hushåll i kategorin	3 529	3 764	3 577					Positiv
- bidragstidens längd, månader	6,38	6,19	6,11		Positiv				
Kunskap och kompetens									
Andel flickor och pojkar under 25 år som erbjudits stöd första dagen som arbetslös, %	totalt	95	96	96-98		Positiv	Grönt	90	
	flickor								
- andel deltagare i ungdomssatsningen från försörjningsstöd	pojkar			78	60	Positiv			
Antal kartläggningar med erbjudande om studie- och yrkesvägledning för ungdomar under 25 år	totalt	568	477	553	Öka	Positiv	Rött	Öka	
	flickor	302	197	238					
	pojkar	266	280	315					
Antal ungdomar under 25 år som remitteras till Vägvisaren från försörjningsstöd	totalt	622	498	553	Öka	Positiv	Rött	Öka	
	flickor		211	238					
	pojkar		287	315					
Andel flickor och pojkar i grundskolan som avslutar sina studier med minst godkänt betyg i alla ämnen*, % (inkl. friskolor)	totalt	75,0	79,4	74,8		Negativ	Rött	80	
	flickor	79,2	82,7	78,9					
	pojkar	70,9	76,2	70,5	80				
	- i kommunens skolor	totalt	71,6	76,8	72,2				
	flickor	75,3	80,6	76,2					
pojkar	68,1	73,4	68,5						
Andel kvinnor och män som påbörjar en eftergymnasial utbildning inom 3 år efter avslutad gymnasieskola, %**	totalt	44,1	46,5	45,0	Öka med 0,5 procentenhet	Negativ	Rött	Öka med 0,5 procentenhet	
	kvinnor	48	53	51					
	män	40	39	39					
Andel kvinnor och män som avslutar sina gymnasiestudier med godkänt betyg (exkl. IV-programmet)*, % mäts i andel elever med slutbetyg och behörighet till högskolan i kommunens gymnasieskolor	totalt	91	90	89		Negativ	Rött	94	
	kvinnor	89	90	90	94				
	män	94	89	87					

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 1:1 Hållbar tillväxt – arbete/utbildning/företag		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Entreprenörskap								
- antal nystartade företag per 1 000 inv.**		7,1	6,9	6,2	Öka	Negativ	Gult	Öka
- antal konkurser per 1 000 inv.** jfr riket		0,71	- 0,18	0,65 0,18 lägre	Lägre än riket, 0,83	Positiv		Lägre än riktet
Andel företagare som är nöjda med kommunens service,* index		69	-	61	69	Negativ	Rött	Öka
Antal nystartade företag i regionen		1 589	1 651	1 641	Över 1 500	Oförändrad	Grönt	Över 1 500
Andel arbetslösa av befolkningen 16–64 år, i % högre än riket		0,8	0,6	0,5	Rikets snitt	Positiv	Gult	Rikets snitt
Antal instegsjobb i kommunen, i årsplatser		64	77	87	80	Positiv	Grönt	80
Antal startade partnerskap inom innovationsområdet		3	5	6	Öka	Positiv	Grönt	Öka

Indikatorer för målområde 1:2 Hållbar tillväxt – klimat och miljö		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Kommunens inköpta volymer av bensin och diesel, kbm		1 116	1 077	Ökar	Minska med 0,5 procent- enhet	Negativ	Gult	Minska med 0,5 procent- enhet
- koldioxidutsläpp från kommunens inköpta drivmedel, ton/år		3 677	3 525	3 376		Positiv		
Kommunens elförbrukning i:							Grönt	Minska
- lokaler, Gwh		<118	Minskade	Minskar	Minska	Positiv		
- anläggningar, Gwh		27,5	28,6	Minskar				
Utnyttjandegraden av kommunens bilpool, andel av utnyttjade km i procent		76	78	77	90	Negativ	Gult	Utgår 2014
- nyttjandegrad i tid, procent		16	16	20		Positiv		
- antal utnyttjade mil av privata användare/medborgare		1 415	2 702	4 315				
Andel inköpta ekologiska livsmedel, procent, enl. KKiK		33	32	30	27	Positiv	Grönt	35
- kommunens helårsredovisning				33				
Matsvinn i verksamheterna, genomsnittlig andel i procent		-	20,7	Ökar	Minska med 1 procent- enhet	Positiv	Gult	Minska med 1 procent- enhet
- barn och utbildning		-	14,6	15,4				
- social välfärd		-	-	28,0				
Andel återvunnet material i totala mängden hushållsavfall*, procent		54	59	-	Öka med 1 procent- enhet	Oförändrad	Gult	Öka med 1 procent- enhet
- enl. avfallswebb		-	49	49				
Luftkvaliteten i city, antal överskridandedygn		11	-	18	Minska	Positiv	Grönt	Minska
Kommunala bolagens miljöinsatser, redovisning i text		-	Redovisas	Ökar	Öka	Positiv	Grönt	Öka

Indikatorer för målområde 1:3 Hållbar tillväxt – kommunens service		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Andel företag som inom en vecka efter begäran fått ett möte med kommunen, procent		-	-	95-100	80	Positiv	Grönt	80
Andel företag som inom en månad fått en handlingsplan för etablering, procent		<90	90-95	95-98	95	Positiv	Grönt	Lägst 95

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 1:3 Hållbar tillväxt – kommunens service		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Andel medborgare (kvinnor och män) och företag som är nöjda med kommunens e-tjänster		-	-	-	>80		Vitt	>80
Antal e-tjänster		<15	>15	40	20	Positiv	Grönt	Öka
Kommunens hemsida ska vara rankad bland de fem främsta, placering		3:a	1:a	3:a	Topp 5	Positiv	Grönt	Topp 5
Andel medborgare (kvinnor och män)/företagare som är nöjda med kontakten med kommunen.*, index	totalt	56	-	57	58	Positiv	Gult	57
	kvinnor	57	-	60				
	män	56	-	53				
Andel företagare som är nöjda med kontakten med kommunen.*, bemötandeindex		73	-	65	Öka	Negativ		Öka
Antal klagomål		>1 500	<1 000	1 427	800–1 000	Oförändrad	Rött	800–1 000

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 1:4 Hållbar tillväxt – kommunikationer		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresor*, %		<12	18	<18	20	Negativ	Rött	20
Restiden mellan Örebro och orterna i regionen (11 st.), minuter		13-112	12-101	12-101	Minska	Oförändrad	Rött	Minska
Resandefrekvens med stadstrafiken		7,8	6,2	6,5	8	Oförändrad Positiv	Rött	8
Andel hushåll och företag som har tillgång till bredband		-	Ökade	Ökar	Öka	Positiv	Grönt	Öka

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 1:5 Hållbar tillväxt – effektivitet/utveckling		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Lokalutnyttjande i kvadratmeter/brukare* - antal kvm i kommunens verksamhet		-	Minskade 752 000	Minskar 749 000	Minska	Positiv	Grönt	Minska
Andel omställningsyta i verksamhetslokaler*, %		0,8	2,6	1,2	Max 3	Positiv	Grönt	Max 3
Korttids sjukfrånvaron för kvinnor och män, antal dagar per snittanställd*	totalt	5,5	6,2	6,0	5	Positiv	Gult	5,5
	kvinnor	6,1	6,5	6,3	Minska			
	män	4,5	4,9	5,0	Minska			
Verksamhetens ramavvikelse*, mnkr		41	63	125	+/-0	Positiv	Grönt	*/-0r
De kommunala bolagens samhällsnytta, redovisning i text			Finns	Ökar	Öka	Positivt	Grönt	Öka
Andel utnyttjade friskvårdskuponger/-checkar, kvinnor resp. män, %	totalt	>80	75	75	Lägst 75	Oförändrad	Grönt	Utgår 2014 byts till HME-index
	kvinnor	-	75	77				
	män	-	75	66				
Andel kvinnor resp. män som kan rekommendera kommunen som arbetsplats, i medarbetarundersökningen (total 2011) urval 2013.	totalt	(52)	-	80	Öka	Positiv	Grönt	Lägst 80
	kvinnor	(54)	-	84				
	män	(46)	-	76				
Genomsnittlig sysselsättningsgrad för anställda kvinnor resp. män	totalt	94,7	94,2	94,3	95-98	Positiv	Gult	95-98
	kvinnor	94,0	93,6	93,8				
	män	97,2	96,0	96,1				
Antal utvecklingsprojekt i samverkan med olika forskningsmiljöer		3	5	6	Öka	Positiv	Grönt	Öka

Strategiområde 2 – människors egenmakt

En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Indikatorer för målområde 2:1 Egenmakt – medborgare		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Medborgarnas nöjdhet med inflytandet på kommunens verksamhet för kvinnor resp. män	totalt	41	-	44			Grönt	44
	kvinnor	42	-	42	42	Positiv		
	män	40	-	45				
Antal alternativa utförare		79	85	95			Grönt	Öka
Barn och utbildn. (friskola, fristående förskola)		19 och 24	22 och 22	27 och 22				
Samhällsbyggnad		-	-	-	Öka	Positiv		
Social välfärd (antal entreprenader och företag enligt LOV)								
Flickors resp. pojkars upplevelse av inflytande och påverkan i skolan, årskurs 5, 8 och år 2 i gymnasiet, andel i %	år 5	2010 53	-	82			Grönt	Öka
	år 8	34	-	69	Öka	Positiv		
	år 2	31	-					
Äldre kvinnors resp. mäns upplevelse av inflytande och påverkan på vardagen, hemvård	totalt	68	80	86			Grönt	Lägst 80
	kvinnor	-	80	86	Lägst 80	Positiv		
	män	-	79	85				
Upplevelse av inflytande och påverkan för kvinnor resp. män med behov av stöd enl. SoL/LSS	totalt	86–95		85–100			Grönt	Lägst 80
	kvinnor	86–91			Lägst 80	Positiv		
	män	91–95						
Antal beslutsområden som har varit föremål för medborgardialog innan beslut fattas		-	Ökade	Ökar	Öka	Positivt	Grönt	Öka
Genomförda insatser för medborgardialog, redovisning i text		-	Ökade	Ökar	Öka	Positivt	Grönt	Öka
Antal vårdnadsbidrag, antal barn med bidrag - andel barn av alla barn i åldersgruppen, %		365 11	330 -	321 -		I nivå	Oförändrad	I nivå

Indikatorer för målområde 2:2 Egenmakt – stadsdelar/staden		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Kvinnors resp. mäns ohälsomått, dagar per invånare** (efter utbildningsnivå, bakgrund, härkomst)	totalt	28,4	27,0	26,0			Grönt	Minska
	kvinnor	38,3	31,4		Minska	Positiv		
	män	26,7	22,3					
Segregationsindex**		41,9	41,7	42,1	Minska	Negativ	Rött	Minska
Andelen förvärvsarbete kvinnor resp. män, totalt och per bostadsområde, procent**	totalt	77,9	79,0	78,9	Öka	Negativ	Rött	Öka
	kvinnor	76,8	77,3	77,6				
	män	79,1	80,6	80,2				
Sammanräknad förvärvsinkomst för kvinnor resp. män, tkr**	total	250	259	267			Grönt	Öka
	kvinnor	226	233	242	Öka	Positiv		
	män	279	289	298				
Kommunala bolagens sociala insatser riktade till kvinnor resp. män, redovisning i text		-	Finns	Ökar	Öka	Positivt	Grönt	Öka

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 2:3 Egenmakt – civila samhället		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Andel kvinnor resp. män bland medborgarna som är nöjda med fritidsutbudet i Örebro, index	totalt	69	-	71		Positiv	Grönt	71
	kvinnor	71	-	73	70			
	män	68	-	69				
Andel kvinnor resp. män bland medborgarna som är nöjda med idrottsverksamheten, index	totalt	61	-	65		Positiv	Gult	65
	kvinnor	61	-	66	63			
	män	61	-					
Andel kvinnor resp. män bland medborgarna som är nöjda med kulturverksamheten, index av 100	totalt	66	-	67		Positiv	Grönt	67
	kvinnor	67	-	66	67			
	män	68	-	68				
Andel aktiva i idrottsförening eller annan förening, flickor/kvinnor, pojkar/män, årskurs 7 och 9 samt år 2 på gymnasiet, %	år 7	-	f73/p83	Mäts ej 2013	I nivå		Vitt	I nivå
	år 9	-	f74/p74					
	år 2	-	f65/p64					
Föreningarnas nöjdhet med kommunens samverkan, %				Ej mätt	Lägst 80		Vitt	Lägst 80
Insatser i korthet till kvinnor resp. män i samverkan med civila samhället (gäller även bolagen)		-	Finns	Ökar	Tas Fram	Positiv	Grönt	Ökar
Antal föreningar som tecknat överenskommelse med kommunen		>90	95–100	100–105	250	Positiv	Gult	150
Antal timmar fritidsgårdarna är öppna efter skoltid, tim/vecka exkl. lov		<210	212–215	215	215	Positiv	Grönt	215

Indikatorer för målområde 2:4 Egenmakt – lika värde		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Andel flickor resp. pojkar som anser att mobbing eller annan kränkande behandling inte förekommer på skolan, andel i %	år 7	f80/p86	-	-		Positiv	Grönt	Lägst 80
	år 9	f80/p79	-	-	Öka			
	år 2	92	-					
Andel kvinnliga resp. manliga medarbetare som personligen under det senaste året varit utsatta för mobbing, andel i %	totalt	8	-	Mäts ej 2013	Lägre än 5		Vitt	Lägre än 5
	kvinnor	-	-					
	män	-	-					
Antal verksamheter som är säkrade utifrån jämställd service för kvinnor och män - antal genderbudgetprojekt		-	-	-	20	Positiv	Gult	20
		-	5	9				

Strategiområde 3 – barns och ungas behov

Alla barn förtjänar en god barndom och en trygg och utvecklande skolgång. Genom tidiga insatser och arbete för att förebygga såväl fysisk som social och psykisk ohälsa, kan fler barn och unga få en bra uppväxt och ett mer hälsosamt liv. En faktor som har stor negativ effekt på barn och ungas uppväxt är barnfattigdom. Genom samordnade insatser från olika samhällsaktörer ska alla barns möjligheter till goda uppväxtvillkor stärkas.

Indikatorer för målområde 3:1 Barns och ungas behov – uppväxtvillkor		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Andel flickor resp. pojkar som uppnått målen enligt nationella prov eller betyg skolår 3, 6 och 8 i skolorna, kommunala och friskolor* (Redovisas exklusive friskolor)	år 3	f71/p70	f85/p81	f85/p82	Mer än 85	Delvis positiv	Rött	Lägst 85
	år 6	-	f77/p74	f78/p76				
	år 8	f78/p74	f79/p75	f65/p56				
Andel flickor resp. pojkar som upplever stress i skolan, %	år 7	f26/p11	-	Ej högre än 25	Negativ	Rött	Ej högre än 25	
	år 9	f51/p26	-					
	år 2	f63/p27	-					f76,4/p52
Andel flickor resp. pojkar i skolår 7 och 9 samt år 2 i gymnasieskolan som ofta/alltid känner sig nedstämda, %	år 7	f16/p6	-	Mäts ej 2013	Ej högre än 20	Vitt	Ej högre än 20	
	år 9	f21/p8	-					
	år 2	f25/p12	-					
Andel flickor och pojkar som säger att de är trygga/inte känner sig rädda eller hotade i skolan	år 7	f78/p87	-	Mer än 80	Positiv	Grönt	Lägst 80	
	år 9	f77/p88	-					
	år 2	f81/p91	-					f90/p93
Andel elever med modersmålsundervisning, %	totalt	60	55	54	Öka	Negativ	Rött	Öka
	flickor	62	60	58				
	pojkar	58	51	49				

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 3:2 Barns/ungas behov – förskola		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Andel föräldrar som är nöjda med barnomsorgen, %		(2010) 89	-	84	Lägst 80	Negativ	Grönt	Lägst 80
Andel anställda kvinnor och män som är förskollärare resp. barnskötare	kvinnor	63	61	63	Öka	-	Vitt	Utgår 2014
	män		67					
	kvinnor	37	39	37				
	män		33					
Gruppstorlek		17,3	17,0	17,1	16,8	Negativ	Rött	16,8
Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan		5,2	5,2	5,1	Minska	Negativ	Rött	Minska

Indikatorer för målområde 3:3 Barns/ungas behov – fritid		2011	2012	2013		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Barnfattigdomsindex**		15,9	15,2	15,3	Minska	Positivt	Grönt	Minska
Antal timmar fritidsgårdarna är öppna efter skoltid, tim/vecka exkl. lov		<210	212-215	215	215	Positivt	Grönt	215
Verksamheter riktade mot flickor resp. pojkar, 10–12 år, antal	totalt flickor pojkar			Ökar	Öka	Positivt	Grönt	Öka
Andel föräldrar som är nöjda med fritidshemmens verksamhet, %		82	-	82	Lägst 80	Oförändrad	Grönt	Lägst 80
Andel elever som är nöjda med sitt fritidshem, %		92	-	93	Lägst 80	Positivt	Grönt	Lägst 80
Antal ferieplatser (inkl. bolagen) fördelade på flickor resp. pojkar	totalt flickor pojkar		Ökade	Ökar	Öka	Positivt	Grönt	Öka
Antal kolloplatser fördelade på flickor resp. pojkar	totalt flickor pojkar	488 256 232	440 235 205	439 230 209	450	Oförändrad	Rött	450

Strategiområde 4 – trygg välfärd

Välfärdsinsatser i en kommun skapar kvalitet för enskilda människor. Det skapas också kvalitet för samhället som helhet – då stärks hela Örebro. Örebro ska vara en kommun där människor vill bo, arbeta och bli gamla. Då krävs en trygg välfärd så att människornas upplevda trygghet ökar.

Indikatorer för målområde 4:1 Trygg välfärd – omsorg		2011	2012	2013			Bedömning	Målvärde 2014
				Utfall	Målvärde			
Kvinnors resp. mäns upplevelse av trygg och god omsorg, %								
- nöjda med trygghet, hemvård, index	totalt kvinnor män	77	83	87	Lägst 80	Positivt	Grönt	Lägst 80
- upplevelse av trygg och god omsorg, stöd till funktionshindrade andel i %	totalt kvinnor män	90-93	-	86				
		90		79				
		93		89				
Resultaten från öppna jämförelser hos samtliga utförarenheter inom vård och omsorg** andel nöjda med:					Förbättras	Positivt		
- sociala aktiviteter (boenden/hemv.)		- /57	42/-	57/-			Grönt	Förbättras
- måltider (boenden/hemv.)		- /61	57/-	76/-				
- inflytande (boenden/hemv.)		- /68	64/80	75/86				
Brukartiden i hemvården för kvinnor resp. män*, %	totalt kvinnor män	47	51	57	60	Positivt	Gult	Utgår 2014
Antal utförare enligt LOV		27	30	39	30	Positivt	Grönt	Öka
Andel kvinnor resp. män som gör aktiva val inom LOV	totalt kvinnor män	-	-	-	Ej mätt 2013	Positivt	Vitt	Öka
Andel uppnådda servicegarantier inkl. värdighetsgarantier		0–100	0–100	0–100	Lägst 90	-	Gult	Lägst 90

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Indikatorer för målområde 4:2 Trygg välfärd – bostäder		2011		2012		2013 Utfall Målvärde		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
Antal nyproducerade bostäder - antal färdigställda lägenheter i nybyggda hus**		160	424	1 125		Öka	Delvis negativ	Gult	Öka	
- möjlig ökning av nya bostäder enl. nya planer		ca 750	ca 1 100	ca 500						
Andel studenter som har fått bostad vid terminsstart, %		98,7	98,8	97,4						
- antal studenter i akutboende		Vt 50 Ht 183	Vt 98 Ht 107	Vt 34 Ht 133		Öka	Negativ	Rött	Öka	
- antal studenter som utnyttjat ÖBO:s bostadsgaranti		67 208	59 165	98 177						
Ej verkställda bostadsbeslut för kvinnor resp. män, vård och omsorg*, antal	totalt kvinnor män	11 - -	16 - -	10 - -		Ej över 10	Positiv	Grönt	Ej över 10	
Ej verkställda bostadsbeslut för kvinnor resp. män med funktionsnedsättning*, antal	totalt kvinnor män	17 - -	21 - -	10 - -						
Antal hemlösa* kvinnor resp. män	totalt kvinnor män	663 188 459	- - -	Mäts ej 2013		Minska	Positiv	Vitt	Minska	
Antal lägenheter i äldre-, senior- och trygghets- bostäder		1 206	1 206	1 995		Öka	Positiv	Grönt	Öka	
Antal permanenta platser i vård- och omsorgsboende, platser		1 053	1 048	1 038		Öka	Oförändrad	Gult	Öka	

Indikatorer för målområde 4:3 Trygg välfärd – trygghet		2011		2012		2013 Utfall Målvärde		Utveckling	Bedömning	Målvärde 2014
Andel trygga medborgare, kvinnor resp. män i Örebro, index, NRI	totalt kvinnor män	51 45 56	- - -	52 47 58		Öka	Positivt	Grönt	52	
Trygghetsindex, ÖBO-undersökning		2010 78,1	79,7	-						
Totalt antal anmälda brott per 100 000 invånare		15 487	14 289	13 996		Minska	Positiv	Grönt	Minska	
Antal anmälda våldsbrott per 100 000 invånare, kvinnor resp. män (könsuppdelad statistik ej tillgänglig)		-	-	-		Minska	Positiv	Grönt	Minska	
Trygghetsåtgärder i samverkan med andra aktörer, redovisning i text		-	Ökade	Ökar		Öka	Positiv	Grönt	Öka	

* Anger verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning (GEH). ** Redovisningen avser de år värdena publiceras.

Bilaga 2 Mål för god ekonomisk hushållning (GEH) 2013

Här redovisas en värdering av måluppfyllelse för 2013. Uppföljningen görs för samtliga 15 angivna indikatorer enligt Örebro kommuns "Budget för år 2013 och ekonomisk plan för åren 2014-2015".

Bedömningen anger om utvecklingen mot god ekonomisk hushållning uppnås och om kommunen utfört sin verksamhet väl för året, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För Örebro kommun innebär det att medborgaren sätts i centrum, den kommunala servicen infriar kommuninvånarnas behov och förväntningar samt bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Bedömningen visar utvecklingen för och uppfyllelsen av målen

När målen nåts och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.....

Grönt

När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.....

Gult

När mer behöver göras för utveckling i önskad riktning....

Rött

När uppgift saknas eller inte kan bedömas.....

Vitt

1. Verksamhetens ramavvikelse totalt, mnkr	2011	2012	2013		Bedömning
			Totalt	Målvärde	
Kommunen totalt	41	63	125	0/+	Grönt
Kommunstyrelsens verksamheter	10	6	2	0/+	Grönt
- exklusive verksamhetsfastigheter	-	-16	-33	-	Vitt
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	6	32	23	0/+	Grönt
Barn och utbildning totalt	-8	-12	34	0/+	Grönt
Skolnämnd nordost	7	5	6	0/+	Grönt
Skolnämnd nordväst	-1	5	8	0/+	Grönt
Skolnämnd sydost	0	-5	-1	0/+	Rött
Skolnämnd sydväst	-1	0	3	0/+	Grönt
Gymnasienämnden	-16	-9	4	0/+	Grönt
Östernärke områdesnämnd	-1	-2	0	0/+	Grönt
Social välfärd totalt	3	29	35	0/+	Grönt
Socialnämnd väster	1	1	7	0/+	Grönt
Socialnämnd öster	0	2	2	0/+	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd väster	0	3	18	0/+	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd öster	-10	6	-13	0/+	Rött
Nämnden för funktionshindrade	1	6	13	0/+	Grönt
Överförmyndarnämnden	1	0	0	0/+	Grönt
Samhällsbyggnad totalt	25	23	52	0/+	Grönt
Miljönämnden	3	2	2	0/+	Grönt
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	-6	14	35	0/+	Grönt
Byggnadsnämnden	3	6	10	0/+	Grönt
Kultur- och medborgarnämnd	1	0	2	0/+	Grönt
Fritids- och turistnämnden	2	0	-3	0/+	Rött
Glanshammars lokala nämnd	0	0	0	0/+	Grönt
Tysslinge lokala nämnd	0	0	0	0/+	Grönt
Östernärke områdesnämnd	1	0	0	0/+	Grönt
Kollektivtrafik	-10	-6	-1	0/+	Rött

Kommentar kommunstyrelsen som egen nämnd: Ekonomiskt överskott mot budget uppgår till 1,6 miljoner kronor. Däremot finns väsentliga avvikelser i några kommundemensamma poster. Dessa större avvikelser finns i första hand inom personalomställning, underskott 7 miljoner kronor samt lokal försörjningsavdelningens fortsatta obalans för verksamhetslokalerna, ett underskott på 33 miljoner kronor. Trots dessa underskott är respektive verksamhet på väg mot en utveckling i positiv riktning och olika åtgärder under året bidrar till ett mer kontrollerat läge.

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: Nämndens ramavvikelse är 23 mnkr i överskott varav försörjningsstödskostnaderna svarar för 14 mnkr. I jämförelse med 2012 innebär det att kostnaderna inte ökat trots ökning av försörjningsstödsnormen med 4 procent. Arbetsmarknads- och utbildningsinsatserna har under året bidragit till lägre kostnad för utbetalt försörjningsstöd. Detta visar att insatserna är en god samhällsekonomisk satsning. Utbetalningarna på försörjningsstöd ligger bra till i jämförelse med andra kommuner.

Kommentar Social välfärd: Programrådets resultat visar ett överskott med 35 mnkr varav intraprenadernas överskott svarar för 14,6 mnkr. Programrådets överskott exklusive programnämndens samt intraprenadernas resultat är 12,7 mnkr. Inom programrådet har flera effektiviseringsarbeten pågått under året som bidragit till det goda resultatet. Största utmaningen för programrådet är hemvårdens anpassning av verksamheten till budgetramarna.

Kommentar Barn och utbildning: Programrådets resultat visar överskott på 34 mnkr varav intraprenadernas överskott svarar för 7,3 mnkr. Resultatet motsvarar en avvikelse på 1,2 procent mot tilldelad budgetram och en kostnadsökning på 4,0 procent. Det är viktigt att arbetet med vidtagna och planerade åtgärder fortsätter med en anpassning till faktiskt barn- och elevantal för en långsiktigt hållbar ekonomi. Utvecklingsområden för det kommande året blir att säkerställa de ekonomiska prognoserna och att fortsätta arbeta med effektivt lokalutnyttjande.

Kommentar Samhällsbyggnad: För den skattefinansierade verksamheten inom programområde Samhällsbyggnad visar resultatet ett överskott på 52,7 mnkr (inklusive reavinster redovisas ett resultat på 63,8 mnkr). Överskottet för programområdet beror på att nästan alla driftnämnder redovisar överskott varav några

är omfattande. De största överskotten står Tekniska nämnden och Byggnadsnämnden för.

Utöver driftnämndernas resultat har områden avslutats inom exploateringsredovisningen vilka genererar reavinster på 11 mnkr och ingår i programrådets totala resultat.

2. Korttidssjukfrånvaron för anställda kvinnor och män uppgår till högst 5 dagar per anställd (snittanställd)	2011	2012	2013			Målvärde*	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunen totalt	5,5	6,2	6,3	5,0	6,0	5,0	Gult
Kommunstyrelsen som egen nämnd	4,3	5,8	4,8	3,8	5,2	5,0	Gult
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	4,9	5,8	6,0	3,8	5,3	5,0	Gult
Barn och utbildning totalt	4,4	5,2	5,7	3,3	5,2	5,0	Gult
Skolnämnd nordost	5,0	6,5	6,3	4,0	6,3	-	
- förskola	6,8	8,9	8,2	4,4	8,1	6,3	Gult
- grundskola	3,6	4,4	4,4	3,8	4,2	3,9	
Skolnämnd nordväst	4,9	5,8	6,1	4,4	5,8	-	
- förskola	6,4	7,6	8,0	8,2	8,0	6,3	Rött
- grundskola	3,7	4,1	4,1	3,8	4,0	3,9	
Skolnämnd sydost	5,0	5,5	5,8	4,9	5,7	-	
- förskola	6,0	7,3	6,6	6,6	6,6	6,3	Rött
- grundskola	4,5	5,0	5,0	5,0	5,0	3,9	
Skolnämnd sydväst	5,5	5,9	5,9	6,0	6,0	-	
- förskola	7,3	7,5	7,4	10,8	7,6	6,3	Rött
- grundskola	4,1	4,4	4,2	4,9	4,4	3,9	
Östernärke områdesnämnd	3,6	5,0	5,5	3,3	5,1	-	
- förskola	4,7	6,0	7,1	6,3	7,1	6,3	Gult
- grundskola	3,0	3,4	3,5	2,9	3,3	3,9	
Gymnasienämnden	2,5	2,7	3,6	2,2	3,0	3,0	Grönt
Social välfärd totalt	6,4	7,2	7,1	5,9	6,9	6,0	Gult
Socialnämnd väster			4,7	2,8		Max 4	Rött
Socialnämnd öster	4,0	4,5	5,3	3,3	4,5	Max 4	Rött
Vård- och omsorgsnämnd väster	7,4	9,1	7,7	7,4	8,0	Minska	Grönt
Vård- och omsorgsnämnd öster	7,2	7,4	7,7	7,4	7,2	Minska	Grönt
Nämnden för funktionshindrade	5,6	6,5	5,8	5,2	5,7	Minska	Grönt
Överförmyndarnämnden	5,5	4,7	-	-	5,1	Max 4	Rött
Samhällsbyggnad totalt	4,4	4,7	5,4	4,1	5,0	5,0	Grönt
Miljönämnden	3,8	5,3	9,3	6,4	8,5	4,5	Rött
Tekniska nämnden exkl. VA/avfall	5,7	5,6	7,2	5,3	5,9	5,0	Rött
Byggnadsnämnden	2,8	3,5	5,5	3,8	4,7	4,5	Rött
Kultur- och medborgarnämnden	3,1	3,9	4,3	1,9	3,4	4,5	Grönt
Fritids- och turistnämnden	2,8	3,4	3,5	2,3	2,9	4,5	Grönt
Glanshammars lokala nämnd	1,0	2,3	-	-	-	-	Vitt
Tysslinge lokala nämnd	5,7	3,9	-	-	-	-	Vitt
Östernärke områdesnämnd	-	-	-	-	-	-	-

* Programnämnderna beslutade om särskilda målnivåer till driftnämnderna under 2013.

Kommunstyrelsen som egen nämnd: Medarbetarna inom kommunledningskontoret anses ha en större möjlighet/påverkan att kunna arbeta mer på distans/flexibelt, utifrån arbetets beskaffenhet, vilket påverkar positivt att sjukfrånvaro minimeras och smittorisker undviks. Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden visar på ett värde på totalnivå på 3,4 %, vilket är en marginell ökning mot tidigare år.

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden:

Förvaltningens korttidssjukfrånvaro har sjunkit och utvecklingen har vänt från 5,8 dagar per anställd 2012 till 5,3 dagar per anställd 2013. Troligen har våra insatser att vända trenden gett resultat. Vi har gjort fördjupningar kring korttidsfrånvaro, låtit medarbetare, chefer och fackliga företrädare ge sina bilder av orsaker och samband. Vi har jobbat med kompetensförsörjningsplaner och lönestrategier som ska bidra till framförhållning och stabilitet som i sin tur ska skapa en god arbetsmiljö och minskar sjukfrånvaron.

Kommentar Barn och utbildning: Korttidssjukfrånvaron är oförändrad och uppgår till 5,2 dagar per anställd och målet är därmed inte uppfyllt. Korttidssjukfrånvaron har minskat inom förskolan och grundskolan medan den har ökat inom gymnasieskolan. Åtgärder som genomförs är ökad uppföljning och kartläggning på enheterna för att kontrollera sjukfrånvaron och sätta in åtgärder i tid samt kommunens satsning på hälsopaketet med bland annat friskvård.

Kommentar Samhällsbyggnad: Korttidssjukfrånvaron hos programområdets medarbetare har ökat men ligger kvar under kommunens

målvärde för 2013. Handlingsplaner finns för att bryta utvecklingen och för att sänka eller behålla låga nivåer för sjukfrånvaron.

Kommentar Social välfärd: Programområdets korttidssjukfrånvaro har minskat men når ej önskat läge 2013. Utvecklingen är dock positiv. Många insatser görs av nämnderna för att förbättra arbetsmiljö och hälsa för medarbetarna vilket väntas ge goda effekter framåt. Exempel från socialtjänsten är lönetillägg som förväntas bidra till ökad kontinuitet, förstärkt bemanning samt bättre nyttjande av lokaler, förändrat bemanningssystem inom vård och omsorg och aktiviteter på individ- och gruppnivå inom överförmyndaren.

3. Lokalutnyttjande i kvm/brukar	2011	2012	2013			Bedömning	
			Kvinnor	Män	Totalt		Målvärde
Kommunen totalt	-	Minskade			Minskar	Minska	Grönt
Antalet kvm i kommunens verksamhet	-	752 000			749 000		
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden	-	Omställning pågår			Omställning delvis klar	-	Grönt
Barn och utbildning:							
- förskola kvm/barn	11,0	11,1			11,4	Oförändrad	Gult
- grundskola kvm/elev	16,0	16,5			16,4	Minska	
- gymnasieskola kvm/elev	15,9	14,3			15,0	Minska	
Samhällsbyggnad, andel bokad tid i idrottslokaler	68,4	65,8			Ej mätt	Öka	Vitt
Social välfärd: socialtjänsten, andel brukare som övertar eget kontrakt	16	22			16	18	Grönt
Stöd till funktionsnedsatta, beläggningsgrad boende	Oklart				Ökar	-	
Vård och omsorg, beläggningsgrad boende	95,9				95	>95	

Kommentar: I förbättringsarbetet kring kommunens lokalförsörjningsprocess har ett antal insatsområden identifierats i syfte att effektivisera och utveckla arbetet med att erbjuda effektivt lokalutnyttjande och ändamålsenliga lokaler till kommunens verksamheter. Under 2013 har delar av kommunens administrativa verksamheter flyttat samman i Rådhuskvarteret och ombyggnation av lokalerna på Ringgatan genomförs för att där samla personalavdelningen och tre förvaltningskontor. Stadsbyggnadshus 1 förbereds till ett hus för Samhällsbyggnad där områdets förvaltningskontor sammanförs. Fortsatt arbete har skett kring en hyresmodell som kommer att införas under 2014 utifrån självkostnadsprincipen. Genom beslut under året har ansvarsområden kring socialt boende samlats och förts till Lokalförsörjningsavdelningen. Tydliggörande av roller och gränsdragningar internt och externt, processkartläggningar och framtagande av rutiner för bostadssociala frågor fortgår.

Kommentar Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden: En strategisk plan för hur vuxenutbildningen ska utvecklas och växa håller på att tas fram i samarbete med lokalförsörjningsavdelningen. Denna ska säkerställa en mer långsiktig trygghet och samordning vad gäller vuxenutbildningens lokalisering. Sammanfattningsvis ser förvaltningen inte några större behov av förändringar i dimensionering av lokaler inom område Arbete och försörjning. Däremot bedöms volymerna inom grundläggande vuxenutbildning och sfi att öka under planeringsperioden. Detta kommer att kräva nya och delvis utökade lokaler, förutom redan beslutade och genomförda omlokaliseringar inom område Utbildning.

Kommentar Barn och utbildning: Arbetet med effektivt lokalutnyttjande fortsätter och mer behöver göras. En mycket stor utbyggnad behöver ske av nya lokaler, permanenta lokaler för förskolan och

upprustning av grundskolor. Det behövs också en effektivisering av lokalbeståndet inom grund- och gymnasieskolan.

Kommentar Samhällsbyggnad: Jämfört med de övriga programområdenas lokalbehov är programområde Samhällsbyggnads, förutom Fritids- och turistnämndens, förhållandevis små. Den planerade flytten av Stadsbyggnad till kvarteret Rådhuset ändrades och förvaltningen blir kvar i nuvarande lokaler. Under 2013 har ett helt nytt aktivitetshus skapats i Tegelbruket och Idrottshuset har renoverats, moderniserats och byggts till. För att klara de ökande krav på fysisk planering som den växande staden kräver har befintliga lokaler utökats. De centrala idrottsanläggningarna har utökats lokalerna med 28 000 kvm. Ökningen beror på den omfattande om- och tillbyggnaden av Behrn arena vinter, Behrn arena fotboll, Idrottshuset samt Trängens IP.

Kommentar Social välfärd: Färre brukare inom socialtjänsten har övertagit kontraktet inom övergångsbostäder än riktvärdet. En nyinrättad funktion som strateg för bostadssociala frågor inom lokalförsörjningsavdelningen ska underlätta tillgången på övergångsbostäder. Funktionen kommer vara ingång och kontakt för hyresvärdar när det gäller anskaffning av bostäder för bostadssociala ändamål.

Beläggningsgraden inom såväl verksamheten för personer med funktionshinder som inom vård och omsorg är hög och i nivå med riktvärdet. Tullhuset byggs om, renoveras och öppnas som ett boende med enbart korttidsvård under 2014. För att få ihop den utflyttningen logistiskt har det krävts att platser på andra boenden vakanshållits vilket kan förklara tillfälligt minskad beläggningsgrad. 24 nya bostäder för personer med funktionsnedsättning har öppnats under året.

4. Andel omställningsyta i verksamhetslokaler, %	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunen totalt	0,8	2,6			1,2	max 3,0	Grönt

Kommentar: Lokalförsörjningsenheten arbetar aktivt för att hålla nivån på lokaler i omställning inom angivna nivåer. En del i arbetet med att effektivisera kommunens arbetssätt har varit koncentratio-

nen av administrativa lokaler till tre centrala delar: Rådhuskvarteret, Ringgatan och Stadsbyggnadshuset i Örnros. Externa lokaler har därmed kunnat lämnas.

5. Andel kvinnor och män som gått vidare till studier/arbete efter arbetsmarknadsåtgärd, %	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	35	38	32	30	31		Rött

Kommentar: Måluppfyllelsen i arbetsmarknadsinsatserna uppnås vilket beror på att målgrupperna har större behov och behöver mer omfattande insatser. Måluppfyllelsen har differentierats och ökat för samtliga insatser vilket i kombination med större behov hos brukarna påverkar resultatet. Detta kräver ett fördjupat arbete kring gruppen långtidsberoende av försörjningsstöd. En analys

av målgruppens behov är gjord och ska under 2014 omsättas i insatser som fördjupat stöd, motivationsinsatser och social träning. Effekterna av arbetsmarknadsinsatserna på längre sikt (efter 6 mån) visar en högre andel i arbete och/eller utbildning än vid avslut. Detta påvisar en långsiktig och hållbar effekt av insatserna.

6. Andel hushåll med sammanhängande försörjningsstöd i mer än sex månader, %	2008 -2011	2009 -2012	2010-2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnd	49	51			51	Minska med 0,5 procentenhet	Gult
- antal unika hushåll i kategorin	3 529	3 764			3 577		

Kommentar: Andelen unika hushåll under en treårsperiod med sammanhängande försörjningsstöd i mer än sex månader är oförändrad. Antalet hushåll i kategorin har minskat med 187. Då även

totala antalet hushåll med försörjningsstöd har minskat blir relationen oförändrad. Bidragstidens längd mätt i månader, som också är en viktig parameter, har minskat från 2012 med 0,1 månad.

7. Andel flickor/pojkar som uppnått målen enl nationella prov i årskurs 3 och 6 eller betyg i skolår 8, %	2011		2012		2013			Målvärde	Bedömning	
	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Flickor	Pojkar	Totalt			
Barn och utbildning grundskola exkl. friskolor, egen verks.statistik	åk 3	f71/p70/t70	åk 3	f85/p81/t83	åk 3	85	åk 3	84	Lägst 85	Rött
	åk 6	-/-/-	åk 6	f77/p74/t75	åk 6	78	åk 6	76		
	åk 8	f78/p74/t76	åk 8	f79/p75/t77	åk 8	65	åk 8	53		
Skolnämnd nordost	åk 8	f83/p80	åk 3	f90/p86	åk 3	80	åk 3	79	Lägst 85	Rött
			åk 6	f90/p84	åk 6	80	åk 6	77		
			åk 8	f89/p83	åk 8	66	åk 8	53		
Skolnämnd nordväst	åk 8	f72/p69	åk 3	f80/p81	åk 3	82	åk 3	80	Lägst 85	Rött
			åk 6	f66/p61	åk 6	74	åk 6	73		
			åk 8	f72/p71	åk 8	57	åk 8	49		
Skolnämnd sydost	åk 8	f82/p80	åk 3	f85/p83	åk 3	87	åk 3	85	Lägst 85	Rött
			åk 6	f78/p76	åk 6	82	åk 6	79		
			åk 8	f83/p79	åk 8	72	åk 8	59		
Skolnämnd sydväst	åk 8	f75/p65	åk 3	f85/p75	åk 3	90	åk 3	83	Lägst 85	Gult
			åk 6	f71/p74	åk 6	73	åk 6	70		
			åk 8	f75/p74	åk 8	69	åk 8	69		
Östernärke områdesnämnd	åk 8	f83/p78	åk 3	f92/p76	åk 3	91	åk 3	83	Lägst 85	Gult
			åk 6	f90/p94	åk 6	85	åk 6	90		
			åk 8	f82/p61	åk 8	62	åk 8	50		

f= flickor, p= pojkar, t= totalt, åk = årskurs

Kommentar: Resultaten för eleverna i de yngre skolåren ökar medan resultaten för de äldre eleverna i årskurs 6 och 8 minskar de senaste åren, målet uppfylls inte. Ny ledningsorganisation finns på plats, förvaltningscheferna utgör ledningen för verksamheten och fokusering sker på *ledarskapet*, *elevens rätt till lärare med rätt behörighet* för ämne/åldersgrupp, *fungerande relationer* som

skapar trygghet och arbetsro och därmed möjliggör lärandet samt *kunskapsuppföljning med analys*, dvs. stöd till verksamheten så den klarar att möta alla barns och elevers behov. Genom uppföljning av att alla elever som slutar skolår 1 ska kunna läsa och genom extra fokus på elever som inte kommer till skolan kommer resultaten att höjas.

8. Andel flickor och pojkar i grundskolan som avslutar sina studier med minst godkänt betyg i alla ämnen, %	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Flickor	Pojkar	Totalt		
Barn och utbildning grundskola exkl. friskolor	72	f81/p73/t77	76	69	72	80	Rött
Skolnämnd nordost	80	f84/p77/80	79	72	75	80	Rött
Skolnämnd nordväst	61	f74/p69/71	67	64	65	80	Rött
Skolnämnd sydost	78	f86/p77/t81	81	70	75	80	Rött
Skolnämnd sydväst	72	f78/p70/t74	79	73	76	80	Rött
Östernärke områdesnämnd	72	f85/p74/t79	81	52	68	80	Rött
Samtliga grundskolor inklusive friskolor	75	f83/p76/t79	79	71	75	80	Rött

* Programnämnden beslutade om särskilda målnivåer till driftnämnderna under 2012.

f= andel flickor, p= andel pojkar

Kommentar: Betygsresultatet för vårterminen 2013 för elever i kommunal och fristående grundskola visar att 74,8 procent av eleverna i årskurs 9 har godkända betyg i alla ämnen, en minskning

med 4,6 procentenheter jämfört med år 2012, vilket innebär att målet inte uppfylls. Ett stort utvecklingsarbete för ökad måluppfyllelse har påbörjats hösten 2013.

9. Andel kvinnor och män som avslutar sina gymnasiestudier med godkänt betyg, % mäts i andel elever med slutbetyg och behörighet till högskola i kommunens gymnasieskolor	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunala gymnasieskolor, totalt	k89/ m94/ t91	k90/ m89/ t90	90	87	89	94	Rött

Kommentar: Andelen elever som uppnår behörighet till högskolestudier har minskat för andra året i följd. En gemensam analys från skolorna av varför eleverna på de yrkesinriktade programmen i lägre utsträckning blir behöriga till högskolestudier visar att eleverna inte är lika motiverade till att få högskolebehörighet. En annan anledning kan vara den ökade andelen elever med invandrarbak-

grund som många gånger kommit till Sverige ganska sent under grundskoletiden eller direkt till språkinstruktionen. Många har kort utbildning från sina hemländer. Framgångsfaktorer som tagits fram ska utgöra grunden för de insatser som ska göras för att förbättra stödet till eleverna att nå målen.

10. Brukartiden i hemvården för kvinnor respektive män, %	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Social välfärd totalt (omvårdnad)	47	51	-	-	57	60	Gult
Vård- och omsorgsnämnd väster	43	51	-	-	57	60	
Vård- och omsorgsnämnd öster	45	51	-	-	56	60	

Kommentar: Andelen brukartid av schemalagd tid för omsorgsinsatser inom hemvården fortsätter att öka, men tyvärr inte helt till den ökade målnivå som angavs för 2013. Av 16 hemvårdsenheter är det hälften som redovisar brukartid över målvärdet. Endast två

av enheterna redovisar brukartid under förra årets målsättning på 50 procent. För servicetjänsterna redovisas brukartiden till knappt 70 procent 2013.

11. Antal ej verkställda bostadsbeslut	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Social välfärd totalt	28	37	-	-	20	Max 20	Grönt
Vård- och omsorgsnämnderna öster och väster	11	16	-	-	10	Max 10	
Nämnden för funktionshindrade	17	21	-	-	10	Max 10	

Kommentar: Antalet icke verkställda beslut har minskat för både vård och omsorg och inom Förvaltningen för funktionshindrade och det innebär att målvärdet klaras för båda verksamheterna.

Väntetiderna för plats på vård- och omsorgsboende har minskat och uppgick till 55 dagar. För personer med funktionsnedsättning är väntetiden till bostad med särskild service i genomsnitt 9,5 månader.

12. Andel återvunnet material i totala mängden hushållsavfall, %	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunen totalt, enligt tidigare KKik-definition	54	59	-	-	-	Öka med 1 procentenhet	Gult
Kommunen totalt, enl ny KKik-definition avfallswebb	-	49	-	-	49		
Kommunen totalt, hushållsavfall till förbränning, ton	23 584	23 160	-	-	22 923	-	

Kommentar: Mätmetoden för indikatorn förändras mellan åren. Den nya mätmetoden att avläsa värden i avfallswebb innebär en eftersläpning av resultaten utifrån årets insatser. Andelen hushålls-

avfall till förbränning fortsätter att minska och insatser görs för att öka andel återvunnet material i hushållsavfallet men ny rapportering i avfallswebb görs först våren 2014.

13. Andel företagare som är nöjda med kommunens service, index av 100	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunen totalt	69	-	-	-	61	69	Rött

Kommentar: Undersökningen som presenterades 2013 visade en sämre nöjdhet än tidigare. Ett målmedvetet arbete med beslutade

handlingsplaner pågår inom alla berörda verksamheter för att nå förbättrade resultat framöver.

14. Andel medborgare som är nöjda med kontakten med kommunen, index	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunen totalt	k57/m56/t56	-	60	53	57	58	Gult

Kommentar: Medborgarundersökningen under våren 2013 visar en lite förbättrad nöjdhet. Det är främst för kvinnorna som är mer nöjda medan männen i stället är mindre nöjda än tidigare. Kom-

munens etablering av Servicecenter 2014 är en del i arbetet med att förbättra resultaten på sikt.

15. Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresorna, %	2011	2012	2013			Målvärde	Bedömning
			Kvinnor	Män	Totalt		
Kommunen totalt	<12	18	-	-	<18	20	Rött

Kommentar: Kollektivtrafikens andel av arbetspendlingsresorna ökar men inte i den takt som krävs för att klara det regionala målet på 25 procent. Huvudmannaskapet för kollektivtrafiken övergick till

landstinget 1 januari 2012 så kommunens påverkan av resandet med kollektivtrafiken delas nu med fler.

Bilaga 3 Resultatbedömning för driftnämnderna 2013

Nämndernas resultat sammanfattas och redovisas utifrån de styrande faktorer som gäller för verksamheten, enligt "Övergripande strategier och budget 2013 med plan för 2014–2015" (ÖSB). Matrisen visar bedömningen av nämndens resultat utifrån effekter för kommunens resultat som helhet.

Ramavvikelse anger bedömning av det ekonomiska utfallet för 2013. Det ekonomiska resultatet för verksamhet i intraprenadform bedöms separat. Bedömningen av resultatet grundar sig på resultatanalys och utfall för indikatorer, och täcker uppföljning och analys utifrån genusredovisning, klimatarbete samt kvalitetssäkring av rutiner inom intern kontroll.

Bedömningen av god ekonomisk hushållning (GEH) görs utifrån resultat för särskilt markerade indikatorer inom nämndens uppdragsområde (angivna i ÖSB eller programplanerna med budget 2013).

De avslutande fyra resultatbedömningarna anger i vilken grad nämndernas verksamhet bidrar till kommunens utveckling inom de strategiska områdena i styrmodellen som beslutats för 2012–2014.

Bedömningen visar utvecklingen för och uppfyllelsen av målen

När målen nåtts och utvecklingen bidrar till kommunens helhetsresultat.....	Grönt
När utveckling skett men målet inte har uppnåtts.....	Gult
När mer behöver göras för utveckling i önskad riktning....	Rött
När uppgift saknas eller inte kan bedömas.....	Vitt

PROGRAMOMRÅDE SOCIAL VÄLFÄRD

Överförmyndarnämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag				Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014			
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Ekonomi är i balans och ger ett överskott på 0,2 mnkr. Inga intraprenader finns inom nämnden. Bedömningen är att målet klaras.

Verksamheten arbetar väl med sina processer och bedöms klara sina mål. Anhörigenkäten som genomförts visar ett gott resultat. Tillgängligheten visade ett något sämre resultat jämfört med övriga områden. Ett utvecklingsarbete pågår inom verksamheten för att öka tillgängligheten. Den ekonomiska effektiviteten bedöms vara god. Ekonomi är i balans.

Korttidssjukfrånvaron har ökat och är 5,1 dagar i snitt per anställd vilket är över önskat läge. Arbetsbelastningen är hög men åtgärder har gjorts genom bl.a. teamindelade arbeten samt utökning av personal. Mer behöver göras för att nå önskade resultat.

Verksamheten bidrar väl till alla målområdena hållbar tillväxt, människors egenmakt, barns och ungas behov samt trygg välfärd. Flera viktiga utvecklingsarbeten pågår för att underlätta för olika målgrupper inom såväl förvaltningen som hela programområdet. En processkartläggning är gjord kring överförmyndarens barnprocess.

Socialnämnd öster

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag				Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014			
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grö	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Socialnämnd väster

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intraprenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Ekonomi totalt är i balans med ett överskott på nära 9 mnkr, Socialnämnd öster har ett överskott på 1,7 mnkr och Socialnämnd väster har ett överskott på 7,3 mnkr.

Servicegarantiernas resultat når inte målvärdet på helheten men utvecklas. Resultatanalys utifrån brukarnas effekter är ett nytt inslag som är värdefullt. Utvecklingsprojekten visar goda resultat. Tillsyn finns med i relevanta delar. Genusredovisning finns med och har utvecklats. Arbetet med brukarundersökningar utvecklas väl med anpassade metoder för respektive verksamhet. Inom flera verksamheter syns förbättrade resultat. Analysen av ekonomiska nyckeltal visar att måluppfyllelse nås.

Korttidssjukfrånvaron klarar inte målvärdet för korttidssjukfrånvaron men utvecklingen är positiv. Övriga indikatorer når önskat läge. Många insatser görs för att bromsa utvecklingen för korttidssjukfrånvaron. Bedömningen är att målen klaras.

Hållbar tillväxt bedöms bidra väl till utvecklingen. Redovisningen av nämndernas arbete med klimatredovisningen har förbättrats till årsredovisningen. Samma gäller för bedömningen för människors egenmakt. Redovisning av civila samhället samt genusanalys har förtydligats och utvecklats. Områdena barns och ungas behov samt trygg välfärd bedöms också som godkända. Nämnderna bidrar väl till utvecklingen för dessa områden.

Nämnden för funktionshindrade

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intraprenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Resultatet visar ett överskott på 12,7 mnkr. Intraprenadens resultat är 4,1 mnkr. Personlig assistans visar ett överskott på ca 1,5 mnkr. Resultat exklusive intraprenaden och personlig assistans visar överskott mot budget med 7,1 mnkr.

Verksamhetens processer bedöms nå måluppfyllelse. Servicegarantiernas resultat utvecklas väl. En positiv utveckling av arbetet syns för tillsyn och genusredovisning. En bra utveckling sker kring analys av skillnader i genus för myndighetsutövningen. Förvaltningen arbetar på ett systematiskt sätt med brukarundersökningarna och nya metoder tas fram. Resultat från egna brukaruppföljningar visar på goda resultat. Genusskillnader analyseras.

Utvecklingsarbetet kring ekonomisk effektivitet fortsätter. En analys finns för resultaten för kostnad per brukare men fler jämförelser

med andra kommuners resultat kan göras. Det ekonomiska resultatet visar överskott. Resultatet för korttidssjukfrånvaron har nästan nått målvärdet för 2013. Övriga indikatorer utvecklas på rätt sätt. Stora insatser pågår inom förvaltningen för att förbättra arbetsmiljö och hälsa och effekterna av arbetet väntas fortsätta under 2014.

För de strategiska målområdena bedöms utvecklingen vara positiv för hållbar tillväxt. Den ökande samverkan som finns med bland annat med Vuxenutbildning och arbetsmarknad samt projekt som Satsa skapar nya möjligheter för sysselsättning. Människors egenmakt bedöms också som godkänd. Nämndens egna brukarundersökningar visar goda resultat med anpassade metoder för brukargrupperna. Utvecklingsarbete inom lagen om valfrihetssystem pågår för daglig verksamhet. Även utvecklingen för barns och ungas behov samt trygg välfärd klarar önskat läge.

Vård- och omsorgsnämnd väster

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Vård- och omsorgsnämnd öster

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Rött	Grönt	Gult	Grönt	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Vård- och omsorgsnämnd väster har ett överskott på 18,4 mnkr. I resultatet finns intraprenadernas överskott på 7,7 mnkr. Central pott för hemvårdsersättningen finns på Vård- och omsorgsnämnd väster. Vård- och omsorgsnämnd öster har ett underskott på 12,8 mnkr. I resultatet finns intraprenadernas överskott på 2,8 mnkr.

Verksamhetens processer utvecklas i flera delar positivt. Utfallet för indikatorerna visar blandade resultat. Omställningsarbetet inför det nya uppdraget inom hemvården och den nya korttidsvårdens förutsättningar behöver intensifieras. Individuppföljningar av biståndsbesluten klarar inte lagkraven.

Arbetet med brukarundersökningar utvecklas väl och bedömningen är att måluppfyllelse nås. Man arbetar med Socialstyrelsens undersökning, egna serviceundersökningar m.m. Resultat från årets nationella brukarundersökningar visar hög nöjdhet både för vård- och omsorgsboende och för hemvården. Man arbetar väl med tidigare resultat.

Den ekonomiska effektiviteten behöver förbättras. Indikatorerna visar blandade resultat. För vård- och omsorgsboendena har de flesta enheterna en ekonomi i balans. Enheterna inom hemvården har stora underskott. Mer behöver göras för att nå måluppfyllelse.

Medarbetarnas utveckling visar att korttidsjukfrånvaron minskar vilket är i enlighet med nämndernas mål. Flera indikatorer når inte rätt utveckling eller saknar värden. Bedömningen är mer behövs från programnämnden.

Hållbar tillväxt samt människors egenmakt bedöms "fortsätt så". Nämnderna bidrar i flera delar till områdena och utvecklingsarbeten som pågår väntas ge förbättrade resultat framåt. Området barns och ungas behov stärks genom driftnämndernas bidrag med bland annat praktikplatser och bedöms "fortsätt så". Trygg välfärd bedöms även den "fortsätt så", vilket skiljer sig från driftnämndernas bedömning. Mycket av nämndens grunduppdrag faller inom området. Samtidigt pågår många utvecklingsarbeten.

PROGRAMOMRÅDE BARN OCH UTBILDNING

För samtliga driftnämnder inom programområdet gäller följande

Alla verksamheter ska ge varje barn/elev bästa möjliga förutsättningar för att lyckas. De ska främja alla barns/elevs utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Detta mäts exempelvis i form av bedömning av läsförståelse, om eleven uppnått målen i alla ämnen samt i betygsresultat. Samtliga nämnder arbetar med detta men mer behöver ske då betygsresultaten under flera år har förbättrats, men gick tillbaka något under 2013.

I årets kommungemensamma elev- och föräldraenkät uppger elever att de i hög grad är trygga i skolan och nöjda med verksamheten men samtidigt uppger 25 procent av grundskolans elever och 64 procent av gymnasieskolans elever att de upplever stress, vilket är alarmerande. Eleverna anser även att de inte har tillräckligt inflytande över sin skoldag. Alla barn/elever har rätt till trygghet och arbetsro vilket inte är fallet. Skolorna behöver bryta detta mönster samt arbeta vidare för att motverka elevers höga stressnivåer och upplevelse av bristande delaktighet. Bedömning från pro-

gramnämnd är att målet inte uppfylls vilket inte överensstämmer med driftnämndernas egen bedömning som är att mer behövs.

De generella servicegarantierna när det gäller telefonkontakt utifrån tillgänglighet, svarstider och bemötande uppfylls delvis och kan sammanfattas med, att när man får kontakt så får man ett gott bemötande och god information. Tillgängligheten behöver förbättras. Genom det nystartade servicecentret finns goda möjligheter till detta. Nya unika servicegarantier gäller från och med 2014.

Genus- och klimatperspektiven bör förstärkas i redovisning och analys, medan redovisning av internkontroll är uppfylld.

Samtliga driftsnämnder bedöms bidra till kommunens utveckling av de fyra strategiska områdena och flertalet av målområdena.

Östernärke områdesnämnd

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag				Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd	
Rött	Grönt	Gult	Rött	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	

Östernärke områdesnämnd redovisar ett samlat överskott på 0,1 mnkr för året. Intraprenaden redovisar överskott på 0,6 mnkr vilket innebär att övrig verksamhet redovisar underskott motsvarande 0,5 mnkr. Bedömning från programnämnd överensstämmer med driftnämndens egen bedömning. De ekonomiska nyckeltalen visar på en positiv utveckling. Bedömning från programnämnden är att målet uppfylls vilket inte överensstämmer med driftnämndens egen bedömning.

Andelen elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen uppgår till 68 procent, vilket innebär att kommunens målvärde

på 80 procent inte uppfylls. Betygsresultatet visar på att glappet mellan flickors och pojkars resultat har ökat. Läskunnigheten för elever som slutar skolar ett uppgår till 99 procent, vilket innebär att delmålet uppfylls. 88 procent av eleverna i skolar 3 och i skolar 6 bedöms uppnå målen i alla ämnen.

Programnämnden har riktat målvärden för korttids sjukfrånvaron. För förskolan är målvärdet max 6,3 dagar per anställd och för grundskolan max 3,9 dagar per anställd. Grundskolan klarar målvärdet medan förskolan inte gör det. Inom förskolan har sjukfrånvaron dessutom ökat jämfört med året innan.

Skolnämnd nordost

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag				Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd	
Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	

Skolnämnd nordost redovisar ett överskott på 6,2 mnkr. Intraprenaderna visar ett överskott på 3,3 mnkr, kommungemensam verksamhet ett 5överskott på 2,9 mnkr och övrig verksamhet inom nämnden en ekonomi i balans. Programnämndens och driftnämndens bedömning överensstämmer och det ekonomiska målet är uppfyllt. Utveckling av ekonomiska nyckeltal är positiv.

Andelen elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen uppgår till 75 procent, vilket innebär att kommunens målvärde på 80 procent inte uppfylls. Glappet mellan flickors och pojkars

resultat har ökat. Totalt för driftnämnden bedöms läskunnigheten i årskurs 1 uppgå till 98 procent, och därmed är delmålet uppfyllt. 79 procent av eleverna i skolar 3 och 78 procent av eleverna i skolar 6 bedöms uppnå målen i alla ämnen.

Programnämnd har i budget 2013 riktat målvärden för korttids sjukfrånvaron, för förskolan är målvärdet max 6,3 dagar per anställd och för grundskola max 3,9 dagar per anställd. Korttids sjukfrånvaron har under året minskat både inom förskolan och inom grundskolan men trots detta nås inte målvärdet.

Skolnämnd nordväst

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Grönt	Gult	Gult	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Skolnämnd nordväst redovisar ett överskott på 7,8 mnkr. Intra-prenaden redovisar överskott på 1,8 mnkr, kommungemensam verksamhet på 0,5 mnkr vilket innebär att övrig verksamhet redovisar överskott på 5,5 mnkr. De ekonomiska nyckeltalen visar på en positiv utveckling.

Andelen elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen uppgår till 67,1 procent vilket innebär att kommunens målvärde på 80 procent inte uppfylls. Glappet mellan flickors och pojkars resultat har ökat något jämfört med året innan. Läskunnigheten

i årskurs 1 uppgår till 95 procent, vilket innebär att delmålet uppfylls. 81 procent av eleverna i skolår 3 och 73 procent av eleverna i skolår 6 bedöms nå målen i alla ämnen.

Programnämnden har i budget 2013 riktat målvärden för korttidsjukfrånvaron, för förskolan är målvärdet max 6,3 dagar per anställd och för grundskola max 3,9 dagar per anställd. Korttidsjukfrånvaron har minskat något inom grundskolan men ökat inom förskolan. Bedömningen är att målvärdet uppfylls inom grundskolan men inte inom förskolan.

Skolnämnd sydost

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Rött	Vitt	Gult	Gult	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Skolnämnd sydost redovisar ett underskott på 1,1 mnkr vid årets slut. Programnämndens bedömning är att målet inte är uppfyllt vilket överensstämmer med driftnämndens egen bedömning. De ekonomiska nyckeltalen visar både en negativ och en positiv utveckling. Nämnden behöver arbeta för att vända utvecklingen och uppnå en högre effektivitet i resursutnyttjandet.

Andelen elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen uppgår till 75 procent, vilket innebär att kommunens målvärde på 80 procent inte uppfylls. Läskunnigheten i årskurs 1 uppgår till 93 procent, vilket innebär att delmålet uppfylls men är samtidigt

det lägsta för kommunens driftnämnder. 86 procent av alla elever i skolår 3 och 81 procent av alla elever i skolår 6 bedöms nå målen i alla ämnen.

Programnämnden har i budget 2013 riktat målvärden för korttidsjukfrånvaron, för förskolan är målvärdet max 6,3 dagar per anställd och för grundskolan max 3,9 dagar per anställd. Korttidsjukfrånvaron har minskat inom förskolan och är oförändrad inom grundskolan. Bedömningen är att korttidsjukfrånvaron uppfylls delvis inom förskolan men inte inom grundskolan.

Skolnämnd sydväst

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Skolnämnd sydväst redovisar ett överskott på 3,2 mnkr. Intra-prenaderna visar överskott på 1,9 mnkr, vilket innebär att övrig verksamhet inom nämnden redovisar överskott på 1,3 mnkr. De ekonomiska nyckeltalen visar på en positiv utveckling.

Andelen elever i årskurs 9 med godkända betyg i alla ämnen uppgår till 76 procent, vilket innebär att kommunens målvärde på 80 procent inte uppfylls. Glappet mellan flickors och pojkars resultat har minskat jämfört med året innan. Läskunnigheten i års-

kurs 1 uppgår till 98 procent, vilket innebär att delmålet uppfylls. 87 procent av eleverna i skolår 3 och 71 procent av eleverna i skolår 6 bedöms nå målen i alla ämnen.

Programnämnden har i budget 2013 riktat målvärden för korttidsjukfrånvaron, för förskolan är målvärdet max 6,3 dagar per anställd och för grundskolan max 3,9 dagar per anställd. Korttidsjukfrånvaron är stort sett oförändrad och överstiger målvärdet för förskolan medan inom grundskolan uppfylls målet delvis.

Gymnasienämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Rött	Gult	Grönt	Gult	Grönt	Gult	Grönt	Grönt

Gymnasienämnden redovisar ett överskott på 4,1 mnkr. Nämnden har lyckats anpassa organisationen till elevminskningen. De ekonomiska nyckeltalen visar på en positiv utveckling. Redovisning och analys av ekonomiska nyckeltal finns. Nämnden behöver fortsatt arbeta med lokalutnyttjande per elev.

Andelen elever med slutbetyg och grundläggande behörighet till högskola uppgår till 89 procent vilket är en minskning med en procentenhet. Flickornas resultat ligger kvar på samma nivå medan pojkarnas resultat har minskat något. Kommunens målvärde är 94 procent vilket innebär att målet inte uppfylls. Andel elever i kommunens gymnasieskolor som fullföljt utbildningen med

slutbetyg inom 4 år efter påbörjad utbildning är 89 procent vilket är över kommunens målvärde.

Programnämnden har i budget 2013 riktat målvärdet för korttids-sjukfrånvaron till gymnasieskolan till max tre dagar per anställd. Bedömningen är att målet uppfylls. Ett mycket stort omställningsarbete pågår inom verksamheten vilket kan medföra påfrestningar för enskilda. Bedömningen är att mer behöver göras för att säkerställa välmåendet hos medarbetarna.

När det gäller det strategiska området människors egenmakt behöver analyser fördjupas och fler åtgärder tas fram.

PROGRAMOMRÅDE SAMHÄLLSBYGGNAD

Byggnadsnämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Byggnadsnämndens resultat för 2013 uppgår till 9,7 mnkr i överskott. Arbetet med verksamhetens processer utifrån verksamhetsuppdraget i nämndreglementet ligger på en god resultatnivå 2013. Tillsynsplan inom internkontrollen har upprättats och tillsyn har genomförts och rapporterats under hösten. Perspektiven genus, barn, mångfald, klimat och folkhälsa är beaktat i besluten.

Mätningen gjord av Stockholm Business Alliance, SBA visar att företagarnas nöjdhet med bygglovsverksamheten minskat från ett värde på 67 till 50, vilket inte är ett önskat resultat. Två andra typer av mätningar som gjorts i närtid visar på ett mer positivt resultat vilket bådär gott. Kommunledningskontoret har utifrån

SBA-resultaten ändrat driftnämndens bedömning av uppföljningsområdet brukare/medborgare, från att nämnden uppfyller målet, till att mer behöver göras.

Korttidsjukfrånvaron fortsätter att öka och slutar 2013 strax över målnivån. Ett strukturerat personalstrategiskt arbete genomförs för att möta ökningen och genomföra åtgärder.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden klarar en av tre målsättningar inom kravet på god ekonomisk hushållning för 2013.

Miljönämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Gult	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Miljönämndens redovisar ett överskott på 2,3 mnkr för år 2013. En stor del av överskottet beror på lägre personalkostnader än beräknat.

Miljönämnden klarar verksamhetsuppdraget bra med de processer som bedrivs 2013. Servicegarantierna uppfylls och nämnden har ett strukturerat arbete med tillsynen för internkontroll. Arbete pågår för utvecklad redovisning av genus- och klimateffekter.

Mätning gjord av Stockholm Business Alliance, SBA visar att företagarnas nöjdhet med miljötillsyn minskat från ett värde på 67 till 59. Analys av resultatet är genomförd och åtgärdsplan

uppdateras löpande. En kompletterande NKI-undersökning visar hög nöjdhet. Analysen redovisar även nöjdheten utifrån kön.

Korttidssjukfrånvaron fortsätter att öka och slutar 2013 över kommunens målvärde. En orsak till ökningen är att personalen förnygrats och fler är småbarnsföräldrar. Ett strukturerat personalstrategiskt arbete genomförs för att möta ökningen och genomföra åtgärder.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden klarar en av tre målsättningar inom kravet på god ekonomisk hushållning för 2013.

Tekniska nämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Den skattefinansierade verksamheten inom Tekniska nämnden redovisar ett överskott på 34,6 mnkr. De största överskotten står IT-verksamheten samt park- och gatuverksamheten för med 17,5 respektive 12,3 mnkr. Resterande överskott fördelas på Fordonsteknik och förvaltningskontoret.

Balansräkningsenheten för Avfall redovisar ett överskott på 3,4 mnkr. Underskottet inom VA-verksamheten på 10,5 mnkr beror på planerade kostnader för kväverening vid reningsverket.

Tekniska nämndens klarar verksamhetsuppdraget i nämndreglementet för året och är på en god resultatnivå för processerna. Behov av att öka asfaltsunderhållet finns då underhållsunderskottet ökar. Avfallsplanen har varit försenad men kommer att beslutas under 2014 och kommer att öka ambitionsnivån inom området.

Servicegarantierna för handikapptillstånd, snöröjning samt potthål i körbanor och gång- och cykelvägar klaras fullt ut. Detsamma gäller servicegarantin om tillgång till vatten. Den nya garantin för utställning av beställda avfallskärl uppnås också. Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagna tillsynsplaner för internkontroll. Arbete för att öka service på lika villkor till kvinnor och män pågår.

Stockholm Business Alliance, SBA:s NKI-mätning visar försämrat resultat och motsatt utveckling jämfört med årets målsättning. Förvaltningen måste arbeta mer med bemötandefrågor och förbättringsarbeten har inletts. Kommunledningskontoret ändrar därför Tekniska nämndens bedömning för brukare/medborgare till att mer behöver göras istället för att målet nås.

SCB:s medborgarundersökning visar att medborgarnas nöjdhet med gator och vägar, gång- och cykelbanor, vatten och avlopp samt renhållning och sophämtning ökar inom alla områden.

I SKL:s undersökning "Kritik på teknik" uppnås cirka hälften av kommunens riktvärden för 2013. Dock har flera av utvecklingsområdenas värde ökat jämfört med senaste mätningen år 2010.

Medarbetarnas korttidssjukfrånvaro har ökat, främst för kvinnor och ligger totalt nu högre än målvärdet. Förvaltningen följer och analyserar utvecklingen och nödvändiga åtgärder har vidtagits. Ett strukturerat personalstrategiskt arbete genomförs för att möta ökningen och genomföra åtgärder.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden klarar kravet på god ekonomisk hushållning för ett av fyra målvärden 2013.

Fritids- och turistnämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Gult	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Fritids- och turistnämnden redovisar ett underskott på 2,6 mnkr. Underskottet beror i sin helhet på inte kompenserade kostnader för Storstenshöjden samt branden på Eyrabadet. Undantaget dessa kostnader redovisar nämnden ett överskott på 0,6 mnkr.

Fritids- och turistnämndens arbete med verksamhetens processer ligger på en god resultatnivå 2013. Resultaten för de nämndspecifika servicegarantierna uppnås och de generella servicegarantierna redovisar ett gott resultat men har behov av utveckling. Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagna tillsynsplan för internkontroll och redovisning av genuseffekter finns.

Örebro ligger mycket bra till i SCB:s medborgarundersökning. Nöjd-medborgar-Index ligger på en bättre nivå för fritidssektorn i Örebro än i jämförbara kommuner.

Korttidssjukfrånvaron är fortsatt låg. Jämfört med 2012 har den minskat ytterligare vilket avviker från kommunens samlade resultat. Det personalstrategiska arbetet har påbörjats under året.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden klarar kravet på god ekonomisk hushållning väl för 2013.

Kultur- och medborgarnämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Kultur- och medborgarnämnden redovisar ett överskott på 1,5 mnkr för 2013. I överskottet ingår de tillväxtingsatsningar som nämnden fått för Tegelbrukets utveckling. Undantaget tillväxtingsatsningarna som ska överföras till år 2014 redovisar Kultur- och medborgarnämnden ett överskott på 0,3 mnkr.

Kultur- och medborgarnämndens resultat utifrån verksamhetens processer ligger genomgående på en god resultatnivå 2013. De nämndspecifika servicegarantierna uppnås och de generella servicegarantierna redovisar ett gott resultat men har behov av utveckling. Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagna tillsynsplan för internkontroll. Redovisning av genus- och klimat-effekter finns.

Örebro ligger mycket bra till i SCB:s medborgarundersökning. Nöjd Medborgar-Index ligger på en bättre nivå för kultursektorn i Örebro än i jämförbara kommuner.

Korttidssjukfrånvaron har ökat något jämfört med 2012 men är fortsatt låg. Det personalstrategiska arbetet har påbörjats under året.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden klarar kravet på god ekonomisk hushållning väl för 2013.

Glanshammars lokala nämnd

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Glanshammars lokala nämnd redovisar ett underskott för 2013 på 54 tkr.

Glanshammars lokala nämnds resultat utifrån verksamhetens processer ligger genomgående på en god resultatnivå 2013. Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagna tillsynsplan för internkontroll och redovisning av genuseffekter finns, men kan utvecklas.

Tre brukarundersökningar är gjorda och visar goda resultat. Redovisning kommer att ske under 2014. Kommunledningskontoret ändrar därför Glanshammars lokala nämnds bedömning till målet är uppnått.

Nämnden bidrar till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden genom sina verksamheter och utvecklingsaktiviteter för 2013. Nämnden bedöms klara kravet på god ekonomisk hushållning för 2013 utifrån ekonomiskt resultat, korttidssjukfrånvaro och lokalanvändning.

Tyslinge lokala nämnd

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Tyslinge lokala nämnd redovisar ett överskott på 48 tkr år 2013.

Tyslinge lokala nämnds resultat utifrån verksamhetens processer ligger genomgående på en god resultatnivå 2013. Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagna tillsynsplan för internkontroll och redovisning av genuseffekter finns men kan utvecklas.

Inga nya brukarundersökningar finns redovisade under året. Tidigare undersökningar visar goda resultat.

Nämnden bidrar till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden bedöms klara kravet på god ekonomisk hushållning för 2013.

Östernärke områdesnämnd

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Gult	Gult	Grönt	Vitt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Östernärkes områdesnämnd redovisar ett överskott på 72 tkr för 2013, vilket till största delen beror på att biblioteket redovisade ett överskott.

Östernärkes områdesnämnds resultat utifrån verksamhetens processer ligger på en godkänd resultatnivå 2013. Nämnden saknar tillsynsplan och tillsynsrapport för samhällsbyggnadsuppdraget. Även genusredovisning för samhällsbyggnadsuppdraget saknas.

Mätningen gjord av Stockholm Business Alliance, SBA visar att företagarnas nöjdhet med bygglovsverksamheten minskat från ett värde på 67 till 50, vilket inte är ett önskat resultat. Två andra typer av mätningar som gjorts i närtid visar på ett mer positivt resultat vilket bådar gott.

Nämnden bidrar till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013. Nämnden bedöms klara kravet på god ekonomisk hushållning för 2013.

Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Grönt	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Nämndens ekonomiska resultat visar ett överskott med 22,9 mnkr varav intraprenaden svarar för 2,2 mnkr.

Många delar i verksamhetens processer utförs väl och med allt bättre kvalitet och effektivitet. För arbetsmarknadsåtgärdernas grunduppdrag, att personer efter avslut går vidare till arbete eller studier, nås däremot inte årets målvärden fullt ut. Utvecklingen för försörjningsstöd är mycket positiv i många delar men den del som har ett långvarigt behov av stöd kvarstår på oförändrad nivå i stället för minskar. I dessa delar behöver mer göras för att klara uppsatta målsättningar fullt ut, vilket innebär en lägre bedömning för året. Brukargrupperna är nöjda med verksamheterna och nöjdheten med bemötandet från verksamheten har stadigt ökat. Ett förbättringsområde framöver är att öka tillgängligheten till verksamheten.

Utvecklingen av medarbetarnas korttidssjukfrånvaro är positiv och minskar jämfört med 2013 och medarbetarnas sysselsättningsgrad är hög vilket är viktiga parametrar i resultatbedömningen.

Nämnden har ett strukturerat arbete med framtagen tillsynsplan för internkontroll. Arbete för att öka service på lika villkor till kvinnor och män har fortsatt att utvecklas och ger resultat som används i den framtida verksamhetsutvecklingen.

Nämnden bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013.

Nämnden klarar kravet på god ekonomisk hushållning för sex av sju målvärden helt eller nästan helt för 2013. För den del som avser resultat efter arbetsmarknadsinsats klaras inte målnivån för året.

Kommunstyrelsen

Ramavvikelse		Uppföljningsområden, verksamhetsuppdrag			Strategiska områden enligt ÖSB 2012–2014				
Verksamhet	Intra-prenader	Verksamhetens processer	Brukare/medborgare	Ekonomiska nyckeltal/effektivitet	Medarbetare	Hållbar tillväxt	Människors egenmakt	Barns och ungas behov	Trygg välfärd
Grönt	Vitt	Gult	Gult	Gult	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt	Grönt

Bedömningen för ramavvikelsen anges för Kommunledningskontorets verksamhet som visar överskott med 1,6 mnkr. Undantaget från bedömning utifrån särskilda ansvarsregler och ekonomiska förutsättningar är politisk kommunledning, Lokalförsörjningsavdelningens del som avser verksamhetsfastigheter samt den del som benämns övriga kommungemensamma verksamheter.

Kommunledningskontoret har under året arbetat med att utveckla arbetsprocesser och samarbetet inom förvaltningen liksom med övrig verksamhet och förvaltning. Även en översyn av arbetet med medborgardialog samt utvecklingsarbete med service till företagen har påbörjats. Utvecklingen pågår i rätt riktning men måste fortsätta när det gäller att utveckla och redovisa uppföljningen av Kommunledningskontorets verksamhetsuppdrag.

Kommunledningskontoret saknar fortfarande tillfredsställande rutiner för att följa effektiviteten i det egna arbetet. Det återstår utvecklingsarbete för att precisera nyckeltal och mått som kan påvisa aktuellt läge och önskad målbild på ett tydligt sätt.

Nämnden har ett tydliggjort och utvecklat strukturerat arbete med framtagen tillsynsplan för internkontroll. Arbete för service på lika villkor till kvinnor och män och klimatarbetet pågår i det kommunövergripande perspektivet, men behöver utvecklas även i den egna verksamheten.

Styrelsens verksamhet bidrar väl till kommunens utveckling av de strategiska områdena och relevanta målområden för 2013.

Kommunstyrelsens egen verksamhet bedöms klara kravet på god ekonomisk hushållning 2013 då sex av sju målvärden för året uppnås helt eller nästan helt.

Bilaga 4 Fem år i sammandrag

	2009	2010	2011	2012	2013
Skattesats					
Skattesats	21,22	21,22	21,22	20,88	20,88
Total skattesats	31,90	31,90	31,90	31,90	31,90
Resultat					
Skatteintäkter och statsbidrag, mnkr	5 833	6 173	6 343	6 396	6 729
Skatteintäkter och statsbidrag, förändring i procent	3,6	5,8	2,8	0,8	5,2
Verksamhetens nettokostnader, mnkr (exkl. avskrivningar)	5 348	5 794	6 020	5 843	6 332
Av- och nedskrivningar	216	221	231	155	161
Verksamhetens nettokostnad inkl. avskrivningar jämfört med skatteintäkter och statsbidrag, i procent	95,4	97,4	98,5	93,8	96,5
Verksamhetens nettokostnader inkl. avskrivningar förändring, i procent	0,3	8,1	3,9	-4,0	8,2
Finansnetto, mnkr	127	75	15	109	84
Resultat före extraordinära poster, mnkr	396	234	108	506	320
- jämförelsestörande poster, mnkr	176	47	-19	423	113
Resultat före extraordinära poster, exkl. jämförelsestörande poster, mnkr	220	187	127	83	206
Resultat före extraordinära poster jämfört med skatteintäkter i procent	6,8	3,8	1,7	7,9	4,7
Balans					
Bruttoinvesteringar, mnkr	403	364	508	407	730
Nettoinvesteringar, mnkr	359	336	493	400	721
- skattefinansierade, mnkr	253	285	416	323	597
- taxefinansierade, mnkr	106	51	77	76	124
Nettoinvesteringar jämfört med skatteintäkter, i procent	6,2	5,4	7,8	6,2	10,7
Självfinansieringsgrad av investeringar, i procent totalt	170	135	69	166	67
Tillgångar, mnkr	6 772	8 605	10 195	12 891	14 615
Skulder och avsättningar, mnkr	2 178	3 777	5 259	7 463	7 463
Eget kapital, mnkr	4 595	4 828	4 936	5 428	5 747
Förändring av eget kapital, mnkr	396	234	108	506	320
Soliditet, i procent*	68	56	48	42	39
Kommunens likvida medel, mnkr	439	367	197	376	331
Kortfristiga lån från koncernbolag, mnkr	184	163	203	95	345
Långfristig låneskuld, mnkr	9	1 201	3 247	5 298	6 418
Pensionsskuld, avsättning, mnkr	234	239	289	317	361
Pensionsskuld, ansvarsförbindelse, mnkr	3 127	2 985	3 278	3 286	3 499

* Fr.o.m. år 2010 så samordnar kommunen kreditanskaffningen till kommunkoncernen. Kommunen lånar i sin tur ut krediter till koncernbolagen. Detta påverkar soliditetsmättet då enbart upplåningen till kommunens bolag ingår i mättet och inte utlåningen till koncernbolagen. Exkluderar man den finansiella samordningen inom kommunkoncernen så uppgår soliditeten till 77 % (72 % 2012, 73 % 2011, 71 % 2010).

Fem år i sammandrag – hållbar utveckling

	2009	2010	2011	2012	2013	
Befolkning, totalt antal invånare	134 006	135 460	137 121	138 952	140 599	
- kvinnor	68 567	69 186	69 989	70 802	71 467	
- män	65 439	66 274	67 132	68 150	69 132	
Utrikes födda, andel i %	14,5	14,8	15,0	15,3	15,6	
Barn 0–18 år	29 832	29 970	30 259	30 695	31 118	
Öppet arbetslösa (oktober), 18–24 år, andel i %						
- kvinnor	5,4	4,4	4,9	4,3	3,9	
- män	6,8	6,3	6,0	5,9	6,0	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Självskattad hälsa (mycket bra/bra), andel i %						
- kvinnor	72				74	
- män	76				75	
- flickor, årskurs 7, 9 och år 2 i gymnasieskolan		78		81		
- pojkar, årskurs 7, 9 och år 2 i gymnasieskolan		90		89		
Ohälsotal, 16–64 år, antal dagar/person						
- kvinnor	38,9	36,8	30,5	29,0	27,7	
- utrikes födda kvinnor	45,7	43,7	35,8	34,7	34,4	
- män	26,5	25,8	22,2	20,8	19,2	
- utrikes födda män	34,6	33,9	28,0	26,8	27,8	
Utbildning, minst 3-årig eftergymnasial, 25–64 år, andel i %						
- kvinnor	28,2	29,0	30,0	30,9	32,0	
- män	20,3	20,7	21,1	21,4	21,8	
Förvärvsarbetande 25–64 år, andel i %						
- kvinnor, totalt	77,1	75,3	76,8	77,3	77,6	
- män, totalt	80,7	77,9	79,1	80,6	80,2	
- kvinnor, utrikes födda	52,5	49,9	52,3	53,2		
- män, utrikes födda	58,7	54,2	56,5	59,7		
Låg inkomst, (0–119,9 kr), 25–64 år, andel i %						
- kvinnor	18,2	18,8	19,3	18,7		
- män	15,8	16,7	16,8	16		
Barnfattighedsindex		16,8	15,9	15,3		
Segregationsindex; bosättningsmönster mellan utrikes- och inrikesfödda.	41,8	41,9	41,9	41,7	42,1	
Ekologisk hållbarhet						
Anlagda och restaurerade våtmarker sedan 2005, hektar	340	410	510			
Andel ekologiskt odlad mark, %	7	7	9	10	11	
Antal cyklar över centrumsnittet, miljoner	4,7	4,3	4,1	4,3	4,3	4,4
Antal resenärer med stadsbusstrafiken, miljoner	7,5	7,3	7,3	7,7	7,8	7,5
Trafik över citysnittet, medeldygn vardag, tusental fordon	167	160	155	155	147	142
Trafik över Svartåsnittet, medeldygn vardag, tusental fordon	126	133	133	132	132	133
Tunga fordon, antal förbi tre centrala mätpunkter, medeldygn vardag	1 879	2 016	1 643	1 410		
Partiklar i stadsluften, antal dygn överskridande MKN	10	9	9	10	-	18
Bensen i stadsluften, medelvärde på helår µg/m ³	1	1,2	1,3	1,1		
Kvävedioxid i stadsluften, medelvärde på helår µg/m ³	15	17	18	18	-	17
Klimatbelastning från energi och transporter, ton CO ₂ ekv. per invånare	6,3	5,9	6,0	6,0	5,8	

*Värden i fet stil är de senaste tillgängliga

Bilaga 5 Driftsredovisning per verksamhetsområde

Verksamhetsblock belopp i miljoner kronor	Intäkt 2013	Kostnad 2013				Netto- kostnader 2013	Netto kr/invånare		
		Totalt	Personal	Lokal/kapital	Övrigt		2011	2012	2013
POLITISK VERKSAMHET	8,8	100,9	57,6	0,3	43,0	92,1	530	574	655
INFRASTRUKTUR OCH SKYDD	402,0	690,2	148,4	68,5	473,3	288,2	2 271	2 383	2 050
Fysisk och teknisk planering	181,1	209,6	48,3	20,1	141,2	28,5	87	287	203
Gator, vägar och parkering	149,8	248,8	43,8	41,7	163,4	99,1	1 017	856	705
Parker	51,3	98,9	27,4	5,7	65,8	47,7	330	386	339
Miljö- och hälsoskydd	10,6	23,8	18,3	0,9	4,6	13,3	131	166	94
Räddningstjänst	0,0	70,3	0,0	0,0	70,3	70,3	481	484	500
Övrigt	9,3	38,7	10,5	0,2	28,0	29,5	224	203	209
FRITID OCH KULTUR	68,1	447,0	127,9	134,3	184,7	378,9	2 352	2 550	2 695
Bibliotek	6,4	54,9	29,5	11,6	13,8	48,5	352	348	345
Kulturskola	7,0	46,4	32,9	6,2	7,3	39,4	271	275	280
Idrotts- och fritidsanläggningar	25,7	153,2	21,7	87,5	44,0	127,5	766	850	907
Övrig fritid och kultur	29,1	192,5	43,9	29,0	119,7	163,4	964	1 078	1 163
PEDAGOGISK VERKSAMHET	673,3	3 577,6	1 968,3	440,7	1 168,6	2 904,3	19 608	20 126	20 657
Förskola m.m. 1–5 år	77,6	969,1	645,1	89,3	234,7	891,6	5 551	5 896	6 341
Förskoleklass, grundskola, fritidshem	180,1	1 511,7	767,5	212,1	532,1	1 331,6	9 175	9 456	9 471
Grundskolor	5,2	72,7	49,6	4,4	18,8	67,6	527	501	480
Gymnasieskola	319,6	781,7	379,6	111,4	290,8	462,1	3 474	3 320	3 286
Gymnasiesärskola	26,0	66,1	41,3	6,7	18,1	40,2	188	218	286
Vuxenutbildning	56,9	111,2	48,8	7,5	54,9	54,3	460	390	386
Uppdragsutbildning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0	0
Svenska för invandrare	8,0	65,0	36,5	9,4	19,1	57,1	233	345	406
VÅRD OCH OMSORG	648,6	3 459,0	1 869,5	153,1	1 436,4	2 810,5	19 415	19 577	19 989
Äldre och funktionshindrade	604,5	2 750,7	1 631,9	125,2	993,6	2 146,2	14 744	14 900	15 264
- äldreomsorg	465,7	1 767,9	1 015,8	80,6	671,4	1 302,1	9 249	9 187	9 261
- insats till personer med funktionsnedsättning	2,8	48,3	33,9	2,5	11,9	45,5	251	333	324
- insatser inom LSS/LASS	131,7	889,0	582,2	42,1	264,7	757,2	4 955	5 087	5 386
- färdtjänst	4,3	45,6	0,0	0,0	45,6	41,3	289	293	294
Socialtjänst	44,0	708,3	237,6	27,9	442,8	664,3	4 671	4 677	4 725
- vård, råd och behandling	34,6	452,7	192,7	23,7	236,3	418,0	2 896	2 910	2 973
- ekonomiskt bistånd	9,4	255,7	44,9	4,2	206,5	246,3	1 775	1 767	1 752
ARBETSMARKNAD, FLYKTINGAR	190,4	283,3	192,4	15,1	75,8	93,0	721	676	661
Arbetsmarknadsåtgärder	104,0	218,2	160,5	9,3	48,4	114,2	767	728	812
Flyktningmottagning inkl.bistånd	86,3	65,1	31,9	5,7	27,4	-21,3	-47	-51	-151
AFFÄRSVERKSAMHET	406,9	455,2	83,4	65,0	306,9	34,6	1 297	278	246
Kollektivtrafik	25,5	48,2	1,4	2,0	44,8	22,7	1 318	273	161
Vatten och avlopp	246,9	270,4	51,2	49,7	169,5	23,4	132	109	167
Avfall	125,2	126,5	30,7	11,1	84,7	1,4	-74	-34	10
Fordonsgas	9,2	10,1	0,1	2,2	7,8	0,9	7	9	6
Övrigt	59,6	45,9	18,5	15,9	11,5	-13,8	-85	-81	-98
NÄMNDERNAS INTÄKTER/KOSTNADER	2 398,0	9 013,3	4 447,6	877,0	3 688,7	6 601,5	46 194	46 164	46 953
GEM. FÖRDELAT, INTERNT M.M.	1 246,8	1 124,4	403,3	93,5	627,6	-108,6	-2 292	-2 965	-772
S:A INTÄKTER OCH KOSTNADER	3 644,8	10 137,7	4 850,9	970,5	4 316,3	6 492,9	43 902	43 198	46 181

Bilaga 6 Slutredovisning av större investeringsobjekt som färdigställda under 2013

Belopp i miljoner kronor	Åtgärd	Totalt anslag	Total kostnad	Avvikelse
Större investeringsobjekt med budget över 0,5 mnkr				
Fastighetsinvesteringar				
Trängens IP	Ny ishall m.m.*	72,0	79,9	-7,9
Kvinnerstaskolan	Installation av pelletsspanna	3,4	3,3	0,1
Kvinnerstaskolan	Ombyggnad av ventilation, kök	5,3	5,2	0,1
Tegelbruket	Allaktivitetshus**	168,0	152,0	16,0
Kvinnerstaskolan	Fjäderfähus	1,2	0,9	0,3
Ässundet	Avloppsanläggning	2,0	0,7	1,3
Marklyckan	Kök	2,3	2,9	-0,6
Småbåtshamn Skebäck	El	2,6	2,6	0,0
Wadköping	Brandlarm	1,0	1,0	0,0
Trafik- och miljöinvesteringar***				
Tegelbruket Lertagsgatan		3,7	4,9	-1,2
Skebäcksbron	Hastighetsdämpande åtgärder	0,5	1,2	-0,7
Medborgarbudget	Brygga i Svartån vid Stadsparken	0,5	1,0	-0,5
Alnängsbadet	Ny offentlig toalett	1,0	1,1	-0,1

* Inkluderar nytt omklädningsrum, markarbeten och traktorgarage, 18,0 mnkr.

** Återstår markarbeten cirka 4 mnkr.

*** De högre kostnaderna har finansierats inom totalramen för trafik- och miljöinvesteringar.

Bilaga 7 Nyckeltal – den finansiella profilen

	Jämförelse kommuner 2011	Örebro kommun 2011	Jämförelse kommuner 2012	Örebro kommun 2012	Jämförelse kommuner 2013	Örebro kommun 2013
Skattefinansieringsgrad av nettoinvesteringarna, %	108	69	136	130	151	97
Resultat före extraordinära poster/ verksamhetens kostnader, %	2,3	1,4	4,0	6,3	3,6	3,9
Genomsnittligt resultat före extraordinära poster relaterat till verksamhetskostnader under de tre senaste åren, %	3,2	3,3	3,1	3,6	3,3	3,8
Soliditet inkl. hela pensionsskulden och löneskatt, % exkl. finansiell samordning med koncernbolagen	25	25	28	29	27	29
Finansiella nettotillgångar/ verksamhetens kostnader, %	18	21	23	43	20	40
Kassalikviditet, %	136	194	219	302	212	304
Primärkommunal skattesats, kr	21,18	21,22	21,05	21,22	21,07	20,88
Budgetavvikelse verksamhetens nettokostnader/ verksamhetens kostnader, %	1,0	0,6	0,5	1,1	1,0	3,2

Bilaga 8 Särredovisning av VA- och avfallsverksamheterna

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens vatten- och avloppsverk samt avfallsverk. Dessa verksamheter regleras av Lagen om allmänna vattentjänster respektive miljöbalkens avfallsförordning.

Huvudprincipen är att dessa två verksamheter helt ska finansieras med avgifter för utförda tjänster till sina abonnenter, dvs. medborgare och företag i kommunen. Avgifterna för VA- och avfallsverksamheterna ska baseras på självkostnadsprincipen. Verksamheterna ska därför normalt redovisa ett nollresultat.

VA- och avfallsverksamheterna ska normalt ha ett eget kapital som motsvarar 10 % av verksamhetens intäkter. Denna finansiella reserv

behövs för att kunna hantera oförutsedda händelser under året med stora ekonomiska effekter för verksamheterna.

Om det egna kapitalet vid bokslutet är markant högre eller lägre än denna normalnivå, ska det egna kapitalet återställas till normalnivå genom en planerad anpassning av framtida taxenivåer. Denna återställning av eget kapital ska ske så snart som möjligt och längst inom en treårsperiod. 2012 ändrade VA-verksamheten redovisningsprincip och redovisar det s.k. överuttaget som en förutbetalad intäkt, skuld till abonnenten.

Resultaträkning VA-verksamhet			
Belopp i miljoner kronor	Not	2012	2013
Verksamhetens intäkter	1	167,1	170,1
Verksamhetens kostnader	2	-134,9	-147,1
- ianspråktagande av medel för kväverening		-2,6	-10,5
Avskrivningar		-16,0	-17,2
Verksamhetens nettokostnader		16,2	5,8
Finansiella intäkter		0,1	0,2
Finansiella kostnader	3	-18,9	-16,6
Årets resultat		-2,6	-10,5

Balansräkning VA-verksamhet			
Tillgångar	Not	2012	2013
Anläggningstillgångar	4,5,6	520,1	610,7
Omsättningstillgångar	7,8	25,3	47,2
Summa tillgångar		545,4	657,9
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
Eget kapital (IB)	9	27,6	10,5
Justering av eget kapital på grund av ändrad redovisningsprincip		-14,5	0,0
- kväverening avloppsverket 25 000 tkr, återstående del		10,5	0,0
Årets resultat		-2,6	-10,5
Summa eget kapital		10,5	0,0
Skulder			
Långfristiga skulder	10, 11	496,8	621,7
Kortfristiga skulder		38,0	36,2
Summa skulder		534,9	657,9
Summa skulder och eget kapital		545,4	657,9

Resultaträkning avfallsverksamhet			
Belopp i miljoner kronor	Not	2012	2013
Verksamhetens intäkter	12	132,9	122,1
Verksamhetens kostnader		-116,2	-111,6
- avsatt till deponi		-0,5	0,0
Avskrivningar		-8,9	-8,3
Verksamhetens nettokostnader		7,8	2,2
Finansiella intäkter		1,7	1,2
Finansiella kostnader		-0,1	-0,1
Årets resultat		9,5	3,410

Balansräkning avfallsverksamhet			
Tillgångar	Not	2012	2013
Anläggningstillgångar	13-15	64,5	65,4
Omsättningstillgångar	16	118,7	116,1
Summa tillgångar		183,2	181,5
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
Eget kapital (IB)	17	81,8	91,3
Årets resultat		9,5	3,4
Summa eget kapital		91,3	94,7
Avsättningar	18	77,5	72,7
Skulder			
Långfristiga skulder	19	0,1	0,1
Kortfristiga skulder		14,3	14,0
Summa avsättningar och skulder		91,9	86,8
Summa skulder och eget kapital		183,2	181,5

Noter till särredovisning av VA- och avfallsverksamheterna (mnkr)

Not 1 – Verksamhetens intäkter	2012	2013
Brukningavgifter externa	131,5	135,7
Brukningavgifter interna	2,4	2,2
Anslutningsavgifter ianspråktaga för		
- exploateringsinvesteringar	3,9	4,4
- att täcka räntekostnader i exploateringsområden	8,3	7,6
Övriga intäkter externa	7,7	7,8
Övriga intäkter interna	13,3	12,3
Summa intäkter	167,1	170,1

Anslutningsavgiften (anläggningsavgift) ska främst täcka investeringskostnaden för VA-ledningen. I samband med en anslutning finns vissa mindre driftskostnader som administrationskostnader, men dessa har bedömts vara av mindre omfattning, varför hela anslutningsavgiften periodiseras, se not 10.

Not 2 – Verksamhetens kostnader	2012	2013
Kostnader externa	-96,3	-109,1
Övriga interna kostnader	-38,6	-38,0
Summa kostnader	-134,9	-147,1

Not 3 – Finansiella kostnader	2012	2013
Ränta på influtna anslutningsavgifter	-4,4	-3,6
Övriga finansiella kostnader	-14,4	-13,0
Summa finansiella kostnader	-18,9	-16,6

Not 4 – Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2012	2013
Ingående värde	401,7	510,8
Nettoinvesteringar	129,5	72,2
Korrigeringar	-5,3	0,1
Avskrivningar	-15,5	-16,7
Utgående värde	510,5	566,5

Not 5 – Pågående ny-, till- och ombyggnader	2012	2013
Ingående värde	72,9	6,6
Drifftagning	-72,1	-5,4
Nya pågående, ej avslutade investeringar	5,8	40,8
Utgående värde	6,6	42,0

Not 6 – Maskiner och inventarier	2012	2013
Ingående värde	3,5	2,7
Nettoinvesteringar	0,0	0,0
Korrigeringar		0,6
Avskrivningar	-0,8	-0,8
Utgående värde	2,7	2,5

Not 7 – Likvidkonto

Beloppet avser VA-verksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.

Not 8 – Förutbetalda intäkter	2012	2013
Ingående värde	0,0	15,9
Överfört från eget kapital före 2007	18,4	0,0
Överfört från eget kapital efter 2007	-3,8	0,0
Förutbetalda intäkter	1,4	2,8
Utgående värde	15,9	18,8

Ändrad redovisningsprincip förutbetalda intäkter, skuld till abonnenter. Fr.o.m. 2012 tillämpas en ny redovisningsprincip som går ut på att om utfallet på inkomsterna från avgiftsuttaget överskrider de nödvändigaste kostnaderna, så har verksamheten i princip en skuld till abonnenterna. Normalt görs inte någon återbetalning, utan istället reglerar man avgiften så att man i praktiken gör ett underuttag de närmaste åren.

Not 9 – Eget kapital	2012	2013
Ingående värde	27,6	10,5
Justering av IB p.g.a. ändrad redovisningsprincip, se not 8	-14,5	0,0
- kväverening avloppsverket	13,1	10,5
lanspråktagande av kväverening	-2,6	-10,5
Återstående belopp kväverening	10,5	0,0
Årets resultat	-2,6	-10,5
Summa eget kapital	10,5	0,0
Normalnivå på eget kapital/ förutbetalda intäkter		
10 % av verksamhetens intäkter	16,7	17,0

Not 10 – Anläggningslån	2012	2013
Ingående skuld	344,5	390,8
Nytt lån	55,0	115,0
Amortering	-8,6	-10,3
Utgående skuld	390,8	495,6

Not 11 – Periodiserade anslutningsavgifter	2012	2013
Ingående balans	107,4	106,0
Årets avsättning	6,4	28,6
Ränta influtna anslutningsavgifter, värdesäkring	4,4	3,6
Lanspråktagna anslutningsavgifter för		
- exploateringsinvestering VA-ledning	-3,9	-4,4
- räntekostnader för investeringar i exploateringsområden	-8,3	-7,6
Utgående värde	106,1	126,2

Fr.o.m. 2002 periodiseras anslutningsavgifterna för exploatering. Anläggningsavgifter togs till och med 2006 successivt i anspråk med 1/33 per år. Från och med 2007 tas de i anspråk med 1/50 årligen. En retroaktiv beräkning från 1996 har skett. Återstående del som periodiserats tillföres årligen ränta med en räntesats motsvarande kommunens inlåningsränta i bank. Influtna anläggningsavgifter ianspråkades även för att täcka räntekostnader för investeringar i exploateringsområden. Utgående skuld 2012-12-31 uppgår till 126,2 mnkr inklusive ränta.

Not 12 – Verksamhetens intäkter	2012	2013
Brukningsavgifter	89,0	88,2
Övriga intäkter	44,0	34,0
- kommuninterna	9,3	5,2
Summa intäkter	132,9	122,1

Not 13 – Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2012	2013
Ingående värde	64,0	58,9
Nettoinvesteringar	3,7	11,5
Avskrivningar	-8,8	-8,2
Utgående värde	58,9	62,2

Not 14 – Pågående ny-, till- och ombyggnader	2012	2013
Ingående värde	0,0	5,4
Drifftagning	0,0	-5,4
Nya pågående, ej avslutade investeringar	5,4	0,0
Utgående värde	5,4	0,0

Not 15 – Maskiner och inventarier	2012	2013
Ingående värde	0,2	0,2
Nettoinvesteringar	0,0	3,1
Korrigeringar	0,2	0,0
Avskrivningar	-0,2	-0,1
Utgående värde	0,2	3,1

Not 16 – Likvidkonto	2012	2013
Beloppet avser avfallsverksamhetens kortfristiga interna fordran på balansdagen.		

Not 17 – Eget kapital	2012	2013
Balanserade resultat	81,8	91,3
Årets resultat	9,5	3,4
Summa eget kapital	91,3	94,7
Normalnivå på eget kapital		
10 % av verksamhetens intäkter	13,3	12,2

Not 18 – Avsättningar till deponi	2012	2013
Ingående värde	78,0	77,5
Årets avsättning	0,5	0,0
Uttag	-1,0	-1,8
Förändring av nuvärdet		-3,0
Utgående värde	77,5	72,7

För återställandet av deponier rekommenderas en avsättning motsvarande uppskattade kostnader för återställandet. Atleverket fick sin ansökan om att få fortsätta att deponera på nuvarande deponi beviljad av miljödomstolen 071206. Slutlig avsättning i fonden gjordes i samband med bokslut 2012, då avstämning mellan kalkyl och faktiskt utfall genomförts. Vid 2013 års avstämning återfördes 3 mnkr på grund av förändrad kalkyl.

Not 19 – Anläggningslån	2012	2013
Ingående skuld	0,2	0,1
Amortering	0,0	0,0
Utgående skuld	0,1	0,1

Örebro kommun

019-21 10 00
orebro.se

2014

FOTO: LENA BAASTAD, SAMUEL UNÉUS. FOTO INLAGA: SID 2, 24, 52 OCH 54 SCANDINAV BILDBYRÅ. ÖVRIGA: ÖREBRO KOMMUN.
PRODUKTION: ADVANT PRODUKTIONSBYRÅ AB. TRYCKERI: EDITA BOBERGS AB.